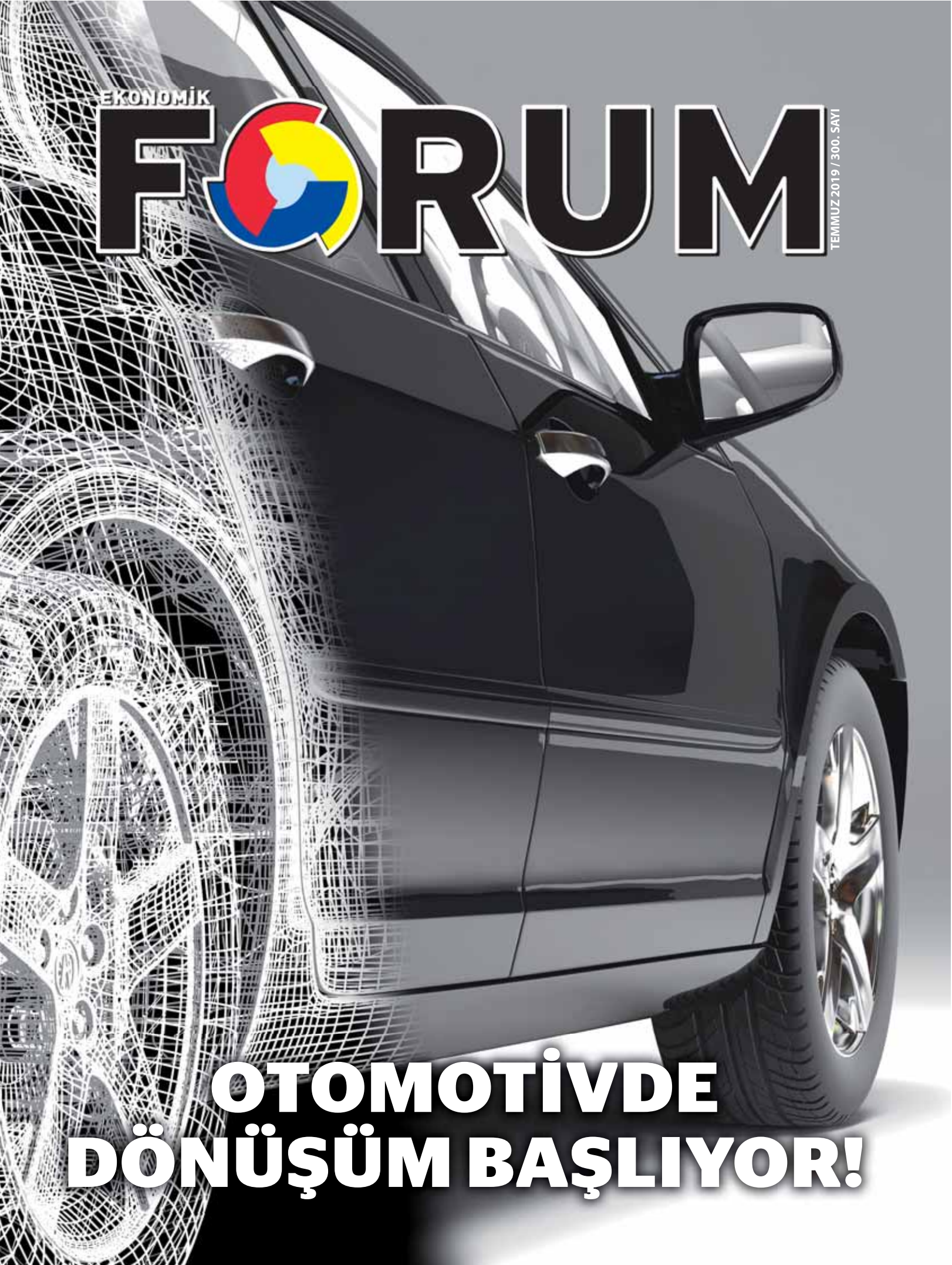
EKONOMİK
FORUM
TEMMUZ 2019 / 300. SAYI



OTOMOTİVDE DÖNÜŞÜM BAŞLIYOR!

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ



İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

Aç Ferahla, İç Rahatla!



www.beypazarimadensuyu.com.tr | 444 3 223

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Güntan MAVİGÖZLÜ
guntan.mavigozlu@dunya.com
Telefon: (0212) 440 27 76

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN
Musa ATA, Özgür ŞAHİN
İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Ömer OZAN

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA
Pınar SEZER YANIKGİL

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON
Mehtap YILDIRIM
Telefon: (0212) 440 28 39

BASKI
WPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
PÖİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok. Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Temmuz 2019/300. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

12 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

14 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
30 TOBB ETÜ'de mezuniyet heyecanı yaşandı

TOBB Uluslararası
52 "Tüm platformlarda KKTC'nin haklı davasını gündeme getirdik"



54 DHL Global Ticaret Barometresi Endeksi 8 puan kaybederek ilk kez 50 barajının altına indi ve 48'e geriledi. Ara ve ham ürünlerden elde edilen lojistik veriler, bu alandaki ticaret akışının önümüzdeki üç ayda az da olsa gerileme göstereceğine işaret ediyor.



72 Yapay zekanın yaygın kullanımı sayesinde tüketici elektroniği ürünleri pazarında akıllı ürünlerin pazar büyüklüğü bu yıl yüzde 9'luk büyüme ile 133 milyar Euro'ya çıkacak. Toplam 1 trilyon 52 milyar Euro olarak öngörülen tüketici elektroniği ürünleri cirosu ise yüzde 1'lik artış gösterecek.



Türkiye'nin hem ihracatında hem de meydana getirdiği katma değerde lokomotif sektörleri arasında yer alan otomotiv endüstrisi büyük bir dönüşüm içinde. Alt yapısını Endüstri 4.0'a uyarlamayı planlayan büyük ölçekli yan sanayi firmaları pazarda kalıcı olmak ve global pazarda rekabet edebilmek için Ar-Ge'ye odaklanıyor. Birçok ana sanayi firması da elektrikli araçlara yönelik projelere yöneliyor.



VERGİLER TÜRKİYE'Yİ NE KADAR ETKİLEDİ?

Amerika'nın demir-çelik ve alüminyum ürünlerine getirmiş olduğu ek vergiler, birçok ülkenin ihracatında düşüşe neden oldu. Amerika'ya en çok mal ihraç eden ilk 15 ülke arasında yer alan Türkiye'nin ihracatında 2017-2018 döneminde toplamda 893 bin tonluk düşüş yaşandı.



MUĞLA'DA KALİFİYE ELEMAN SORUNU YAŞANIYOR

58

Marmaris, Fethiye ve Bodrum gibi dünyaca tanınan turizm merkezlerine ev sahipliği yapan Muğla kenti, kalifiye eleman sorunu yaşıyor. Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan da "Büyük turizm potansiyeline rağmen, kalifiye eleman eksikliği ciddi bir sorun haline gelmeye başladı" diyerek konunun önemine dikkat çekiyor.



İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ DIŞ PAZARLARA ODAKLANDI

64 Daha çevreci ve enerji verimliliğini esas alan ürünlere yönelen Türkiye iklimlendirme sektörü, söz konusu çalışmalarla hem global arenadaki rekabetçi yapısını sürdürmeyi hem de ihracatını artırmayı planlıyor.

Haber
90 CFO kriterleri artık değişti

Haber
94 'Organik gübre kullanımı teşvik edilmeli'

TOBB ETÜ
110 İlk yapay zeka mühendisleri yetişecek

Sağlık
112 MR füzyon prostat biopsisi

TOBB ETÜ MED
114 "Okulumuzda sistem çok kaliteli"

124 **Göstergeler**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, yazısında Facebook'un kripto parası ile ilgili yorumlarda bulunuyor.

102

GÖRÜŞ

Sachs, köşesinde ABD'nin İran ve Kuzey Kore gibi ülkelere uyguladığı yaptırımların başarılı olamayacağını yazıyor.

104

YÖNETİM

R. Bozkurt, "İzleme ve gözleme kapitalizmi ile sorumluluklarımız" başlıklı yazısında değerlendirmelerde bulunuyor.

106

RAKAMLARIN DİLİ

Yüksek enflasyon sorunu yaşayan ekonomilerde siyasi iktidardan bağımsız para politikaları geliştirmesi hem merkez bankasının inandırıcılığını artırmak hem de yatırımcılara güven sağlamak açısından önem arz ediyor.

108

117 Sektör Meclisleri

- ""Kredi kartında taksit sayısının artması satışlara olumlu yansıdı"
- LNG ile CNG'nin karayolu ve denizyolu araçlarında kullanımı görüşüldü
- Fuarcılık ve e-ticaret sektörleri arasındaki işbirlikleri masaya yatırıldı
- Türkiye Savunma Sanayi Meclisi ile SASAD eğitim semineri düzenledi
- "Türkiye'nin Otomobili Projesi"nin sunumu yapıldı
- Cam ve Cam Ürünleri Sanayi Meclisi İstanbul'da toplandı

121 Odalar ve Borsalardan Haberler

- Antalya TB, TÜRİB ile acentelik sözleşmesi imzaladı
- Adıyaman TSO kalitesini belgeledi
- Eskişehir TB, Teknoloji Buluşmaları'na ev sahipliği yaptı



▲ ANTALYA TİCARET BORSASI



▲ ADIYAMAN TİCARET VE SANAYİ ODASI



▲ ESKİŞEHİR TİCARET BORSASI

SEKTÖREL VERİMLİLİKLER ARTIRILMALI YENİ BÜYÜME SÜRECİ BAŞLATILMALI

Dünya ekonomisinde yeni bir dönem başladı. Ülkeler ve özellikle Türkiye gibi gelişmekte olanlar, verimlilik artışlarına ve inovasyona dayalı yeni ve farklı bir büyüme süreci üzerine odaklanmak durumunda. Yapısal reform gündeminde sektörel verimliliklerin artırılması da muhakkak yer almalı.



İstanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Sanayi Şirketi çalışması önemli bilgiler içeriyor. 1998 yılında ilk 500 sanayi şirketimizin yüzde 48'i İstanbul'daymış. 20 sene sonra 2018 yılına geldiğimizde İstanbul'un listedeki payı yüzde 34'e gerilemiş.

Demek ki son 20 yıldır sanayimiz belirgin bir biçimde Anadolu'nun içlerine doğru ilerliyor. 20 yıl önce listede sadece 37 ilimizden firmalar yer alıyordu. Şimdi bu sayı 50'ye ulaştı. Listede değişen bir diğer önemli faktör ise kamu şirketlerinin ağırlığının azalması ve özel şirketlerin öne çıkmasıdır. Bu değişimler önemli. Zira Türkiye ekonomisinin ve sosyal yapısının dönüşümünü gösteriyor.

Bu hareketi mümkün kılan en önemli faktörlerin başında otoyollar geliyor. Sanayinin Anadolu'nun içlerine doğru hareketi otoyollar boyunca devam etmektedir. Burada şükranla anmamız gereken kişi Türkiye ekonomisinin dışa açılma ve serbestleşme sürecini başlatan rahmetli Özal'dır. Sanayiyi Anadolu'nun içlerine doğru taşıyan ve Anadolu şehirlerinin çehresini değiştiren otoyol sistemimizi de o inşa etmiştir. Dolayısıyla Anadolu'daki yapısal değişikliğin mimarı Özal'dır.

İlk 500 listesinde bir de pek değişmeyen bir statüko var. Listenin başlarında genellikle aynı şirketler yer alıyor. Sıralamada yerler değişiyor ve firma isimleri hep aynı kalıyor. Türkiye'de hep aynı firmaların hep aynı şeyleri üretiyor olması, aynı şeyleri üreten firma sayısının çeşitlenememesi, piyasa yapısından, piyasalarımızdaki rekabet kısıtlarından kaynaklanıyor.

Demek ki iş ortamı ve rekabet mevhumu, hizmetler sektörünün serbestleştirilmesi konularında hala yeterince ilerleyebilmiş değiliz. Yapısal reform gündeminde sektörel verimliliklerin artırılması da muhakkak yer almalı.

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

Türkiye'de sanayi Anadolu'ya yayılırken, bölgemizdeki sanayi güç dengesi de değişiyor. 20 sene önce Türkiye bölgesinin önde gelen sanayi ülkesiydi. Rusya, Polonya ve İsrail de sanayide ileri çıkan ülkelerdi. 20 yılda Rusya bir sanayi ülkesi olarak sürekli gerilerken; Türkiye, Polonya ve Macaristan öne çıktı.

Rusya bölgenin toplam sanayi malları ihracatının dörtte birini tek başına gerçekleştirirken, bir sanayi ülkesi olarak ağırlığı yüzde 15'in altına düştü. Rusya'nın toplam ihracatı içinde sanayi malları ihracatının oranı da yüzde 30'un altına geriledi. Yani Rusya giderek daha çok petrol ihracatçısı bir ülke haline geliyor.

Öte yandan Polonya ve Macaristan, Türkiye'ye yetişiyor. Bu dönemde bölgemizin yükselen sanayi ülkeleri oluyorlar. Avrupa Birliği'ne tam üyeliğinin etkisi burada açıklıkla görülüyor. Ancak aynı başarıyı AB'ye üye olan diğer bazı Doğu Avrupa ülkeleri yakalayamıyor. Demek ki üye olmanın yanında AB ile birlikte davranan zenginleşmektedir.

Bölgemizin sanayi coğrafyasına bakınca, AB'nin dönüştürücü etkisinin rakamlara yansıdığını görüyoruz. Türkiye'nin kendisi de AB'nin dönüştürücü etkisi sonucunda bölgesinde güçlü bir sanayi ülkesine dönüştü. 1996 yılındaki Gümrük Birliği adımı, Türkiye'yi pozitif etkiledi. Pek çok sanayi sektörünün seviye atlamasını sağladı.

Türkiye'nin Batı ile ekonomik ilişkisi çoğunlukla serbest ticaret kurallarına göre işliyor. İran ve Rusya gibi doğudaki ülkelerle ilişkilerimizse Ankara ile Moskova ya da Tahran arasındaki siyasi ilişkilere göre biçimleniyor. Yani siyaset ticareti etkiliyor. Doğu ile ticaretimiz serbest ticaret ilkelerine göre gelişmiyor. Siyasi mülahazalar sürekli ekonomik mülahazaların önüne geçiyor. Bu iyi değildir. Bölgede bir şey değişecekse, ilk talep etmemiz gereken serbest ticarettir, iktisadi aktörlerin serbestçe etkileşime girmesi önündeki engellerin kaldırılması olmalıdır.

Bölgemizde dikkat çeken bir başka nokta ise Rusya, Suudi Arabistan, Katar, Cezayir, Umman gibi petrol üreticisi ülkelerde sanayi alt yapısı küçük veya gerileme sürecinde olması. Bu ülkelerin sanayi ihracatının toplam ihracatları içindeki payı çok düşük. Bunların hepsi yeni teknolojilerle birlikte önem kazanan karbon bazlı olmayan büyüme sürecinin kaybedenleri olacaklar. Mevcut haliyle bu ülkelerin tamamı mevcut iş modellerini kaybedecekler.

Bölgemizde Türkiye'nin önüne fırsatlar açan ama riskleri de yükselten temel faktör bu değişim süreci olacak. O nedenle tüm bu ülkelerde dönüşüm programları gündemde. Öte yandan dünya ekonomisinde yeni bir dönem başladı. Düşük faizle tetiklenen yüksek kredi akımına dayalı kolay büyüme dönemi bitti. Ülkeler ve özellikle Türkiye gibi gelişmekte olanlar, verimlilik artışlarına ve inovasyona dayalı yeni ve farklı bir büyüme süreci üzerine odaklanmak durumunda.

Esasında bunları yaptığımızı geçmişte gösterdik. 2001 krizi ertesi sorunları doğru tespit edip doğru yapısal reformları devreye sokunca, Türkiye ekonomisi kişi başına geliri 3 bin doların altında orta seviye bir ekonomiden 2008'de kişi başına geliri 10 bin doları geçen üst orta seviye bir ekonomiye dönüştü. Sonrasında hep başka konular ekonominin önünde geçti, patinaj dönemine girdik, aynı seviyede kaldık.

Şimdi yine önemli bir noktadayız. Uzun süredir ertelediklerimizi yapmak, almadığımız kararları almak zorundayız. Çok işimiz var. Ama dün yapabildiysek bugün de yapabiliriz. 1980 sonrasında ve özellikle 2002'den itibaren aldığımız mesafenin önemini ve değerini hep akılda tutalım.



Avrupa'da en fazla AVM Türkiye'de açıldı

Cushman & Wakefield tarafından hazırlanan "Avrupa Alışveriş Merkezleri Geliştirme Raporu" başlıklı araştırmanın sonuçlarına göre Avrupa'daki alışveriş merkezi pazarı 2018'de 168.1 milyon metrekareye ulaştı. Geçen yıl AVM arzı 2017'ye göre yüzde 28 azalarak 2.6 milyon metrekareye gerilerken, perakende pazarına giren yeni arzda son 24 yılın en düşük değeri görüldü. Söz konusu rakam, Orta Avrupa ve Doğu Avrupa'da ilk geleneksel AVM'lerin açıldığı tarihler olan 1990'ların başında görülen değerler seviyesinde gerçekleşti. Fransa, yüzde 28'lik gerilemeye rağmen bu bölgede alışveriş merkezi yapımı alanında ilk sıradaki yerini korudu. Avrupa'da geçen yıl en yüksek arzın gerçekleştiği ülke 525 bin metrekareyle Türkiye oldu.

Havayolu kargo taşımacılığı arttı

Devlet Hava Meydanları İşletmesi istatistiklerine göre yılın ilk altı ayında Türkiye'de yolcu ve ticari uçak trafiği azaldı. Yolcu trafiği hem iç hat hem de dış hatlarda gerileme gösterdi. Türkiye genelinde hem ticari uçak, hem de toplam uçak seferlerinde de gerileme gözlendi. Öte yandan, İstanbul'un toplam yolcu ve uçak trafiği neredeyse sabit kaldı. Düşük oranlı azalış ya da artışlar gözlendi. Türkiye genelinde kargo taşımacılığında ise yılın ilk üç ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre hem iç hem de dış hatlarda sırasıyla yüzde 15.2 ve yüzde 10.2 oranında artışlar gözlendi.





Üçüncü çeyrek ihracat beklentisi düştü

Ticaret Bakanlığı İhracat Beklenti Endeksi, yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 2.6 puan azalarak 123.3 seviyesinde gerçekleşti. İthalat Beklenti Endeksi ise 0.6 puan yükselerek 98.1 oldu. İthalat Beklenti Endeksi ise yılın üçüncü çeyreğinde ikinci çeyreğe göre 0.6 puan artarak 98.1 seviyesinde gerçekleşti. Endeks geçen yılın aynı dönemine göre 15 puan azalış kaydetti. İthalat Beklenti Endeksi'ni "mevcut ithalat sipariş düzeyi" yayılımı negatif etkilerken, "son üç aya ilişkin ithalat sipariş düzeyi" ve diğer yayılımlar endekse pozitif yansıdı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Türk Gıda Kodeksi Bebek ve Küçük Çocuklara Yönelik Gıdalar ile Vücut Ağırlığı Kontrolü İçin Diyetin Yerini Alan Gıdalar Yönetmeliği, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanan yönetmelikle bebek ve küçük çocuk ek gıdaları ile vücut ağırlığı kontrolü için diyetin yerini alan gıdaların etiketinde ve reklamlarında, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğunu bildiren ifadeler bulunamayacak. Yönetmelik kapsamındaki gıdaların yalnızca hazır ambalajlı olarak perakende satılmasına izin verilecek.



Bebek ve diyet gıdalarında yeni düzenleme

Cüzdanınız olmadan ne kadar uzağa gidebilirsiniz?

Yenilenen VakıfBank Mobil ile sınır yok.

VakıfBank, Yanındaki Güç.



Mobil Temassız Ödeme, NFC özelliği bulunan Android 5.0 ve üzeri sürümlü akıllı telefonlarda çalışmaktadır. 90 TL ve altındaki işlemlerde telefonu, temassız POS cihazına okutmanız yeterlidir. 90 TL üzeri işlemler için ise POS cihazına kredi kartı şifresinin girilmesi gereklidir. Mobil Temassız Ödeme'ye bireysel, asıl kartlar eklenebilmektedir. Cepte Kazan ile sadece bireysel kart kampanyaları görüntülenmektedir. VakıfBank kampanyaları dilediği zaman durdurma ve değiştirme hakkına sahiptir.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

/vakifbank

Plastik mamul üretimi geriledi



Plastik Sektörü İzleme Raporu'nun 2019'un ilk çeyrek verilerine göre 2018 yılının ilk üç aylık döneminde 3 milyon 477 bin ton ve 13 milyar 641 milyon dolar olarak gerçekleşen plastik mamul üretimi, 2019 yılının eş döneminde 2 milyon 241 bin tona ve 8 milyar 161 milyon dolara düştü. Böylece üretim 2018 yılının aynı dönemine kıyasla miktar bazında yüzde 36, değer bazında ise yüzde 40 geriledi. Plastik mamul üretiminin 2019 yılı sonunda 2018 yılına göre miktar bazında yüzde 2, değer bazında yüzde 5 gerileyerek 8.9 milyon ton ve 32.6 milyar dolara düşeceği tahmin ediliyor.

e-ticaret hacminde hedef 300 milyar TL



Türkiye'nin geçen yıl 139 milyar lira olan e-ticaret hacminin 2023'e kadar 300 milyar liraya çıkarılması hedefleniyor. On Birinci Kalkınma Planı'na (2019-2023) göre kalite odaklı yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla Türkiye'nin, ticaretin kolay ve güvenli yapıldığı, tüketici haklarının gözetildiği ve korunduğu önemli ticaret merkezlerinden biri olması amaçlanıyor. Bu kapsamda, tarım ve imalat sanayi sektörlerindeki gelişmelerle tüketicilerin faydası gözetilerek toptan ve perakende ticarette piyasa işleyişinde karşılaşılabilecek aksaklıklar giderilecek.

İstanbul'un değeri 132 milyar dolar

Brand Finance ve Curiocity işbirliği ile ilk kez Türkiye büyükşehirleri için yapılan "Turkey Metropol 30" araştırması şehirlerin marka değerleri ve marka güçlerini ortaya koydu. İstanbul 131 milyar 614 milyon dolarlık marka değeri ile zirvede yer alırken bu şehri 35 milyar 458 milyon dolarla Ankara, 24 milyar 229 milyon dolarla İzmir, 16 milyar 44 milyon dolarla Kocaeli, 15 milyar 769 milyon dolarla Bursa, 10 milyar 358 milyon dolarla Antalya, 7 milyar 837 milyon dolarla Konya, 7 milyar 284 milyon dolarla Gaziantep, 7 milyar 244 milyon dolarla Adana, 6 milyar 737 milyon dolarla Mersin izledi.



BES'te 100 milyar lira birikti



Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak kurulan Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) katılımcıların fon tutarı ve devlet katkısı fon tutarının toplam büyüklüğü olan 100,1 milyar lira ile otomatik katılımla sisteme dahil olanların biriktirdiği 5.1 milyar lira dikkate alındığında, sistemin toplam büyüklüğü 105.2 milyar lirayı buldu. Bireylerin emeklilik dönemlerinde refah seviyelerinin düşmemesini hedefleyen, aynı zamanda yurt içinde uzun vadeli tasarruf seviyesini yükselterek yarattığı fonlarla ülke ekonomisine katkı sağlayan BES, Türkiye'de 27 Ekim 2003'te başladı ve 16'ncı yılına doğru ilerliyor.


ESNAFIMIZIN
HIZINA YETİŞEN
İşCep
Kredi Başvurusu
KREDİNİZ HESABINIZA YATIRILDI
ANINDA
TİCARİ KREDİ
7/24
50.000TL'YE KADAR
KREDİNİZ O AN CEPTE
App Store'dan İndirin
Google Play DEN ALIN
Ayrıntılı bilgi: isbank.com.tr
İşCep'i indir, işini cepte bitir.



AB'de perakende satışlar düştü

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), AB ve Euro Bölgesi'nin Mayıs ayı perakende satış verilerini yayımladı. Buna göre 19 üyeli Euro Bölgesi'nde perakende satışlar, Mayıs'ta Nisan ayına kıyasla yüzde 0.3 düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.3 arttı. AB'de ise perakende satışlar, Mayıs'ta bir önceki aya kıyasla yüzde 0.4 azalırken, 2018'in aynı dönemine göre yüzde 1.3 yükseliş kaydetti. AB ülkeleri arasında Mayıs'ta bir önceki aya kıyasla perakende satışlarda en yüksek artış yüzde 1.5 ile Portekiz, yüzde 1.1 ile İspanya ve yüzde 1 ile Belçika'da gerçekleşti.

Belçika'ya yavaş internet cezası

Merkezi Lüksemburg'ta bulunan AB'nin en yüksek mahkemesi Avrupa Adalet Divanı, Belçika'nın AB genişbant internet alt yapı mevzuatını uygulamaması nedeniyle AB Komisyonu tarafından açılan davayı karara bağladı. Mahkeme, Brüksel'de hızlı internet alt yapısı kurmakta geciktiği için Belçika'ya günlük 5 bin Euro para cezası uygulanması gerektiğine hükmetti. Kararda, "Mahkeme, Belçika'nın öngörülen sürenin bitimine kadar AB yönetmeliğinin uygulanmasını sağlayacak tedbirleri almadığını belirledi.





ABD'de tarım dışı istihdam beklentiyi aştı

ABD Çalışma Bakanlığı'nın raporuna göre ülkede tarım harici sektörler, Haziran'da 224 bin kişiye istihdam sağladı. Küresel piyasaların yakından takip ettiği veriye ilişkin beklenti 160 bin seviyesindeydi. Bu arada, Mayıs ayına ilişkin tarım dışı istihdam rakamı 75 binden 72 bine revize edildi. Raporda, son üç aylık ortalama istihdam artışının, önceki iki aya yapılan revizyonlar ve Haziran verisi doğrultusunda 173 bine yükseldiği kaydedildi. Bakanlığın istihdam raporu, ABD'de işsizlik oranının Haziran ayında yüzde 3.6'dan yüzde 3.7'ye yükseldiğini de gösterdi. Piyasalarda işsizlik oranının yüzde 3.6 ile son 49 yılın en düşük seviyesinde sabit kalması bekleniyordu.

İran'ın yarı resmi haber ajansı Tesnim'e konuşan İran Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Nasır Hakimi, Kara Parayla Mücadele Yüksek Konseyi'nin kararıyla Bitcoin ile yapılan işlemlerin yasaklandığını belirtti. Kripto para kullanıcılarını bu varlıklara yatırım yapmanın riskleri konusunda uyaran Hakimi, "İran'da Bitcoin alım ve satımı yasaktır. Bitcoin'in fiyat dalgalanması çok yüksek olduğu için yasal riskler barındırıyor. Bu yüzden vatandaşların bu oyuna girmemesini tavsiye ediyorum" dedi. Hakimi, Bitcoin üretiminin ise henüz yasaklanmadığını sözlerine ekledi.





Çin ve İran'a çağrı

Avrupa Birliği (AB) tarafından, Çin hükümetinin tutukladığı yaklaşık 300 insan hakları avukatı ve aktivistin yargılanma süreçlerinde uluslararası hukukun ihlal edildiği belirtilerek, "AB, Çin'in uluslararası hukuk uyarınca yükümlülüklerini yerine getirmesini bekliyor" ifadesi kullanıldı. AB Dışişleri ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini'nin ofisinden yapılan yazılı açıklamada Çin'e "709 operasyonları" kapsamında tutukladığı tüm mahkumları serbest bırakma çağrısı yapıldı. AB, Fransa, Almanya ve İngiltere, İran'ın nükleer anlaşmayı ihlal eden faaliyetlerinden "derin endişe" duyduğunu da açıkladı.

Irak'ın geliri 1 milyar dolar azaldı

Irak Petrol Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre Irak'ın petrol ihracatı Haziran ayında bir önceki aya kıyasla 6 milyon varil azalarak 105 milyon varil seviyesinde kaldı. Açıklamada, Irak merkezi hükümetinin Haziran'da petrol ihracatından toplam 6 milyar 397 milyon dolar gelir elde ettiği belirtildi, Mayıs ayında ise bu tutarın yaklaşık 7 milyar 329 milyon dolar olduğu hatırlatıldı. İhracat gelirindeki azalma, satış miktarında görülen gerilemeden çok petrol fiyatlarındaki düşüşten kaynaklandı.





Euro Bölgesi'nin büyüme tahmini düşürüldü

AB Komisyonu, 2019 Yaz Ekonomik Tahminler Raporu'nu yayınladı. Raporda, AB üyesi 28 ülkenin büyüme tahmini 2019 için yüzde 1.4, 2020 için ise yüzde 1.6 seviyesinde öngörüldü. Euro Bölgesi'nin 2019 yılında yüzde 1.2 oranında büyüyeceği tahmin edilen raporda, 2020 yılı büyüme oranı ise önceki rapora kıyasla azaltıldı. Euro Bölgesi'nin 2020 yılı büyüme oranı yüzde 1.5'ten yüzde 1.4'e indirildi. Raporda, 2019 yılı büyüme oranı Almanya'da yüzde 0.5, Fransa'da yüzde 1.3, İngiltere'de yüzde 1.3, İtalya'da yüzde 0.1, İspanya'da yüzde 2.3, Hollanda'da yüzde 1.6, Yunanistan'da yüzde 2.1 seviyesinde öngörüldü.

ABD Hazine Bakanlığı emekli asker Rafael Acosta Arevalo'nun gözaltında işkence sonucu hayatını kaybetmesinin ardından bu ülkenin Askeri İstihbarat Direktörlüğü'ne de yaptırımlar getirdi. Acosta'nın trajik ölümünün kabul edilemez olduğu belirtilen açıklamada, ''ABD'nin Maduro rejiminin muhalifleri bastırmak amacıyla uyguladığı insanlık dışı muamelelere son vermede kararlı olduğu'' belirtildi. Maduro hükümetine karşı darbe girişiminde bulunmaktan tutuklanan Deniz Kuvvetleri'nden emekli asker Arevalo'nun gözaltında işkence sonucu öldüğü ortaya çıkmıştı.



Venezuela'ya yeni bir yaptırım daha



Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

"İzleme ve gözleme kapitalizmi" ile sorumluluklarımız

Biz, doğru bir stratejiyle, öncelik alanlarını ve aşamalarını iyi belirlediğimiz bir "kapsama alanı oluşturma planına" sahip değilsek gereksiz yerlere yatırım yapabilir kaynakları israf edebiliriz.

Yaptığımız genellemelerin ne kadar "hayatın öz gerçeğine yakın", ne kadar uzak olduğunu "deneysel mesafe ayarlarına" bakarak belirleriz. Düşlediklerimizi ve düşündüklerimizi proje haline getirdiklerimizle, uygulamalarla sonuçlara dönüştürdüklerimiz arasında her zaman bir fark oluşur; bu farkın nicelik ve niteliği "deneysel mesafe" kavramıyla anlatılır.

Uygarlıkların bugün ulaştığı aşamada, yaygın genellemelerden biri de "Veri, yeraltı ve yerüstü kaynaklar arasında maddi ve kültürel zenginlik üretiminin en değerli kaynağı haline geldi" anlatımıdır. Bu metinde tartışmak isteğimiz merkez düşünce de "veri üretme alanları genişliyor; her şeyin birebir izlenip gözlenebilmesi, öngörme-önlem alma disipliniyle, gözetim-denetim disiplininin içerik ve kapsamını köklü biçimde değiştiriyor" varsayımının test edilmesidir.

Üniversite laboratuarlarından, evimizdeki bütün elektronik araç-gereçlere her yerde "veri" üretiliyor; insanlık tarihinde ilk kez tanık olduğumuz yaygın "veri üretme" olgusu; her anlamdaki bireysel çabalarımızdan, sosyal ilişki ağımızdan, hareket halindeki her temastan, dönüştürme ve diğer işlemleri kapsayan süreçlerden, başkalarının ürettiği verileri harmanlayarak yapılan veri-meta analizlerinden, akla gelen ve gelmeyen insanla-insan, insanla araç-gereç ve doğanın bütünüyle olan ilişkilerden "veri" üretilmektedir. Barrett'in[1] kurgulanmış duygu teorisi bağlamında belirttiği gibi, görme, duyma, koku alma, nosisepsiyon ve duyu sistemlerimiz gelen duyusal veriyi anlamlı şekilde bütünleştirerek yaşamı anlamlı kılıyoruz. İnsanın fizik gücünün uzantısı olan araç-gereç ve metotlardan oluşan teknolojinin yarattığı veri akışkanlığına erişebilme olanakları hayatın öz gerçeğine yakın tahmin yapabilmemizi sağlıyor, enerjimizi bütçeleme de daha akılcı davranmamızı yönlendiriyor. Bireysel ölçeklerde olduğu gibi, topluluk, toplum, insanlık ve ortak yaratılan uygarlık bu yeni veri üretim biçiminden köklü biçimde etkileniyor.

Bugün giderek ağırlığını hissettiren veri üretimi ekosisteminde, veri üretenlere herhangi bir karşılık ödenmeksizin, çoğu kez izinsiz ve gizli olarak erişilen; ince ayrıntılara nüfuz edilen, veriyi üretenlerin kullanım koşullarını belirlemediği ya da belirleyemediği bir yapının egemenliği artıyor. Veri üre-

Türkiye gibi ülkelerin yapması gereken başta mobil iletişimde 5G aşamasına geçişin maddi ve kültürel üretime ve refaha etkilerinde nasıl bir "geçiş süreci" uygulanması gerektiğini netleştiren "stratejik planlara" sahip olmaktır.

tenlerin yaşamı, eğilimleri, ruhi durumları, beğenileri, kaygıları, endişeleri ve korkuları analiz edilebiliyor; kök nedenleri bulunuyor ve davranışlarına nasıl etki edebileceği öngörülebiliyor.

BBC'nin haberinde Prof. Shoshana Zuboff'ın tanımladığı gibi[2] "izleme ve gözleme kapitalizminde" sermaye tüketiciyi aynı zamanda "veri kaynağı" olarak kullanıyor. Erişilen veriler ticari ve siyasi amaçlar için kullanmak isteyenlere satılıyor. Oluşmakta olan yeni kapitalizm koşullarında, tüketicilerin, büyük iletişim kuruluşlarının arama motorları ve platformlarında dolaşırken arkalarında bıraktıkları "dijital izler" bir çeşit "artık-veri" olarak değerlendiriliyor; alınıp-satılan mala dönüştürülüyor. Hiçbir fiyat/ücret ödemeden açık ya da gizli olarak el konan bu veriler işlenerek büyük servet ve sermaye yaratılmasına yol açıyor. Kapitalizmin bu yeni oluşumu, verileri üreten birey, topluluk ya da toplumlardan karşılık ödemeden gerçekleşiyor. Üreticilerin yaşam biçimi, yaşam tarzları, davranış özelliklerinin ince ayrıntılarına kadar nüfuz ediliyor; bireyin karar veriş şekli belirlenerek, ona erken erişebilenleri rekabet koşullarında bir adım öne geçiriyor. BBC'nin bir başka haberine göre, Noth Carolina Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zeynep Tüfekçi'nin vurguladığı gibi, "artık-veriye" erişebilenlerin sahip oldukları yapay zeka algoritmaları giderek nasıl kararlar verdiğimizi, neleri satın aldığımızı, hangi filmleri izlediğimizi, hoşlandığımız ve satın aldığımız kitapları, hangi siyasi tercihi benimsediğimizi, kimlere oy vereceğimizi bile belirleyebiliyor. Yakın gelecekte elektronik olarak gönderdiğimiz bütün iletişimlerden erişilen veriler hüner ve yaratıcılıkla sermayenin dönüştürülmesinde daha ileri düzeylere erişecek.

Huawei ve hegomon gücün gerekçeleri

Chen Yan ve Wang Wei[3] ABD'de Huawei'nin Montana eyaletindeki baz istasyonlarını "silah gibi kullanarak" yöredeki hava üssünde yer alan balistik füzelerin çalışmasını sabote ettiğinin iddia edildiğini, Çinli uzmanların bunu "saçmalık" olarak değerlendirdiği haberini veriyor. ABD Temsilciler Meclisi İstihbarat Komitesi'nin 2012 yılında hazırladığı raporda, Huawei ve ZTE'nin ABD'de etkinliklerini sürdürmeleri durumunda haberleşmeyi izleyebileceğini, daha da ileri giderek elektrik şebekesi gibi kritik alt yapılarına siber saldırılar düzenleyebileceğinin de ileri sürüldüğü belirtiyorlar.

Çin Komünist Partisi'nin 2017 Haziran'ında onayladığı İstihbarat Yasası'nda "istihbarat tanımının" çok muğlak olduğu, her türlü verinin toplanmasının önünü açtığı da ABD'nin bir başka gerekçesini oluşturuyor. Yasanın 7'inci maddesi, bireyleri, kuruluşları ve kurumları istihbarat çalışmalarında devlete karşı sorumlu olduğunu belirtmesi bir başka dayanak noktasını oluşturuyor; Çinli hukuk yetkilileri ise bunun "abartılı değerlendirme" olduğunu ileri sürüyor.

Baz istasyonları

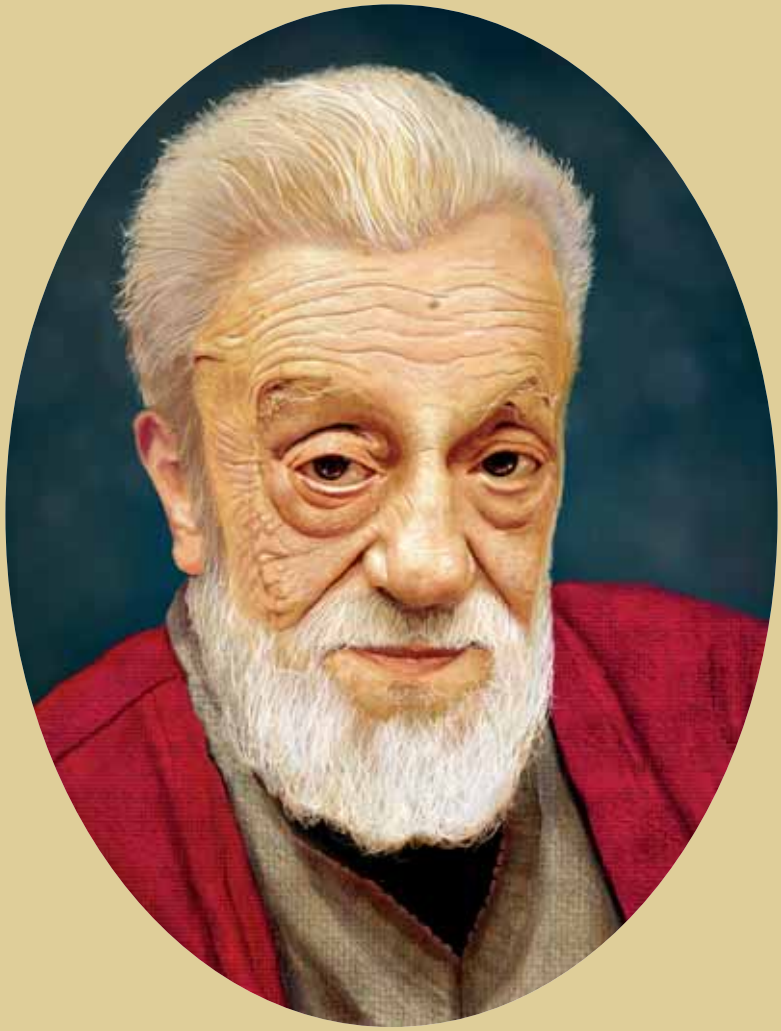
ABD ve diğer bazı ülkelerin Çin şirketlerine karşı "savunmaya" geçmelerinde az tartışılan, ama sermaye birikimi sağlayan ve servetleri artırmanın önünü açan "üretim-odaklı gelişme" baz istasyonları üretimi ya da 5G alt yapısı yatırımlarıdır. Ali Akurgal, iki ayrı yazıda[4], mobil iletişimin beşinci kuşağının yarattığı hızlara değinerek, bunun "ticari hizmet" olarak sunulmasına dikkat çekiyor. Bu yeni teknik potansiyel değerlendirildiğinde İki saatlik bir film bir dakikanın altında bir hızla cep telefonuna indirilebilecek. Sistemin kullanılabilmesi için "baz istasyonları etki mesafesinin" 150 metreye kadar düştüğü bilgisi paylaşılıyor. Türkiye'nin tümünü kapsayacak bir 5G şebekesinin 300 metrede bir baz istasyonu varsayımına göre 11 milyar istasyon gerektireceği hesaplanıyor. Mesajların terminallerden sıçrayarak aktarılmasının gerekliliği; çok önemli bir alt yapı yatırımı anlamına geliyor. Burada üzerinde durulması gereken şudur: Biz, doğru bir stratejiyle, öncelik alanlarını ve aşamalarını iyi belirlediğimiz bir "kapsama alanı oluşturma planına" sahip değilsek; gereksiz yerlere yatırım yapabilir; kaynak israf edebiliriz. ABD gibi ülkeler iyi planlama yapsalar bile baz istasyonları gibi alt yapı yatırımlarında Çin şirketleri ile rekabeti göze alamadıkları için endişelenme, korkma ve kaygılanmada haklı olabilir.

Türkiye gibi ülkelerin yapması gereken de başta mobil iletişimde 5G aşamasına geçişin maddi ve kültürel üretime ve refaha etkilerinde nasıl bir "geçiş süreci" uygulanması gerektiğini netleştiren "stratejik planlara" sahip olmaktır. Stratejik planlar, kullanım alanı öncelikleri, yatırım öncelikleri, iletişim firmalarının özel çözümleri kadar kolektif çözümleri gibi bir dizi bileşeni de bir bütün olarak değerlendirerek, fayda ve maliyet dengelerini kurmada etkili olacaktır.

İzleme ve gözleme kapitalizminin bileşen ve bağlamları net olmasa da görmezden gelemeyeceğimiz bir gerçeklik olduğundan kuşku duyamayız. Çağımızın bir gerçekliği olarak algılamak, öngörme ve önlem alma disiplinine uymak, gözetim ve denetim disipliniyle de yaratmak istediğimiz sonuçlara bir an önce ulaşmak sorumluluğumuz vardır.

İzleme ve gözleme kapitalizmi, gelecek kurgusu yapanların "fantezileri" olarak algılanır; kasaba kültürünün " bizden uzak konular algısına" kurban edilirse dünyayı iyi okumamış olmanı bedellerini öderiz. İzleme ve gözleme kapitalizmin fırsat ve tehditlerini tartışmak, siyasi iradenin, bürokrasinin, iş dünyasının, STK'ların ve medyanın temel sorumluluğudur.

1- Lisa Feldman Barrett, Beynimizin Parmak İzleri/Duyguların ve Zihnin Gizemli Öyküsü, Çev. Yasın Konyalı, Timaş Yayınları, 1.bs, İstanbul 2018,s.308
2- BBC,"Amerika ile Çin'in diplomatik soğuk savaşı"Turquie Diplomatique, Sayı 122, Haziran 2019
3- Chen Yan ve Wang Wei, " Batılı ülkeler neden Huawei'den korkuyorlar" Turquie Diplomatique, Sayı 122, Haziran 2019
4- Ali Akurgal, HBT Sayı :162, 3 Mayıs 2019



Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmak lazım.

NECİP FAZIL KISAKÜREK
(9 HAZİRAN 1904 - 25 MAYIS 1983)



BAZI ŞEYLER OLMASA DA OLUR

Ama Eğitim Olmazsa Olmaz

Bu bayram siz de annesi ya da babası hayatta olmayan çocukların eğitimine destek olun.

0850
222
1863

darussafaka.org

Darüssafaka
1863
CEMİYET

OTOMOTİVDE DÖNÜŞÜM BAŞLIYOR

HAZIRLAYAN:
DENİZ SARI

Türkiye'nin hem ihracatında hem de ürettiği katma değerde lokomotif sektörleri arasında yer alan otomotiv endüstrisi büyük bir dönüşüm içinde. Alt yapısını Endüstri 4.0'a uyarlamayı planlayan büyük ölçekli yan sanayi firmaları pazarda kalıcı olmak ve global pazarda rekabet edebilmek için Ar-Ge'ye odaklanıyor. Birçok ana sanayi firması da elektrikli araçlara yönelik projelere yöneliyor.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*



32.2

MİLYAR DOLAR

Sektörün 2018 yılı ihracat tutarı

1.5

MİLYON ADET

2018'de üretilen toplam araç sayısı

141

ADET

Sektördeki Ar-Ge merkezi sayısı

%12

ORAN

Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri içinde otomotivin payı

15.

SIRA

Türkiye'nin globaldeki en büyük üreticiler arasındaki yeri



Otomotiv endüstrisi, küresel ölçekte sürdürülebilirlik ve verimlilik konuları başta olmak üzere son yıllarda birbiri ardına gerçekleştirdiği çalışmalarla değişime en yakın sektör durumunda. Özellikle Endüstri 4.0 ile birlikte uluslararası arenada elektrikli araçlar, sürücüsüz araçlar, batarya teknolojileri, otomotiv elektroniği, malzeme testlerinin yanı sıra sıfır emisyon ve sıfır kaza çalışmaları öne çıkıyor. Dolayısıyla yerli tedarikçilerin de bu konularda hangi noktada olduğunu sorgulayarak ilerlemesi gerekiyor. Diğer yandan İngiltere, Almanya, Norveç, Fransa ve Çin'in benzinli ve dizel araç kullanımını yasaklama planları, büyük bir vizyon değişimini beraberinde getiriyor.



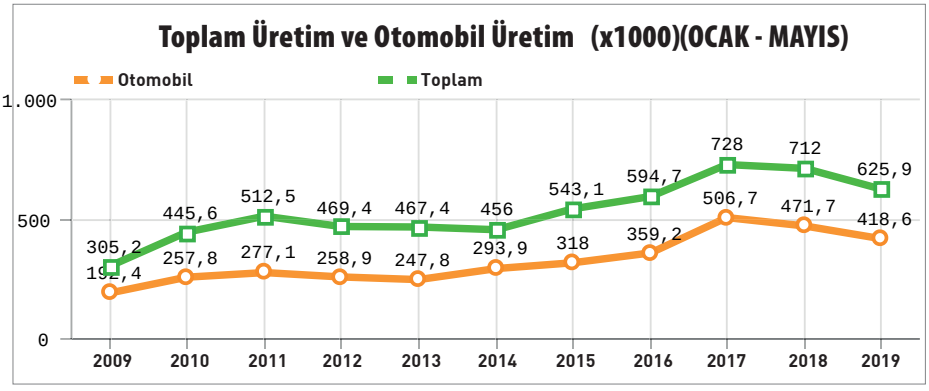
Sektör temsilcilerine göre artık otomotiv şirketlerinin geleneksel üretimini yeni trendlerle geliştirmesi bir tercih değil, zorunluluk. Alt yapısını Endüstri 4.0'a uyarlamayı planlayan büyük ölçekli yan sanayi firmaları, pazarda kalıcı olmak ve global pazarda rekabet edebilmek için Ar-Ge'ye odaklanıyor. Birçok ana sanayi firması, elektrikli araçlara yönelik projelere yöneliyor. Yan sanayii firmaları da ana sanayilerin iş birliğiyle ürünlerini uzun vadede yollarda daha fazla görülecek ve elektrikli ve otonom araçlara göre uyarlamak için yatırımlar yapıyor. Birçok üretici, dönüşüme yönelik adımları elektrikli araç projeleriyle atıyor.

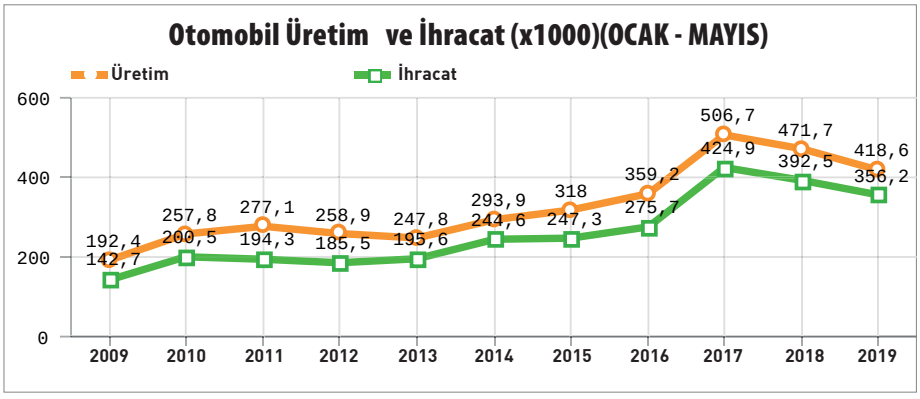
Sektördeki değişimi 'yeni sanayi devriminin' önemli bir adımı olarak gören uzmanlar, 2025 yılı itibarıyla sektörde bulut teknolojileriyle donatılmış, nesnelerin interneti ile ağa bağlanmış, sürüş güvenliği

2018/2019 Yılları Üretim

Araç Tipleri / Types	5 / 2018	5 / 2019	5 % Değişim	1-5 / 2018	1-5 / 2019	1-5 % Değişim
OTOMOBİL / Pass.Car	95.680	96.345	0,7	471.657	418.626	-11,2
OTOMOBİL Toplam / Pass.Car Total	**95.680**	**96.345**	**0,7**	**471.657**	**418.626**	**-11,2**
B.KAMYON / H.Truck	2.421	1.347	-44,4	11.049	7.148	-35,3
K.KAMYON / L.Truck	156	64	-59,0	1.302	343	-73,7
KAMYONET / Pick Up	43.690	33.727	-22,8	199.688	170.061	-14,8
OTOBÜS / Bus	834	902	8,2	3.697	4.026	8,9
MİNİBÜS / Minibus	5.059	3.880	-23,3	22.851	24.841	8,7
MİDİBÜS / Midibus	467	252	-46,0	1.778	901	-49,3
TİCARİ ARAÇLAR Toplam / Commercial Vehicles Total	**52.627**	**40.172**	**-23,7**	**240.365**	**207.320**	**-13,7**
TAŞIT ARAÇLARI Toplam / Motor Vehicles Total	**148.307**	**136.517**	**-7,9**	**712.022**	**625.946**	**-12,1**
TRAKTÖR /F.Tractor	4.229	2.046	-51,6	22.611	8.982	-60,3
TRAKTÖR Toplam / F.Tractor Total	**4.229**	**2.046**	**-51,6**	**22.611**	**8.982**	**-60,3**
GENEL TOPLAM / Grand Total	**152.536**	**138.563**	**-9,2**	**734.633**	**634.928**	**-13,6**

Kaynak:OSD





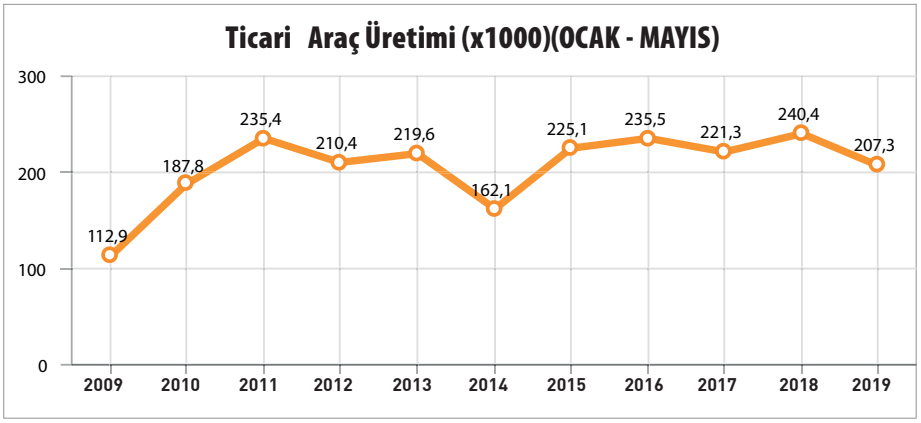
ve emisyonları esas alan yüksek donanımlı, ancak hafif araçların global pazardaki ticarete hakim olacağının altını çiziyor. Bu tespitlerin ilk adımı olarak görülen Endüstri 4.0 ve elektronikte yürütülen çalışmaların çıktıları ise 2020 yılı itibarıyla pazardaki varlığını daha fazla hissettirecek. Bu gelişmeleri Türkiye pazarı açısından ele alan uzmanlara göre otomotiv endüstrisinde faaliyet gösteren ana sanayi firmaları küresel ölçekteki tüm operasyonlarında değişim için gereken çalışmaları belirli bir program dahilinde yapıyor.

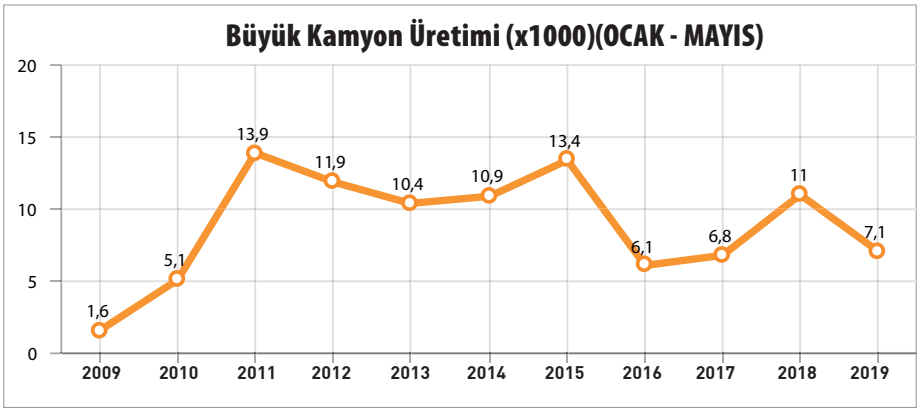
Birçok KOBİ Endüstri 4.0'ın uzağında üretim yapıyor

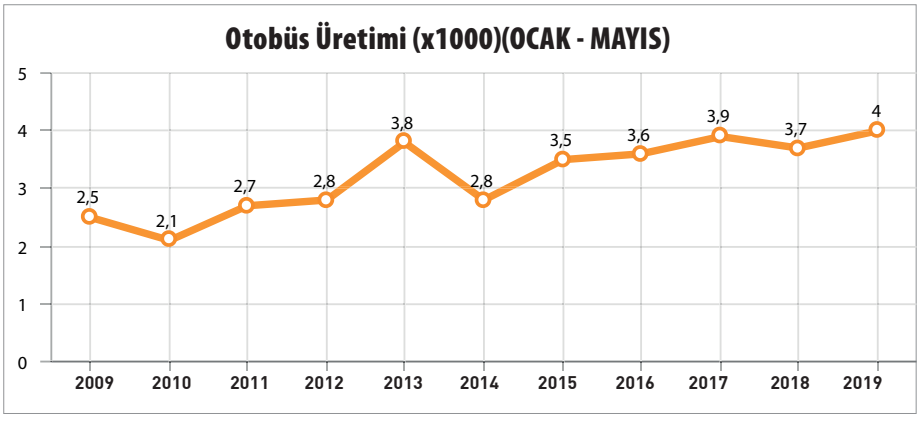
Aynı şekilde sektöre küresel ölçekte hizmet veren yan sanayi firmalarında da benzer çalışmaları görmek mümkün. Fakat Türkiye otomotiv endüstrisindeki yerli yan sanayi oyuncularının tamamı için aynı tespiti yapmak şimdilik mümkün görünmüyor. Bu alana yönelik parça üreten birçok KOBİ'nin Endüstri 4.0 süreci ve dijitalleşme adımlarının çok uzağında üretim yaptığı yönünde tespitte bulunan uzmanlar, üretim hatlarında teknolojik dönüşüme ağırlık veren firmaların yeni nesil araçlar üreteceği görüşünde birleşiyor. Diğer yandan, Türkiye otomotiv sanayii 2018 sonu itibarıyla globalde en büyük 15'inci araç üreticisi konumunda. Bununla birlikte Avrupa'da ise otobüs üretiminde birinci, hafif ticari araç üretiminde üçüncü ve otomobil üretiminde ise yedinci sırada yer alıyor. Araştırmalara göre, 2030 yılında üretilen araçların yüzde 18'i tam elektrikli, yüzde 41'i ise hibrit olacak. Türkiye'nin yan sanayideki avantajlarından birini, düşük maliyetle üretim yapılabilmesi oluşturuyor.

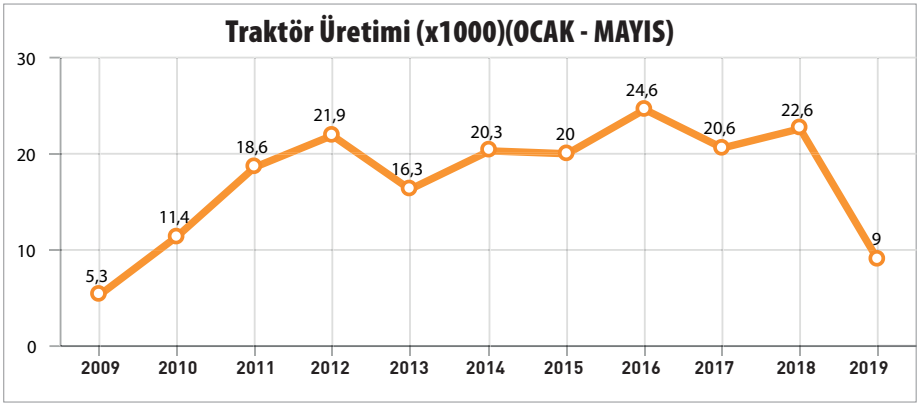
Benzinli ve dizel motorlu araç üretimi azalacak

Türkiye ucuz iş gücünün de etkisiyle Avrupa'dan yaklaşık yüzde 30 daha ekonomik üretim yapıyor. Fakat Avrupalı üreticilerin Endüstri 4.0'a geçmesiyle Türkiye'nin bu avantajını kaybetmeye başladığının altı çiziliyor. Sektör temsilcilerine göre Türkiye'nin rekabet avantajına sırtını dayadığı güç ortadan kalkıyor ve bu durum üreticiler için bir tehdit oluşturuyor. Yeni teknolojilerle üretimde kâr marjının yükseleceğini dile getiren uzmanlar, dolayısıyla yan sanayiye yönelik üretim yapan firmaların









şimdiden fabrikasını, Ar-Ge ekibini ve yan tedarikçilerini buna göre şekillendirmesi gerektiğini vurguluyor.

Otomotiv endüstrisi, bugün itibarıyla Türkiye'nin hem ihracatında hem de meydana getirdiği katma değerde ekonominin lokomotif sektörleri arasında yer alıyor. Otomotiv endüstrisinin son yıllarda küresel ölçekte kaydettiği teknolojik gelişmeler, Endüstri 4.0 sonucu üretilecek ürünlerde dijitalleşmeye geçişin temel taşlarından birini oluşturuyor. Artık üretim hatlarında kullanılan teknolojiyi yükselten firmalar, bunun sonucunu hatlardan çıkan ürünlerde de görmeye başlıyor. Bugün itibarıyla benzinli ve dizel motorlu araç üretimi ağırlıkta olsa da kısa vadede hibrit araçların, uzun vadede de tamamen elektrik motorlu araçların otomotiv endüstrisine yön vereceği vurgulanıyor.

Sürücüsüz araçları yollarda görmek uzun sürmeyecek

Sektörün bulut tabanlı teknolojilerle entegre olmasını hedefleyen dijitalleşme adımlarının odağında ise taşıtlardan kaynaklı karbon emisyonlarının düşürülmesi ve güvenli sürüş çalışmaları bulunuyor. Otomobil üretiminde zirvede bulunan ülkeler ve otomobil üreticileri, bunun alt yapısını oluşturmuş durumda. Avrupa ülkelerinde şimdiden 2025 yılı sonrasında benzinli ve dizel motorlu araçların üretim ve satışının durdurulması gündemde. Ayrıca, yollarda güvenliği artırmak için otonom sürüş teknolojilerine yatırım yapılıyor. Küresel ölçekli bazı markaların bu konuda kayda değer yol aldığını vurgulayan uzmanlar, yakın gelecekte yollarda sürücüsüz araçların görüleceği öngörüsünde bulunuyor.

Öte yandan, yeni nesil otomobillerin daha da hafifleyeceği belirtiliyor. Üretimi yapılan birçok parçanın bu teknolojik dönüşümle ortadan kalkacağını belirten uzmanlar, bugün itibarıyla yaklaşık 4 bin parçadan üretilen bir aracın 500 ila 600 parçayla üretilmesinin mümkün hale geleceğine ve üretiminin de kolaylaşacağına dikkat çekiyor. Türkiye'nin, Endüstri 4.0'a geçiş sürecini ve otomobillerdeki dijital dönüşümü kaçırma lüksünün bulunmadığını vurgulayan sektör temsilcileri, otomotiv ana sanayiindeki gelişmelere yan sanayiinin de uyum sağlamak zorunda olduğunu belirtiyor. Uzmanlar, yan sanayide ağırlığı



oluşturan KOBİ'lerin bugün için üretilen otomobillerin parçalarını imal edebilecek yeterlilikte olsa da gerekli Ar-Ge adımları atılmazsa, firmaların uzun vadede pazarını kaybedeceği uyarısında bulunuyor. İşletmelerin yeni proses çalışmalarına şimdiden hazırlık yapması gerekiyor.

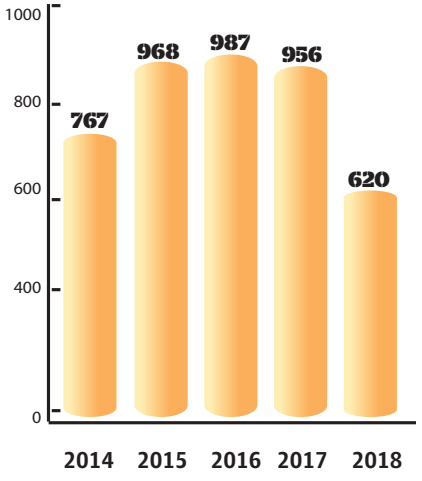
Diğer yandan Türkiye'deki Ar-Ge merkezlerinin yüzde 12'sini temsil eden 141 Ar-Ge merkezi ve istihdam sağladığı 6 bin mühendis ile çalışmalarını sürdüren otomotiv sanayi, teknolojik gelişimde ülkede öncü sanayisi konumunda bulunuyor.

Otomotiv pazarı yılın ilk yarısında yüzde 45 daraldı

Diğer yandan Otomotiv Distribütörleri Derneği'nin (ODD) verilerine göre Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı bu yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 44,7 azalarak 195 bin 144 oldu. 2018 yılının 6 ayında toplam pazarda 353 bin 348 adet satış yapılmıştı.

Son beş yılda iç pazarda satılan binek ve hafif ticari araç miktarı

(bin adet)



Kaynak: ODD

Otomobil satışları ise 2019'un 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 43,31 azalarak 156 bin 378'e geriledi. Geçen yıl aynı dönemde 275 bin 870 otomobil satılmıştı.

Hafif ticari araç pazarı da bu yılın Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 49,97 daralarak 38 bin 766 olarak gerçekleşti. 2018 yılının aynı döneminde 77 bin 478 hafif ticari araç satışı olmuştu.

Yalnızca Haziran ayına bakıldığında ise otomobil ve hafif ticari araç pazarı 42 bin 688 adet seviyesinde gerçekleşti. 51 bin 37 adet olan 2018 yılının Haziran ayına kıyasla toplam pazarda satışlar yüzde 16,36 azaldı.

Otomobil satışları bu yılın Haziran



Sektörün son 5 yıllık ihracat adedi ve tutarı

Kaynak: OSD

Yıl	2014	2015	2016	2017	2018
Miktar (bin adet)	885	992	1.141	1.333	1319
Tutar (milyar $)	22.8	21.6	24.2	29.1	32.2

ayında geçen senenin Haziran ayına göre yüzde 12,62 gerileyerek 36 bin 24 adet oldu. Haziran 2018'de 41 bin 225 otomobil satışı yapılmıştı.

Hafif ticari araç pazarı da söz konusu dönemde yüzde 32,08 daralarak 6 bin 664 seviyesinde gerçekleşti. Geçen yıl Haziran'da 9 bin 812 hafif ticari araç satılmıştı.

90 elektrikli, 4 bin 811 hibrit otomobil satıldı

Haziran ayı sonunda 1600cc altındaki otomobil satışları yüzde 44,5, 1600-2000cc aralığında yüzde 49,5, 2000cc üstünde yüzde 36,9 azaldı.

Aynı dönemde 90 adet elektrikli ve 4 bin 811 adet hibrit otomobil satışı gerçekleşti.

Bu yılın Haziran ayı sonunda otomobil pazarında ortalama emisyon değerlerine göre en yüksek paya yüzde 36,77 oranıyla 100-120 gr/km arasındaki otomobiller 57 bin 500 adetle sahip oldu.

Söz konusu dönemde dizel otomobil satışlarının payı yüzde 56,07'ye gerilerken, otomatik şanzımanlı otomobillerin payı yüzde 66,28'e yükseldi.

Haziran ayı sonunda otomobil pazarının yüzde 87,35'ini vergi oranları düşük olan A, B ve C segmentlerinde yer alan araçlar oluşturdu.

Segmentlere göre değerlendirildiğinde en yüksek satışa 99 bin 59 adet ve yüzde 63,3 payla C segmenti ulaştı. Kasa tiplerine göre ise en çok tercih edilen gövde tipi yüzde 50,7 pay ve 79 bin 341 adetle yine sedan otomobiller oldu.

Haziran sonu itibarıyla hafif ticari araç pazarında gövde tipine göre en yüksek satışa 27 bin 584 adet ve yüzde 71,16 payla "van" ulaşırken, bunu 4 bin 963 adet ve 12,80 payla "kamyonet", 3 bin





115 adet ve yüzde 8,04 payla "pick-up" ve 3 bin 104 adet, 8,01 payla da "minibüs" takip etti.Diğer yandan Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) verilerine göre sektörün Haziran ayı ihracatı 2,2 milyar dolar olurken, Türkiye'nin toplam ihracatından aldığı pay da yüzde 19 düzeyinde gerçekleşti. Haziran ayında tüm ana ürün gruplarında ihracat düşüşü yaşandı.

OİB Yönetim Kurulu Başkanı Baran Çelik, Haziran ayı performansında uzun bayram tatili nedeniyle geçen yılın haziran ayına göre iki işgünü eksik çalışılmasının temel etken olduğunu söyledi. Çelik, "Yılın ilk yarısında Euro/Dolar paritesi kaynaklı ihracat kaybı 850 milyon doları aştı. Bununla birlikte haziranda parite kaynaklı kayıp, önceki aylara göre daha düşük oldu. Yılın ilk yarısında ihracat ortalamasında ise 2,5 milyar dolar seviyesini yakaladık" diye konuştu.

Lüks otomobil satışları da fren yaptı

Lüks ve ultra lüks otomobil pazarı, bu yılın ilk yarısında 2018'in aynı dönemine göre yüzde 55,7 daralarak 4 bin 379 adet seviyesinde gerçekleşti.

ÖTV ve KDV indirimine karşın otomotiv satışlarındaki azalış dikkati çekerken, lüks (E) ve ultra lüks (F) segmentlerindeki satışlarda da yılın ilk yarısında gerileme yaşandı.

Geçen yılın ilk yarısında 8 bin 144 lüks otomobil satılırken, bu yılın aynı döneminde 3 bin 346 adet satış oldu. Söz konusu dönemde E segmentinde yüzde 58,9 azalış kaydedildi.

E segmentinde 774 adetle en fazla Mercedes-Benz E satıldı. Sıralamada BMW 5 serisi 757 adetle ikinci, Audi A6 da 634 adetle üçüncü oldu.

Volvo S90 (168 adet), Volvo XC60 (135), Land Rover Range Rover Velar (119), Porche Macan (117), Audi Q5 (104), Mercedes-Benz GLC (74), Land Rover Discovery (68) ve BMW X3 de (40) bu segmentte en çok satılan otomobiller arasında yer aldı.

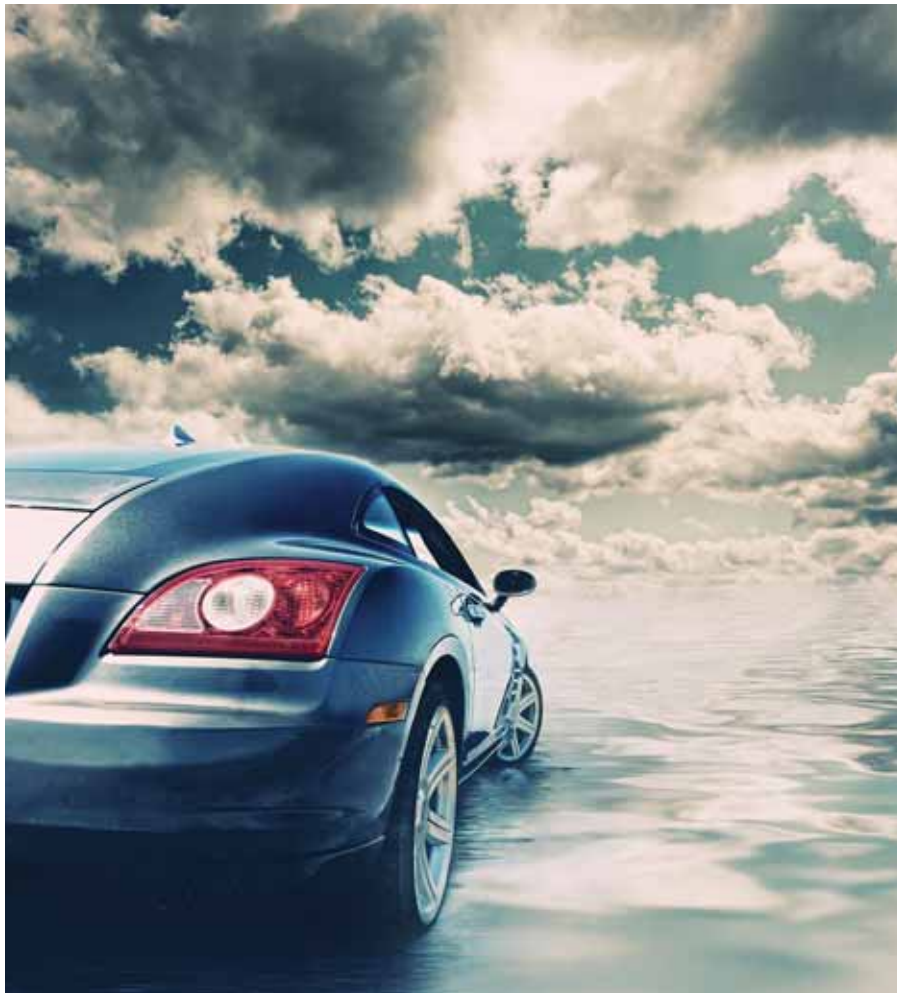
Lüks otomobil pazarında Lexus RC, Mercedez-Benz E Estate, Toyota Proace Verso ve Toyota V90 Cross Country bir adet satılan modeller oldu.

Bu yılın ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre ultra lüks (F) segmentte de yüzde 40,6 azalışla bin 33 otomobil satıldı.

F segmentinde en çok Volvo XC90 (269 adet) satılırken, bu modeli 155 adetle BMW X5, 97 adetle Audi Q7 ve 80 adetle de Land Rover Range Rover Sport takip etti.

Mercedes-Benz G (74 adet), Mercedes-Benz S (36) ve Jeep Grand Cherokee (22), F segmentinde en fazla satılan diğer modeller oldu.

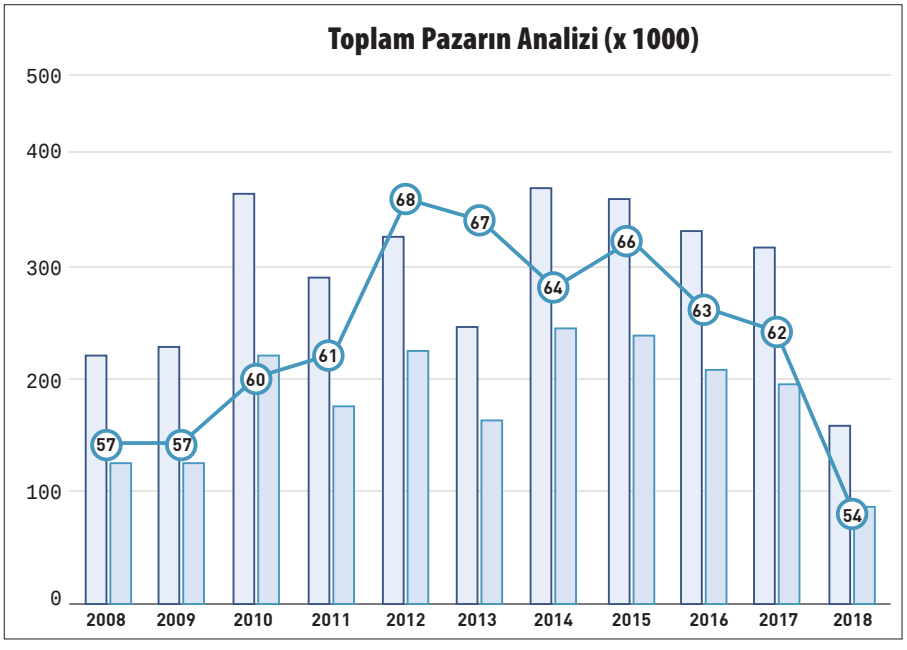
Ultra lüks pazarda sadece birer adet satılan modeller, Aston Martin DBS Superleggera, Aston Martin V12 Vanquish Coupe, Bentley Bentayga, Bentley Flying Spur, BMW i, Ferrari GTC4 Lusso, Jaguar XJ LWB, Lamborghini Aventador ve Mercedes-Benz GLS olarak kayıtlara geçti.



Son iki yılda mal gruplarına göre ihracat (milyon$)

Ürün grubu	2017	2018
Binek otomobiller	11.805	12.440
Yan sanayii	9.707	10.848
Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	4.822	5.310
Otobüs-minibüs-midibüs	1.593	1.793
Diğer	598	1.174
Toplam	28.527	31.568





Yerli üretim araçların satıştaki payı yüzde 43,6'ya yükseldi

2019'un ilk altı ayındaki rakamlar, geçen yılın aynı dönemine göre kıyaslandığında otomobil araç satışlarındaki ithal payının azaldığına işaret etti.

2019'un Ocak-Haziran döneminde otomobil pazarında satılan toplam 156 bin 378 aracın, 68 bin 193 adedi yerli, 88 bin 185 adedi ise ithal araç oldu. Yerli üretim araçların toplam satıştaki payı 2018 Ocak-Haziran döneminde yüzde 33,56 iken, bu oran bu yılın aynı döneminde yüzde 43,6'ya yükseldi.

Bu dönemde ithal otomobillerin toplam satıştaki payı yüzde 66,4'ten yüzde 56,3'e geriledi.

Hafif ticari araç pazarı da bu yılın Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 49,97 daralarak 38 bin 766 seviyesinde gerçekleşti. 2018 yılının aynı döneminde 77 bin 478 hafif ticari araç satışı yapılmıştı. Söz konusu dönemde satılan hafif ticari yerli araç sayısı 20 bin 616, ithal araç sayısı da 18 bin 150 düzeyinde kayıtlara geçti.

Otomobil pazarında Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirdiği 27 bin 227 adetlik satışın 23 bin 890'ı Türkiye'de üretilen araçlardan oluşan Renault, yerli satış sıralamasında zirvedeki yerini korudu.

Yerli üretim otomotiv satışlarında Fiat 23 bin 677 ile ikinci, Toyota 10 bin 61 ile üçüncü, Honda 7 bin 165 ile dördüncü ve Hyundai 2 bin 773 ile beşinci sırada yer aldı. Geçen yılın Ocak-Haziran döneminde ise Renault 35 bin 44, Fiat 21 bin 340, Toyota 13 bin 4, Honda 11 bin 55 ve Hyundai de 9 bin 104 yerli üretim araç satışı gerçekleştirmişti.

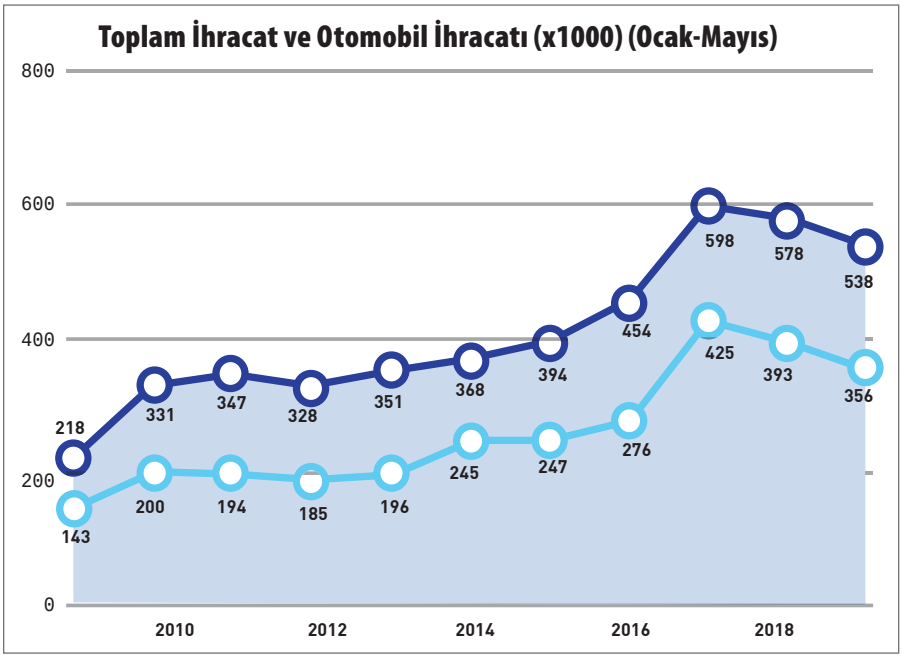
Alman otomobil üreticisi Volkswagen, Türkiye otomobil pazarında Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirdiği 15 bin 46 adetlik satışla ithal otomobil satışı listesinin ilk sırasında yer aldı. Bunu yine Türkiye'de üretimi olmayan Fransız Peugeot 8 bin 824 adetlik satış rakamıyla izledi.

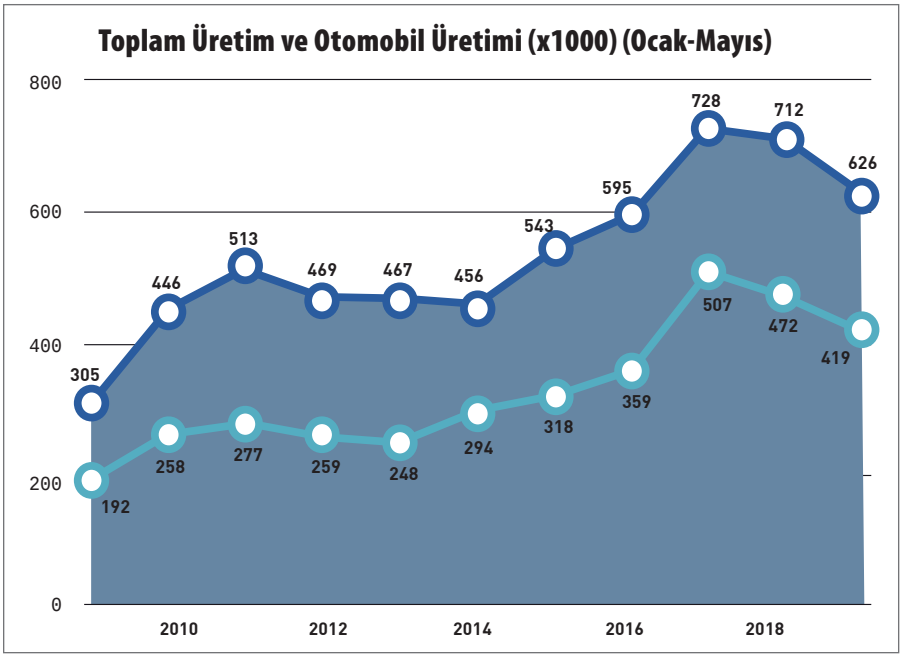
Bu yılın Haziran ayı sonunda otomobil pazarında ortalama emisyon değerlerine göre en yüksek paya yüzde 36,77 oranıyla 100-120 gr/km arasındaki otomobiller 57 bin 500 adetle sahip oldu.

Söz konusu dönemde dizel otomobil satışlarının payı yüzde 56,07'ye gerilerken, otomatik şanzımanlı otomobillerin payı yüzde 66,28'e yükseldi.

Haziran ayı sonunda otomobil pazarının yüzde 87,35'ini vergi oranları düşük olan A, B ve C segmentlerinde yer alan araçlar oluşturdu.

Segmentlere göre değerlendirildiğinde en yüksek satışa 99 bin 59 adet ve yüzde 63,3 payla C segmenti ulaştı. Kasa tiplerine göre ise en çok tercih edilen gövde tipi yüzde 50,7 pay ve 79 bin 341 adetle yine sedan otomobiller oldu.







Fransa'ya yüzde 107 ihracat artışı gerçekleşti

Ürün grupları bazında Binek Otomobil ihracatı Haziran'da yüzde 10 azalışla 867 milyon dolar, Tedarik Endüstrisi ihracatı da yüzde 22 düşüşle 701 milyon dolar oldu. Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar ihracatı yüzde 13 azalarak 406 milyon dolar, Otobüs-Minibüs-Midibüs ihracatı ise yüzde 5 azalarak 115 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Binek Otomobiller ihracatı yılın ilk yarısında ise geçen yıla göre yüzde 12 azalarak 5 milyar 764 milyon dolar olurken, Tedarik Endüstrisi ihracatı aynı dönemde yüzde 6, Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar ihracatı da yüzde 10 geriledi. Yine aynı dönemde Otobüs-Minibüs-Midibüs ihracatında yüzde 18, diğer ürün grupları altında yer alan Çekiciler ihracatında da yüzde 11 artış gerçekleşti.

Haziran'da tedarik endüstrisinde en büyük pazar olan Almanya'ya ihracatta yüzde 26, ikinci en büyük pazar olan Fransa'ya da yüzde 24 azalma görülürken, İtalya'ya yüzde 22, Romanya'ya yüzde 41, ABD'ye yüzde 16 ve Belçika'ya da yüzde 22 ihracat düşüşü yaşandı. Binek otomobillerde en büyük pazar olan Fransa'ya yüzde 107, Hollanda'ya yüzde 103 ihracat artışı yaşanırken İtalya, Slovenya ve İsrail'e yüzde 40'ar, Birleşik Krallık'a yüzde 43, Belçika'ya yüzde 53, Portekiz'e yüzde de 42 oranında ihracat düşüşü gerçekleşti.

AB'ye ihracat düşerken serbest bölgelere arttı

Haziran'da ülke grubu bazında en büyük pazar olan Avrupa Birliği ülkelerine ihracat yüzde 14 düşüşle 1 milyar 756 milyon dolar olurken, AB ülkeleri grup bazında ihracatta yüzde 80 pay ile ilk sırada yer aldı. Ortadoğu ülkelerine yüzde 19, diğer Avrupa ülkelerine yüzde 36 düşüş, serbest bölgelere ise yüzde 107 ihracat artışı gerçekleşti.

Bu yılın ilk yarısında AB ülkelerine ihracat 11 milyar 875 milyon dolar olurken, aynı dönemde Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi'ne ihracat yüzde 9, Ortadoğu ülkelerine yüzde 4 geriledi. Afrika ülkelerine yönelik ihracat ise yüzde 11 oranında arttı.

"OTOMOTİVDE, KÜRESEL REKABETÇİLİĞİ GELİŞTİRECEK POLİTİKALAR GEREKİYOR"



HAYDAR YENİGÜN
Otomotiv Sanayii Derneği (OSD)
Yönetim Kurulu Başkanı

İç pazarın mevcut durumunu koruyabilmesi için otomotiv sektörünün tüm paydaşları olarak ortak beklentimiz, otomotivin Türkiye için en öncelikli sanayi olması kabulü ile destek programlarının süreç boyunca devamının sağlanmasıdır.

Küresel ölçekte ve Türkiye özelinde bakıldığında 2018 yılında birçok ekonomik gelişmenin yaşandığı ve ticari faaliyetler açısından zorlayıcı bir yıl oldu. Artan korumacı politikalar, zorlaşan rekabet koşulları ve küresel ekonomide görülen yavaşlama işaretleri, Türkiye'de de özellikle yılın ikinci çeyreğinde hissedilmeye başlandı. Bu durum, sanayinin çalışma ve rekabet koşullarını zorlaştırdı. Dönemsel dalgalanmalar yaşayan Türkiye otomotiv sektörünün ihracatı, 2015 yılında 1 milyon 19 bin adet ile rekor seviyeye ulaşmıştı. 2016 yılı itibarıyla durağanlaşma sürecine giren sektör 2017 yılında ihracatta 1 milyon adet sınırının altında kaldı. 2018 yılında ekonomideki dalgalanma ile birlikte, yüzde 35 gibi kayda değer daralma yaşayan iç pazar yılı 642 bin adet seviyesinde kapattı. İç pazardaki bu daralma ile birlikte toplam üretim bir önceki yıla göre yüzde 9 azalarak 1 milyon 550 bin adet gerçekleşti.

Bununla birlikte Türkiye'de son 13 yıldır ihracatta ilk sırada bulunan otomotiv sanayiinin ihracatı adet bazında bir önceki yıla göre 2018'de sadece yüzde 1 azaldı. Sektör geçen yıl 1 milyon 319 bin adet araç ihraç etti. Ancak, üretilen her 100 aracın 85'ini ihraç eden otomotiv sanayiinin ihracatı, gerek paritedeki değişim gerek artan katma değer sebebiyle dolar bazında yüzde 11, euro bazında ise yüzde 6 arttı. Buna göre, 2018 yılında otomotiv sanayinin toplam ihracatı 32.2 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 12.4 milyar dolarlık otomobil ihracatı yapıldı. Euro bazında otomobil ihracatı ise aynı seviyede kalarak 10.5 milyar euro oldu.

2012-2018'de 7.5 milyar dolarlık yatırım yapıldı

Otomotiv sanayinde 2012-2018 döneminde 7.5 milyar dolarlık yatırım yapıldı. Sektör gerek kapasite artırımı gerekse yeni model, yeni teknoloji alanındaki çalışmaları ile teknolojik gelişim ve dijital dönüşüm konusunda ülkenin küresel rekabetçiliğine katkı sağlamayı sürdürüyor.

Ülke ekonomisine sağladığı doğrudan ve dolaylı katkı ile ekonominin vazgeçilmez parçası olan sanayinin başarısını korumak ve geliştirmek öncelik olmalı. Sektör, sağladığı vergi geliri, istihdam, ihracat geliri gibi doğrudan katkıların yanı sıra Ar-Ge konusunda mühendislik ihracatı da yapacak seviyeye ulaştı. Türkiye'nin teknolojik gelişimine öncülük eden sanayi kollarından biri olan otomotivde, küresel rekabetçiliği geliştirecek politikaların geliştirilmesi kayda değer önem taşıyor. Türkiye'deki Ar-Ge merkezlerinin yüzde 12'sini oluşturan 141 Ar-Ge merkezi ve istihdam sağladığı 6 bin mühendis ile çalışmalarını sürdüren otomotiv sanayii, teknolojik lokomotif konumda bulunuyor.

Öte yandan otomotiv sektörü 2019 yılı için beklentiler oluştururken, iç pazarın gelişiminde ülke ekonomisinin istikrarlı seyrine oturması için zamana ihtiyaç duyuluyor. İhracat için ise küresel olarak gündemde bulunan ticaret savaşları ve korumacılık eğilimlerinin yanı sıra en önemli ihracat pazarı olan AB'de pazar büyümesinin yavaşlaması ve Brexit süreci kritik öneme sahip unsurlar olarak yer alıyor. Orta vadede ise küresel ölçekte üretimdeki artış hızının yavaşlama ihtimali, gelişen otomotiv teknolojileri ve regülatif sebeplerle artan maliyetler, rekabetçiliği etkileyecek diğer önemli unsurlar arasında bulunuyor.

"ÖTV ve KDV indirimlerinin sona ermesi ile satışlar adeta durdu"

Otomotiv sektörünün değer zincirinde yer alan tüm oyuncular; ana ve tedarik sanayi üreticileri, distribütörler, yetkili satıcı ve servisler dikkate alındığında iç pazarda yaşanan yüzde 45'lik daralma tüm sektör adına dikkat çekilmesi gereken bir konu olarak yer alıyor.

İç pazar yılın başından bu yana vergi indirimi desteğine rağmen yüzde 45 geriledi. ÖTV ve KDV indirimlerinin sona ermesi ile de satışlar adeta durdu. Otomotiv sektörünün tamamı için önemli ölçüde destek sağlayan bu programın sona ermesi ile sektörün içinde bulunduğu koşullar daha da zorlaşmış oldu. Bu durumda, iç pazarın mevcut durumunu koruyabilmesi için otomotiv sektörünün tüm paydaşları olarak ortak beklentimiz, otomotivin Türkiye için en öncelikli sanayi olması kabulü ile sektörün bu dönemde zarar görmemesi için destek programlarının süreç boyunca devamının sağlanmasıdır.

Söz konusu desteğin devam ettirilmemesi sanayinin üretim adetlerine de olumsuz olarak yansıyacaktır.

"TEDARİKÇİLERİN HANGİ NOKTADA OLDUĞUNU SORGULAMASI GEREKİYOR"



ALPER KANCA
Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneği (TAYSAD) Yönetim Kurulu Başkanı

Küresel ölçekte otomotiv sektörünün gündeminde elektrikli ve otonom araçlar, batarya teknolojileri, otomotiv elektroniği, malzeme testleri gibi gelişmeler yer alıyor. Tedarikçilerin de bu konularda hangi noktada olduğunu sorgulayarak ilerlemesi gerekiyor.

Son yıllarda Türkiye, otomotiv tedarik sanayiinde kayda değer aşama kaydederek, etki alanını genişletti ve global oyuncu haline geldi. 2018 sonu itibarıyla Türkiye otomotiv sektörünün global pazardaki konumuna baktığımızda en büyük 15'inci araç üreticisi olduğumuz görülüyor. Bununla birlikte Avrupa'da ise otobüs üretiminde birinci, hafif ticari araç üretiminde üçüncü, otomobil üretiminde ise yedinci sırada yer alıyoruz.

Özellikle ana ve yan sanayi iş birliği ile Türkiye'nin, sektörde çok daha güçlü bir konuma geleceğini düşünüyoruz. Otomotiv ana sanayiinin en büyük destekçisi tabii ki tedarik sanayidir. Bu nedenle ana sanayide gerçekleşen her türlü yenilik, tedarik sanayii tarafından takip ediliyor. Küresel ölçekte otomotiv sektörünün gündeminde elektrikli ve otonom araçlar, batarya teknolojileri, otomotiv elektroniği, malzeme testleri gibi gelişmeler yer alıyor. Dolayısıyla, tedarikçilerin de bu konularda hangi noktada olduğunu sorgulayarak ilerlemesi gerekiyor. Araştırmalara göre 2030 yılında üretilen araçların yüzde 18'inin tam elektrikli, yüzde 41'inin ise hibrit olacağı dikkat çekiyor. Böyle bir gelecekte bizim şirketlerimiz nerede olur, cirosu ne kadar olur, bu kadar çalışanı olur mu? Bu soruların cevaplanması lazım.

"Ar-Ge çalışmaları yapılması kaçınılmaz"

Önümüzdeki dönemde üretim süreçleri çok daha kompleks olacak. Adetler artacak. Git gide daha kısa vadeli tahminler olacak. Piyasa çok hızlı değişecek. Tüm bu teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilmek için Ar-Ge çalışmaları yapılması kaçınılmazdır. Mevcut durumda TAYSAD üyelerinin 168'inin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onaylı Ar-Ge merkezi olduğunu da belirtmek isterim.

Son zamanlarda Türkiye'nin küresel ölçekteki siyasi algısı, tedarik sanayiini kısa ve orta vadede olumsuz etkileyebilir. Fakat bu algıyı değiştirmek için yoğun çalışma içindeyiz. Ülke algısının iyi yönde gitmesi ve birkaç yıl öncesine dönmesi için yurt dışında, özellikle Almanya'da otomotiv sektörünün ileri gelenlerini hem ziyaret ediyor hem de onları Türkiye'ye davet ediyoruz. Nisan ayına Türk-Alman iş birliğinin boyutlarını daha ileri bir noktaya taşımak amacıyla, Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) iş birliğiyle, Almanya'da iki ayrı yuvarlak masa toplantısı düzenledik. Hannover ve Stuttgart'ta düzenlenen toplantılarda, sektörün üst düzey temsilcilerini Alman basın mensuplarını ağırladık. Bu buluşmalar Türk ve Alman şirketlerinin birbirini daha iyi tanımaları ve tecrübelerini birbirleri ile paylaşmaları açısından çok önemli idi. Ayrıca iki ülke arasındaki otomotiv sektöründeki mevcut ekonomik ilişkilerden yola çıkarak, bu tür toplantıların iki ülke arasındaki ilişkilerin kalıcı bir şekilde derinleşmesine katkı yapacağına da inanıyoruz. Bu organizasyon ile Alman kamuoyunda Türk otomotiv sanayisinin geneli hakkında farkındalık yaratan bir lobi faaliyeti yapmış olduk.

"Tedarik sanayii başarıya büyük katkı sağlıyor"

Türkiye'de otomotiv sektörü yıllardır ihracat şampiyonu. Türk otomotiv sektörünün bel kemiği tedarik sanayii de bu başarıya büyük katkı sağlıyor. 2018 yılında yapılan 32 milyar dolarlık sektör ihracatının, 11 milyar dolarlık kısmı tedarik sanayimiz tarafından karşılandı. Bu başarıyı 2019 yılında da sürdürmek ve daha da ileriye götürmek istiyoruz. Bunlarla birlikte 2019 yılı programında ihraç edilen ürünlerin yerlileşmesi konusunda da çalışmalar var. Türk otomotiv tedarik sanayi, geldiği noktayla bir otomobilin yüzde 80'ini üretebilecek durumda. Fakat biz bu oranı yüzde 100'e çıkarmak istiyoruz.



"2018 YILINDA ULAŞILAN İHRACAT RAKAMINI GEÇMEYİ İSTİYORUZ"



BARAN ÇELİK
Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) Yönetim Kurulu Başkanı

Otomotiv endüstrisi olarak 2019 yılı için temel hedefimiz 2018 yılında ulaşılan ihracat rakamının üzerinde bir ihracata imza atmak. AB pazarında durgunluk gözleniyor ve 2019 yılının AB pazarı için 2018 yılı ile benzer seyretmesi bekleniyor.

Otomotiv ihracatı açısından başarılı bir yıl olarak geride bıraktığımız 2018 yılından kısaca söz etmek gerekirse; otomotiv endüstrisinde 2018 yılında yüzde 11 artışla 31.6 milyar dolar ihracata ulaşıldı. 2017 yılında 28.5 milyar dolar ihracat ile kırılan rekor 2018 yılında 11 ayda geride bırakıldı. Böylece otomotiv endüstrisi cumhuriyet tarihinin ihracat rekorunu yenileyerek, üst üste 13. kez ihracat lideri olarak yılı tamamladı.

2018 yılında binek otomobiller dışındaki ana mal gruplarında çift haneli ihracat artışı yaşanırken, binek otomobiller ihracatımız da yüzde 5 artış ile 12.4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Diğer ana ihracat kalemlerinde tedarik endüstrisi ihracatımız 11 milyar dolara yaklaşırken, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ihracatımız 5,3 milyar dolar, otobüs-minibüs-midibüs ihracatımız 1.8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ülkeler açısından değerlendirildiğinde; otomotiv ihracatında başlıca pazarımız, ihracat payı yıldan yıla yüzde 75 ila yüzde 80 aralığında değişen AB ülkeleridir. 2018 yılında AB ülkelerinin otomotiv ihracatımızdaki payı 24,6 milyar dolarlık ihracat rakamı ile yüzde 78 oldu. Afrika ülkeleri yüzde 5, Ortadoğu ülkeleri ve Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi yüzde 4,5 ile otomotiv ihracatımızda önemli pay alan diğer pazarlar oldu.

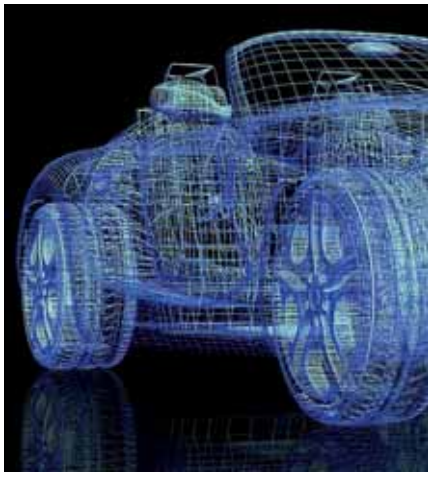
"Avrupa Birliği pazarında bir durgunluk gözleniyor"

2018 yılında AB pazarındaki büyümenin düşük oranlarda da olsa devam etmesi otomotiv ihracatımıza olumlu yansımıştır. 2018 yılında AB'ye yönelik ihracatımız yüzde 12 arttı. En büyük iki pazarımız olan Almanya ve İtalya'ya ihracat sırasıyla yüzde 9 ve yüzde 4 artarken, önemli pazarlarımızdan Fransa'ya yüzde 11, Belçika'ya yüzde 18, Slovenya'ya yüzde 28, Polonya'ya yüzde 21, Hollanda'ya yüzde 19, Romanya'ya yüzde 28 ihracat artışı yaşandı. 2018 yılında önemli alternatif pazarlarımız arasında yer alan Fas'a yüzde 28, Rusya Federasyonu'na yüzde 38, Mısır'a yüzde 73, Cezayir'e yüzde 105, Meksika'ya yüzde 53 ihracat artışı yaşandı.

Otomotiv endüstrisi olarak 2019 yılı için temel hedefimiz 2018 yılında ulaşılan ihracat rakamının üzerinde bir ihracata imza atmak. AB pazarında durgunluk gözleniyor ve 2019 yılının AB pazarı için 2018 yılı ile benzer seyretmesi bekleniyor. Brexit süreci ve küresel ticaret savaşları önümüzde risk faktörü olarak duruyor. 2019 yılının özellikle ilk yarısında parite kaynaklı ihracat kaybının, otomotiv ihracatını olumsuz etkileyeceğini öngörüyoruz. İran'a yönelik ambargoların ABD tarafından yeniden devreye alınması bu ülkeye yönelik ihracatımıza olumsuz yansıyor. Dolayısıyla öncelikli hedefimiz tüm zorlukları aşarak 2019 yılını da ihracat artışı ile kapatıyor. Bu doğrultuda, otomotiv endüstrisi için 2019 yılı ihracat hedefi 32 milyar dolar olarak belirlendi.

"Paritenin geçen yıl ile dengelenmesini bekliyoruz"

2019 yılının ilk dört ayında otomotiv ihracatımız yüzde 7 gerilemiş ve 10.4 milyar dolar olarak gerçekleşti. İlk dört ayda Euro/Dolar paritesinin geçen yıla göre düşük seyretmesinden dolayı oluşan ihracat kaybı yaklaşık 700 milyon dolar oldu. Yılın ilk yarısının bu şeklide devam etmesi, yılın ikinci yarısından itibaren paritenin geçen yıl ile dengelenmesini bekliyoruz. Bu yılın üçte birini geride bırakırken özellikle binek otomobiller ihracatındaki yüzde 14 düşüş dikkat çekiyor. Bu dönemde otobüs-minibüs-midibüs ihracatımız ise yüzde 18 artış gösterdi. AB binek otomobiller pazarı Ocak-Mart döneminde yüzde 3.3 daraldı. Bu dönemde, bizim de önemli pazarlarımız arasında yer alan İspanya binek otomobiller pazarındaki daralma yüzde 7'yi, İtalya pazarındaki daralma yüzde 6.5'i budu. Dolayısıyla AB pazarındaki daralma da binek otomobiller ihracata olumsuz yansıyor. Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen 32 milyar dolarlık yıl sonu hedefimizde ulaşma yönündeki çalışmalarımız devam ediyor.



“MAVİ YAKALI İŞ GÜCÜ EĞİTİMLERİNE AĞIRLIK VERDİK”



ÖMER BURHANOĞLU
Otomotiv Yan Sanayi İhtisas OSB (TOSB) Yönetim Kurulu Başkanı

Otomotiv Yan Sanayi İhtisas OSB, eğitim konusunda elinden geleni yaparak katalizör görevi gördü. TAYSAD ile birlikte bir taraftan beyaz bir taraftan mavi yakalı iş gücü eğitimlerine ağırlık verdik.

Bilginin ve teknolojinin etkisi hayatın her alanında arttığı gibi işletmelerimiz için de kayda değer önem taşıyor. TOSB’da bir inovasyon ekosistemi oluşturma hedefimiz doğrultusunda kurduğumuz TOSB İnovasyon Merkezi’nin düzenlediği dijital dönüşüm sergilerinde girişimcilerle sektörel firmalar arasında etkin bir iletişim sağladık. Bir çok start-up firması dijital dönüşüm sergilerinde sektörün önde gelen firmaları ile bir araya gelerek çalışmaya başladı.

“Program yazabilen elemanlara ihtiyacımız var”

Başarılı start-up firmalarının sunumlarını ve sektör firmalarıyla görüşmelerini gerçekleştirmeleri için de TOSB Girişim Evi’ni kullanıma açtık. Biz start-up firmalarının bölgemizi test alanı olarak kullanmasını, yan sanayi firmalarının da işin içinde olmasını istedik. Yapılan iş birlikleri ile bilim, girişimci ve yatırımcı üçgenini çok daha iyi oluşturarak, yeni oluşumları peşinden sürüklemesini sağladık. Yine bu ekosistemin içinde iki haftada 28 farklı firmadan başvuru alarak yoğun ilgiyle karşılanan Otomotiv Mentor Ağı projesini de hayata geçirdik.

Öte yandan üniversitelerle bilimsel tabana oturan çalışmalarımızı sürdürdük. Gebze Teknik Üniversitesi ile ikinci mezunlarımızı verdiğimiz MBA programımızın yeni dönemini de yüksek bir katılımla başlattık. Artık birçok şey otomasyon ve robotları kapsayan Endüstri 4.0 ile yapılıyor. Dolayısıyla insanların da emek gücü ile değil akıl gücü ile çalışmaları gerekiyor. Eğitimli robot ve otomasyon içeren ekipmanları kullanabilen, hatta bunlara program yazabilen elemanlara ihtiyacımız olduğu için TOSB, eğitim konusunda da elinden geleni yaparak katalizör görevi gördü. TAYSAD ile birlikte bir taraftan beyaz bir taraftan mavi yakalı iş gücü eğitimlerine ağırlık verdik.

Bunların yanı sıra TOSB’da yer alan altı büyük otomotiv yan sanayii firrmasının, bölgemizde toplamda 190 milyon Euro’yu bulacak yeni yatırımları için kolları sıvadık. Söz konusu firmaların altı tesisinin kurulacağı alanın büyüklüğü de 120 bin metrekareyi bulacak. TOSB’da yatırım yapacak yeni şirketler arasında yabancı yatırımcılar da var. Bu yıl tedarik sanayiinde büyük ölçekli yatırımlar yapılacak. TOSB üyelerinin genel kurulda verdiği yatırım kararıyla bölgenin tarihindeki en büyük bina yatırımı yapılıyor.

“Yeni yatırımlarla doluluk oranı yüzde 90’ları aştı”

Yatırım modelini de değiştirdik. Bölgenin kaynak harcamasını gerektirmeyen, kendi finansmanını karşılayan bir model kurduk. Emniyet sistemleri üreticisi olan İsveç merkezli Autoliv, 19 milyon Euro’luk yatırım bütçesi ile inşaatına başladığı yeni fabrikasında direksiyon, emniyet kemeri ve hava yastığı üretimi yapacak. Üretim yapan iki fabrikasını da TOSB’ a taşıyacak olan Autoliv, yakın zamanda üretime başlamayı planlıyor.

Ayrıca TOSB’da atıl bir yatırım olarak kalan Denet Civata’ya ait fabrika, yapılan görüşmeler neticesinde TAYSAD üyesi olan ve iş hacmini büyütecek olan Kar Plastik firmasının yatırımıyla aktif hale gelecek. Firma yaklaşık 10 milyon Euro’luk yatırım ile TOSB’da yer alacak. Tırsan, test sürüş merkezi açacak. Tofaş, Ford gibi dev şirketlerin tedarikçisi olan Beyçelik Gestamp da TOSB’un yaptığı yeni tesiste yatırımlarını büyüterek, bölgede yerini aldı. Yeni yatırımlarla doluluk oranı yüzde 90’ları aştı. Gebze ve Çayırova ilçelerine sağladığımız katkının yanında, bölgemizde 25 bin kişi istihdam ediliyor. Bu yıl yapılacak yatırımlarla ilk etapta 2 bin kişilik yeni istihdam kapısı da açılacak.





ANKARA

TOBB ETÜ'de mezuniyet heyecanı yaşandı

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu hangi işi yaparlarsa yapsınlar mezunlardan girişimcilik ruhunu asla kaybetmemelerini istedi.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ndeki mezuniyet törenine katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Ektiğimiz tohum tuttu. TOBB ETÜ, artık dünyaya fikir ve teknoloji ihraç eden bir üniversite haline geldi" şeklinde konuştu.

2004 yılında öğrenci kabulüne başlayan ve ilk mezununu 2008 yılında veren TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde (TOBB ETÜ), bir kez daha mezuniyet heyecanı yaşandı.

2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni 29 Haziran'da TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Güven Sak'ın ev sahipliğinde; mezun öğrenciler, aileleri, protokol üyeleri, davetliler, akademik ve idari personelin katılımıyla TOBB ETÜ Spor Salonu'nda gerçekleştirildi.

12'inci mezuniyet töreninin açılışında sözlerine "Bugün bu salonda Türkiye'nin en iyi hukukçularıyla, en iyi mühendisleriyle yani Türkiye'nin geleceğini şekillendirecek gençlerle bir aradayız" diyerek başlayan Mütevelli Heyet Başkanı Hisarcıklıoğlu "Sizlerle bir arada olmak, ülkem adına umutlarımı pekiştiriyor. Her zaman söylüyorum bir iş insanı ve TOBB Başkanı olarak benim en çok övündüğüm projem TOBB ETÜ'dür. TOBB ETÜ, Türk iş dünyasının özgür düşünen, bilgiyi takip eden, hızlı öğrenen, teknoloji üreten, icat çıkaran yeni bir jenerasyonu ülkemize kazandırma projesidir" dedi.

Mezunlara seslenen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Artık birer TOBB ETÜ mezunusunuz. İyi eğitim görmüş, yabancı dil bilen, dünyayı tanıyan, daha mezun olmadan bir yıl iş tecrübesi edinen, donanımlı birer mühendis ve hukukçusunuz. Ve artık Türkiye'nin en büyük sivil toplum kuruluşunun bir parçasısınız. Türk iş dünyası çatı kuruluşunun yani 1.5 milyonluk TOBB ile Oda ve Borsa camiasının en genç neferlerisiniz. Sizlerle gurur duyuyoruz. Sizden çok şey bekliyoruz. Hepinizin alnından öpüyorum. Başarılarınızın devamını diliyorum. Sizlerin bugünlere gelmesini sağlayan, anne ve babalarınıza, ailelerinize de ayrıca teşekkür ediyorum. Yemediler yedirdiler; giymediler giydirdiler. Bir dediğinizi iki etmediler" diye konuştu.

TOBB ETÜ dünyaya fikir ve teknoloji ihraç ediyor

TOBB ETÜ'nün dünyanın en iyi genç üniversiteleri arasında olduğunu, bilimsel araştırma programlarının hızla geliştiğini, yüksek lisans ve doktora öğrencisi ile öğretim üyesi sayısının arttığını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İşte bugün 7. dönem doktora, 13. dönem yüksek

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

lisans mezunlarımızı da veriyoruz" dedi. TOBB ETÜ'de girişimcilik kültürünü geliştirmek için kurulan kuluçka merkezinin bir proje fabrikası gibi çalıştığını vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ'lü öğrencilerin geliştirdikleri Türkiye'nin ilk yerli drone'uyla tam 1 milyon liralık ön satış yaptıklarını; merkezde 3 boyutlu görüntü aktarım teknolojisiyle Microsoft'la yarışan, Nokia'ya teknoloji ihraç eden firmalar bulunduğunu bildirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Bunlar gösteriyor ki ektiğimiz tohum tuttu. TOBB ETÜ artık dünyaya fikir ve teknoloji ihraç eden bir üniversite haline geldi" şeklinde konuştu.

Mezunlara tavsiyeler

Hangi işi yaparlarsa yapsınlar mezunlardan girişimcilik ruhunu asla kaybetmemelerini isteyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, TOBB ETÜ mezunlarını diğerlerinden ayıran en temel özelliğin bu olduğunu ifade etti. Girişimciliğin hayat felsefesi olduğunu, bu devirde başarının anahtarının statükoyu reddetmek, durağan olanı kabul etmemekten geçtiğini kaydederek, mezunlara "Hayal kurun, hedef koyun, çok çalışın ve kaybetmekten korkmayın, eski köye yeni adet getirin, kendi anayasanızı, ilkelerinizi belirleyin" tavsiyesinde bulundu.

Mezunlardan Mezunlar Derneği'ne mutlaka üye olmalarını ve faaliyetlerine katılmalarını isteyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Unutmayın, devir know-how değil, know-who devri" dedi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu mezunlardan dilinden, dininden, kimliğinden, görüşünden, mezhebinden dolayı kimseyi ötekileştirmemelerini de isteyerek, "Türkiye ne çektiyse, hep korkularına esir olmaktan, yanındaki arkadaşını, öteki diye görmekten çekti. Minnettar olduğumuz önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi; 'Büyük başarılar, değerli anaların yetiştirdikleri başarılı gençlerin yardımıyla meydana gelir.' İşte onlar sizlersiniz. Sizlere güveniyoruz, inanıyoruz. Yolunuz, bahtınız açık olsun. Her zaman yanınızdayız" diyerek konuşmasını bitirdi.

"Girişimci, eskinin içindeki yeniyi görebilen kişidir"

TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Güven Sak ise konuşmasında, bu yılki bin civarındaki yeni katılımla mezun sayısının 6 bini geçtiğini ifade ederek, Oda ve Borsa camiasının Türkiye çapından gelen başarılı öğrencileri



toplayabilen bir üniversite yarattığını kaydetti. Her şeyin hızla değiştiği, önceden tahmin edilemeyen gelişmelerin yaşandığı bir dönemde girişimcilerin tam zamanında 'her alanda girişimciler yetişsin diye' bir üniversite kurduklarını vurgulayan Prof. Dr. Sak şöyle konuştu:

"Burada girişimcilikten kasıt şudur: Girişimci, eskinin içindeki yeniyi görebilen ve harekete geçebilen kişidir. Girişimci, kayanın içindeki heykeli hepimizden daha önce görebilen kişidir. Bir örnek vermek istiyorum. 1870'lerde Rockefeller, Standart Oil adlı petrol şirketini kurduğunda kimse petrolün nasıl kullanılacağını daha bilmiyordu. Petrolün nasıl kullanılacağının öğrenilmesi 20. yüzyılın ilk çeyreğinde oldu. Ford, bir fabrika kurup otomobil üretmeye başladı. İşte biz de sizi, eskinin içindeki yeniyi görebilin diye hayatın içinde yetiştirdik. Seçtiğimiz Ortak Eğitim Modeli'yle şirketler kesimiyle, hayatla haşır neşir olun, bunları bilerek yetişin dedik."

TOBB ETÜ'nün, Atatürk'ün gösterdiği muasır medeniyet seviyesine ulaşma hedefinin girişimcilik vasıtasıyla olacağına inanan, bunu kendine şiar edinen bir üniversite olduğuna dikkat çeken Prof. Dr. Sak, şunları söyledi:

"TOBB ETÜ başlangıçtan bu yana toplumdan aldıklarını topluma geri veren hakiki bir vakıf üniversitesidir. Toplam kontenjanımızın yüzde 40'ının burslu okumasını sağlıyoruz. Geçen yıl başlattığımız İş Dünyası Burs Programı sayesinde, yine Oda ve Borsa camiasının bize sağladığı imkanlarla bu bursluluk oranını yüzde 50'nin üzerine taşıdık. Bir sosyal sorumluluk projesi olan TOBB ETÜ'de bursluluk oranlarını daha artırmalıyız. Bu yıl verdiğimiz bin civarındaki mezunumuz, ülkemizin 77 ilinden geliyor. Bursluluğu daha artırırsak, bunu 81 ile çıkarabiliriz." Bu arada 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni ile 2013 yılında açılan Tıp Fakültesi ilk mezunlarını verdi. Tören sırasında Tıp Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Selçuk Tunalı tarafından, dört mezuna 'Hekimlik Andı' okutuldu.

TOBB ETÜ 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Mezuniyet Töreni, ilk kez iki oturumda gerçekleştirildi. Sabah oturumunda Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi; öğleden sonra oturumunda ise Tıp Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi mezunları kep atarak diplomalarını aldılar.



ANKARA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "ICC'nin uluslararası ticaret alanında yol gösterici etkisi gün geçtikçe artmaktadır" dedi.

ICC Yarışması'nda başarılı olan Odalara plaket verildi

TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Milletlerarası Ticaret Odası Yarışması'nda başarılı olan Odalara plaket verdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin 100'den fazla ülkede 45 milyon üye ağıyla, 1 milyardan fazla çalışanı temsil ettiğini söyledi.

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi'nin, 65'inci Genel Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde (TOBB) yapıldı. TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Genel Kurul'a ve daha sonrasında yapılan plaket törenine katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 12-14 Haziran 2019 tarihlerinde Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde düzenlenen ICC 11. Dünya Odalar Kongresi bünyesindeki Dünya Odalar Yarışması'nda finale kalan Gaziantep Sanayi Odası, Konya Sanayi Odası ve İstanbul Ticaret Odası ile birincilik alan Gaziantep Ticaret Odası'nı başarılarından ötürü kutlayarak, plaket verdi.



ICC, 45 milyon üye ağına sahip

Söz konusu yarışmada Gaziantep Ticaret Odası En Sıradışı Proje Kategorisi'nde 'Suriye Masası Projesi'yle; Gaziantep Sanayi Odası En İyi Eğitim Projesi Kategorisi'nde 'Mesleki Eğitim Merkezi Projesi'yle'; Konya Sanayi Odası, En iyi KOBİ ve Girişimcilik Geliştirme Projesi Kategorisi'nde 'Bölgesel İnovasyon Merkezi Projesi'yle', İstanbul Ticaret Odası da En iyi KOBİ ve Girişimcilik Geliştirme Projesi Kategorisi'nde, 'Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi Projesi'yle' yarışmıştı.

TOBB ve ICC Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ICC Türkiye'nin Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, ICC'nin tarihine ve kuruluşuna ilişkin bilgi verirken, kuruluşun ticaretin ve yatırımların artması için çalışan en büyük iş dünyası yapılanması olduğuna dikkat çekti. ICC'nin bu yıl 100'üncü yaşını kutladığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 100'den fazla ülkede, 45 milyon üye ağıyla, 1 milyardan fazla çalışanı temsil ettiğini söyledi.

ICC'nin zamanla farklı ülkelerden özel sektör temsilcilerini bir çatı altında toplayarak, dünyada ticaretin artırılması ve ticaretin önündeki engellerin kaldırılması için referans kurum haline geldiğine işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "ICC'nin uluslararası ticaret alanında yol gösterici etkisi gün geçtikçe artmaktadır. Ülkemizde, ICC Türkiye Milli Komitesi'nin kurulması ve faaliyetlerinin yürütülmesi görevini TOBB üstlenmiştir. TOBB çatısı altında faaliyet gösteren ICC Türkiye Milli Komitesi, 1934 yılından bu yana, ICC'nin Türkiye temsilciliğini yürütmektedir" diye konuştu.

Tahkim konusuna da vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin organı olarak kurulan Milletlerarası Tahkim Divanı'nın, uluslararası ticari ve iş uyuşmazlıklarının çözümünde dünyaya önderlik ettiğini anlattı.

Tarsus TSO 140 yaşında



Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kıvanç ve Cihat Lokmanoğlu ile birlikte Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası'nın 140'ıncı kuruluş yıldönümü dolayısıyla düzenlenen törene katıldı. Ülken, TOBB adına burada bir konuşma yaparken, Kıvanç ve Lokmanoğlu da Tarsus ekonomisine değer katanlara ödül verdi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken burada yaptığı konuşmada, "Türkiye'nin en köklü Odalarından biri burası. Bu da Tarsus'ta ticaret ve sanayi kültürünün ne kadar köklü olduğunu gösteriyor. Tarsus Ticaret ve Sanayi Odamız üyelerinin, tüccar ve sanayicisinin sorunlarını çözmek için müthiş çalışıyor. Bütün sorunlarınızı Ankara'ya ulaştırıyor, takip ediyor. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi olarak bunun en yakın şahidi benim" ifadesini kullandı.

Tarım ve ticaretin merkezi

Tarsus'un binlerce yıldır tarihin, kültürün, tarımın ve ticaretin merkezi olduğunu ifade eden Ülken, "Tarsus ekonomik olarak o kadar önemli ki Anadolu'da elektrik üretiminin ilk yapıldığı yer Tarsus. 1902'de ilk elektrik üretimi burada yapılıyor. Bugün de aynı önemini koruyor" dedi.

Hakan Ülken şöyle konuştu: "Tarsus'un geleceği parlak. Bugün Tarsus Ticaret ve Sanayi Odamızın 140. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Odamız akredite Oda. Yani beş yıldızlı. Avrupa'nın en büyük odaları üyesine hangi kalite ve standartta hizmet veriyorsa Tarsus Ticaret Sanayi Odamız da aynı kalitede hizmet veriyor. Ben bu anlayışlarından dolayı başta Tarsus TSO Yönetim Kurulu Başkanımız Ruhi Koçak'ı, Meclis Başkanımız Eyüphan Eyüboğlu'nu, tüm Yönetim ve Meclisi yürekten kutluyor, hepsine teşekkür ediyorum. Geçmiş dönemde Odamıza hizmet eden başkanlarımıza, üyelerimize teşekkür ediyorum. Odamızın daha nice yıllar tüccar ve sanayicimize, şehrimize hizmet etmesini diliyorum. Sayın Başkan burada çok akıllı bir işi de yapmış. Odamızın kuruluş yıldönümünde ödül töreni ile sigortacılık panelini bir araya getirmiş. Sigortacılık sektörünün en önemli temsilcileri bugün aramızda. Ben bu değerli etkinliği organize etme fikri ve bu süreçteki çalışmalarından dolayı, Sigorta Acenteleri İcra Komitesi Üyemiz, Tarsus TSO Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Osman İnandıoğlu kardeşimi tebrik ve teşekkür etmek istiyorum."



ODTÜ MEMS'e ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ODTÜ Mikroelektromekanik Sistemler Araştırma ve Uygulama Merkezi'ni (MEMS) ziyaret etti. Merkez'in direktörü Prof. Dr. Tayfun Akın'dan geliştirdikleri teknoloji ve dünyaya ihraç ettikleri katma değeri yüksek ürünler hakkında bilgi alan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Özellikle savunma sanayimizde çığır açacak teknolojileri üreten MEMS'te emeği geçen tüm akademisyen ve ekibi kutluyorum" ifadesini kullandı.



ANKARA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu sanayiciler daha çok üretsin daha çok kazansın diye birlikte mücadele edeceklerini söyledi.

"OSB'lerimiz dünyada rol model alınır hale geldi"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin dünyaya rol model olduğu konuların başında OSB'ler geliyor. Yarım asırlık OSB tecrübemiz, artık çevre coğrafyamızda da rol model alınır hale geldi. Yine bugün, Çin ile İtalya arasında en büyük sanayi üretim ve ihracata sahipsek, bunda OSB'lerin payı çok büyük" dedi.

Türkiye'deki tüm organize sanayi bölgelerinin çatı kuruluşu olan Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu'nun (OSBÜK) 17. Olağan Genel Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İkiz Kuleler Konferans Salonu'nda yapıldı. Genel Kurula TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıklıoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile OSBÜK Başkanı Memiş Kütükcü'nün yanı sıra Türkiye'deki organize sanayi bölgelerinin başkan ve delegeleri katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu OSBÜK Genel Kurulu'nun açılışında yaptığı konuşmada OSB'lerin Türkiye'deki en önemli başarı hikâyelerinden birisi olduğunu söyledi. OSB'lerin, Türkiye'nin sanayileşmesini ve sanayinin Anadolu'ya yayılmasını sağladığına işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin dünyaya rol model olduğu konuların başında OSB'ler geliyor. Yarım asırlık OSB tecrübemiz, artık çevre coğrafyamızda da rol model alınır hale geldi. Yine bugün, Çin ile İtalya arasında en büyük sanayi, üretim ve ihracata sahipsek, bunda OSB'lerin payı çok büyük. Elbette bu alanda daha yapmamız gereken işler de var. Türkiye'nin OSB modelini geliştirmeye devam etmeliyiz" dedi.

Doğu Asya'da OSB'lerin daha büyük alanlara kurulduğunu, hatta kendilerinin ayrı birer şehir haline geldiğini belirten TOBB Başkanı, "Bizdeki OSB'lerin neredeyse 10 katı büyüklüğe ulaşıyorlar. Buralar sadece sanayi ve üretimle sınırlı kalmıyor. Yaşam, eğitim, teknoloji ve lojistik merkezi olarak da tasarlanıp, işlev görüyor. Teknoparklar ve teknoloji merkezleri kuruluyor. Meslek okullarını ve üniversite bölümlerini ihtiva ediyor. Bizim de sanayimizi küresel rekabet ortamında ayakta tutmak için OSB'lerimizi daha çok geliştirmemiz gerekiyor. İşte burada, tüm OSB'lerin üst kuruluşu OSBÜK devreye giriyor. OSBÜK kurumsal bir yapıya kavuştu. Böylece, birlikte daha güçlü bir şekilde yolumuza devam ediyoruz. Devletimizle birlikte el ele vererek, sorunlarımızı çözüme kavuşturuyoruz" diye konuştu.

"Memiş Başkan, sanayimiz ve OSB'ler için büyük şans"

Geçtiğimiz dönem Memiş Kütükcü ile birlikte TOBB yönetiminde birlikte çalıştıklarını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Üretim ve sanayi konularında, ondan ve tecrübelerinden çok istifade ettik. Kendisi zaten

çekirdekten yetişmiş sanayici. Aynı zamanda en büyük Odalarımızdan Konya Sanayi Odamızın da Başkanı. Geçenlerde, ülkemizi gururlandıran bir işe daha imza attılar. Odamızın Innopark Konya Projesi, Dünya Odalar Yarışması'nda, En Sıradışı Projeler arasında finale kalmayı başardı. Bu vesileyle, tüm çalışma ekibiyle birlikte Odamızı bir defa daha tebrik ediyorum. Memiş Başkan, sanayimiz ve OSB'ler için de büyük şans. Onunla birlikte sanayimizin önünü açan pek çok düzenlemeyi birlikte gündeme getirdik. Hatırlarsınız, 2017 yılında üretim reform paketi kapsamında, hükümetimizle birlikte çalıştık. Bu sayede, sanayimiz üzerindeki birçok yük kalktı. Sanayicinin üzerindeki yüklerin kaldırılmasını sağlayan Bakanımıza ve Bakanlık bürokratlarımıza teşekkür ediyorum."



"Sanayiciler daha çok üretsin diye birlikte mücadele edeceğiz"

Geçen seneki fiyatlarla, sanayicilerin, yılda 1 milyar liraya yakın, bir maddi külfetten kurtulduğunu bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Ama elbette başka sıkıntılarımız da var. Mesela son bir senede hızla artan enerji fiyatları, kredi faizleri, teminat mektubu komisyonları, daralan iç piyasa, tahsilat ve ödeme sıkıntıları gibi... Tüm bunları da OSBÜK ile birlikte hükümetimize aktarıyor ve çözüm bulmak için birlikte çalışıyoruz. Yaptığımız çalışmalardan bir kısmı sonuç verdi. Kredi destek paketleri, yeni istihdam için ilave teşvikler, devlet destekli ticari alacak sigortası, çeşitli sektörlerdeki vergi indirimleri, bunların bir kısmı. Bahsettiğim konuların hepsinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Mustafa Varank, hükümet nezdinde bizlerin sesi oldu. Sıkıntılarımızı dile getirdi, taleplerimize destek verdi. Yine bu son dönemde, sanayi ve teknolojiye yönelik kamu destekleri ciddi şekilde hız kazandı. Teknoparkların, Ar-Ge merkezlerinin sayısı arttı. KOSGEB, TÜBİTAK, çok daha etkili çalışır hale geldi. İşte tüm bunların mimarı da Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Mustafa Varank'tır. Sanayicimizin her zaman yanında olan Sayın Bakanımıza, hepimiz adına teşekkürlerimi sunuyorum, Allah emeklerinden razı olsun" ifadesini kullandı.

Yapılan çalışmaların verdiği sonuçlara değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Üst üste açıklanan kredi destek paketlerinden üyelerimizin yüzde 57'si istifade etti. Destek paketleri, yeni istihdam için ilave teşvikler, devlet destekli ticari alacak sigortası devreye girdi" diye konuştu.

Bundan sonra da TOBB-OSBÜK işbirliğinde, birlikte ve etkin şekilde çalışmayı sürdüreceklerini anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sanayiciler daha çok üretsin, saha çok kazansın diye birlikte mücadele edeceklerini söyledi.

OSB projeleri için 7 milyar lira kredi

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ise yaptığı konuşmada, "Çok düşük miktarda olsa da bazı organize sanayi bölgelerinde rantiye işlemlerinin olduğuyla ilgili bize şikayetler geliyor. OSB'lerimizi kesinlikle sanayicilerimizin hizmetinde kamusal alanlar olarak görmemiz lazım. Ben OSB'lerde arsa spekülasyonlarına, rantiyeciliğe asla müsaade etmeyeceğim" ifadesini kullandı.

Bakan Varank, Türkiye'nin dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisi arasında yer alması hedefinde girişimci ve sanayicilere büyük görev düştüğünü söyledi.

Türkiye'nin geniş ve gelişmiş bir OSB tecrübesine sahip olduğunu belirten Bakan Varank, "Bu süreç içinde OSB'lerimiz, Türk sanayisinin dünyayla entegre olmasını ve rekabet gücümüzün artmasını sağlayacak bir vizyona, hamd olsun kavuştular. Kendilerini büyütmekle kalmadılar, sanayimizin büyümesinde de lokomotif görevi üstlendiler" ifadesini kullandı.

Bakanlık olarak tahsis edilen uygun yatırım alanları, sağlanan destek ve kolaylıklarla sanayicilere eşsiz bir yatırım ortamı oluşturduklarını dile getiren Bakan Varank, şöyle devam etti: "1962-2002 arasındaki 40 yıllık dönemde, yalnızca 80 OSB projesi tamamlanmışken, son 15 yılda hayata geçirdiğimiz OSB sayısı 120 oldu. Yani 2002'ye kadar yılda ortalama iki OSB açılırken biz yılda ortalama sekiz OSB açmış olduk. Tabii bu projeleri hayata geçirmek öyle kolay işler değil. Bunun için gayret gerekiyor, vizyon gerekiyor, kararlılık ve çalışkanlık gerekiyor. En önemlisi de sanayicimizin ve girişimcimizin elinden tutmamız gerekiyor. Gururla ifade etmek istiyorum ki Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak sizleri bu konuda hiç yalnız bırakmadık. Tamamlanan OSB projeleri için yaklaşık 7 milyar lira tutarında kredi kullanılmasına imkan sağladık. Yine bugüne kadar 314 OSB'ye sicil vererek, tüzel kişilik kazandırdık."

OSBÜK Genel Kurulu'nda yapılan oylama sonucunda yeniden başkan seçilen Memiş Kütükcü de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yeni ve daha yüksek katma değer üreten bir sanayileşme modelinin peşinde olduklarını söyledi.

Kütükcü, "Daha sürdürülebilir, daha fazla refah üreten bir büyüme modeli için buna ihtiyacımız var. Yarım asırdan fazladır bu ülkenin planlı sanayileşmesine hizmet eden, Türkiye'nin en başarılı üretim rejimi haline gelen, gururumuz olan organize sanayi bölgelerimiz için de artık yeni modeller, yeni başlangıçlar zamanı" ifadesini kullandı.



TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu projenin, Sivas için bir vizyon niteliği taşıdığını vurguladı.

SİVAS

Sivas'ta tarım ve hayvancılık için önemli bir adım atıldı

Sivas'ta Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası Yapım ve İşletme Protokolü'nün imza töreni yapıldı. İmzalanan protokol kapsamında Sivas'ta tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçilerin korunması gayesiyle Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası tesislerinin yapılması ve işletilmesi amaçlanıyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas'ta Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası Yapım ve İşletme Protokolü'nün imza törenine katıldı. Sivas Valiliği Dr. Hasan Canpolat Salonu'nda düzenlenen imza töreninde Sivas'ta kendilerine gösterilen ev sahipliğine teşekkür eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Hisarcıklıoğlu, imzalanan projenin Sivas Ticaret Borsası'nın yıllardır hayali olduğunu belirtti.

Projenin, Sivas için bir vizyon niteliği taşıdığını vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti:

"Bu vizyondan dolayı Ticaret Borsamızı kutluyorum. Bunun gerçekleşmesi vizyoner iki insanın göreve gelmesiyle gerçekleşti. Burada Sayın Valimizin ve Belediye Başkanımızın çok büyük katkıları var. Eğer onların katkısı olmasa Sivas Ticaret Borsamızın Sivas ekonomisine kazandıracağı Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası'nın bugün imzasını gerçekleştiremezdik. TOBB olarak da kanunlar ve bize verilen yetki çerçevesinde biz de buraya katkı yapmak isteriz. Sivas adına böyle bir işe imza attığınız için teşekkür ediyorum."

"100 yıl önceki asil ruh yıllardır devam ediyor"

Vali Ayhan da Sivas'ın milli meşalenin yakıldığı, Cumhuriyetin temellerinin atıldığı şehir olduğunu söyledi. 100 yıl önceki asil ruhun yıllardır devam ettiğini vurgulayan Ayhan, "İnşallah dünden bugüne, bugünden de yarına bu asil ruhu hep beraber devam ettireceğiz" diye konuştu. Sivas'ta tarımla ilgili güzel çalışmalar yapıldığını vurgulayan Ayhan, "Türkiye'ye örnek olacak bir şirket kurduk. Çok büyük bir sermaye büyüklüğü var. İnşallah bu yapıyı daha da güçlendiririz. Sivas'ta tarımda emin bir liman oluşturmaya çalışıyoruz. Çiftçilerimize katkı sağlamaya ve maliyetlerini azaltmaya çalışıyoruz. Sivas, tarım ve hayvancılıkta Türkiye'ye örnek bir model olacak" ifadelerini kullandı.

Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin ile Sivas Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Abdulkadir Hastaoğlu da protokolün hayırlı olmasını diledi. İmzalanan protokol kapsamında Sivas'ta tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi, çiftçilerin korunması gayesiyle Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası tesislerinin yapılması ve işletilmesi amaçlanıyor.

Tarımsal Ürünler Analiz Laboratuarı törenle açıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret Borsası'nın Tarımsal Ürünler Analiz Laboratuarı'nın açılış törenine katıldı. Sivas Ticaret Borsası'nın vizyon işi bir projeyi gerçekleştirdiğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Allah, Sivaslı üreticilerimize hayırlı hizmetler vermeyi nasip etsin" dileğinde bulundu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra laboratuarı gezerek, yetkililerden bilgi aldı.





Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin'e ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu beraberindeki heyet ile birlikte, Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin'i makamında ziyaret etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Bilgin'e Sivas'ta oluşturdukları birlik ve beraberlik havası için teşekkür ederken, çalışmalarında başarılar diledi. Milli Mücadele'de Atatürk ve arkadaşlarına 108 gün ev sahipliği yapan Sivas'a tüm Türkiye'nin minnettar olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sivas milli mücadelemizin temel taşlarından birisi olmuştur" dedi.

Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin de 'ben' değil 'biz' anlayışıyla şehre hizmet etmeye talip olduklarını vurgularken, "Bundan 100 yıl önce manda ve himaye kabul edilemez diyen bu şehire hizmet etmenin gururunu taşıyoruz" diye konuştu.

Sivas Ticaret Borsası'nda istişare toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek Meclis üyeleri ile istişarede bulundu. Sivas Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Abdulkadir Hastaoğlu ile Meclis Başkanı İhsan Aksoy'un konuğu olan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Sivas'ın milli mücadelede oynadığı rolün her türlü takdirin üzerinde olduğunu belirterek, 'Sivas ne kadar öğünse azdır' dedi.

Sivas Borsası'nın iki önemli projesinin vizyon işi olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Laboratuar ve Depoculuk A.Ş. ile Canlı Hayvan Pazarı ve Ot Borsası Yapım ve İşletme Protokolü'nün sektöre büyük katkıları olacağını anlattı.





4 Eylül Sivas Kongre Müzesi gezildi, Atatürk Anıtı'na çelenk kondu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 4 Eylül Sivas Kongre Müzesi'ni ziyaret ederken, Sivas Kongresi'nin 100. yılı anısına Atatürk Anıtı'na çelenk sundu.



SİVAS

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Sivas'ın cazibesi artıyor. Sivas çok daha iyi işler başarabilir" dedi

"Sivas'ı endüstri merkezi yapacak teşviklerin takipçisiyiz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sivas, doğuyla batıyı birbirine bağlayan merkez haline gelmeli. Ayrıca hem Cumhurbaşkanımız hem de Sanayi Bakanımız, Sivas'ı endüstri merkezi yapacak özel teşviklerden bahsettiler. Bu konunun takipçisiyiz" ifadesini kullandı.

Sivas'a Değer Katanlar Ödül Töreni'ne katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Birlik ve beraberlik içinde bütün sıkıntıları aşarız. Yeter ki birbirimizi ötekileştirmeyelim" mesajı verdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası ile Sivas Ticaret Borsası'nın ortaklaşa düzenlediği 'Sivas'a Değer Katanlar Ödül Töreni'ne katıldı. Burada birlik ve beraberlik mesajı veren TOBB Başkanı, "Sivas'ın geleceği de geçmişi gibi parlak olacak inşallah. Sivas'ın cazibesi artıyor. Sivas çok daha iyi işler başarabilir" dedi. Projeler için hükümetten beklentilerin de olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Karadeniz ile Akdeniz'i, Ordu-Sivas üzerinden bağlayacak yolun tamamlanmasını bekliyoruz. Bu sayede Sivas denize bağlanacak, limana kavuşacak. Sivas'ın ihracat yapması da kolaylaşacak. Ankara-Sivas yüksek hızlı tren hattı da artık tamamlanmalı. Böylece Ankara–Sivas iki saate, İstanbul–Sivas beş saate inecek. Sivas, doğuyla batıyı birbirine bağlayan merkez haline gelmeli. Ayrıca hem Cumhurbaşkanımız hem de Sanayi Bakanımız, Sivas'ı endüstri merkezi yapacak özel teşviklerden bahsettiler. Bu konunun takipçisiyiz" ifadesini kullandı.

"İstiklal mücadelesi Sivas Kongresi'nde doğdu"

Bundan 100 sene önce, birlik ve beraberlik tohumunun atıldığı yer olan, Sivas'ta bulunmaktan onur duyduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İstiklal mücadelesi ve bağımsızlık ateşi, Sivas Kongresi'nde doğdu. Dolayısıyla, ben Sivas'ı; umudun ve milli iradenin şehri olarak görüyorum. Sivas olmasaydı, Türkiye olmazdı, Türk milleti var olmazdı. 82 milyon ve gelecek nesillller bunu bilmeli" dedi.

Sivas Kongresi'nde, herkesin kulağına küpe olması gereken, çok önemli bir karar alındığını bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Dendi ki vatan bir bütündür, bölünemez. İşte Sivas'tan yükselen, bu millî birlik, beraberlik ve dayanışma ruhu, günümüzde de milletimize, bayrağımıza, vatanımıza ve devletimize yönelen tehditler karşısında, en büyük gücümüzdür. Bu ülkenin birliğini-bütünlüğünü bozmak isteyen herkes bilmeli ki Sivas ruhu ve Sivaslılar var oldukça, bu ülkeyi kimse bölemez" diye konuştu.

Sivaslı kadın girişimcilerden resim sergisi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Kadın Girişimciler Kurulu'nun düzenlediği resim sergisinin açılışını yaptı. Daha sonra sergiyi gezerek, eserler hakkında bilgi alan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kadın girişimcilerin çalışmalarını takdirle takip ettiğini söyledi.





Sivas Valisi Salih Ayhan'a ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu beraberindeki hayetle birlikte Sivas Valisi Salih Ayhan'ı makamında ziyaret etti.

Sivas Kongresi'nin 100'üncü yılı münasebetiyle Oda ve Borsa başkanlarıyla birlikte kente geldiklerini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Sivas'ın milli mücadelede çok önemli bir ev sahipliği yaptığını belirterek, bu sebeple 80 milyon adına Sivas'a minnettar olduklarını ifade etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Vali Ayhan'a da çalışmalarından ötürü başarılar dilerken, ticaret Odası ve Borsalarına gösterdiği yakınlık ve işbirliği için teşekkür etti. Vali Ayhan da iş dünyasının Türkiye'nin lokomotifi olduğuna işaret ederek, "Sizler ürettikçe bizlerin yüzü gülüyor. Kongremizin 100'üncü yılında sizlerin bu ziyareti esnafımıza ve iş dünyamıza moral olmuştur" dedi.

Sivas Ticaret Sanayi Odası, protokol salonuna Hisarcıklıoğlu adını verdi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na Sivas programı sırasında bir sürpriz açılış hazırlayan Sivas Ticaret ve Sanayi Odası, protokol salonuna Hisarcıklıoğlu'nun ismini verdi.

Salonun açılışını yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu başta, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Eken ve Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu olmak üzere tüm Sivas iş dünyasına teşekkür ettiğini söyledi.



Aselsan Sivas Hassas Optik tesislerinde inceleme yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne yüksek teknoloji ürünü mercek, nişangah üretimi yapan Aselsan Sivas Hassas Optik AŞ tesislerini gezerek incelemelerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu yetkililerden bilgi alırken, "Ülkem adına gurur duydum. Şirketin Yönetim Kurulu Başkan Vekili Osman Yıldırım ile tüm yönetici ve çalışanlarını kutluyorum" diye konuştu.





RİZE

"Rize'nin geleceği de geçmişi gibi parlak olacak"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Karadeniz'in her biri cennet köşesi yaylaları, çarpık yapılaşmanın kurbanı oluyor" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Mesele Rize olunca, tüm Rizeliler bir ve berabersiniz. Bir yerde birlik varsa, sırtınız yere gelmez. Marka Şehir olmanın formülü de bu zaten. İnşallah Rize'nin geleceği de geçmişi gibi parlak olacak" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Rize Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen Rize'nin Yıldızları Vergi Ödül Töreni'ne katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada TOBB Başkanı olarak Rize'ye 15. gelişi olduğunu belirterek, "Kaçkar dağları gibi heybetli, Karadeniz gibi coşkulu Rize'de, aranızda bulunmaktan onur duyuyorum" diye konuştu.

Rize'nin mavi ve yeşilin buluştuğu, çayın, hamsinin, atmacanın şehri olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Özü ve sözü bir insanların memleketi. Türkiye'nin kalkınmasına liderlik eden Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ı ülkemize kazandıran bir şehir. Bu Rize, her hizmeti ve her iltifatı fazlasıyla hakkediyor. İşte bu güzel Rize'de bizleri bir araya getiren, Şaban Kardeşime, Odamız Yönetimine, Meclisine gönül dolusu teşekkürlerimi sunuyorum" şeklinde konuştu.

Rize'de güzel bir olaya şahit olduğunu belirten TOBB Başkanı şöyle devam etti: "Birlikte rahmet ve bereket ayrılıkta azap vardır. Şehir bir araya geliyorsa bereket geliyor. Valimiz, Belediye Başkanımız, Vekillerimiz, Oda ve Borsa Başkanlarım hep bir arada. Mesele Rize, olunca, tüm Rizeliler bir ve berabersiniz. Bir yerde birlik varsa, sırtınız yere gelmez. Marka Şehir olmanın formülü de bu zaten. İşte hep birlikte çalışınca, OSB'yi de tamamladınız. Hatta 2. etapa da başladınız. İnşallah Rize'nin geleceği de geçmişi gibi parlak olacak".

"Rize-Artvin Havalimanı bitmek üzere"

Karadeniz'i güneye bağlayan Ovit Tüneli'nin bittiğini anımsatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Turizm için çok önemli olan, Rize-Artvin Havalimanı da bitmek üzere. Lojistik Merkez de ihale aşamasına geldi. Ancak kamu bütçesindeki kısıntıya takıldı, bunu da takip ediyoruz" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bir önceki yılın ilk beş ayı ile bu yılın ilk beş ayına bakıldığında, karşılıksız çek tutarının Türkiye'de yüzde 76 artmışken Rize'de yüzde 10 arttığını söyledi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, protestolu senet tutarının Türkiye'de yüzde 55 artmışken Rize'de yüzde -11 arttığını, sorunlu kredi oranının ise Türkiye'de

yüzde 4 iken Rize'de yüzde 2.5 olduğunu bunun da Rizeli'nin sözünün senet olduğunu gösterdiğini ifade etti.

Rize'ye gelirken üzülerek gördüğü bir konuyu da dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Karadeniz'in her biri cennet köşesi yaylaları, çarpık yapılaşmanın kurbanı oluyor. Buraları korumazsak, altın yumurtlayan tavuğu öldürmüş oluruz. Sizlerin bu hazineye sahip çıkıp korumanız lazım" dedi.

TOBB olarak Rize'ye hep büyük önem verdiklerini ifade eden TOBB Başkanı, Rize'ye bir ilköğretim okulu, bir Fen Lisesi ve bir İmam Hatip Lisesi yaptıklarını ve hem Rize hem de Türkiye için çok önemli olan, Sarp Sınır kapısının modernizasyonunu gerçekleştirdiklerini anlattı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Rize'nin bir diğer şansının da gayretli ve çalışkan Rize Ticaret ve Sanayi Odası ve Ticaret Borsası olduğunu belirterek, her ikisinin de akredite Oda ve Borsa olduğunu ve üyelerine beş yıldızlı hizmet verdiğini söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle devam etti: "Odamız sayesinde Rize, OSB kazandı. Borsamız, çayın marka değerini artıracak, Rize Çay Araştırma Uygulama Merkezi ÇAYMER'i hayata geçirdi. Böyle gayretli ve vizyoner Oda ve Borsa Başkanlarımız olmasıyla gurur duyuyor ve iftihar ediyorum."



"Sıkıntılara birlikte çözümler üretiyoruz"

Rize'deki Oda ve Borsa başkanları ile Ankara'da birlikte çalıştıklarını anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, iletilen sıkıntı ve önerileri, onlarla birlikte başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Hükümete ilettiklerini ve çözüm aradıklarını söyledi.

İş adamlarının en büyük şikayetinin finansmana erişim olduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "En büyük sıkıntımız bankacılık sektörüydü. Bu bankalar o kadar vicdansızlar ki iyi günde hepsi peşimizden koşar, yağmur başladığı an elinden şemsiyeyi alıp hepsi ortadan kaybolur. İşte biz de bunlara karşı elimizi taşın altına koyduk, tüm kaynaklarımızı seferber ettik. Türkiye'deki KOBİ'lerin yüzde 15'ine 96 bin KOBİ'mize 12 milyar lira kredi imkanı çıkardık. Düşük faizli KOBİ destek paketlerini başlattık. Hükümetimize gidip ilave destek talep ettik. Dört ayrı kredi paketiyle KOBİ'lerimize kredi imkanı sundular. Diğer bir sıkıntı yüksek istihdam maliyetleriydi. Rize'de kim bir kişi çalıştırıyorsa herkes ödülü hak ediyor."

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin iş adamlarının birer kahraman olduğunu, dertlerin hükümetin desteğiyle azaldığını vurgulayarak, şunları kaydetti: "İşverene asgari ücret desteği getirilmesini sağladık. 2019'da aylık 150 TL olarak 12 ay boyunca kullanılacak. İstihdam seferberliği başlattık. Tarihimizde ilk her aldığımız işçiye Ocak-Nisan arasında her aldığımız işçiye cebimizden bir lira vermedik. Ne maaş, ne SSK, ne prim ve vergi ödedik. Dördüncü aydan sonra yeni bir kişi istihdam edersek sadece 2 bin 20 lira ödeyeceğiz. Üzerindeki bin 400 lirayı devlet bizden almıyor. Sadece asgari ücreti ödüyoruz. İşinde zorluk çeken, işçisinin maaşını ödemekte zorluk çekiyorsa maaşını İşsizlik Fonu kısa çalışma ödeneğinden alıyor. İş düzelmedi, ilave üç ay daha kullanıyorsun. İç piyasayı harekete geçirmek için KDV indirimleri geldi. Mobilya, beyaz eşya, otomobil ve konutta vergiler indirildi. Konut hariç diğerleri Haziran sonunda bitti ama uzatılması için de hükümetten talep ediyoruz."

İş mahkemeleri ve davaların hep işveren aleyhine sonuçlandığının altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle konuştu: "İşçi ile mahkemelik olduk. İşçisi ile mahkemelik olup kazanan var mı? Yüzde 99.2'sini işveren olarak kaybediyor. Bunu da anlattık, hükümet ikna oldu ve adım attı. Batı'da olduğu gibi arabuluculuğa gidilmesi sağlandı. 2019'dan itibaren ticari uyuşmazlıklarda da arabuluculuk zorunlu hale geldi. Buralarda hem daha hızlı hem daha çok daha az maliyetle, davalar sonuçlanıyor. Sonuçlanan dava yüzde 63. Mahkemeye gitmeden helalleşiyor. Bu imkanı mutlaka kullanın. Ticari davalarda da arabuluculuk var. Bugünkü mahkeme sisteminde bitmesi iki sene. Bir üst mahkeme iki sene. Alacakları dört sene sonra alabiliyorsun."

"Ne olur birbirimizi ötekileştirmeyelim"

Tarihimizdeki en önemli günlerden olan 15 Temmuz gününün unutulmamasını isteyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "15 Temmuz günü bu ülkenin yanında dünyada kim vardı? Hiç kimse yok. Bizzat şahidim. 15 Temmuz'u engelleyen kimdi? 80 milyon. Sıkıntı oldu mu bir araya gelmesini biliyoruz. Sıkıntı gitti mi herkes ayrı bir cumhuriyet. Herkes ayrı bir başkan. Ne olur birbirimizi ötekileştirmeyelim. Siyasi görüşünden, mezhebinden, etnik kökeninden, dininden dolayı, farklı düşüncesinden dolayı birbirinizi ötekileştirmeyin. Birbirimize sarılalım. 80 milyon kardeşten başka kardeş yok" şeklinde konuştu.



ÇAYELİ

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Türkiye ve yurt dışında herkes çay tüketiyor. Çay önemli bir tanıtım aracı" dedi.

"Karadeniz'deki çarpık yapılaşma önlenmeli"

Karadeniz'in turizm açısından servet değerinde olduğunu belirten Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu doğa tahribatına değindi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Karadeniz'deki çarpık yapılaşmanın önlenmesi gerektiğini de ifade etti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Çayeli Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, Meclis üyeleri ile biraraya geldi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu yaptığı konuşmada, hayata geçirilen arabuluculuk sistemi ile işçi ve işverenin büyük ölçüde rahatladığını söyledi. Türkiye'de mahkeme sürecinin beş yıl sürdüğüne işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Almanya'da bu sürenin beş gün olduğunu belirtti.

Arabuluculuk sisteminin kolaylık getirdiğine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcçıklıoğlu, "Biz davalık olmak istemiyoruz. Çalıştırdığımız işçilerin işletmelerde hakkı var. Onlar olmazsa işletme olmaz. Hakkın uzamadan verilmesi lazım. İşçinin alın teri kurumadan verilmeli. Beş yıl uzamasın, borcumuz varsa ödeyelim yoksa helalleşelim. Her şeye rağmen ara buluculuk sistemi ile davaların yüzde 63'ü açılmadan çözülüyor" dedi.

"Hepimiz aynı şeyi istersek başarabiliriz"

Doğa tahribatına da değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Karadeniz'deki çarpık yapılaşmanın önlenmesi gerektiğini, bölgede kalkınmanın temel kaynağının turizm olduğunu belirtti.

Karadeniz'in turizm açısından servet değerinde olduğunu, çayın önemli geçim kaynağını oluşturduğunu anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Türkiye ve yurt dışında herkes çay tüketiyor. Çay önemli bir tanıtım aracı. Ovit Tüneli, Mardin'e kadar uzanıyor. Sarp Sınır Kapısı, Gürcistan ile gidiş gelişi kolaylaştırdı. İnsan geçişi artınca kapılar yetmemeye başladı. Rize-Artvin Havalimanı bir yıl sonra tamamlanıyor. Bunu birlik ve beraberlikle ve aynı şeyi isteyerek başardınız" dedi.

Bölgenin ihtiyaçlarına değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "Bölge için iki şey çok önemli. Çay Kanunu çok önemli. Bütün bölgeye doğal gaz gelmesi özellikle enerji açısından çok önemli. Samsun ile Hopa'yı birbirine bağlayacak demir yolu çok önemli. Demir yolu projesi tamamlanır, hepimiz aynı şeyi istersek başarabiliriz. Aynı hedefe atış yapmazsanız Rize'de, Pazar'da farklı şeyler istersek en kolayı neyse o yapılır. Onun için aynı hedefe atış yapmalıyız." TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Çayeli'ndeki esnafı da ziyaret etti.



Pazar TSO'nun yeni hizmet binası açıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Pazar Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Açılış Töreni'ne katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, yeni hizmet binasının hayırlı olmasını dileyerek, Pazar TSO Yönetim Kurulu Başkanı Neşet Çakır, Meclis Başkanı ve Meclis üyelerini Pazar'a böyle bir eser kazandırdıkları için kutladı.

"Barışmasını bilmeyen, kavga etmesin" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Biz günü geldiği zaman mücadelemizi yaparız. Sonra birlik beraberlik olur. Allah diyor ki 'Birlikte rahmet ve bereket, ayrılıkta azap vardır'. Onun için Pazar'da rahmet ve bereket var. Hepinizi tebrik ediyorum. El ele verdiniz bu eseri Pazar'a kazandırdınız. Birlikte olunca neler yapılabileceğinin en güzel örneğini yaptınız. Birlik ve beraberliğinizden dolayı teşekkür ediyorum" dedi.



"Hizmeti ön plana aldıkça ileri gidersiniz"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ardeşen Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, Ardeşen TSO Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Kuyumcu ve Meclis Üyeleri ile biraraya geldi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, birlik ve beraberliğin önemine vurgu yaparak, Ardeşen'de birlik olduğunu belirtti. TOBB Başkanı, "Allah bu birlik ve beraberliğinizi daim etsin. Siz biraraya geldikçe, beraber oldukça nefislerinizi geri plana atıp, hizmeti ön plana aldıkça ileri gidersiniz. Zaten bunu da Ardeşen'de görüyoruz" dedi.

Türkiye'nin en demokratik kurumu olduklarının altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Seçimle geliyoruz ve seçimle gidiyoruz. Onun için de bu makamlar alma makamı değil verme makamı. İsmail Kardeşimi de bir yıldır takip ediyorum, ekibiyle, yönetimiyle, Meclisiyle Ardeşen'e, ülkemize yakışır şekilde çalışıyor" şeklinde konuştu.

ÇAYMER'de inceleme yapıldı



Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Rize programı kapsamında, Rize Çay Araştırma ve Uygulama Merkezi'ni (ÇAYMER) gezerek, Rize Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erdoğan'dan bilgi aldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada ziyarete katılan Oda ve Borsa başkanları ile basına kapalı toplantıda bir araya geldi.

Fındıklı TOBB Anadolu İmam Hatip Lisesi'ne ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Rize programı kapsamında TOBB tarafından yaptırılan Fındıklı TOBB Anadolu İmam Hatip Lisesi'ni ziyaret etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, okul binasını gezdi ve öğrencilere Nurettin Topçu'nun Ahlak isimli kitabını hediye etti.





HAKKARİ-YÜKSEKOVA

Birlik ve beraberlik mesajı veren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Birbirinizi asla ötekileştirmeyin" dedi.

Hakkari ve Yüksekova'da iş dünyası ile istişare edildi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Hakkari ve Yüksekova'da iş dünyasını dinledi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı değerlendirmede "Hakkari ve Yüksekova'yı zenginleştirmek istiyorsak ticaretin önünü açmalıyız" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan Hakkari Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde düzenlenen ekonomi ve ticaret konulu ekonomi toplantısında ilçe iş dünyasının sorunlarını ve çözüm önerilerini dinledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı değerlendirmede "Hakkari'yi ve Yüksekova'yı zenginleştirmek istiyorsak ticaretin önünü açmalıyız" dedi. TOBB olarak bölgeye her zaman büyük önem ve destek verdiklerini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ticaret, turizm ve tarım olarak tanımladığı 3T formülü üzerinde durdu. Zenginliğin yolunun ticaretten, ticaretin yolunun da huzurdan geçtiğini anlatan TOBB Başkanı, Yüksekova TSO'nun çalışmalarını övdü. Oda'nın sosyal sorumluluk projesi kapsamında tüm Türkiye'deki Odalar arasında birinciliği, uyuşturucuyla mücadeleye projesiyle kazandığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, beş yıldızlı akredite Oda olarak örnek çalışmalara imza attığını anlattı.

Birlik ve beraberlik mesajı veren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Birbirinizi asla ötekileştirmeyin. Hepimiz farklıyız. Farklı düşüneceğiz. Sonra ortak bir noktada buluşacağız. Beraberliğimizi muhafaza ettiğimiz sürece önümüz açık" dedi.



Sorunlar ile çözüm önerileri dinlendi

Hakkari ve çevresindeki il ve ilçe iş dünyasının sorun ve çözüm önerilerini istişare edebilmek için düzenlenen toplantıya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan katıldı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Bakan Pekcan bölge tüccar ve sanayicisinin görüşlerini dinleyerek yapılabilecekler üzerine değerlendirmede bulundular.



Esendere Gümrük Kapısı'nda incelemele yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Gümrük Kapısı'nda incelemelerde bulundu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Bakan Pekcan'a, Gümrük kapısının işleyişine ilişkin detaylı bir sunum yapıldı. Ziyarette GTİ AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Arif Parmaksız ile çevre il ve ilçelerin Oda ve Borsa başkanları da hazır bulundu.



Yüksekova Hudut Taburu'nda askerlerimizle moral yemeği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Hakkari Yüksekova Yarbay Mesut Dursun Varoluş Kışlası 7. Alay 1. Hudut Taburu'nda Mehmetçiklerle birlikte öğlen yemeği yiyerek, vatani görevini yapan Mehmetçiklerimize moral verdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki heyete Yüksekova Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Abdurrahman Pınar ile birlikte çevre il ve ilçelerden gelen Oda ve Borsa başkanları da eşlik etti.

Hakkari Valisi Akbıyık ve Esendere Belediyesi'ne ziyaret



Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile birlikte Hakkari Valisi İdris Akbıyık'ı makamında ziyaret etti.

Bakan Pekcan, Vali Akbıyık'tan ildeki gelişmelere ilişkin bilgi alırken, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu da ticarete ilişkin istişarelerde bulundu. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile birlikte Hakkari programı kapsamında, Esendere Belediye Başkanı Dırbaz Büyüksu'yu da makamında ziyaret etti.





TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu 50 yıllık bir hayalin gerçekleştiğine şahitlik ettiklerini söyledi.

ANKARA

Türkiye Ürün İhtisas Borsası faaliyete geçiyor

Ürün senetlerinin işlem göreceği Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nın faaliyet izin belgesi düzenlenen bir törenle verildi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Yeni dönemde tarımsal ürünlerin fiyatları 3-5 kişi tarafından speküle edilemeyecek. Çiftçimiz mağdur olmayacak finansmana erişmek için kapı kapı dolaşmayacak" diye konuştu.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) Faaliyet İzni Belgesi Teslim Töreni, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu törende yaptığı konuşmada, küreselleşme ve teknolojideki köklü değişimlerin hayatın her alanına etki ettiğini vurgulayarak, "Bugün ABD'de, Çin'de ekilen tarım ürünlerinin türü, miktarı, ekimin zamanlaması gibi birçok faktör bizim soframızdaki gıdaların fiyatına etki etmektedir. Bu sebeple bizim de tarım piyasalarının etkinliğini artırmamız, gelişmiş bir tarım piyasasına sahip olmamız gerekiyor. Öte yandan kuzeyimizde ve doğumuzda dünyanın en büyük tahıl ihracatçılarından Rusya, Ukrayna ve Kazakistan var. Güneyimizde ise en büyük tahıl ve gıda ithalatçısı ülkelerden Ortadoğu ve körfez ülkeleri yer alıyor" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu resimde gelişmiş bir tarım piyasası ile Türkiye'nin coğrafi konum avantajını kullanarak tarımda merkez üssü haline gelebileceğini, bunun için de uzun yıllardır Ticaret Bakanlığı öncülüğünde yürüttükleri iki aşamalı bir dönüşüm süreci üzerinde çalıştıklarını anlattı.

"50 yıllık bir hayal gerçekleşiyor"

Bu dönüşümün ilk ayağı olan lisanslı depoculuk çalışmalarına 2005 yılında Ticaret Borsalarının öncülük ettiğini anımsatan TOBB Başkanı, "Borsalarımız elini taşın altına koyarak en büyük lisanslı depo yatırımcısı haline geldi. Tarım ve Orman Bakanlığımızın son beş yılda TMO üzerinden sürece aktif bir katkı vermesiyle, şu anda 163 lisanslı depo kuruluş izni aldı. Bunlardan 80 tanesi faaliyet izni alarak 4 milyon tonun üzerinde kapasite oluşturdu. İnşallah kalan 83 depomuz da faaliyete geçince 14.5 milyon tonluk kapasiteye sahip olacağız" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, işin ikinci ayağı olan Ürün İhtisas Borsası kuruluşunda da yine TOBB camiasının öne atıldığını ve geçen yıl Borsa İstanbul, SPK, TMO ve kamu bankaları ortaklığıyla Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nı kur-

duklarını, Ticaret Bakanlığı gözetiminde, Sermaye Piyasası Kurulu'nun katkılarıyla, 50 yıllık bir hayalin gerçekleştiğine şahitlik ettiklerini söyledi.

Ticaret Bakanlığı'nın faaliyet iznini vermesi ile birlikte Ürün İhtisas Borsası'nın faaliyete geçeceğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Yarın itibarıyla yeni sistemin geçiş aşamasını başlatıyoruz. Elektronik ürün senetlerinin alım ve satımı artık sadece Ürün İhtisas Borsası üzerinden yapılacak. Çiftçimizin, tüccarımızın işlemlerini en rahat şekilde yapabilmesi için iyileştirmeler yapmaya devam edeceğiz. Geçiş sürecini tamamlayıp, tam kapasiteye ulaşınca da inşallah Sayın Cumhurbaşkanımızın da katılacağı bir gong töreni ile tarımsal ürün piyasalarında tarihi bir süreci başlatmış olacağız.

Bu yeni dönemde tarımsal ürünlerin fiyatları 3-5 kişi tarafından speküle edilemeyecek. Çiftçimiz mağdur olmayacak, finansmana erişmek için kapı kapı dolaşmayacak. Buğday, mısır, arpa gibi hububatlar başta olmak üzere tarımsal ürünlerimizin fiyatları şeffaf bir şekilde belirlenecek. Ve daha da önemlisi bu ürünleri cep telefonunuzdaki bir aplikasyon üzerinden bir tıkla satın alabilecek, helal mala, alın terine yatırım yapabileceksiniz" şeklinde konuştu.

"Elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz"

Türkiye'nin gün be gün daha ileriye gitmesini, daha fazla yatırım çekmesini, daha fazla üretmesini, refah seviyesini daha yukarı çekmesini ve daha huzurlu olmasını istediklerine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu amaçlar doğrultusunda her konuda elimizden geleni de yapmaya çalışıyoruz. Ticaret Bakanlığımız ticaretin içinden gelen Bakanımızın öncülüğünde İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün özverili çalışmalarıyla tarımsal ürün piyasasında bu dönüşüm için çok büyük çaba sarf ediyorlar. Tarım ve Orman Bakanlığımız, tarımda dönüşümü düstur edinmiş Bakanımızın liderliğinde, TMO başta olmak üzere tüm kurumlarıyla bu sürecin arkasında bizlere destek olmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığımız, hem bu yeni nesil araçların geliştirilmesini teşvik ediyor, hem de SPK ve Borsa İstanbul eliyle piyasanın gelişmesine önemli bir know-how transferi sağlıyor" dedi.



Ticaret Borsalarının 1800'lerin sonlarında kurulmaya başladığını ve bugün sayılarının 113'e ulaştığını anlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Borsalarımız geçmişten bugüne kanunen kendilerine verilen görevleri yerine getirmekte, Türkiye'de tarıma dayalı emtia ticaretinin gelişmesinde ana omurga olmuştur. Son dönemde hayata geçen elektronik satış salonları, akredite laboratuarları, canlı hayvan borsaları ve lisanslı depoları ile Borsalarımız tarım ve hayvancılık sektörünün sağlıklı işlemesine yardımcı olmaktadır.

Aynı bilinçle, TOBB camiası ve Ticaret Borsalarımız Türkiye'de lisanslı depoculuğun ve ürün senedine bağlı tarımsal ürün ticaretinin gelişmesi için de önemli bir misyon üstlenmiştir. TOBB-TMO Lidaş başta olmak üzere camiamız lisanslı depoların yurt sathına yayılmasını sağlamıştır. Elektronik ürün senedine dayalı ticaret platformu kuran sekiz Ticaret Borsamız da Türkiye Ürün İhtisas Borsası faaliyete geçene kadar önemli bir misyon üstlenmiştir. Bu Borsalarımız bugüne kadar bu hizmeti layıkıyla yerine getirdi. Ben buradan bu süreçte çok önemli bir misyon üstlenen sekiz Ticaret Borsası başkanımıza ve personeline de teşekkürlerimi sunuyorum, Allah hepsinden bu hizmetleri için razı olsun."

"Tarım ticaretinde önemli bir adım attık"

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan da ihtisas borsasıyla tarım ticaretinde önemli bir adım attıklarını ifade etti.

Lisanslı depolardaki ürünlerin ürün ihtisas borsasında satılabilir hale gelmesi için uzun zamandır çalıştıklarına dikkat çeken Bakan Pekcan, "163 firma bize başvurdu, 80'ine faaliyet izni verdik. Kurulu kapasitemiz 4 milyon 77 bin tona ulaştı. Hedefimiz 14 milyon tona ulaşmak, bunu ürün bazında da ihtisaslaştırmak" değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Pekcan, tarımla uğraşan kişiler ve kurumların lisanslı depolardaki ürünlerini elektronik senetlerle satabileceklerini ve bunları bankaya göstererek kredi kullanabileceklerini aktararak şunları kaydetti: "Ürünleri fiyatların düşük olduğu dönemde saklayıp, sağlıklı ortamlarda ve alt yapısı bitmiş lisanslı depolarımızda muhafaza etmiş olacaklar. Tacirlerimiz, tüccarlarımız da yeni bir depo yaptırmadan, depo inşaatı ile uğraşmadan lisanslı depolarda ürünlerini depolayabilecek, satmak istediklerinde de Ürün İhtisas Borsası üzerinden de satışını gerçekleştirebilecekler. Bunun mobil uygulaması da olacak."

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli ise üretici, köylü ve çiftçi için lisanslı depoculuk ve bu borsanın büyük önem taşıdığına işaret ederek, "Bazı dönemlerde ürün alım satımını iyi planlayamadığımızı, rekolteyi iyi hesap edemediğimizi, fiyat dalgalanmalarına da engel olamadığımızı görüyoruz. Buna engel olmanın en baş koşullarından birisi bir defa ürünü depolayacaksınız. Ürünü depoladıktan sonra gece rahat uyuyabilirsiniz" ifadelerini kullandı.



Bir grup TOBB ETÜ öğrencisi tüm 15 Temmuz şehitleri ve şehit TOBB ETÜ öğrencisi Ömer Can Açıkgöz anısına fidan dikimi gerçekleştirdi.

ANKARA

TOBB ETÜ'de '15 Temmuz Hain Darbe Girişimi Paneli'

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla TOBB ETÜ'de '3. Yıldönümünde 15 Temmuz Hain Darbe Girişimi Paneli' yapıldı. TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı ve Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yusuf Sarınay, "Türk Milleti bu coğrafyada, Haçlı Seferleri'nden 15 Temmuz'a kadar pek çok kez sınanmış ve bunların hepsinden başarı ile çıkmıştır" dedi.

TOBB ETÜ'de 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla '3. yıldönümünde 15 Temmuz Hain Darbe Girişimi Paneli' düzenlendi.

TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı ve Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yusuf Sarınay'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panele; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gonca Bayraktar Durgun ile Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kelam Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve TEPAV Bölge Çalışmaları Program Danışmanı Prof. Dr. Hilmi Demir katılarak görüşlerini dile getirdi.

Prof. Dr. Sarınay, 15 Temmuz hadisesinin bir darbe ve işgal girişimi olduğunu kaydederek "Türkiye Cumhuriyeti, pek çok gücün hakim olmak istediği bir coğrafyadadır. Türk Milleti bu coğrafyada, Haçlı Seferleri'nden 15 Temmuz'a kadar pek çok kez sınanmış ve bunların hepsinden başarı ile çıkmıştır. Bu sürekliliği sağlamak belli bir maddi ve manevi birikimi gerektirir. 15 Temmuz'da da bu birikim sayesinde halkımız, milli bir ruhla, istiklal ve istikbalini korumak konusunda bir kez daha başarılı olmuştur" diye konuştu. Prof. Dr. Sarınay, TOBB ETÜ'nün kurulduğu konum itibarıyla olayların ortasında bulunduğunu ifade etti ve 15 Temmuz'da verilen 251 şehitten birinin de TOBB ETÜ Öğrencisi Ömer Can Açıkgöz olduğunu, ayrıca bazı öğrencilerin de bu darbe ve işgal girişimine direnip yaralanarak gazilik unvanı kazandığını anımsattı.

"Akademik camia daha fazla araştırma yapmalı"

Prof. Dr. Durgun ise 15 Temmuz'u bir darbe girişiminden çok işgal ve terör yaratma girişimi olarak tanımlayarak, akademik camianın bu hadise üzerinde daha fazla çalışma ve araştırma yapması gerektiğini söyledi. 15 Temmuz'un planlanması, uygulanması ve finanse edilmesi gibi pek çok boyuttan Türkiye'de daha önce karşılaşılan darbelerden farklı olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Durgun; eğitim, askeriye, emniyet ve yargıya uzun yıllardır sızan bir örgütün söz konusu olduğunu bildirdi. Bu hadiseyi planlayanlar, uygulayanlar ve finanse edenler üzerinde dikkatle durulması ve daha ayrıntılı araştırmalar yapılmasının gereğine dikkat çeken Prof. Dr. Durgun "Bu konuları tam anlayabilmek için hadisenin yaşandığı dönem kadar, örgütün tarihsel bağları

üzerinde daha geniş çalışmalar yapılmalı. Ben 15 Temmuz'un aslında uluslararası terörün Türkiye'yi bir işgal girişimi olduğu kanaatindeyim. Eğer başarılı olsalardı nelerin yaşanabileceği üzerinde düşünürsek, bu sonuca kolaylıkla ulaşabiliyoruz" dedi. Prof. Dr. Durgun 15 Temmuz'un medyanın, bazı ordu ve emniyet mensuplarının, o dönem Meclis'te bulunan tüm siyasi partilerin birlikteliği ile sivillerin sokaktaki direnişi sayesinde önlenebildiğini belirterek, ancak tehlikenin henüz tam olarak geçmediğinin herkes tarafından bilinmesi gerektiğini kaydetti.

"Türkiye'de bu çapta büyük bir olay ilk kez yaşandı"

Prof. Dr. Demir de dini içerikli bir yapılanmanın nasıl olup da 15 Temmuz gibi bir kanlı girişimin içinde bulunduğunun çoğu kişi tarafından merak edildiğini ifade ederek, "Dinsel yapılar söz konusu olduğunda Türkiye ve Orta Doğu coğrafyasında iki görüş hakim: İlki, alnı secdeye gelenlerin kimseye zarar vermeyeceğini, ikincisi de dindar kesimin kesinlikle gerici olduğunu düşünüyor. Ancak bu iki ana düşünce arasında bir boşluk oluşuyor. Teopolitik çalışmalar, bu boşluğu kullananların zamanla şiddete evrilebildiğini bize gösteriyor" diye konuştu. Dini yapılanmaların zaman zaman dünyanın değişik ülkelerinde adlarının şiddete uzanan olaylara karıştığını ancak Türkiye'de bu çapta büyük bir olayın ilk kez yaşandığını bildiren Prof. Dr. Demir, "Bu tip yapılanmalar kendilerine yönelik baskı arttığında öç almak için topluma saldırabiliyor.

Türkiye'de 3-4 yıldır yaşanan olayların sonucunda, 13 Temmuz'da bu örgütle ilgili ilk kez çok geniş bir iddianame hazırlanıp bitirilmiştir. Bu iddianame sonucunda yargıda ve orduda geniş tasfiyeler bekleniyordu. Örgüt, bir öç alma davranışı içine girerek, aslında planladığından yıllar önce bu darbe girişimini gerçekleştirdi" dedi.

Bir kült örgütlenme olan FETÖ'nün; merkezinde karizmatik ve kült bir liderin bulunması, kapalı bir doktrinasyon, dış dünyanın şeytanlaştırılması, militarist öykünme, dünyanın sonunun geleceğine ve kurtarıcının kendileri olacağına yönelik düşünce ile adanmışlık açısından dünyadaki diğer benzerleriyle aynı özellikleri taşıdığını anlatan Prof. Dr. Demir, "Ancak bu yapıyı tarihte sıkça gördüğümüz örneklerinden ayıran şey, küresel bir boyutunun bulunmasıdır. 1991'den sonraki dünya konjonktüründe bu örgüte çeşitli dış güçler tarafından 'Radikal İslam'la mücadele adı altında 'Ilımlı İslam'ı yayma görevi verildi. Bu görevi bu örgüte verenler, hala ona sahip çıkmaya devam ediyorlar. Bu da örgütün çözülmesini zorlaştırıyor. Batı dünyası, bu örgütten kendisinin de zarar göreceğini bilmeli ve Türkiye'ye yardım etmeli" şeklinde konuştu.

'15 Temmuz Şehitleri' anısına fidan dikildi

Panelin ardından 'Fotoğraflarla 15 Temmuz Sergisi' gezildi. Bir grup TOBB ETÜ öğrencisi de tüm 15 Temmuz şehitleri ve şehit TOBB ETÜ öğrencisi Ömer Can Açıkgöz anısına fidan dikimi gerçekleştirdiler.

TOBB, Oda ve Borsalar tarafından desteklenen okullarda doluluk oranı yüzde 98'i geçti



26 Şubat 2019 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve TOBB ETÜ arasında imzalanan Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamında belirlenen 81 ildeki okulların kontenjanları doldu.

Protokol kapsamındaki mesleki ve teknik anadolu liselerinde eğitim süreçleri yabancı dil ağırlıklı yürütülüyor, Ar-Ge ve tasarım beceri atölyeleri kuruluyor ve başarılı öğrencilere burs imkânı sağlanıyor. TOBB ETÜ uzmanları meslek derslerini koordine ederek, öğrencilere TOBB'a bağlı Oda ve Borsalara üye firma ve işletmelerde işbaşı eğitimleri verilmesi sağlanıyor ve mezunların TOBB'a bağlı Oda ve Borsalara üye firma ve işletmelerde istihdamı destekleniyor.

Protokol kapsamında belirlenen, TOBB, Oda ve Borsalar tarafından desteklenen motorlu araçlar teknolojisi alanından uçak bakım alanına birçok alanda eğitim veren 81 ildeki 81 okuldan 77'sinin kontenjanları tamamen doldu. Protokol kapsamındaki tüm programların ortalama doluluk oranının yüzde 98.61 olduğu belirlendi.

Hisarcıklıoğlu'ndan teşekkür

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, mesleki eğitim ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı ile güçlü bir koordinasyon ve iş birliğinin yürütüldüğünü belirterek, sanayicinin yakın zamanda bu iş birliğinin meyvelerini toplayacağını söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu 2023 Eğitim Vizyonu'nda mesleki ve teknik eğitime geniş yer verilerek, yeni bir yol haritası sunulmasından ve iş birliği projeleri başlatılmasından memnun olduğunu belirterek, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'a teşekkür etti.



EDİRNE

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Günay "Tarımsal desteklerin üretimde verimliliği artırmayı hedeflemesi gerekmektedir" dedi.

"Türkiye, tarımda bölgesel ticaretten payına düşeni almalı"

658. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri Haftası kapsamında düzenlenen '19. Edirne Gıda, Tarım Hayvancılık ve Sanayi Fuarı' büyük ilgi gördü. Fuara katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, "Avantajlı iklim yapısı, geniş tarım arazileriyle Türkiye bölgesel ticaretten payına düşeni almalıdır" diye konuştu.

658. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri Haftası kapsamında '19. Edirne Gıda, Tarım, Hayvancılık ve Sanayi Fuarı' düzenlendi. Fuarın açılış kurdelesi Edirne Valisi Ekrem Canalp, Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay ve Edirne Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Recep Zıpkınkurt tarafından kesildi. Açılışın ardından protokol üyeleri stantları gezdiler. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay burada yaptığı konuşmada; "Sizleri şahsım ve TOBB Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Buraya gelmeden hemen önce görüştüğüm Başkanımız Rifat Hisarcıklıoğlu'nun selam ve sevgilerini iletiyorum sizlere. Biliyorsunuz Başkanımız fahri bir Edirnelidir. Edirne'ye verdiği önem ve duyduğu sevgi herkesin malumudur. Edirne Kırkpınar Tarım, Hayvancılık, Gıda ve Sanayi Fuarı'nın ülkemize, bölgemize ve sektörümüze hayırlar getirmesini diliyorum. Bu yıl 19.'su düzenlenen fuarımızın gerçekleştirilmesinde emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Özellikle Valimiz ve Belediye Başkanımız ile birlikte Edirne'de bulunan Oda ve Borsamızın fuarımızın gelişimine sağladığı katkı tartışılmaz. Bu birliktelik sayesinde Edirne Kırkpınar Tarım, Hayvancılık, Gıda ve Sanayi Fuarı ülkemizin önde gelen tarım ve hayvancılık fuarlarından biri haline geldi. Edirne Ticaret ve Sanayi Odası ve Edirne Ticaret Borsası Başkanlarımız da Trakya'daki tarım sektörü temsilcilerini burada bir araya getirmek için gösterdiği çaba nedeniyle teşekkürü bir borç biliyorum.

"Tarım ürünleri ihracatı 17 milyar dolara ulaştı"

Bugün Türkiye tarım ürünleri ihracatını gün geçtikçe artıran bir ülke haline gelmiştir. 2002 yılında 4 milyar dolarlık tarım ürünleri ihracatı yaparken, 2018 yılında bu rakamı 17 milyar dolara yükselttik. Sorunlarımız yok mu? Tabi ki var. Üyelerimizin sorunlarını yakından takip ediyor, sorunlara çözüm bulmak adına TOBB olarak tüm gücümüzle çalışıyoruz. Ülkemiz, tarım ve hayvancılık sektörleri için fırsatları da içinde barındırmakta. Türkiye'nin etrafındaki coğrafyada 2 milyarlık bir nüfus bulunuyor. Çevre ülkelerdeki tarım, gıda ve hayvancılık ithalatı büyüklüğü 500 milyar dolar. Avantajlı iklim yapısı, geniş tarım



arazileriyle Türkiye, bölgesel ticaretten payına düşeni almalıdır. Avrupa'nın en büyük tarımsal katma değerini üreten ve dünyada da sekizincisi olan ülkemiz için tarım ve hayvancılık sektörleri vazgeçilmezdir. Bu başarı sektörün karşı karşıya olduğu tüm güçlüklere rağmen yakalanmıştır.

Tarım ve hayvancılık sektörlerindeki sorunların çözümünde; verimli üretim modeli, Ar-Ge, gelişmiş kooperatif yapısı, pazarlama ve güçlü piyasa denetimi bizler için vazgeçilmez olmalıdır. Yeni bir yaklaşımla, bu işi başarmış ülkelerdeki tarım ve hayvancılık sektörlerindeki dönüşümü yakından takip ederek sonuca ulaşabiliriz. Şu bir gerçek ki tarım ve hayvancılık sektörlerini sadece dönemsel desteklemeler ile ayakta tutmak mümkün değildir. Tarımsal desteklemelere sadece bütçeden aktarılacak pay gözüyle bakamayız. Verilen desteğin tarımdaki verimliliği nasıl etkilediğini tartışmak ana mesele olmalıdır. Tarımsal desteklerin üretimde verimliliği artırmayı hedeflemesi gerekmektedir. Daha verimli üretim, tüketicinin makul ve kaliteli ürün tüketmesi için son derece önemlidir. Ayrıca tarımsal üretimdeki verimlilik artışı başta gıda ve içecek olmak üzere pek çok sanayi sektörünü de olumlu etkileyecektir.

"Doğru adımların atılmasını umut ediyoruz"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olarak konseylerimiz ve ilgili sektör meclislerimizle birlikte başta Bakanlığımız olmak üzere tüm kamu kurumlarıyla yakın çalışıyoruz. Tarımın sorunlarının çözümü için gerekli önerileri kamuya aktarıyoruz. Önümüzdeki dört yıllık seçimsiz sürede tarım ve hayvancılık sektörü için doğru adımların atılmasını umut ediyoruz.

Tarım-Hayvancılık fuarları; müstahsilleri, tarımsal girdi ve makine üreticilerini ve gıda imalatçılarını bir araya getiren etkinliklerdir. Müşteriye ulaşmanın yanı sıra fuarlar kendini yenilemek isteyenler için de bulunmaz bir fırsattır. Bildiğiniz gibi yurt içi fuarları denetleme yetkisi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ndedir. Ticaret Bakanlığımızdan aldığımız yetkiyle yurt içi fuar takvimini yayınlıyor ve fuar düzenleyicisi şirketleri yetkilendiriyoruz. Sektörün doğru bir biçimde işlemesi için gerekli olan adımları atıyoruz. TOBB'dan önce fuar sektöründe düzensizlik hakimdi. Herkes her yerde fuar yapabiliyordu. Şimdi bu işlere belli standartlar getirildi. Hem fuar şirketlerini, katılımcı firmaları ve ziyaretçileri memnun eden bir yeni sisteme geçilmiş oldu. Bugün de ülkemizin çok değerli fuarlarından birinde bir aradayız. Geçen yıl 320 bin kişinin ziyaret ettiği Edirne Kırkpınar Tarım, Hayvancılık, Gıda ve Sanayi Fuarı'na bu yıl çok daha yüksek bir katılım olmasını diliyorum. Tüm katılımcılara başarılar diliyorum, saygılarımı sunuyorum" dedi.

Genel Sekreterler Oryantasyon Eğitimi TOBB'da yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesindeki Oda ve Borsa genel sekreterleri oryantasyon eğitiminde bir araya geldi. TOBB İkiz Kuleler'deki programın açılışında konuşan TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz, 2019 yılında yaklaşık 25 genel sekreter değişikliği olduğunu hatırlatarak, bu toplantıları eğitimden çok, tanışma ve birlikte iş yapabilme enerjisini artırabilmek adına yaptıklarından söz etti. TOBB'un çok aktif çalışan önemli bir camia olduğunu vurgulayan Saraçöz, 24 saat esasına dayalı bir çalışma yöntemi güttüklerini anlattı. 365 Oda ve Borsanın artık proje üretmekte çok mahir bir hale geldiğini belirten TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz, "Bu başarıda da genel sekreterlerimizin payı büyük. Oda ve Borsalarımız artık beş yıldızlı. Üyelerine en üst seviyede hizmet vermekte. Unutmayın ki bizim varlık sebebimiz üyelerimizin sorunlarını çözmek. Birlikte çalışmalıyız. Sizin bizi beslemeniz lazım. Gerekirse yönlendirmeniz lazım" dedi.



KKTC Başbakanı Ersin Tatar ekonominin geliştirilmesi için istikrar güvenli ortam ve girişimcilik ruhuna ihtiyaç olduğunu belirtti.

"Tüm platformlarda KKTC'nin haklı davasını gündeme getirdik"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Tüm küresel platformlarda Kıbrıs Türklerinin haklı davasını ve KKTC'nin uluslararası camiaya entegre olması gerektiğini gündeme getirdik. Bunu yapmaya devam ediyoruz" diye konuştu.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası ve TOBB işbirliğinde KKTC'nin başkenti Lefkoşa'da düzenlenen Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu I. Ekonomi Konferansı'na Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, KKTC Başbakanı Ersin Tatar, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay, Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Ali Murat Başçeri, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz, Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu Eş Başkanları M. Cihat Lokmanoğlu ve Mustafa Genç, TOBB Sayman Üyesi Faik Yavuz ile çok sayıda siyasetçi ve iş dünyasından temsilci katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, toplantıda gözlemlediği gönül birlikteliğinin gelecek adına umut verici olduğunu belirterek, şunları söyledi:

"Türk özel sektörü olarak vizyonunuz ekonomisi büyüyen, halkı zenginleşen, maruz bırakıldığı haksız ekonomik ve siyasi izolasyonlardan kurtulmuş uluslararası sisteme entegre olmuş, kendi ayakları üzerinde güçlü bir şekilde duran bir KKTC'dir. Tüm küresel platformlarda Kıbrıs Türklerinin haklı davasını ve KKTC'nin uluslararası camiaya entegre olması gerektiğini gündeme getirdik. Bunu yapmaya devam ediyoruz. Türkiye ve KKTC iş dünyaları da bunu sağlamak için birlikte çalışıyor. Aynı vizyonu paylaştığımız Kıbrıs Ticaret Odası ile Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu'nu bu amaçla kurduk."

Konferansa Türkiye ve KKTC'den 300'e yakın iş insanı katıldı

Formun ilk somut adımlarından birisinin bugün gerçekleştirilen ekonomi konferansı olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, konferansa Türkiye'den ve KKTC'den 300'e yakın iş insanının katıldığını söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bizler burada yatırım ve ticaret yaparak Kıbrıs Türklerinin yalnız olmadığını bütün dünyaya gösterdik. Şimdi daha fazla ticaret ve yatırım yapmayı amaçladık. Bunun için de KKTC'deki iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi için geçmişte elde ettiğimiz tecrübeleri sizlere aktararak yardımcı olmak istiyoruz. KKTC hükümetinin Yatırım Danışma Konseyi'ni tekrardan canlandırması bu kapsamda çok önemli bir gelişmedir. Şüphesiz ki KKTC'ye de çok faydalı olacak" dedi.

KKTC Başbakanı Ersin Tatar da ekonominin geliştirilmesi için istikrar, güvenli ortam ve girişimcilik ruhuna

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

ihtiyaç olduğunu belirtti. KKTC Başbakanı Tatar, Türk hükümetinin bugün Fuat Oktay nezdinde KKTC'nin yanında bulunmasının önemine vurgu yaparak, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na her zamanki destekleri nedeniyle teşekkür etti.

Tatar, 2009'da Maliye Bakanı olduğunu hatırlatarak, "Yine o zaman Rifat Bey yanımızdaydı. İyi hatırlıyorum, o dönemde hükümete geldiğimizde öğrenci sayısı 30 binlerden 25 binlere düşmekteydi. 'Burada bir yanlış var' dedik ve derhal temaslara geçtik, böyle toplantılar yaptık. Şu anda öğrenci sayısı 100 bini geçmiş durumda. 150 bin olması lazım, olmaması için hiçbir sebep yok. Şimdi alt yapı ve her şeyin güzeli var ama en önemlisi insan kaynağımız var" dedi.

Devletin kamu maliyesini düzeltmek için bazı tedbirleri alması gerektiğinin altını çizen Tatar, şu ifadeleri kullandı:

"Bu işin sırrı ve başarısı, ekonominin büyümesinden geçiyor. Ekonomiyi büyütemezsek öğrenci sayımızı artıramazsak turizmde yatak kapasitemizi artırmazsak alt yapı çalışmalarını tamamlayamazsak ve enerji meselesine bir çözüm bulamazsak rekabet gücünü yakalayamayız. Dolayısıyla bu toplantılardan çıkması gereken sonuç bildirisi ilk olarak istikrarlı hükümettir. Çünkü bu sistemde istikrarlı bir hükümet olabilmesi için bakanlarıyla ve milletvekilleriyle bir bütün olarak memleketimizin hayrına hep birlikte çalışmak durumundayız. Böylece o istikrarı yakalayalım, reformları yapabilelim, ekonomiye güven verelim, o güvenle memleketin gelişmesine hep birlikte katkımızı koyabilelim."

Lefkoşa'daki toplantıda bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay



ise "Bölgede Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin meşru hakları hilafına adım atanlar, Türkiye'yi yok saymaya kalkışanlar, emellerine asla ulaşamayacaklardır" dedi.

"Ambargo ve kısıtlamalar vicdan sınırlarını zorluyor"

Konferansın Türkiye ve KKTC arasındaki kardeşliğin yanında ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi adına iş insanlarına verilen önemin bir örneği olduğunu ifade eden Oktay, Türkiye'den gelen yaklaşık 100 firmayla Kuzey Kıbrıslı firmaların turizm, yükseköğretim, tarım ve bilişim gibi sektörlerde karşılıklı iş birliklerini değerlendirecekleri oturumların verimli geçmesini diledi.

Oktay, bugün, Kıbrıs Türk halkının hala birçok alanda ambargo ve kısıtlamalara maruz kalmasının akıl ve vicdan sınırlarını zorladığını söyledi. KKTC Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay da konuşmasında, "Doğu Akdeniz'de bir oldubittiye izin vermeyeceğiz. Yavuz ve Fatih sondaj gemileriyle şimdi fiilen sahadayız ve bozulan denge kuruldu. Sahada olduğumuz için de yarın, öbür gün durulması gerekiyorsa, oturulup konuşulması gerekiyorsa herkes duracak, herkes oturacak. İleriye gidilecekse herkes ileri gidecek. Anlaşılacaksa herkes bu anlaşmanın içerisinde olacak" ifadesini kullandı.

Öte yandan Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu kapsamında ikili iş görüşmeleri gerçekleştirildi.



Lefkoşa'da, Yatırım Danışma Konseyi toplandı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Lefkoşa'da 3. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Yatırım Danışma Konseyi toplantısına iştirak etti. Toplantıda KKTC Başbakanı Ersin Tatar ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay da değerlendirmelerde bulundu.

GLOBAL TİCARET BAROMETRESİ (GTB) NE GÖSTERİYOR?



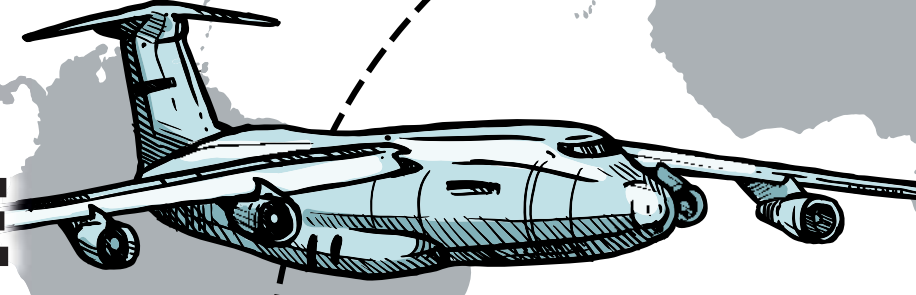
DÜNYA
Dünya ticaretinin görünümünü ortaya koyan endeks toplam 8 puanlık bir düşüşle 48'e geriledi.



ALMANYA
Bir önceki çeyreğe göre yalnızca 1 puanlık düşüşle 52'ye indi.

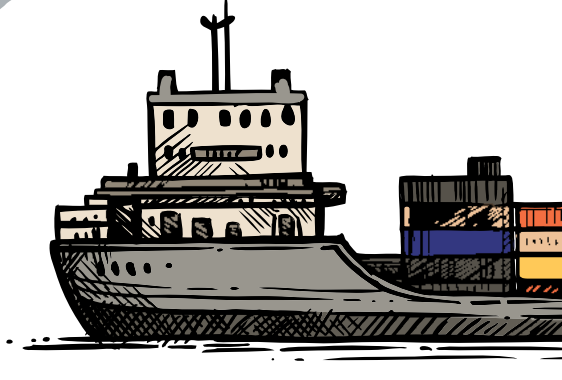
ABD
Tüm GTB endeksi ülkeleri arasında global arenada süregiden ticari çekişmenin taraflarından olan ABD en ağır kaybı yaşadı. Görünümü 11 puan düşerek 44'e geriledi.

BİRLEŞİK KRALLIK
2 puanlık artış kaydederek endeks değerini 52'ye çıkardı.



GLOBAL TİCARETTE DARALMA ENDİŞESİ!

DHL Global Ticaret Barometresi Endeksi 8 puan kaybederek ilk kez 50 barajının altına indi ve 48'e geriledi. Ara ve ham ürünlerden elde edilen lojistik veriler, bu alandaki ticaret akışının önümüzdeki üç ayda az da olsa gerileme göstereceğine işaret ediyor.







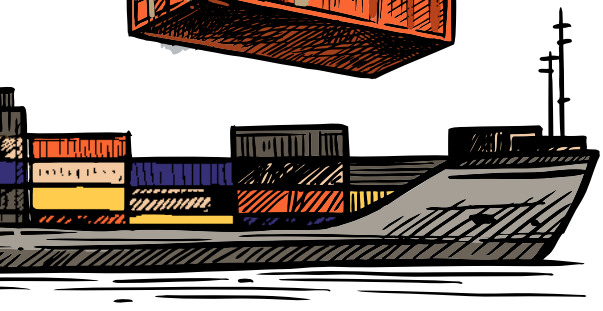


ÇİN
Kayıplar bakımından ikinci sıraya yerleşti ve 7 puanlık düşüşle 49 puana indi.

HİNDİSTAN
6 puan kaybetti ve 53 puanlık bir endeks görünümü elde etti.







Endeks değerinin 50 puanın üzerinde olması pozitif, 50 puanın altında olması negatif büyüme anlamına geliyor.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi



DHL Global Ticaret Barometresi (GTB), yayınlanmaya başlandığı Ocak 2018'den bu yana ilk kez, önümüzdeki üç ayda dünya ticaretinde ufak çaplı bir daralma yaşanacağına işaret ediyor. Dünya ticaretinin görünümünü ortaya koyan endeks toplam 8 puanlık bir düşüşle 48'e geriledi. Ara ve ham ürünler alanındaki ticaret akışı üzerinden yapılan değerlendirmelerle belirlenen endeks değerindeki bu yeni seviye, dünya ticaretinin, önümüzdeki üç ayda az da olsa gerilemesinin beklendiği anlamına geliyor. Bu düşüşte GTB'nin iki temel bileşeni olan hava ve konteynerize deniz ticaretindeki kayda değer azalma etkili oldu. Hava ticaretinin endeks değeri 6 puan gerileyerek 49'a, konteynerize deniz ticaretinin endeks değeri ise 8 puan gerileyerek 48'e düştü.



En ağır kaybı ABD yaşadı

Son gelişmeler, GTB'nin 2018 ortalarından bu yana kayıt altına aldığı aşağı yönlü eğilimin devamı niteliğinde. Şu anda yaşanan daralma, aynı zamanda, 2013'ten itibaren geçmiş verileri de hesaba katan GTB'nin 2015 ortasında bir aydan uzun bir süre boyunca global ticaret hacminde ölçümlediği düşüşten bu yana ilk

olma özelliğine sahip. Tüm GTB endeksi ülkeleri arasında global arenada süregiden ticari çekişmenin taraflarından olan ABD en ağır kaybı yaşadı. Görünümü 11 puan düşerek 44'e geriledi. Söz konusu kayıp asıl olarak temel ihracat kategorilerinde negatif bir görünüm ortaya çıkmasından kaynaklandı. Çin, kayıplar bakımından ikinci sıraya yerleşti ve 7 puanlık düşüşle 49 puana indi. Çin'in negatif görünümünde itici güç, çeşitli kategorilerde ithalatın düşmesine karşılık toplam ihracatta yalnızca çok ufak bir büyüme gerçekleşmesi oldu.

Birleşik Krallık etkilenmedi

İki ülke arasındaki ticari çekişme, Ocak 2018'de GTB hayata geçirildiğinden bu yana sürekli eşikte duran bir tehlike olsa da daha önce hiçbir zaman kendini güncel ticaret öngörülerinde bugün olduğu kadar açık ve net dışa vurmamıştı. ABD ve Çin'in global endekse olan katkılarının büyüklüğünden dolayı, azalan ticarî büyüme oranları da öngörülen global düşüşe ciddi oranda etki ediyor.

Global ticarî daralmanın hâlâ nispeten hafif sayılabilecek boyutta olması, ticarî anlaşmazlıklar sırasında ticaret akışının tamamen kesilmediği gerçeğiyle açıklanabilir. Daha ziyade, ticaret rotaları ve tedarik zincirleri başka ülkelere kayıyor. Küresel ölçekte bakıldığında, bu durum, ülkeler arasındaki ticari gerilimin olumsuz etkilerini kısmen telafi ediyor.

Genel ticarî zayıflamanın yaşandığı bir iklimde, GTB bileşeni üç ülke, ekonomik durgunluk seviyesinin üzerinde kalmayı başarırken önceye göre daha yavaş ticari büyüme görünümü kaydetti. Almanya bir önceki çeyreğe göre yalnızca 1 puanlık bir düşüşle 52'ye inerken Hindistan 6 puan kaybetti ve 53 puanlık bir endeks görünümü elde etti. Birleşik Krallık ise 2 puanlık artış kaydederek endeks değerini 52'te çıkardı. Brexit belirsizliği düşünülecek olursa bu sonuç bir miktar şaşırtıcı görünüyor. Bu durum, Ekim sonunda keskin bir Brexit gerçekleşmesi riskine karşılık şirketlerin giderek daha çok demirbaş stokladığının bir göstergesi olabilir.

Doğu-Asya'da zayıflama eğilimi

Çin'in yanı sıra Doğu-Asya'daki Japonya ve Güney Kore ekonomileri de ticari ivmede düşüş kaydetti. Japonya'nın endeks değeri 7 puan düşerek 50 bandına yerleşti ki bu durum, ticari dinamiklerde durgunluğun habercisi. Güney Kore, ticarî büyüme bakımından önümüzdeki üç ayda düşüş yaşayacağı tahmin edilen üçüncü GTB ülkesi. Mart 2019'da hafif bir düşüşle 49 puana gelmesinin ardından endeks 3 puan daha kayıpla 46'ya inmiş durumda.



"Büyük sürpriz değil"

Bu arada DHL Express Türkiye CEO'su Claus Lassen, endekse ilişkin değerlendirmesinde, ABD ve Çin arasında tansiyonun yükseldiği bir dönemde, 2019 yılı üçüncü çeyreği için global ticaret açısından hafif ölçekte olumsuz bir görünüm oluşmasının büyük sürpriz olmadığını belirterek, "Son GTB ölçümleri, neden ticari çekişmelerin hiçbir kazananının olamayacağını açıkça ortaya koyuyor.

Bununla beraber, Almanya gibi bazı majör ekonomiler, pozitif ticari büyüme kaydetmeye devam ediyorlar. Yılbaşından bugüne kadar olan süreyi perspektife aldığımızda, dünya ticaretindeki büyüme yine de pozitif. Dolayısıyla, ticari büyümede yavaşlama olmakla birlikte, 2019'un toplamda pozitif bir yıl olacağı yönündeki öngörümüzün hala geçerli olduğunu söyleyebiliriz" dedi.

DHL Global Ticaret Barometresi

Ocak 2018'de hayata geçirilen DHL Global Ticaret Barometresi (GTB), global ticaretin mevcut durumu ve gelecekteki gelişimine dair yeni ve bir ön gösterge. GTB, yapay zekanın yardımıyla değerlendirilen çok sayıda lojistik verisine dayanıyor. Endeks değerinin 50 puanın üzerinde olması pozitif bir büyüme tahmini anlamına geliyor. Gösterge, dünyanın önde gelen lojistik şirketi DHL ile BT hizmeti sağlayıcısı Accenture arasındaki iş birliği sonucunda geliştirildi. Yılda dört defa yayınlanan endeksin bir sonraki güncellemesi Eylül ayında gerçekleştirilecek.

MUĞLA'DA KALİFİYE ELEMAN SORUNU YAŞANIYOR

Marmaris, Fethiye ve Bodrum gibi dünyaca tanınan turizm merkezlerine ev sahipliği yapan Muğla kenti kalifiye eleman sorunu yaşıyor. Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan da "Büyük turizm potansiyeline rağmen, kalifiye eleman eksikliği ciddi bir sorun haline gelmeye başladı" diyerek konunun önemine dikkat çekiyor.







Fotoğraflar: MUĞLA TSO, MUĞLA TB, DÜNYA GAZETESİ FOTOĞRAF ARŞİVİ











Muğla ili hem Bodrum, Milas, Fethiye, Marmaris ve Menteşe gibi önemli kent merkezlerine hem de ciddi bir nüfusa ev sahipliği yapıyor. Artan nüfus ve ekonomik koşullar gibi çeşitli nedenlerden dolayı kent merkezleri yanında kırsal alanlarda da son dönemlerde sıkıntılar artmış durumda.

Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan, "Markalaşmayı çok önemsiyoruz ve çalışmalar yürütüyoruz. Bu bağlamda, coğrafi işaretli yerel ürünler çoğaltılmalı. Kentin kültürel mirası ve çekim alanları ortaya çıkarılarak, ziyaretçi sayısı artırılmalı" diye konuşuyor.

Muğla Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Öztürk de "Gıda sektöründe ilimizin kalite ve güvenlik unsurlarıyla beraber anılmasını hedeflemiş bulunmaktayız. Çalışmalarımızı 'Muğla ürünleri' vurgusu ile bir Marka Kent olma yolunda yoğunlaştırdık" diyor.

"MARKALAŞMAYI ÇOK ÖNEMSİYOR VE ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜYORUZ"



Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan, "Markalaşmayı çok önemsiyoruz ve çalışmalar yürütüyoruz. Bu bağlamda, coğrafi işaretli yerel ürünler çoğaltılmalı. Kentin kültürel mirası ve çekim alanları ortaya çıkarılarak ziyaretçi sayısı artırılmalı" diye konuştu.

Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan, "Türkiye'nin en uzun sahil şeridine sahip olan kentin büyük turizm potansiyeline rağmen, kalifiye eleman eksikliği ciddi bir sorun haline gelmeye başladı" dedi.

Muğla Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Ercan, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Muğla şehri ve bölgesinin Türkiye için önemini anlatır mısınız?

Muğla ili, toplam uzunluğu bin 479 kilometre olan deniz kıyıları ile Türkiye'nin en uzun sahil şeridine sahip bir ili olmasının yanı sıra, çok sayıdaki koylarıyla da yat turizmi için dünyaca tercih edilen ve doğal liman özelliği taşıyan ülkenin önde gelen bölgelerindendir. Muğla, Dalaman Havalimanı ve Milas-Bodrum Havalimanı ile iki uluslararası havalimanına sahip birkaç ilimizden biridir. Muğla; Bodrum'da Bodrum, Turgutreis, Yalıkavak ve Mantarburnu limanları; Marmaris'te Marmaris ve Bozburun limanları; Milas'ta Güllük Limanı; Fethiye Limanı ve Datça Limanı ile toplam dokuz liman ve deniz hudut kapısına sahiptir. Muğla ilinin 13 ilçesi vardır. Bu ilçelerden özellikle Ula, Ortaca, Dalaman, Köyceğiz, Fethiye, Marmaris, Milas, Datça ve Bodrum tatil yöreleri olarak öne çıkmış ve dünyaca tanınmış bir durumdadır.

Muğla, alternatif turizm faaliyetleri ile de adından oldukça fazla söz ettirmektedir. Fethiye Babadağ'da yamaç paraşütü, Akyaka'da kite sörf ve Odamızın projesi olan ülkenin en uzun yürüyüş rotası özelliği ile 820 kilometrelik Karia Yürüyüş Yolu ile trekking gibi aktivitelerin de uğrak noktası konumundadır. Saklıkent Kanyonu ve İztuzu Sahili de binlerce yerli ve yabancı turiste ev sahipliği yapmaktadır. Dalyan, Ölüdeniz, Kayaköy, Saklıkent, Kelebekler Vadisi, Sedir Adası gibi seçkin turizm alternatiflerinin merkezidir.

Muğla ili, müzeleri ve bağlı ören yerleriyle kültür turizminin de önde gelen illerindendir. Muğla, koy ve ören yerleri bakımından zengin, mavi bayraklı plaj, marina ve yat limanlarıyla turizmin göz bebeğidir.

Ekonomi genelde tarıma dayalıdır. Meyve üretimi, tarla ürünleri, yem bitkileri, zeytincilik, hayvansal ürünler, sebzecilik ile örtü altı ve örtü üstü tarım üretimi yer alır. Ayrıca Türkiye'deki kültür balıkçığının yüzde 80'i ilimizden sağlanmaktadır. Muğla ili yer altı kaynakları bakımından oldukça zengindir. Yoğunluk sırasıyla; mermer, maden kömürü, feldspat, krom, grafit, kalsit başta olmak üzere kuvars, zımpara, alüminyum, dolamit ve mika madeni üretimi yapılmaktadır. Bütün bu özellikleri itibariyle gerek turizm, gerek madencilik ve gerekse tarım üretimiyle Muğla, ülke ekonomisine ciddi bir katkı sunmaktadır.

Muğla kentinin önemli sorunlarını öğrenebilir miyiz?

Türkiye'nin en uzun sahil şeridine sahip olan kentin büyük turizm potansiyeline rağmen, kalifiye eleman eksikliği ilimizde ciddi bir sorun haline gelmeye başladı. Turizmde kalifiye eleman sorunumuz var. Muğla ili, Bodrum, Milas, Fethiye, Marmaris ve Menteşe gibi önemli kent merkezlerine hem de ciddi bir kırsal nüfusa ev sahipliği

> *"Kaçak yapılaşma sorunu için planlamalara ihtiyaç duyuluyor."*



yapıyor. Fakat kent merkezleri gibi kırsal alanlarımız da işsizlik ve gelir yetersizliği gibi sorunlarla boğuşuyor. Muğla'nın gelişmesi ve kalkınması için ilimizin tarım, turizm, hayvancılık ve ticaret gibi en önemli gelir kaynaklarının büyütülmesi gerekmektedir. Bunun için de bu alanlardaki politikalarda düzenlemelere gidilmesi gerekiyor. Özellikle AVM ve zincir marketler için yeni düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Muğla'da ulusal indirimli zincir mağazalarının resmi kayıtları merkezlerinin bulunduğu illerde olduğu için ilimizden sağlanan kazançlar, ilimize katkı sağlamamaktadır. Bu başlı başına bir sorun.

Ayrıca, ilin kaçak yapılaşma sorunu var. Bunun için planlamalara ihtiyaç duyulmakta. Artan nüfus ile birlikte yol ve otopark sorunları da mevcut.

Marka Kent olma yolunda Muğla'nın önceliği ne olmalı?

Hedef kitlenin zihninde merak uyandırarak, şehre karşı farkındalık ve cazibe merkezi oluşturmaya yönelik çalışmalar Marka Kent kavramının önünü açacaktır. Bunun için de şehrin doğal kaynakları, doğası, turizm potansiyeli, alt yapı, kurum ve kuruluşları, şehirde yaşayanların özellikleri gibi birçok özellikler önem arz ediyor. Muğla bu yönleriyle zengin bir ilimiz fakat bu özelliklerini tanıtım ve pazarlama noktasında yeterli seviyede değil. MUTSO olarak biz markalaşmayı çok önemsiyoruz ve bu yönde çalışmalar yürütüyoruz. Bu bağlamda, coğrafi işaretli yerel ürünler çoğaltılmalı. Kentin kültürel mirası ve çekim alanlarının

> *"Herşey dahil sistemi bölge esnafına yarar değil zarar getiriyor."*

ortaya çıkarılarak, ziyaretçi sayısı artırılmalı. Şehrin gerçekleri ile örtüşen, yaratıcı-yenilikçi bir pazarlama stratejisi ile korunan çevre ve çevreye gösterilen özen, gözler önüne serilmeli.

Turizm sektörünün bu yılki performansını değerlendirir misiniz?

2019 yılı turizm sezonunun 2018 yılından daha iyi olacağı yönündeki beklentiler hepimizin malumuydu. Özellikle bu yıl rezervasyonlar, son dakika rezervasyonları halinde gerçekleşiyor. Şu ana kadar ki veriler ışığında Temmuz ve Ağustos ayları rezervasyonları dolu gözüküyor ancak Nisan-Mayıs ve Haziran aylarına bakıldığında aynı doluluğun olmadığını ve sezonun bu aylarda verimli geçmediğini söyleyebiliriz. Bütün bunlara rağmen, 2019 turizm sezonunun 2018 turizm sezonuna göre daha iyi bir sezon olduğunu ve ilimize gelen turist sayısının 4 milyonu bulabileceğini tahmin ediyorum. Kısacası, her ne kadar bu yılki beklentiler karşılanmamış olsa da geçtiğimiz yıla göre daha iyi bir turizm sezonu geçirdiğimizi söyleyebilirim. Ya da bir başka deyişle, turizm sektörü piyasalardaki durgunluktan diğer sektörlere göre daha avantajlı durumda da diyebiliriz. Bunun yanı sıra birçok kez ifade ettiğimiz turizmimizde otellerde uygulanan "herşey dahil" sisteminin, sektörlere ve bölge esnafına yarar değil, zarar getirdiğini yineliyoruz. Bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiğinin altını bir kez daha çiziyoruz. Bu düzenleme yapıldığı takdirde turizmde istenilen düzeye gelmek mümkün olacaktır.



"ÇALIŞMALARIMIZI MUĞLA ÜRÜNLERİ VURGUSU İLE YOĞUNLAŞTIRDIK"



Muğla Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Öztürk, "Gıda sektöründe ilimizin kalite ve güvenlik unsurlarıyla beraber anılmasını hedeflemiş bulunmaktayız. Çalışmalarımızı 'Muğla ürünleri' vurgusu ile bir Marka Kent olma yolunda yoğunlaştırdık" dedi.

Muğla Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Öztürk, "Kentimize özgü ürünlerin tanıtım ve satışının yapılması ile ürünlerimizin ham olarak satılması yerine katma değerli ürünlerin üretilmesini ve yerel markalaşmanın artmasını bekliyoruz" diye konuştu.

Muğla Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hurşit Öztürk sorularımızı şöyle yanıtladı:

Muğla'nın tarım ve hayvancılık potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Muğla ili ekonomisinin genel olarak turizm sektöründen beslendiği görülmektedir. Turizm sektörünün ilin ekonomisi üzerindeki etkin ağırlığına rağmen tarım sektörü de üretim ve ihracat değerleriyle il ekonomisine ciddi katkılar sağlamaktadır. Türkiye geneli sıralamasına göre Muğla, çam balı üretiminde birinci, su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatında üçüncü sırada yer almaktadır. Muğla'dan gerçekleştirilen 296 milyon dolar değerindeki su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatının neredeyse tamamı kültür balığı kaynaklıdır. Başta sofralık domates üretimi olmak üzere örtü altı sebze yetiştiriciliğinde önemli bir yere sahip ilimiz 40 bin dekara yakın sera alan büyüklüğü açısından ülkemizde dördüncü sıradadır. İlimiz, dünya çam balı üretiminin yüzde 85'ini, ülkemiz çam balı üretiminin de yüzde 90'ını karşılamaktadır.



Muğla'nın sebze ve meyve üretimi, toplam tarımsal üretim ve ihracatında önemli bir paya sahip olmasına rağmen defne, kekik, sığla yağı, kuzu göbeği mantarı gibi tıbbi aromatik bitki üretimi Muğla'nın ihracat ve üretim değerleri açısından potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir.

Muğla'nın Marka Kent olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Borsa olarak üyelerimizin üretmiş olduğu ürünleri (Muğla balı, Muğla zeytinyağı, Datça Bademi, vs.) Muğla'ya özgü web sayfaları üzerinde oluşturulacak portallar üzerinden e - ticaret imkanlarını en iyi şekilde değerlendirilerek yerel ve ulusal piyasalarda yer edinmesini, tüketicilerin güvenilir ürünlere ulaşmasını sağlayarak da gıda sektöründe ilimizin kalite ve güvenlik unsurlarıyla beraber anılmasını hedeflemiş bulunmaktayız. Bu bağlamda çalışmalarımızı "Muğla ürünleri" vurgusu ile bir Marka Kent olma yolunda yoğunlaştırdık.

Bütün bu hedeflerimiz için ilk önce ürünlerin kalite ve kalifikasyon metodları üzerine çalışmalarımıza başladık. Örnek vermek gerekirse kurduğumuz zeytinyağı tadım laboratuarı ile doğru ve kaliteli ürünü tespit ediyoruz, ilkokul çağından itibaren yediden yetmişe eğitimler düzenliyoruz. Ürünlerimize sahip çıkmak, hak ettikleri özeni ve değeri ilk önce yerelde aşılamak istiyoruz.

Kentimize özgü bu ürünlerin tanıtım ve satışının yapılması ile ürünlerimizin ham olarak satılması yerine katma değerli ürünlerin üretilmesini teşvik etmesini ve yerel markalaşmanın artmasını bekliyoruz. İstenilen düzeye ulaştığımızda ise bir sonraki aşama olan yerel gıda sanayiin gelişmesinin kendiliğinden geleceğini, yeni üretim ve istihdam alanlarının açılacağını düşünmekteyiz.



111 BÜROKRATİK SÜREÇ BASİTLEŞTİRİLDİ

Bazı bakanlıklar ve başkanlıkların çeşitli yönetmelik ve tebliğlerinde değişiklik öngören düzenlemeler Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı. Mevzuat paketi ile bir Cumhurbaşkanlığı kararı, 41 yönetmelik ve 13 tebliğde değişiklik yapılarak 111 bürokratik süreç basitleştirildi.

Kamu hizmetlerinin etkinliği ve verimliliğinin artırılması, hizmetlerin dijitalleştirilmesi ve bürokratik süreçlerin azaltılması çerçevesinde, bazı bakanlıklar ve başkanlıkların çeşitli yönetmelik ve tebliğlerinde değişiklik öngören düzenlemeler, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı.

Buna göre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın çeşitli yönetmelik ve tebliğlerinde değişiklik öngören düzenlemeler yayımlandı.

Dijital Türkiye hedefi doğrultusunda Cumhurbaşkanı Yardımcılığı'nın başkanlığında yürütülen çalışmalar, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda ve ilgili kurum ve kuruluşların katkılarıyla yapıldı.

Bu doğrultuda çeşitli alanlarda iş, burs, izin, lisans, ruhsat ile yeterlik, yetki, faaliyet belgesi gibi başvuruların tümüyle Dijital Türkiye (e-devlet) üzerinden yapılmasına imkan sağlayan ve fiziki olarak istenen belgeleri azaltan düzenlemeler mevzuat paketi haline getirildi. Mevzuat paketi ile bir Cumhurbaşkanlığı kararı, 41 yönetmelik ile 13 tebliğde değişiklik yapılarak 111 bürokratik süreç basitleştirildi.

Vatandaşın üzerindeki yük azaltıldı

➢ Böylece tapu sicil müdürlüklerince yıllık ortalama 3 milyon adet düzenlenen resmi senetlerin üzerine fotoğraf yapıştırılması şartının kaldırılmasıyla, vatandaş üzerindeki önemli miktarda bürokratik yük azaltıldı.

➢ Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında verilen geçici faaliyet belgesi başvurularında toplamda 46 belgenin, ilgili kamu kurumlarından Dijital Türkiye (e-devlet) üzerinden temin edilmesi sağlandı.

➢ Yapı denetim kuruluşu izin belgesi ve atık taşıma firma lisansı başvurularında çoğu noter onaylı olmak üzere çok sayıda belge azaltılarak başvuru süreci kolaylaştırıldı.

➢ Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının personel alım yarışma sınavı başvurularında internet üzerinden başvuru imkanı getirilirken çevresel etki değerlendirilmesi (ÇED) sürecinde istenen belgeler daha da azaltıldı.

İnternet üzerinden başvuru imkanı getirildi

➢ Bitki koruma ürünü reçete yazma yetki belgesi, yetkili bitki koruma ofisi belgesi ve bitki koruma ürünleri uygulama belgesi ile gıda işletmelerinin kayıt ve onay işlemlerine internet üzerinden başvuru imkanı getirildi.

➢ Tohum yetiştirici, tohum üretici, tohum işleyici, fidan üretici ve fide üretici belgesi gibi belgelerin başvuruları ve veteriner hekim muayenehane ve poliklinik açma süreci kolaylaştırıldı. İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik kapsamında yetkilendirme, kontrolörlük ve sertifikerlik başvuruları e-Devletten yapılması imkanı getirildi.

➢ Kur'an kurslarına kayıt başvurusu online hale getirilirken Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında yapılan patent ve markaya ilişkin başvuru sürecinde istenen noter onaylı imza beyanı ve sirküleri kaldırılarak süreç kolaylaştırıldı.

AYK burs başvuruları e-devlet üzerinden yapılacak

Bu arada "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlandı.

Değişikliğe göre, kurumlardan burs almak isteyenler, her yıl ekim ayı içinde "www.turkiye.gov.tr" adresinde yer alan e-hizmetler bağlantısında bulunan burs başvuru uygulaması aracılığıyla başvuru yapacak. Mülakat sonrasında burs almaya hak kazananlara ilişkin duyuru, Yüksek Kurum ve Kurumların genel ağ sayfalarında ilan edilecek. İlgililer, her yıl Ekim ayında "www.turkiye.gov.tr" adresinde yer alan e-hizmetler bağlantısında bulunan burs başvuru uygulaması aracılığıyla başvurularını araştırma projelerini de ekleyerek yapacak.

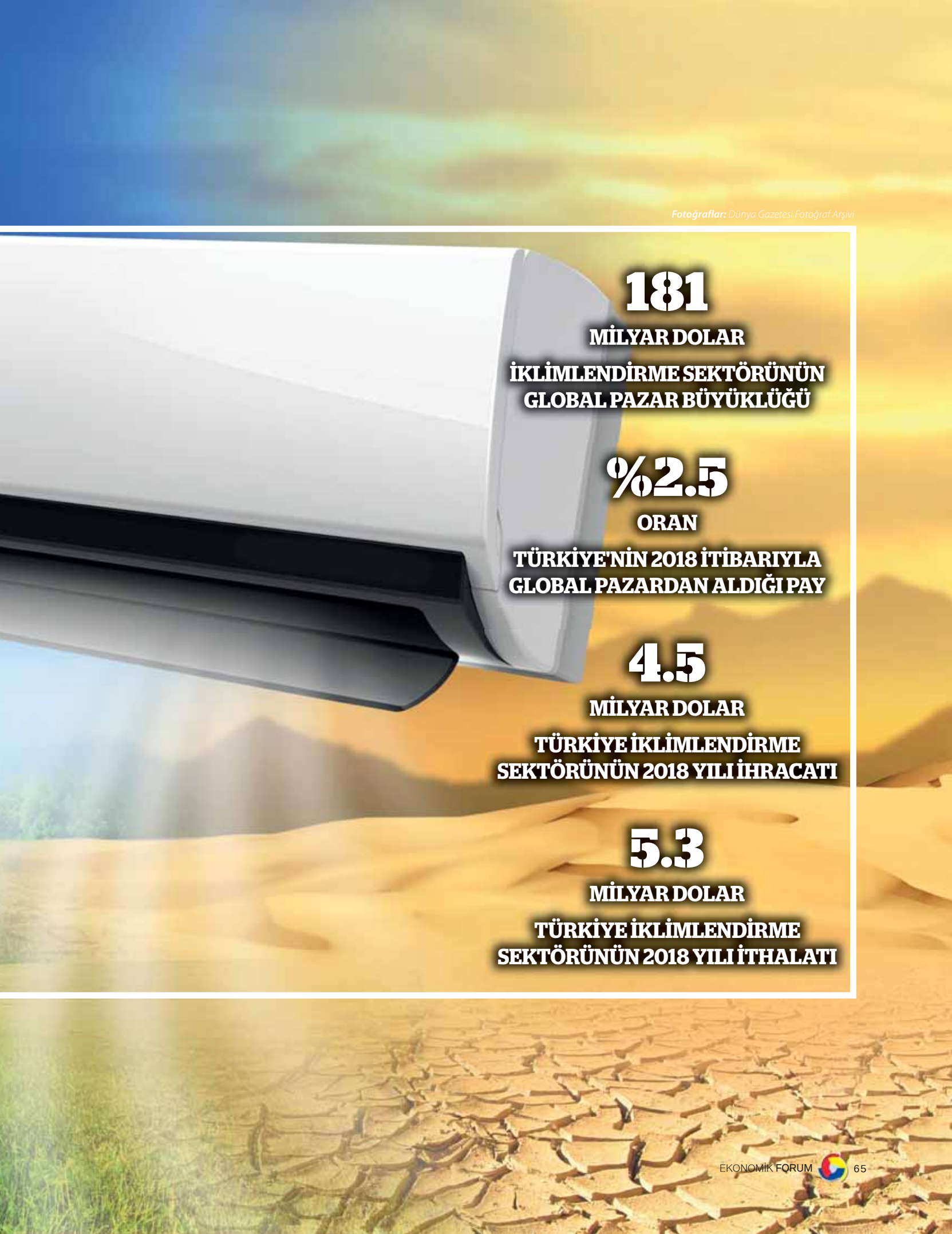
Her yarıyıl sonunda ders aşamasındaki burslular, not döküm çizelgesi ve öğrenci belgesi; tez aşamasındaki yüksek lisans bursluları tez danışmanlarının görüşünü belirten raporu; tez aşamasında olan doktora bursluları da tez izleme komitesine sundukları raporu ve tez izleme komitesi tutanağını bursiyer evrak yükleme sistemine yükleyecek.

Yönetim kurulu tarafından uygun bulunan geçerli bir mazereti olmaksızın belgeleri eksiksiz olarak süresinde sisteme yüklemeyenlerin bursu kesilecek.

İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ DIŞ PAZARLARA YÖNELDİ

HAZIRLAYAN:
İSHAK SEVGİN

Daha çevreci ve enerji verimliliğini esas alan ürünlere yönelen Türkiye iklimlendirme sektörü, söz konusu çalışmalarla hem global arenadaki rekabetçi yapısını sürdürmeyi hem de ihracatını artırmayı planlıyor. Ekonomik durgunluk ve kurdaki dalgalanmalara bağlı olarak sektör 2018 yılında iç pazarda daraldı. Bu daralmayı telafi etmek için dış pazarlara odaklanan sektör ihracatını ise artırdı.



Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

181

MİLYAR DOLAR

İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNÜN GLOBAL PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ

%2.5

ORAN

TÜRKİYE'NİN 2018 İTİBARIYLA GLOBAL PAZARDAN ALDIĞI PAY

4.5

MİLYAR DOLAR

TÜRKİYE İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNÜN 2018 YILI İHRACATI

5.3

MİLYAR DOLAR

TÜRKİYE İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNÜN 2018 YILI İTHALATI

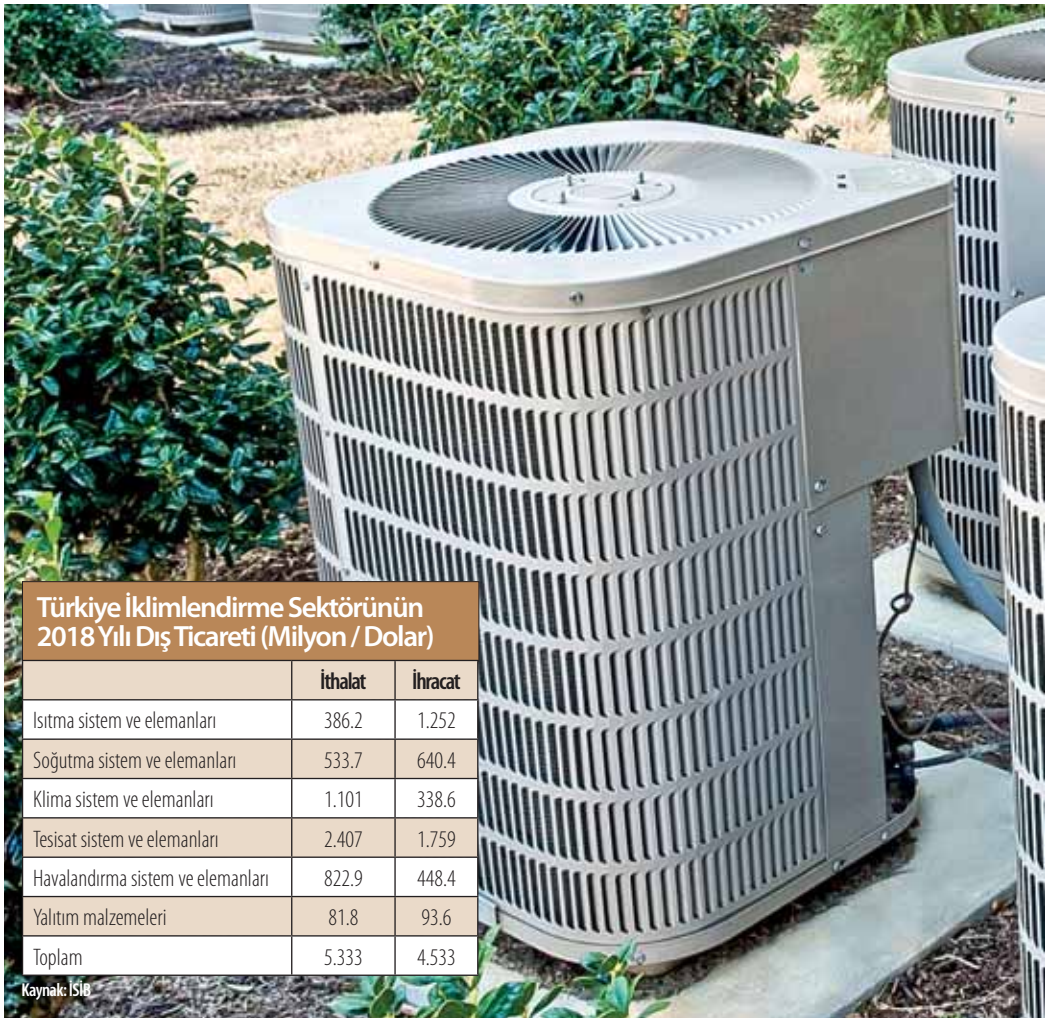
Son yıllarda küresel ısınmanın etkisinden dolayı sera gazı salımını azaltma, fosil yakıtların yerine daha çok yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma ve enerjide maliyetleri düşürme hedefleri doğrultusunda globalde bir değişim süreci yaşanıyor. Bu durum, Türkiye iklimlendirme sektörüne de yön veriyor.

Sektördeki değişim ile bugün kullanılan teknolojilerin yakın zamanda yerini daha çevreci ve enerji verimliliği yüksek ürünlere bırakacağı öngörülüyor. Özellikle soğutuculardaki yaşanan dönüşüm tüm iklimlendirme pazarını etkilerken, enerji verimliliğine ilişkin getirilen sınırlamalar da mevcut ürün tasarımlarının yenilenmesini zorunlu hale getiriyor.

İklimlendirme cihazlarının enerji tüketimi önemli bir konu haline gelirken, bu durum üreticilerin artık son kullanıcı ve yatırımcılara yönelik daha sürdürülebilir, daha verimli ürünlerin yanında binaların diğer hizmetleriyle bütünleşik, uzaktan izlenebilir ve kontrol edilebilir çözümler sunmalarını zorunlu kılıyor. Bu noktada enerji verimliliğini esas alan cihazlara yönelim ise sektörün gelişiminde rol oynayan başlıca etmenlerin başında geliyor.

Bu kapsamda son dönemde iklimlendirme sektöründe ozon tabakasına zarar veren ürünlerin azaltılmasına yönelik çalışmalar da hız kazandı. Küresel ısınmayla birlikte gündeme gelen enerji tasarrufu ve emisyonu düşürmeye dair sektördeki en kayda değer gelişmenin küresel ısınma potansiyeli düşük gazların kullanımındaki artış olduğunu söyleyen sektör temsilcileri, bugün itibarıyla global iklimlendirme sektörünün önceliklerinden biri olan Global Warning Potential (GWP) kriterleriyle sektörün yeniden yapılandığını ve geçişin özellikle ev tipi klimalarda daha hızlı olduğunu vurguluyor.

Bu noktada özellikle Avrupa'da enerji verimliliğine yönelik önemli gelişmelerin yaşandığını ve iklimlendirme sektörünün kendini bu doğrultuda yeniden dönüştürdüğünü belirten sektör temsilcileri, Türkiye iklimlendirme sektörü için önemli olan Avrupa pazarında yok olmamak için yeni trendlere ayak uydurmanın gerekli olduğunun altını çiziyor. Bugün itibarıyla kullanılmakta olan R410a soğutucu akışkana göre küresel ısınma potansiyeli daha düşük olan R32 gaz kullanımının Avrupa'da oldukça arttığını, Türkiye'de de bu yönde çalışmaların hızlandığını kaydeden sektör temsilcileri, dönüşümü daha da hızlandırıp avantajlı konuma geçmek adına tüketici tercihlerinde de R32 gazını kullanan ürünlere yönelik bir değişimin olması gerektiğini vurguluyor.



Türkiye İklimlendirme Sektörünün 2018 Yılı Dış Ticareti (Milyon / Dolar)

	İthalat	İhracat
Isıtma sistem ve elemanları	386.2	1.252
Soğutma sistem ve elemanları	533.7	640.4
Klima sistem ve elemanları	1.101	338.6
Tesisat sistem ve elemanları	2.407	1.759
Havalandırma sistem ve elemanları	822.9	448.4
Yalıtım malzemeleri	81.8	93.6
Toplam	5.333	4.533

Kaynak: İSİB

Sektörün pazar büyüklüğü 181 milyar dolara ulaştı

Gelişen teknoloji ve son kullanıcıda artan çevre bilincine paralel globalde yaşanan dönüşüm kapsamında son yıllarda daha çevreci ve enerji verimliliğini esas alan ürünlere odaklanan Türkiye iklimlendirme sektörü, söz konusu çalışmalarla hem global arenadaki rekabetçi yapısını sürdürmeyi hem de ihracatını artırmayı planlıyor. İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği'nden (İSKİD) alınan verilere göre; ısıtma, soğutma, klima ve tesisat ekipmanları dahil global iklimlendirme sektörünün pazar büyüklüğü 2018 yılı itibarıyla 181 milyar dolara ulaştı. 2023 yılında ise söz konusu büyüklüğün 251 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Türkiye ise global pazardan yaklaşık yüzde 2.5 pay alıyor. Gelişen teknoloji ve çevre bilinciyle Türkiye'nin inovatif gelişmelere açık olduğunu ve Türkiye'de yenilenebilir enerji, hibrid ve düşük enerji tüketimli sistemlere doğru genel bir yönelimin bulunduğunu söyleyen sektör temsilcilerine göre mevcut şartlarda Türkiye'de global iklimlendirme pazarından alınan payı en az iki katına çıkarabilecek potansiyel var.

Öte yandan Türkiye iklimlendirme sektörü, geniş bir üretim kapasitene de sahip. Ürün bazında 2018 itibarıyla Türkiye'nin



split klimada 797 bin 704, klima santralında 14 bin 38, fancoilde 118 bin 22, ısı esanjöründe 1.182 bin, soğutma grubu 945, paket klima (rooftop) 823, VRF iç ünite 24 bin 316 adet üretim kapasitesi bulunuyor. 2000 yılında Türkiye'de özellikle split klima üretilmiyorken, küresel pazardaki dört markanın üretime başlamasıyla Türkiye'nin Avrupa'nın tüm gereksinimini karşılayacak bir kapasiteye ulaştığını belirten sektör temsilcilerine göre, yaşadığı teknolojik dönüşümle Türkiye, özellikle split klimada bugün itibarıyla üretim kapasitesi ve pazar büyüklüğü bakımından Avrupa'da lider konumda bulunuyor.

Sektör iç pazarda daraldı ihracatını ise artırdı

Yaşanan ekonomik durgunluk ve kurdaki dalgalanmalara bağlı olarak sektör 2018 yılında iç pazarda daraldı. Bu daralmayı telafi etmek için dış pazarlara odaklanan sektör, ihracatını ise artırdı. İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği'nden (İSİB) alınan verilere göre yıllardır yakaladığı büyüme trendini sürdüren Türkiye iklimlendirme sektörü, 2018 yılında iç pazar yüzde 8 ila 10 küçüldü. Ancak ihracatı büyümeye devam eden sektör, tüm zamanların en yüksek ihracatını gerçekleştirdi. 2018 yılında 2017'ye göre ihracatını yüzde 15 artıran sektör toplam ihracatını yaklaşık 3.9 milyar dolardan 4.5 milyar dolara çıkardı. 2018 yılında sektörün ithalatı ise 2017'ye göre yaklaşık yüzde 6 düştü ve yaklaşık 5.6 milyar dolardan 5.3 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 89 olan sektör, bu yılın ilk çeyreğinde ise beklenen seviyede olmasa da ihracatını artırmayı sürdürdü.

Sektör, bu yıl sonunda en az yüzde 10'luk artış ile 5 milyar doların üzerinde ihracat hedefliyor. Sektörün 2018 yılı ihracatı alt kategoriler bazında da önemli gelişmeler kaydetti. İSKİD'in verilerine göre 2018'de gerçekleşen yaklaşık 4.5 milyar dolarlık ihracattan ısıtma sistemleri ve ekipmanları 1.25 milyar dolar, hava arıtma sistemleri ve ekipmanları 640 milyon dolar, havalandırma ve klima sistemleri ve ekipmanları 880 milyon dolar, tesisat sistemleri ve ekipmanları 1.76 milyar dolar pay aldı.

Hangi ülkelere ne kadar ihracat yapıldı?

İç pazardaki daralmayı ihracata odaklanarak telafi eden Türkiye iklimlendirme sektörü, 2018 yılında en çok ihracatı ise AB ülkelerine gerçekleştirdi. İSKİB verilerine göre 530 milyon dolarla Almaya, Türkiye iklimlendirme ürünleri ihracatında ilk sırada yer aldı. Almanya'yı 310 milyon dolarla İngiltere, 254 milyon dolarla İtalya, 194 milyon dolarla Romanya, 176 milyon dolarla Fransa takip etti. AB ülkeleri dışında 150 milyon dolarla Irak, 104 milyon dolarla Özbekistan ve 99 milyon dolarla Azerbaycan Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında yer aldı. 2018 yılında kilogram başına ihracatta da Almanya 7.4 dolar ile Türkiye'nin ihracatında ilk sırada yer aldı. Almanya'nın yanı sıra İspanya 7 dolar, İtalya 6.7 dolar ve Fransa 5.8 dolarla Türkiye'nin kilogram başına en çok yaptığı ülkeler arasında bulunuyor.

Genel ihracatının yanı sıra Türkiye iklimlendirme sektörünün kilogram başına birim fiyatında da kayda değer gelişmeler yaşanıyor. Bugün itibarıyla sektörün 1.3 dolar olan Türkiye geneli ihracat birim fiyatının, Türkiye'nin genel ihracat birim fiyatından üç kat daha fazla olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, bunun da sektörün katma değeri yüksek ürünler üretip sattığı anlamına geldiğini söylüyor. Orta vadede sektörün kilogram başına birim fiyatının 5.5 dolara çıkarılmasının hedeflendiğini açıklayan sektör temsilcileri, bunun için üreticilere katma değeri yüksek ürünler üretmeye devam etmelerini, Ar-Ge ve teknoloji yatırımlarına ağırlık vermelerini öneriyor.

Bu yıla dair 5 milyar dolarlık ihracat hedefi kapsamında çalışmalarını hızlandıran sektör, ihracat yaptığı coğrafyayı da büyütmeyi planlıyor. Bu konuda gerek firmalar tarafından gerekse sektör temsilcisi dernek ve birlikler tarafından birçok çalışma yürü-

tülüyor. Yürütülen çalışmalar kapsamında sektör, yeni pazarlarla hem ihracat yaptığı coğrafyayı genişletmeyi hem de sıkıntı yaşanan mevcut pazarlarına alternatif pazarlar oluşturmayı planlıyor. Bu kapsamda yeni pazarlar olarak Türkiye'ye uzak coğrafyaları hedefleyen sektör, Güney Amerika ve Afrika'ya açılırken Rusya'da kaybettiği pazarı tekrardan kazanmak için de çalışmalarını hızlandırdı. Söz konusu pazarlarda katıldıkları sektörel fuarlar ve düzenledikleri ticari heyet organizasyonlarında Türkiye iklimlendirme ürünlerinin kalitesiyle bu pazarların ihtiyacını karşılayabilecek kapasitede olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, uzun ve kalıcı ilişkiler kurulduğunda sektörün buralarda daha güçlü rekabet şansı elde edeceğini söylüyor.

Ar-Ge için prosedürlerin kolaylaştırılması talep ediliyor

Tüm avantajlarına rağmen Türkiye iklimlendirme sektörü birçok sıkıntı da yaşıyor. Küreselleşmenin getirdiği pazar ve rekabet şartlarında özellikle dış piyasalarda rekabet edebilmek için Ar-Ge ve Ür-Ge'nin bir zorunluluk olduğunu söyleyen sektör temsilcileri, Türkiye iklimlendirme sektöründe faaliyet gösteren firmaların daha çok KOBİ'lerden oluştuğuna, bunun için de eğitim seviyesi yüksek Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarına kaynak ve personel ayırmanın kolay olmadığına dikkat çekiyor. Ayrıca yeni Ar-Ge kanununun KOBİ ölçeğindeki firmalara istenilen yararı sağlayamadığını savunan sektör temsilcileri, bu durumun ilerleyen yıllarda uluslararası rekabette sektörü zorlayacağını, Ar-Ge desteklerinin KOBİ düzeyinde yaygınlaştırılması için ilgili prosedürlerin kolaylaştırılması gerektiğini vurguluyor. Öte yandan enerji verimliliği yüksek ürünlerin piyasada yaygınlaştırılması ve verimliliği düşük cihazların enerji verimliliği yüksek cihazlara dönüşümü için devlet teşviklerine de ihtiyaç olduğunu kaydeden sektör temsilcileri, sektörün nitelikli iş gücü bulma ve finansal kaynak oluşturma noktasındaki sıkıntılarının da giderilmesini istiyor.



İklimlendirme sektörü Endüstri 4.0'a yönelmeli

Küresel ölçekte Endüstri 4.0'ın konuşulduğu bir dönemde tüm sektörlerin de dönüşüm sürecine girmesi kaçınılmaz bir son olarak görülüyor. Endüstri 4.0'ın temel başlıklarından biri olan enerji verimliliği ve küresel ısınma da iklimlendirme sektörünü doğrudan ilgilendiriyor. Bu doğrultuda iklimlendirme sektörünün Endüstri 4.0'a yönelerek dijitalleşmesi önem taşıyor. Sektör temsilcileri, dijitalleşmeyen firmaların sistem dışına itileceğini vurguluyor. Dolayısıyla sektörün çatı örgütleri, globalde Endüstri 4.0'a öncülük eden kuruluşlar ile iş birliği yaparak, firmalara dijitalleşmenin önemini anlatıyor. Uzmanlara göre iklimlendirme sektöründe yapılabilecek Endüstri 4.0 hazırlıklarının başında üretim hatlarının dijitalleştirilmesi geliyor.

Firmaların global pazarda rekabet etme şansı artıyor

Akıllı şebeke uygulamalarına ve mekân dışı denetlemeye özgü iklimlendirme cihazı ve sistemi tasarımlarını kapsayan inovasyon çalışmalarının yapılması da önem taşıyor. Bulut veri sistemleri oluşturulması ve projelendirme, tasarım ve üretim sırasındaki tedarik ve hizmetlerin bu sisteme dahil edilmesi de gerekiyor. Dönüşüm sürecinin sadece teknoloji yatırımlarıyla da sınırlı kalmaması gerekiyor. Teknolojiyi kullanacak insan kaynağının da dönüşümde payının oldukça önemli olduğu vurgulanıyor. Bu doğrultuda çok sayıda küçük ölçekli ve genç yöneticili firmaların oluşmasının desteklenmesi, Mavi Yakalılaların eğitilmesi, 'kod yazma' ve 'algoritma kurma'nın öğretilmesi gerektiği belirtiliyor. Ayrıca meslek içi eğitimlerin yaygınlaştırılması için firmalar arası ve üniversiteler ile iş birliği yapılması, üretim tesislerinde ayrık ve yenilenebilir/atık kaynaklı enerji tesislerinin kurulması da dönüşümün bir parçası olarak gösteriliyor. Endüstri 4.0'ın önemini farkeden firmalar da bu doğrultuda hem tesislerini Endüstri 4.0 alt yapısıyla donatarak söz konusu hazırlıkları yapıyor hem de Ar-Ge ile katma değerli ürünler geliştirerek, enerji verimliliğine katkıda bulunuyor. Dolayısıyla bu firmaların global pazarda rekabet etme şansı da artıyor.

"İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ TEKNOLOJİ YATIRIMLARINA AĞIRLIK VERMELİ"



MEHMET HAKKI ŞANAL
İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hakkı Şanal, "Birim fiyatımızın artışını sürekli kılmak için katma değeri yüksek ürünler imal etmeye devam etmeli, Ar-Ge ve teknoloji yatırımlarına ağırlık vermeliyiz" diye konuştu.

Son yıllarda iklimlendirme cihazlarında enerji tüketiminin önemli bir konu haline geldiğini belirten İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hakkı Şanal, sektörün gelişmesindeki başlıca etmenin ise enerji verimliliğine uygun cihazlara yönelim olduğunu söyledi. Sektörde ozon tabakasına zarar veren ürünlerin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapıldığını, Avrupa'da enerji verimliliği kıstaslarının adım adım artırıldığını dile getiren Şanal, "Sektör kendini bu doğrultuda yeni ürünlere hazırlıyor. Çünkü Avrupa bizler için çok önemli bir pazar. Bu pazarda yok olmamak için yeni trendlere ayak uydurmalıyız" diye konuştu. Ar-Ge merkezi mevzuatında yapılan değişiklik sonrasında da Ar-Ge merkezi sayısının kısa sürede 25'e ulaştığını dile getiren Şanal, böylece firmaların devlet kontrolünde sistematik çalışmalar yaptığını kaydetti.

Dünyada son 10 yıla bakıldığında, HVAC sistemleri pazarında bireysel ürünler merkezi siteme göre daha fazla tercih edilir olduğuna dikkat çeken Mehmet Şanal, "Özellikle VRF pazarı merkezi sistemden daha büyük oranda büyüdü. Bu iç pazarda gelişmeler aynı şekilde gerçekleşti. VRF ürünler daha pratik çözümler sunuyor" dedi.

"Enerji verimliliği yüksek ürünlere kayma var"

Biraz daha küçük ve orta ölçekli işlerde VRF pazarının, merkezi sistemle yarışır hale geldiğini aktaran Şanal, "Sektörümüzde enerji verimliliği yüksek ürünlere kayma var. Sistemlerin işletiminde enerji sarfiyatı önemli bir hal aldı. Bu yüzden artık orta ve uzun vadeli planlamalarda bu ürünler tercih edilmeye başlandı" diye konuştu. İhracatın son 5-6 yılda ciddi büyüme süreci geçirdiğini ancak 2018'de olumsuzluklar nedeniyle iç piyasa satışlarının küçüldüğünü vurgulayan Mehmet Şanal, Türkiye iklimlendirme sektöründe bu yıl büyüme hedeflediklerini bildirdi.

Sektörün son yıllarda yabancı sermayeli yatırımlara ev sahipliği yaptığının altını çizen Şanal, Türkiye'nin büyümesi için global markaların burada üretim yapmasının önemli olduğunu söyledi. Halen yatırıma hazır olan firmaların da bulunduğuna değinen Mehmet Şanal, "Bu noktada da yatırıma hazır olan firmalar var. Ancak ekonomik gelişmelerden dolayı bir bekleme süreci var. Önümüzdeki 4.5 yıllık süreçte bir seçim olmayacağı öngörülüyor. Biraz ekonomide taşların yerine oturması bekleniyor. Yılın ikinci yarısında Türkiye'de yatırım yapmak isteyenler harekete geçecektir" ifadelerini kullandı.

"Yoğun bir çalışma temposu içine girdik"

Öte yandan sektör olarak ihracat pazar yelpazesini genişletmek amacı ile yoğun bir çalışma temposu içine girdikleri bilgisini veren Mehmet Şanal, özellikle Güney Amerika ve Afrika gibi uzak pazarlara odaklandıklarını kaydetti. Ayrıca kaybedilen pazarı tekrar kazanmak için Rusya'daki faaliyetlerin yoğunlaştırıldığını söyleyen Şanal, "Bu pazarlarda katıldığımız sektörel fuarlar ve düzenlediğimiz ticari heyet organizasyonları gösterdi ki Türk iklimlendirme ürünleri kalitesi ile bu pazarların ihtiyacını karşılayabilecek kapasitede. İhracatçımıza buralarda gösterilen ilgiden memnunuz. Uzun ve kalıcı ilişkiler kurulduğunda sektörümüz bu pazarlarda daha güçlü rekabet şansı elde edecektir" dedi.

İklimlendirme ürünleri ihracatında Almanya, İngiltere, İtalya, İspanya gibi Avrupa ülkelerinin başı çektiğini kaydeden Mehmet Şanal, ihracattaki büyüme oranını yüzde 10'un üzerinde tutarak 5 milyar doların üzerinde ihracat miktarına ulaşmayı hedeflediklerini kaydetti. Türkiye'de kilogram başına ortalama ihracat fiyatının 1.3 dolar olduğunu, sektörde ise bu tutarın 4.5 doları bulduğunu vurgulayan Mehmet Şanal, orta vadede ihracat birim fiyatının 5.5 dolara ulaşacağı öngörüsünde bulundu. Şanal, "Birim fiyatımızın artışını sürekli kılmak için katma değeri yüksek ürünler imal etmeye devam etmeli, Ar-Ge ve teknoloji yatırımlarına ağırlık vermeliyiz" diye konuştu.



"AR-GE İLE ÜR-GE'YE KAYNAK VE PERSONEL AYIRMAK KOLAY DEĞİL"



Çoğunluğu KOBİ'lerden oluşan sektör için Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarına kaynak ve personel ayırmak kolay değil. Yeni Ar-Ge kanunu KOBİ ölçeğindeki firmalara istenilen ölçüde yarar sağlayamıyor. Bu durum önümüzdeki yıllarda uluslararası rekabette sektörü zorlayacak.

OZAN ATASOY
İklimlendirme Soğutma Klima İmalatçıları Derneği (İSKİD) Yönetim Kurulu Başkanı

Bugün kullandığımız teknolojiler kısa bir zaman içinde yerini daha çevreci ve enerji verimli ürünlere bırakacak. Özellikle soğutucu akışkanlarda yaşanan değişim bütün ürünleri etkiliyor. Aynı zamanda enerji verimliliğine ilişkin sınırlamalar mevcut ürün tasarımlarının yenilenmesi mecburiyetini ortaya çıkarıyor. Türkiye iklimlendirme sektörü olarak gelişmeleri yakından takip ediyor ve ürünlerimizi yeni şartlara ve sınırlamalara adapte etme gayreti içerisindeyiz. Bu ortamda Ar-Ge ve Ür-Ge faaliyetlerimizin ve yatırımlarımızın önemi daha çok ortaya çıkıyor. Bugün için pazarda bulabildiğimiz ürünlerin neredeyse tamamını yeni şartlara uyumlu hale getirmek zorundayız.

Sektör, küresel ölçekteki diğer teknolojik gelişmelere paralel olarak katma değerini artırıyor. Bu durum, üreticilerin artık son kullanıcı ve yatırımcılara yönelik daha sürdürülebilir, daha verimli ürünlerin yanında binaların diğer hizmetleri ile bütünleşik, uzaktan izlenebilir ve kontrol edilebilir çözümler sunmalarını gerektiriyor. Küresel ısınma ile birlikte gündeme gelen enerji tasarrufu ve emisyonu düşürmeye dair sektörde en kayda değer gelişme, küresel ısınma potansiyeli düşük gazların kullanımındaki artış oldu. Bugün iklimlendirme sektörünün önceliklerinden birisi olan küresel ısınma (Global Warning Potential) kriterleri ile sektör yeniden yapılanıyor. Özellikle ev tipi klimalarda bu geçiş çok daha hızlı yaşanıyor.

"İklimlendirme sektörü bazı sorunlar da yaşıyor"

Halihazırda kullanılan R410A soğutucu akışkana göre küresel ısınma potansiyeli üç kat daha az ve enerji verimliliği daha yüksek olan R32 gazının kullanımı Avrupa'da oldukça arttı ve Türkiye'de de bu yönde çalışmalar hız kazandı. Üreticiler bu konuya önem vermekle birlikte dönüşümü daha hızlı gerçekleştirdiklerinde avantajlı konuma geçecek. Tüketicinin de bu konuda seçici olması geçişi daha da hızlandıracak.

Türkiye iklimlendirme sektörü, tüm avantajlarına rağmen bazı sorunlar da yaşıyor. Nitelikli iş gücünün yetersizliği, sektörün yaşadığı öncelikli sorunlardan biri. İş hacminin büyümesi acil nitelikli iş gücü istihdamı gerektirmektedir, ancak nitelikli iş gücü arzı henüz yeterli seviyeye ulaşamadı. Sivil toplum örgütlerinin düzenlediği meslek içi eğitimler ve devletin meslek liseleri ile yüksekokulların sayısını artırması gibi çalışmalarla çözüm yolunda adımlar atılmaya başlandı. İSKİD Üniversite Sanayi İşbirliği Komisyonu bu konuda uzun zamandır çalışmalar yürütüyor. Makine Mühendisliği Fakülteleri ile yakın ilişkiler yürüterek başarılı öğrencileri iklimlendirme sektörünü tanımaya ve katılmaya davet edip, sektör hakkında bilgilendirmeler yapıyor. ISKAV'ın öncülüğünde ve İSKİD'in de destek olduğu çalışmalar neticesinde Yıldız Üniversitesi Makine Fakültesi'nde İklimlendirme Bölümü açıldı. Yine ISKAV işbirliği ile İSMEK'in 15 uzmanlık okulundan biri olan ve iklimlendirme sektörüne eğitimli teknik personel yetiştirmeyi amaçlayan İSMEK İklimlendirme Okulu açıldı.

"Ar-Ge ve Ür-Ge mutlak bir zorunluluk"

Sektörün diğer önemli sorunlardan biri de ÖTV. Soğutma içeren klima santrallerinde ve fancoil cihazlarında halen ÖTV uygulanıyor. Oysa adı geçen ürünler bireysel kullanıma yönelik split klima cihazlarından farklı, ticari ürünler ve üretim için zorunluluk. ÖTV'nin bu ürünlerden veya enerji etkinliği yüksek olanlarından kaldırılması veya azaltılması gerekiyor. Öte yandan küreselleşmenin getirdiği pazar ve rekabet şartlarında özellikle yurt dışı rakiplerle rekabet edebilmek ve ihracat yapabilmek için Ar-Ge ve Ür-Ge mutlak bir zorunluluk. Çoğunluğu KOBİ'lerden oluşan sektör için Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarına kaynak ve personel ayırmak kolay değil. Yeni Ar-Ge kanunu KOBİ ölçeğindeki firmalara istenilen ölçüde yarar sağlayamıyor. Bu durum önümüzdeki yıllarda uluslararası rekabette sektörü zorlayacak. Ar-Ge desteklerinin KOBİ düzeyinde yaygınlaştırılması için ilgili prosedürlerin kolaylaştırılması gerekiyor. Enerji verimli ürünlerin piyasada yaygınlaştırılması ve enerji verimliliği düşük cihazların yüksek enerji verimliliğine sahip cihazlara dönüşümü ile ilgili devlet teşvikine ihtiyaç var.

"Bugüne kadar ulaşamadığımız pazarlara ihracata başlandı"

Türkiye, eğitimli ve deneyimli teknik iş gücü ile üretim kalitesi ve çeşitliliği yüksek

bir ülke konumunda bulunuyor. Bunun dışında yatırımcı açısından dinamik ve genç bir nüfusu olan Türkiye'de, yer alan 20 şehir bir milyonun üzerinde bir nüfusa sahip. Aynı zamanda sadece üç saatlik uçuş mesafesiyle 1.2 milyar insanın olduğu bir pazara ulaşabiliyorsunuz. Dünya ile bütünleşmiş açık pazar ve devlet yatırım teşvikleriyle de yabancı yatırımcıya cazip imkanlar sunan bir ülkeyiz. Sektör olarak Ar-Ge'nin bilincindeyiz. 2018 yılında düzenlediğimiz Ar-Ge çalıştayına çok sayıda sektör temsilcisi, akademisyenler ile devlet tarafında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TUBİTAK davet edildi. Çalıştay Raporu hazırlanarak, katılımcılarla, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve TUBİTAK yetkilileriyle paylaşıldı. İstanbul Teknik, Marmara, İstanbul Ticaret, Ar-El, Yıldız Teknik, Gebze Teknoloji, Ege ve Türk-Alman Üniversitesi gibi üniversiteler ile protokoller imzalayarak, üniversite-sanayi iş birliğinin artarak devam etmesi için çalışıyoruz. Öte yandan şu ana kadar çok başarılı bir şekilde ilerleyen 2'nci Ur-Ge projemizi tamamlayıp, 3'üncü Ur-Ge projesi için başvuru yapacağız. Ur-Ge projesi, uluslararası rekabetçiliğin geliştirilmesi amacıyla etkin bir şekilde sürüyor. Proje kapsamında bugüne kadar ulaşamadığımız pazarlara ihracata başlandı. Bu şekilde destekleyici projelerin artması kamu ve özel sektör iş birliklerinin çoğalması iklimlendirme sektörüne ihracat artışını destekleyen bir ivme kazandıracak.

"Çevreye ve topluma duyarlı firmalar pazarda büyüyecek"

En son pazar araştırma raporlarına göre global iklimlendirme sektör büyüklüğü; ısıtma, soğutma, klima ve tesisat ekipmanları dahil 2018 yılı itibarıyla 181 milyar dolar seviyesinde bulunuyor. 2023 yılında ise söz konusu pazar büyüklüğünün 251 milyar dolara ulaşması öngörülüyor. Türkiye İklimlendirme sektörü olarak bu pazardan yaklaşık yüzde 2.5 pay alıyoruz. 2023 yılında en azından pazar payımızı iki katına çıkarmak mevcut şartlarda mümkün görünüyor. Gelişen teknolojiler ve çevre bilinciyle ürünler inovatif gelişmelere açık. Yenilenebilir enerjiler, hibrid sistemler ve düşük enerji tüketimli sistemlere doğru genel bir yönelim bulunuyor. Bunun sonucunda tüketiciye, çevreye ve topluma duyarlı, yenilikçi, markası güçlü firmaların pazarda söz sahibi olması bekleniyor. Avrupa Birliği ülkeleri HVAC ürünleri ihracat pazarının yüzde 64.5 elinde bulunduruyor.

HVAC sektörü açısından değerlendirildiğinde 2017 yılında 3.92 milyar dolar olan ihracatımızı, 2018 yılında 4.53 milyar dolara çıkardık. 2005-2017 yılları arası baz alındığında genel ihracat artışında ise gelişen Asya ülkelerinden sonra globalde ikinci ülke durumundayız. Bu ülkemiz açısından önemli bir performans artışına işaret ediyor. Ülkemizin HVAC sistemlerinde en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkelerin başında Almanya (520 milyon dolar), İngiltere (310 milyon dolar), İtalya (254 milyon dolar), Romanya (194 milyon dolar), Fransa (176 milyon dolar) gibi Avrupa Birliği ülkeleri ilk sıralarda geliyor. Avrupa Birliği ülkeleri dışında 150 milyon dolar ile Irak ve Özbekistan (104 milyon dolar), Azerbaycan (99 milyon dolar) ile en çok ihracat yaptığımız ülkeler. 2019 yılında ihracatta yine çift haneli büyüme beklentimiz var. 5 milyar USD'nin üzerinde bir ihracat rakamına ulaşmayı hedefliyoruz. Genel ihracatın yanı sıra kilogram başına ihracatımızda da Almanya ilk sırada yer alıyor. Türkiye 2018 yılında kilogram başına 7.4 dolar ile en çok ihracatı Almanya'ya gerçekleştirirken, kilogram başına ihracatta Almanya'yı 7.0 dolarla İspanya, 6.7 dolar ile İtalya ve 5.8 dolar ile Fransa takip ediyor.



‘AKILLI’ CİHAZLARIN YILDIZI PARLIYOR!

Yapay zekanın yaygın kullanımı sayesinde tüketici elektroniği ürünleri pazarında akıllı ürünlerin pazar büyüklüğü bu yıl yüzde 9’luk büyüme ile 133 milyar Euro’ya çıkacak. Toplam 1 trilyon 52 milyar Euro olarak öngörülen tüketici elektroniği ürünleri cirosu ise yüzde 1’lik artış gösterecek.



%67

ORAN

Tüketim harcamalarının çoğunu akıllı cihazlar oluşturacak

267

MİLYAR DOLAR

Avrupa teknik tüketici ürünleri pazarında bu yıl beklenen harcama

1

TRİLYON 52 MİLYAR DOLAR

Tüm dünyada beklenen yıllık tüketici elektroniği cirosu

133

MİLYAR EURO

2019'da akıllı ürünlerde beklenen pazar büyüklüğü

***Fotoğraflar:** Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*



Türkiye'nin de bölge olarak içinde yer aldığı Avrupa pazarında tüketiciler bu yıl akıllı teknolojik cihazlara daha fazla para harcayacaklar.

Avrupa teknik tüketici ürünleri pazarında toplam 267 milyar dolar olarak hesaplanan tüketim harcamalarının yüzde 67'sini akıllı cihazlar oluşturacak.

Tüm dünyada tüketici elektroniği cirosu ise bu yıl yine 1 trilyon Euro'nun üzerinde kalarak 1 trilyon 52 milyar Euro'ya ulaşacak.

Her yıl Berlin'de gerçekleşen dünyanın en büyük tüketici elektroniği ürünleri fuarı İFA tarafından GfK verilerine dayalı olarak yayınlanan veriler, tüketici elektroniği pazarının satış performansı olarak bölgeden bölgeye homojen olmayıp önemli değişimler gösterdiğini, dünya çapında online satışların toplam iş hacmi içinde payının hızla arttığını gösteriyor.

Pazarın büyüklüğü 133 milyar Euro'ya çıkacak

Öte yandan yapay zekanın yaygın kullanımı sayesinde tüketici elektroniği ürünleri pazarında akıllı ürünlerin pazar büyüklüğü 2019 yılında yüzde 9'luk büyüme ile 133 milyar Euro'ya çıkacak.

İFA'nın üst düzey yetkililerinden Hans-Joachim Kamp, tüketici elektroniği ürünleri ile küçük, büyük ev aletleri sektöründe birbiriyle konuşan cihazların öneminin arttığına, yapay zekanın daha yaygın kullanımı sayesinde elektronik cihazların yeteneklerinde önemli gelişmeler olduğunu belirterek şu bilgileri verdi:

"2018 yılında tüketici elektroniği ürünleri sektörü yüzde 3.3'lük büyüme oranıyla ilk kez 1 trilyon Euro'luk ciro sınırını aştı. 2019 yılında da biz bu alandaki büyümenin devam edeceğini öngörüyoruz.

Bu yıl yüzde 1'lik artışla 1 trilyon 52 milyar Euro'luk bir ciro öngörüyoruz. Avrupa başta olmak üzere Kuzey Amerika'da, Ortadoğu'da ve Afrika pazarlarında büyüme anlamında iyi bir performans bekliyoruz."

Çin, yüzde 25'lik pay ile Avrupa toplamına eşit

GfK verilerine göre toplam 1 trilyon 52 milyar Euro olarak öngörülen tüketici elekt-



roniği ürünleri cirosu bu yıl yüzde 1'lik artış gösterecek.

Bu rakamın 267 milyar Euro'sunu Avrupa bölgesi oluştururken, 440 milyar Euro'su Asya-Pasifik bölgesinden, 208 milyar Euro'su Kuzey Amerika ve 70 milyar Euro'su da Güney Amerika bölgesinden gelecek. Ortadoğu ve Afrika kıtasında ise beklenen rakam yüzde 2'lik artışla 68 milyar Euro olacak. Ülke bazında bakıldığında Çin yüzde 25'lik pay ile Avrupa toplamına eşit bir pay alıyor.

İFA verilerine göre 2019 yılında toplam 1 trilyon 52 milyar Euro'luk ciro içinde en büyük payı yüzde 44 ile akıllı telefonlar başta olmak üzere Telekom ürünleri alacak. İkinci sırada yüzde 17 ile buzdolabı, TV ve çamaşır makinası gibi ürünlerin içinde yer aldığı büyük ev aletleri sektörü geliyor. Yüzde 15'lik pay ise fotoğraf makinalarının da içinde yer aldığı tüketici ürünlerinden gelecek. Toplam rakama bakıldığında ev ürünlerinin payı 273 milyar dolar, tüketici elektroniği ürünlerinin payı da 779 milyar Euro olacak. Bu rakam içinde telekom ürünleri 460 milyar Euro ile en büyük payı elde ediyor.

90 milyar Euro tutarında 214 milyon TV satılacak

İFA verileriyle bu yıl dünya çapında 90 milyar Euro tutarında 214 milyon adet TV seti satılması öngörülüyor.

Ortalama fiyat da 422 Euro olarak hesaplanıyor. Bu rakam içinde UHD TV setlerinin adet olarak payı 108 milyon adet, tutar olarak payı da 64 milyar Euro olacak.

İFA verileri 2017 yılında 436 milyar Euro ve 2018'de de 458 milyar Euro olan akıllı telefon pazarının bu yıl 460 milyar Euro'ya ulaşacağını öngörüyor.

Akıllı telefon pazarında adet olarak ise doygunluk noktasına doğru hafif bir iniş grafiği gözleniyor. Buna göre 2017 yılında adet olarak 1 milyar 429 milyon adet akıllı telefon satılırken, 2018 yılında bu rakam 1 milyar 437 milyon adet oldu. 2019 yılında bu eğilimin süreceği ve toplam satılan akıllı telefon sayısının 1 milyar 421 milyon adete ineceği hesaplanıyor. Akıllı telefonlarda ortalama fiyat ise 322 Euro düzeyinde olacak.

Küçük ve büyük ev aletleri sektöründe durum

İFA'nın açıkladığı veriler büyük ve küçük ev aletleri sektörünün de gelişim grafiğine ışık tutuyor. Buna göre, 2018 yılında yüzde 1.2 büyümeyle 178 milyar Euro'luk bir pazar büyüklüğüne ulaşan büyük ev aletleri sektörü (buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makineleri) 2019 yılında yüzde 2.8 büyüyecek ve 183 milyar Euro'ya ulaşacak. Küçük ev aletleri büyüklüğü de bu yıl yüzde 7.2'lik büyüme ile 90 milyar Euro olacak. Akıllı ürünlerin ev aletlerindeki ağırlığı da artıyor. Buna göre çamaşır ve bulaşık makineleri, buzdolaplarının oluşturduğu büyük ev aletlerinde 15 milyar Euro'luk bölümü akıllı ürünler oluşturacak. Küçük ev aletlerinde ise bu rakam 2.9 milyar Euro olacak. Büyüme oranlarında büyük ev aletlerinde akıllı ürünler yüzde 20'lik bir artış kaydederken, küçük ev aletlerinde bu rakam yüzde 69 gibi oldukça yüksek bir rakama çıkacak.







Yüksek yatırım ve kârlılık bekleniyor

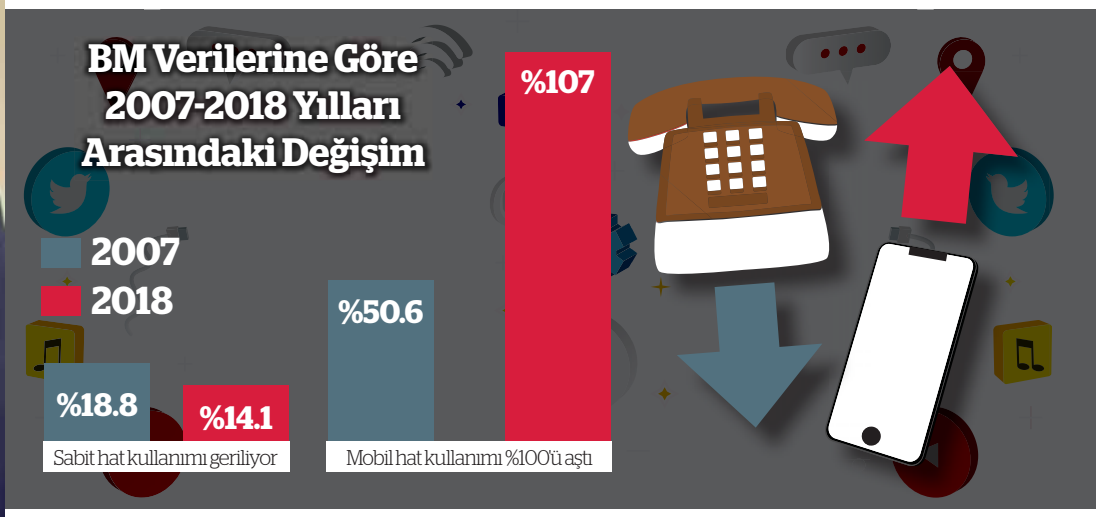
Diğer yandan KPMG Türkiye'nin hazırladığı Sektörel Bakış Serisinin Telekomünikasyon raporuna göre 2018'i büyüyerek kapatan telekom sektörü 2019'da da yüksek yatırım ve kârlılık rakamlarına sahne olacak.

KPMG Türkiye Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon Sektör Lideri Serkan Ercin, Türkiye'nin güçlü demografik yapısının, telekom sektöründe talebi destekleyen bir unsur olarak öne çıktığını, ancak yoğun rekabet ve düzenlemelere ilişkin belirsizliklerle makroekonomik koşulların, sektörün kısa vadede potansiyelini sınırladığını belirtti. Ercin, bununla birlikte gelişen teknoloji ve değişen müşteri tercihlerini yakalamak için önümüzdeki dönemde telekom sektöründe yatırım harcamalarının yüksek kalmasını beklediklerini vurguladı. Birleşmiş Milletler Uluslararası Telekom Birliği verilerine göre dünya genelinde mobil hat yaygınlığı, yıllar itibariyle iki katına çıkarken, sabit hat kullanım yaygınlığı azalıyor. 2007-2018 yılları arasında sabit hat kullanımı yüzde 18,8'den yüzde 14,1'e gerilerken, mobil hat kullanımı yüzde 50,6'dan yüzde 107'ye ulaştı. 2018'de dünya nüfusunun artış hızı yüzde 1,1 olarak hesaplanırken, mobil telefon kullanımının artış hızı yüzde 2'ye, internet ve sosyal medya kullanımının artış hızı ise yüzde 9'a çıktı.

Avrupa'da internet kullanımı yaygınlığı yüzde 100'e ulaştı

Dünya genelinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlığına bakıldığında gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasında ciddi bir ayrışma görülüyor. Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'da internet kullanımı yaygınlığı yüzde 100'e ulaşırken, nüfus artışının görece yüksek olduğu Asya ve





Afrika'da bu oran çok yüksek bir büyüme potansiyeline sahip.

Dünyada teknolojik gelişmeler tüm sektörleri farklı boyutlarda etkilerken telekom sektörü bu süreçten büyük fayda sağlıyor. Yatırım gerektiren teknolojilere finansman sağlamak isteyen telekom firmalarının önümüzdeki dönemde teknoloji firmalarıyla daha fazla birleşme ve ortaklık seçeneklerini değerlendireceği öngörülüyor.

Dünyada 5G yarışı kızışıyor Türkiye'de yoğun çalışıyor

2019'un telekom gündeminde ilk sırayı 5G teknolojisini geliştirme ve ticari hayata adapte etme çalışmaları geliyor. 5G teknolojisine yönelik çalışmalarda ABD ve Çin arasındaki rekabet ön plana çıkıyor.

Türkiye de 5G'ye ilk geçen ülkelerden biri olmak için çalışmalarını sürdürüyor. Yerli operatörler ve alt yapı şirketleri bu alandaki yatırımlarına devam ediyor. Dünya genelindeki eğilimlere uygun olarak Türkiye'deki sabit hat aboneliği yıllar itibariyle azalırken, cep telefonu ve internet kullanımı artıyor. 2007-2018 yılları arasında sabit telefon abonelikleri yüzde 25,8'den yüzde 14,1'e gerilerken, cep telefonu aboneliği yüzde 87,8'den yüzde 99,8'e yükseldi. Son yedi yılda GSYH ortalama yüzde 6,5 büyürken, bilgi ve iletişim sektörü aynı dönemde ortalama yüzde 7,7'lik büyüme gösterdi.

2018'de ekonomide yaşanan yavaşlamaya karşın sektörün yıllık büyüme hızı yüzde 4,6 ile genel GSYH'deki yıllık yüzde 2,6'lık büyüme hızını solladı. 2018 sonu itibariyle haberleşme sektörünün bankacılık sektörü kredi hacmi içindeki payı sadece yüzde 0,9 olarak gerçekleşti. Sektörde takipteki alacakların seviyesi de yüzde 1,1 ile bankacılık içinde en düşük seviyedekilerden biri oldu.

12,6 milyar dolarlık net doğrudan yatırım girişi

Sektöre 2004-2018 yılları arasında 12,6 milyar dolar net doğrudan yabancı yatırım girişi oldu. Kasım 2018 itibariyle iletişim sektörü hisse senetlerinde yabancıların 2,2 milyar dolar tutarında yatırımları bulunuyor. 2018'in ilk 3 çeyreğinde net satış gelirleri, 2017'nin aynı dönemine göre yüzde 17,6 artarak 44,2 milyar TL seviyesine çıktı. Teknolojik gelişmeler ve alt yapı iyileştirmeleri nedeniyle sektörde yatırım harcamaları yüksek seyrediyor. 2018'in ilk 3 çeyreğinde yatırım giderleri yüzde 34,4'lük artışla 5,6 milyar TL seviyesine ulaştı.

Her ay 7,6 saat telefonda konuşuyoruz

Bu arada Türkiye'de insanlar, geleneksel olarak Avrupa Birliği vatandaşlarından daha uzun süre telefonda konuşuyor. 2018 ikinci çeyrek itibariyle bir kişi Avrupa'da günde 8 dakika, aydaysa 250 dakika cep telefonu üzerinden konuşma yaparken, bu rakam Eylül itibariyle Türkiye'de ayda 459 dakikaya çıkıyor. Yani Türkiye'deki cep telefonu kullanıcıları her gün ortalama 15 dakikalarını, ayda ise 7,6 saatlerini telefonda konuşarak geçiriyor. Türkiye'de mobil telefon yaygınlığı Eylül 2018 itibariyle yüzde 100'e yaklaşmış durumda. Avrupa Birliği genelinde ortalama yüzde 100'ün üzerinde. En yüksek oran ise yüzde 187 ile Finlandiya'da.



AMERİKA'NIN DEMİR-ÇELİK VE ALÜMİNYUM İTHALATINA GETİRDİĞİ

EK GÜMRÜK VERGİLERİ TÜRKİYE'Yİ NE KADAR ETKİLEDİ?



HAZIRLAYAN:
TEPAV
AYŞEGÜL TAŞÖZ DÜŞÜNDERE - PROJE KOORDİNATÖRÜ
MERVE DÜNDAR - ARAŞTIRMACI

Amerika'nın demir-çelik ve alüminyum ürünlerine getirmiş olduğu ek vergiler birçok ülkenin ihracatında düşüşe neden oldu. Türkiye özellikle demir-çelikteki ek vergi oranları nedeniyle bu düzenlemeden en negatif etkilenen ülke olarak öne çıktı. Amerika'ya en çok mal ihraç eden ilk 15 ülke arasında yer alan Türkiye'nin ihracatında 2017-2018 döneminde toplamda 893 bin tonluk düşüş yaşandı.



Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump'ın "Önce Amerika" gündemi kapsamında, 2018 yılı Mart ayının başında, ABD'nin demir-çelik ve alüminyum ithalatı üzerine ek vergiler getirileceği açıklanmıştı. Muafiyet isteyen bazı ülkeler için ek vergilerin uygulama sürelerini geciktirmek veya kalıcı olarak istisnalar sağlamak ve bazı ülkeler için uygulanan vergi oranlarını değiştirmek gibi farklı amaçlarla, demir-çelik ve alüminyum sektörlerini kapsayan ek vergilere ilişkin 8 Mart 2018 tarihinden 19 Mayıs 2019 tarihine kadar toplamda 14 farklı başkanlık emri yayımlandı.

Bu yazıda, 8 Mart 2018'de ilk defa resmen gündeme getirilen demir-çelik ve alüminyum ek gümrük vergileriyle ilgili zaman içerisinde gerçekleşen değişikliklere ve bu değişikliklerin doğrudan ikili ticaret hacimleri üzerindeki etkilerine odaklanılacaktır.

Tablo 1- ABD başkanlık emirlerine göre Amerika'nın demir-çelik ve alüminyum ürünlerinin ithalatında uyguladığı ek vergilerden ülkelerin etkilenme durumları ve muafiyetler (8 Mart 2018 - 21 Mayıs 2019)

Muaf ülkeler | Vergi oranları | Kota

	Gelişme	Tarih	Sektör	Etkilenen Ülke: AB-28	Arjantin	Avustralya	Brezilya	Güney Kore	Kanada	Meksika	Türkiye	Diğer ülkeler
	Başkanlık Emri	8 Mart 2018	Demir Çelik									
			Alüminyum									
	Başkanlık Emri	22 Mart 2018	Demir Çelik									
			Alüminyum									
8 Mart 2018	Uygulama Tarihi	23 Mart 2018	Demir Çelik								%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum								%10 ek vergi	%10 ek vergi
	Başkanlık Emri	30 Nisan 2018	Demir Çelik								%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum								%10 ek vergi	%10 ek vergi
22 Mart 2018	Uygulama Tarihi	1 Mayıs 2018	Demir Çelik					Kota			%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum					%10 ek vergi			%10 ek vergi	%10 ek vergi
	Başkanlık Emri	31 Mayıs 2018	Demir Çelik					Kota			%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum					%10 ek vergi			%10 ek vergi	%10 ek vergi
31 Mayıs 2018	Uygulama Tarihi	1 Haziran 2018	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi
	Başkanlık Emri	10 Ağustos 2018	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi
10 Ağustos 2018	Uygulama Tarihi	13 Ağustos 2018	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%50 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi
	Başkanlık Emri	16 Mayıs 2019	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%50 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi
	Başkanlık Emri	19 Mayıs 2019	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi	%10 ek vergi
19 Mayıs 2019	Uygulama Tarihi	20 Mayıs 2019	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota			%50 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi			%10 ek vergi	%10 ek vergi
16 Mayıs 2019	Uygulama Tarihi	21 Mayıs 2019	Demir Çelik	%25 ek vergi	Kota		Kota	Kota			%25 ek vergi	%25 ek vergi
			Alüminyum	%10 ek vergi	Kota		%10 ek vergi	%10 ek vergi			%10 ek vergi	%10 ek vergi

Kaynak: *White House, Federal Register, TEPAV derlemesi*
Not: *Türkiye'den gerçekleştirilen ithalat için yüzde 50'ye çıkartılıp geri yüzde 25'e düşürülen demir-çelik ek vergi oranına ait yüzde 50 ek verginin uygulandığı dönemler, koyu kırmızı ile gölgelendirilmiştir.*

Demir-çelik ve alüminyum ürünlerinde Amerika'nın önde gelen ticaret partnerlerinden olan Türkiye ise bu düzenlemeden en fazla etkilenmesi beklenen ülkeler arasında yer aldığı için Türkiye'nin ticaret performansı ayrıca mercek altına alınacaktır.

Ek vergilerin kapsamı ve yaşanan değişiklikler

ABD Başkanı Trump'ın 8 Mart 2018'de resmen açıkladığı ek vergi kararı, ABD Ticaret Bakanlığı'nın 19 Nisan ve 26 Nisan 2017'de başlattığı demir-çelik ve alüminyum sektörlerini kapsayan soruşturmalarının sonucu olarak ortaya çıkmıştı. 1962 tarihli Ticaretin Genişletilmesi Yasası'nın 232'nci Bölümü kapsamında gerçekleştirilen soruşturmalar sonrasında, ABD Ticaret Bakanı, Başkan Trump'a, 11 Ocak ve 19 Ocak 2018'de, demir-çelik ve alüminyum sektörleri için ayrı ayrı hazırlanan soruşturma raporlarını iletmişti. Bu raporlarda, ABD'nin yoğun miktarda demir-çelik ve alüminyum ithal etmesinin, ülkenin ulusal güvenliğini tehdit ettiği belirtilmiş ve ithalatı azaltmak için farklı senaryolar altında kota ve ek vergi uygulamaları önerilmişti. 1 Mart 2018'de Trump, Ticaret Bakanlığı'nın bu çalışmalarına dayanarak, demir-çelik ve alüminyum ürünlerinin ithalatını azaltmak amacıyla bu sektörlerdeki bazı ürünlerin ithalatında uygulanmak üzere ek vergiler getirileceği bilgisini basınla paylaşmıştı.

8 Mart 2018'de ise demir-çelik ve alüminyum ithalatında uygulanacak olan ek gümrük vergilerine ilişkin başkanlık emri niteliğindeki beyannameler resmi olarak yayımlanmıştı.

8 Mart 2018 düzenlemesi ile ithal edilen demir-çelik ve alüminyum ürünlerinin maliyetleri getirilen ek vergiler nedeniyle artırılmakta ve ithal demir-çelik ve alüminyum ürünleri, Amerika'nın yerli ürünleri karşısında daha pahalı hale gelmektedir. Bu değişiklik kapsamında, ek vergiler aracılığıyla yakalanan fiyat avantajı ile Amerika'daki yerli üreticilerin rekabet güçlerini artıracağı ve dolaylı olarak yerli üretimin teşvik edilerek Amerikan iç piyasasındaki talebin yerli üreticiler tarafından karşılanacağı öngörülmekteydi. Keza bu düzenleme ile mevcut kapasite kullanım oranları son yıllarda gerileyen demir-çelik ve alüminyum sanayilerindeki kapasite kullanım oranlarının, yüzde 80 düzeyine çıkarılmasının amaçlandığı Trump tarafından vurgulanmaktaydı.

8 Mart 2018'deki başkanlık emirleriyle; demir-çelik ithalatında yüzde 25, alüminyum ithalatında ise yüzde 10 olarak belirlenen ek gümrük vergilerinin 23 Mart 2018 itibari ile Kanada ve Meksika haricindeki tüm diğer ülkeler için uygulamaya konulacağı belirtilmekteydi.

Kanada ve Meksika için tanınan muafiyet

Kanada ve Meksika ile ilgili görüşmeler devam etmekle beraber 8 Mart 2018 tarihinde, Kanada ve Meksika için tanınan muafiyet ile ilgili gerekçeler şu şekilde sıralanmıştı: Ulusal güvenlik kaygıları ve sektörlerdeki üretim fazlası hakkında ülkeler arasındaki ortak taahhütler, ilgili sanayi üslerinin fiziksel yakınlığı ve ülkeler arasındaki güçlü ekonomik entegrasyon. Ayrıca 8 Mart'taki başkanlık emirleri, ek vergilerin kaldırılmasına yönelik ABD ile diyalog başlatmak üzere diğer tüm ülkeler için de açık kapı bırakmaktaydı.

8 Mart'taki ilk başkanlık emirlerinin yayımlanmasının ardından gerçekleşen ikili ülke görüşmelerini takiben 22 Mart, 30 Nisan, 31 Mayıs, 10 Ağustos ve 29 Ağustos 2018 ile 16 Mayıs ve 19 Mayıs 2019 tarihlerinde demir-çelik ve alüminyum sektörleri için ayrı ayrı yeni başkanlık emirleri yayımlandı. Kronolojik olarak başkanlık emirleri ile gerçekleştirilen değişiklikler, şu şekilde özetlenmektedir:

8 MART 2018

- Seçili ürünlerde, demir-çelik ithalatında yüzde 25, alüminyum ithalatında ise yüzde 10 olarak belirlenen ek gümrük vergilerinin ürün bazında tanımlanması.
- Kanada ve Meksika ile ilgili görüşmeler devam ettiği için bu ülkelerin demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergilerden muaf tutulması.
- Diğer tüm ülkeler için demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergi uygulama tarihinin 23 Mart 2018 olarak belirlenmesi.

22 MART 2018

- Demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergilere ilişkin olarak Kanada ve Meksika ile devam eden muafiyet görüşmelerine ayrıca Arjantin, Avustralya, Brezilya, Güney Kore ve Avrupa Birliği (AB) üye ülkelerinin de eklenmesi.
- Demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergilerden muafiyet için Meksika ve Kanada adına daha öncesinde bir tarih belirtilmezken Kanada ve Meksika dâhil muafiyet tanınan tüm ülkeler için muafiyet bitiş tarihinin 1 Mayıs 2018 olarak belirlenmesi.
- Diğer tüm ülkeler için demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergi uygulama tarihinin 23 Mart 2018 olarak değiştirilmeden korunması.

30 NİSAN 2018

- Arjantin, Avustralya ve Brezilya'dan

Şekil 1- Amerika'nın toplam dış ticaret açığında, demir-çelik ve alüminyum sektöründeki dış ticaret açığının payı ve değeri (1995-2017)



Kaynak: *Birleşmiş Milletler Comtrade, CEPII BACI, TEPAV hesaplamaları*

gerçekleştirilen demir-çelik ve alüminyum ithalatının ulusal güvenliğe tehdit oluşturmaması için alternatif çözüm yolları hakkında prensipte anlaşıldığının belirtilmesi. Anlaşma sürecinin tamamlanabilmesi adına Arjantin, Avustralya ve Brezilya'nın 1 Mayıs 2018'de uygulamaya girecek olan demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergilerden muaf tutulması. Anlaşmaya varılması şartıyla Arjantin, Avustralya ve Brezilya'ya tanınan demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki muafiyetlerde süre şartının kaldırılması.

➢ Anlaşma sürecinin tamamlanabilmesi adına AB üye ülkeleri, Kanada ve Meksika'ya sağlanan demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki muafiyetlerin 1 Mayıs 2018'den 1 Haziran 2018'e ertelenmesi.

➢ Güney Kore'den gerçekleştirilen ithalatın ulusal güvenliğe tehdit oluşturmaması için Güney Kore'den demir-çelik ithalatında geçerli olacak kotaların tanımlanması. Güney Kore'den gerçekleştirilecek demir-çelik ithalatında geçerli olacak kotaların 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren gerçekleştirilen ithalat üzerinden değerlendirilmesine karar verilmesi.

➢ Demir-çelik ithalatında Güney Kore ile kotalar üzerinden anlaşmaya varılması nedeniyle Güney Kore'nin demir-çelik ürünlerindeki ek vergilerden kalıcı olarak muaf tutulması.

➢ Alüminyum ek vergilerinde, Güney Kore için doğrudan "muafiyet listesinden



çıkarıldı" ifadesi kullanılmamakla beraber alüminyum ürünleri için tanımlanan muaf ülkeler listesinde Güney Kore'nin yer almamasından anlaşılacağı üzere; Güney Kore'nin alüminyum ürünlerinde elde ettiği muafiyetinin 1 Mayıs 2018'den sonrası için kaldırılması.

31 MAYIS 2018

➢ Arjantin ve Avustralya'dan gerçekleştirilen alüminyum ithalatının ulusal güvenliğe tehdit oluşturmaması için geliştirilen alternatif çözüm yollarında anlaşılması. Gerçekleştirilen anlaşmaya uyulması halinde, Arjantin ve Avustralya'nın alüminyum ithalatında ek vergi uygulanacak ülkeler listesinden kalıcı olarak çıkarılması.

➢ Arjantin'den gerçekleştirilen ithalatın ulusal güvenliğe tehdit oluşturmaması için 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren gerçekleş-

Tablo 2- Demir-çelik ve alüminyum sektöründe listelenmiş ürünlerde Amerika'nın en çok mal ithal ettiği ilk 15 partneri ve ticaret hacmi (2017)

	Amerika'ya ihracat, milyon $	Amerika'nın ithalatından alınan pay	Ülkenin ihracatında Amerika'nın payı
Kanada	12.589	26,1%	87,7%
Çin	3.555	7,4%	5,4%
Meksika	2.983	6,2%	70,4%
Brezilya	2.770	5,7%	29,7%
Rusya	2.707	5,6%	10,6%
Güney Kore	2.695	5,6%	9,9%
Almanya	2.007	4,2%	5,3%
Japonya	1.950	4,0%	6,2%
Birleşik Arap E.	1.712	3,5%	27,3%
Tayvan	1.379	2,9%	15,2%
Türkiye	1.206	2,5%	10,8%
Hindistan	1.178	2,4%	8,0%
İtalya	860	1,8%	4,0%
Fransa	768	1,6%	4,4%
Arjantin	708	1,5%	50,6%

Kaynak: Birleşmiş Milletler Comtrade, CEPII BACI, TEPAV hesaplamaları
Not: Süreç içerisinde muafiyet kazanan ülkelere ait satırlar, açık mavi ile gölgelendirilmiştir.

Tablo 3- Demir-çelik ve alüminyum sektöründe listelenmiş ürünlerde Amerika'nın ithalat hacminde (bin ton) gerçekleşen değişim, 2017 yılında Amerika'nın en çok mal ithal ettiği ilk 15 partner (2017-2018 karşılaştırması)

	Alüminyum				Demir-çelik				Demir-çelik ve alüminyum			
	Ek vergi başlangıç tarihi	Bin ton, 2017	Bin ton, 2018	Değişim	Ek vergi başlangıç tarihi	Bin ton, 2017	Bin ton, 2018	Değişim	Bin ton, 2017	Bin ton, 2018	Değişim
Türkiye	23 Mart 2018	16	49	206%	23 Mart 2018	1,990	1,065	-47%	2,006	1,113	-45%
Hindistan	23 Mart 2018	174	242	39%	23 Mart 2018	753	278	-63%	927	519	-44%
Çin	23 Mart 2018	692	409	-41%	23 Mart 2018	764	643	-16%	1,456	1,052	-28%
Arjantin	Muafiyet + Kota	264	176	-33%	Muafiyet + Kota	210	169	-19%	474	345	-27%
Güney Kore	1 Mayıs 2018	37	68	84%	Muafiyet + Kota	3,410	2,508	-26%	3,447	2,575	-25%
Rusya	23 Mart 2018	761	388	-49%	23 Mart 2018	2,814	2,297	-18%	3,576	2,685	-25%
Japonya	23 Mart 2018	36	47	32%	23 Mart 2018	1,729	1,378	-20%	1,765	1,425	-19%
BAE	23 Mart 2018	675	575	-15%	23 Mart 2018	274	221	-19%	949	797	-16%
Tayvan	23 Mart 2018	13	53	296%	23 Mart 2018	1,131	966	-15%	1,144	1,019	-11%
Brezilya	1 Mayıs 2018	54	59	9%	Muafiyet + Kota	4,677	4,165	-11%	4,731	4,224	-11%
Kanada	1 Haziran 2018	2,979	2,522	-15%	1 Haziran 2018	5,790	5,724	-1%	8,769	8,246	-6%
Almanya	1 Haziran 2018	91	97	7%	1 Haziran 2018	1,302	1,228	-6%	1,393	1,325	-5%
Fransa	1 Haziran 2018	44	52	19%	1 Haziran 2018	273	270	-1%	317	322	2%
Meksika	1 Haziran 2018	88	81	-8%	1 Haziran 2018	3,154	3,442	9%	3,242	3,523	9%
İtalya	1 Haziran 2018	26	26	0%	1 Haziran 2018	502	620	23%	528	646	22%
İlk 15 Toplam		5,951	4,843	-19%		28,773	24,973	-13%	34,724	29,817	-14%
Genel Toplam		7,094	6,238	-12%		34,545	30,802	-11%	41,639	37,040	-11%

Kaynak: United States International Trade Commission, TEPAV hesaplamaları

tirilen ithalat üzerinden değerlendirilmek üzere Arjantin'den alüminyum ithalatında geçerli olacak kotaların tanımlanması.

➢ Demir-çelik ithalatında Güney Kore'ye ek olarak Arjantin, Avustralya ve Brezilya ile anlaşmaya varılması nedeniyle Arjantin, Avustralya ve Brezilya'nın da ek vergilerden kalıcı olarak muaf tutulması.

➢ 30 Nisan 2018'de yayımlanan başkanlık emri kapsamında Güney Kore'den gerçekleştirilen demir-çelik ithalatında kota uygulanacak ürünler listesinin 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren gerçekleştirilen ithalat üzerinden Arjantin, Brezilya ve Güney Kore için de geçerli olacak şekilde güncellenmesi. Demir-çelik ürünlerinde Arjantin ve Brezilya'dan gerçekleşecek ithalatta uygulanacak kota sınırlarının belirlenmesi.

10 AĞUSTOS 2018

➢ Demir-çelik sektöründe seçilen ürünlerde ithalatın beklendiği kadar düşmemesi ve yerli kapasite kullanımının hedeflenen seviyeye yükselmemesi göz önünde bulundurularak, 13 Ağustos 2018 tarihinden itibaren Türkiye'den gerçekleştirilen demir-çelik ithalatında uygulanacak ek vergi oranının yüzde 25'ten yüzde 50'ye çıkarılması.

29 AĞUSTOS 2018

➢ Brezilya ve Güney Kore'den gerçekleştirilen ithalatta demir-çelik kotalarına ve Arjantin'den gerçekleştirilen ithalatta demir-çelik ve alüminyum kotalarına tabi olan ürünlerin, Amerikan iç pazarındaki erişilebilirliği dikkate alınarak ilgili ürünlerin ithalatında kotaların esnetilmesine yönelik şirketlerin muafiyet için başvuruda bulunmalarına izin verilmesi.

16 MAYIS 2019

➢ Demir-çelik sektöründe seçilen ürünlerde ithalatın düşmesi ve yerli kapasite kullanım oranının hedeflenen seviyeye yaklaşması nedeniyle, 21 Mayıs 2019 itibarıyla, Türkiye'den gerçekleştirilen demir-çelik ithalatında uygulanan ek vergi oranının yüzde 50'den yüzde 25'e geri indirilmesi.

19 MAYIS 2019

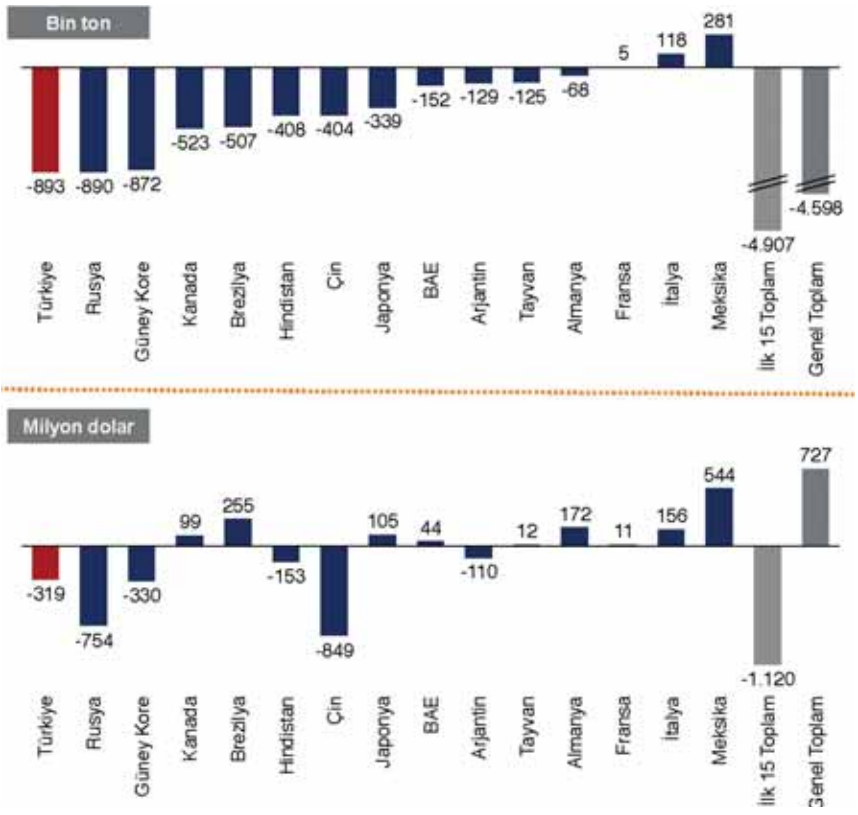
➢ Kanada ve Meksika ile alternatif araçlar konusunda anlaşılması üzerine bu ülkelerden gerçekleşecek demir-çelik ve alüminyum ithalatının ulusal güvenliği tehdit etmeyeceği gerekçesiyle, 20 Mayıs 2019 itibariyle, Kanada ve Meksika'dan gerçekleştirilen demir-çelik ve alüminyum ithalatının ek vergilerden muaf tutulması.

Özet olarak 8 Mart 2018'de başlayıp halen devam eden süreçte, demir-çelik ve alüminyum için ayrı ayrı olmak üzere, Trump, toplamda 14 adet başkanlık emri yayımladı. Bu süre zarfında yayımlanan kararlar ve sonuçları, bu kararlardan etkilenen tüm ülkeler için Tablo 1'de özetlendi. Tablo 1'de görüldüğü üzere, ilk başkanlık emrinde, hem demir-çelik hem de alüminyumda muafiyet kazanan iki ülke Kanada ve Meksika iken bu ülkeler, 1 Haziran 2018 sonrası ek vergilere tabi olmuş, 20 Mayıs 2019 sonrasında yeniden muafiyet kazan-

mıştı. Kanada ve Meksika'nın muafiyetine ek olarak Güney Kore ve Brezilya sadece demir-çelikte olmak üzere "şartlı muafiyet" kazanmıştı. Güney Kore ve Brezilya'dan gerçekleşen demir-çelik ithalatına kota şartı14 ile muafiyet tanınırken, Avustralya bu süreçte herhangi bir kotaya takılmadan hem demir-çelik hem de alüminyum ürünlerinde ek vergiden en başından beri muaf tutulmuştu. 1 Haziran 2018 sonrasında, AB üye ülkeleri demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki ek vergi muafiyetlerini kaybederken aynı tarihte Arjantin iki ürün grubunda da kota şartı ile muafiyet kazanmıştı.

Türkiye açısından baktığımızda ise Türkiye demir-çelik ve alüminyum sektörlerinde süreç içerisinde hiç muafiyet kazanamamış olmakla beraber 23 Mart 2018 tarihinden itibaren hem demir-çelik hem de alüminyum ürün gruplarında ek vergiye tabi tutulmuştu. 8 Mart'taki başkanlık emri ile Kanada ve Meksika hariç diğer tüm ülkelerin 23 Mart 2018'ten itibaren ek vergilere tabi tutulacağı belirtilmişti. Süreç içerisinde yayımlanan diğer başkanlık emirlerinde, ismi özel olarak anılan ülkeler için süregelen muafiyet müzakerelerinden veya bu görüşmelerin sonuçlarından bahsedilse de Türkiye'den hiç bahsedilmemişti. Diğer yandan Trump'ın 10 Ağustos tarihindeki "tweetini" takip eden başkanlık emrinde, Türkiye'nin 13 Ağustos 2018 tarihinden sonrası için demir-çelik sektöründe diğer ülkelere uygulanan yüzde 25 ek vergi oranı yerine yüzde 50 ek vergiye tabi tutulacağı bildirilmekteydi. Türkiye hakkındaki 10 Ağustos 2018 tarihli resmi bir açıklama olmayan tweette hem demir-çelik hem de alüminyum ürünlerindeki vergi oranlarının artırılacağı paylaşılsa da resmi uygulamada sadece demir-çelik ürünlerindeki vergi oranı artırılmıştı.

Şekil 2- Demir-çelik ve alüminyum sektöründe listelenmiş ürünlerde 2017 yılında Amerika'ya en çok mal ihraç eden ilk 15 ülkenin 2017-2018 döneminde Amerika'ya ihracatlarındaki değişim



Kaynak: United States International Trade Commission, TEPAV hesaplamaları

Ek vergi oranı yüzde 50'den yüzde 25'e indirildi

16 Mayıs 2019 tarihli başkanlık emri ile 21 Mayıs 2019 tarihinden sonra uygulanmak üzere ek vergi oranının yüzde 50'den geri yüzde 25'e indirilmesiyle bu uygulamaya son verildi. Bununla birlikte, ilgili karar sürecinde Amerika, Türkiye'nin de dâhil olduğu 100'den fazla ülke için hâlihazırda birçok sektörde vergi avantajı sağladığı "Genelleştirilmiş Tercih Sistemi"nden Türkiye'yi çıkarma kararı aldı.

Demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki ek vergi kararına temel oluşturan 2017 yılı ayrıca mercek altına alındığında, o yıl Amerika'nın sektördeki en büyük dış ticaret açığını vermesi, ek vergi kararındaki önemli motivasyonlardan biri olarak öne çıkmaktadır. 2017 yılında dünyadaki mal ithalatının yüzde 13'ünü, mal ihracatının ise yüzde 8'ini gerçekleştiren Amerika; dünyadaki en büyük 1'inci mal ithalatçısı konumundaydı. Çin ve Almanya'dan sonra dünyanın en büyük 3'üncü mal ihracatçısı olan Amerika, demir-çelik ve alüminyum sektörleri genelinde yüzde 11'lik pazar payı ile en büyük ithalatçı olarak öne çıkmaktaydı. Ayrıca, Amerika demir-çelik ve alüminyum sektörlerinin genelinde, 2017 yılında, 46 milyar dolarlık dış ticaret açığı vermişti. Bununla birlikte, 1995'ten bu yana incelendiğinde, Amerika'nın hem toplam ticaretinde hem de demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki ticaretinde sürekli olarak dış ticaret açığı verdiği tespit edilmektedir. Diğer yandan 2017 yılında, miktar açısından demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki dış ticaret açığı, yıllar içerisindeki maksimum düzeyine ulaşmıştı. Ek olarak, demir-çelik ve alüminyum sektörlerinin toplam dış ticaret açığındaki payının yıllar içerisindeki seyri analiz edildiğinde, farklı bir sonuçla karşılaşılmaktadır. Şekil 1'de görüldüğü üzere, demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki dış ticaret açığının toplam dış ticaret açığındaki payı, 2017 yılında yüzde 5 olup geçmiş yıllara kıyasla yüzde 10'lara çıkan seri genelinde, 2017 yılı, Amerika'nın dış ticaret açığında demir-çelik ve alüminyumun en yüksek seviyelerinde olmadığı bir yol olarak gözlemlenmektedir. Diğer yandan 2009 sonrasında demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki dış ticaret açığının ülkenin toplam dış ticaret açığından aldığı payın arışta olduğu da görülmektedir.

Ek vergilerin etkileri

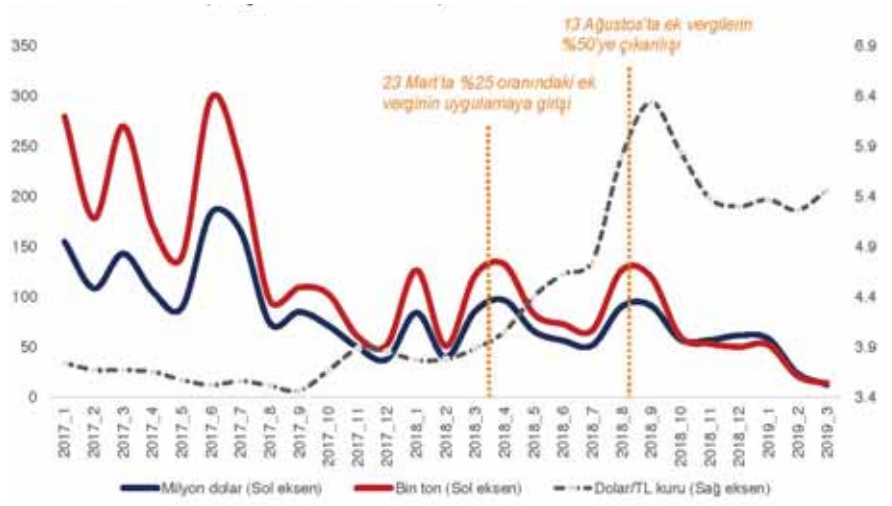
2017 yılında 724 milyon ton ağırlığındaki demir-çelik ve alüminyum ürünleri, dünya genelinde ticarete konu olurken bu ürünlerin toplam değeri 801 milyar dolar olup küresel ticaretin hem hacim hem değer açısından yüzde 5'ini oluşturmaktaydı. Amerika tarafından ek vergiye tabi tutulacağı belirtilen ürünler ise sektörün tamamını oluşturmasa da ürün bazında açıklanan listelerden elde edilen bilgilere göre, ek vergiye tabi ürünler, demir-çelik ve alüminyum sektörlerindeki toplam ticaretin dolar değeri açısından yüzde 60'ına, ton cinsinden yüzde 68'ine tekabül etmekteydi.

Arka plan kapsamında paylaşılan bilgilerden yola çıkarak, takip eden bölümde, demir-çelik ve alüminyum sektörlerinin önemli bir dilimini kapsayan ek vergilerin, bu vergilerden etkilenen ülkeler açısından sayısal sonuçlarına iki soru başlığı altında odaklanılacaktır. Bu sorular şu şekilde sıralanmaktadır:

» Hangi ülkelerin ek vergilerden en çok etkilenmesi beklenmekteydi?

» Hangi ülkeler ek vergilerden en çok etkilendi?

Şekil 3- Demir-çelik sektöründe listelenmiş ürünlerde Türkiye'nin Amerika'ya aylık bazda ihracatı ve dolar kuru (milyon dolar ve bin ton) (Ocak 2017 - Mart 2019)



Kaynak: United States International Trade Commission
IMF International Finance Statistics, TEPAV hesaplamaları
Not: Veri kaynağında en güncel veri 2019 yılı Mart ayına ait olduğu için analizler bu tarihe kadar olan dönemi kapsamaktadır.

A-Hangi ülkelerin ek vergilerden en çok etkilenmesi beklenmekteydi?

8 Mart 2018'de gündeme getirilen ek vergiler, demir-çelik ve alüminyum sektörlerinin genelini değil Beyaz Saray tarafından açıklanan listede yer alan spesifik ürünleri kapsamaktaydı. Gümrük ilişkilerinde, ticarete konu ürünler Armonize Sistem (Harmonized System - HS) sınıflandırması ile kategorilendirilmektedir. 6 basamaklı sınıflamada demir-çelik ve alüminyum sektörleri genelinde 326 ürün bulunurken 8 Mart 2018 düzenlemeleri 188 ürünü içermekteydi. 2017 yılında demir-çelik ve alüminyum sektörü genelinde 801 milyar dolarlık küresel ticaret gerçekleşmişken Amerika'nın listesindeki ürünler, sektörün yarısından fazlası olup 480 milyar dolar düzeyindeydi. Aynı zamanda sektör genelinde 86 milyar dolarlık, listelenmiş ürünler özelinde ise 48 milyar dolarlık ithalatı ile söz konusu ürünlerde Amerika, dünyadaki en büyük ithalatçı ülke konumundaydı.

2017 yılında, Amerika'nın ek vergiler kapsamında listelenmiş ürünlerdeki ithalatının yüzde 81'ini, 15 ülkeden karşıladığı görülmektedir (bknz. Tablo 2). Bu nedenle de Amerika'nın ithalat düzenlemesinden ilk 15'te yer alan bu ülkelerin önemli ölçüde etkilenmesi beklenmekteydi. Ayrıca bu listede ön sıralarda yer alan Arjantin, Brezilya, Güney Kore, Kanada ve Meksika'nın süreç içerisinde kazandıkları muafiyetleri göz önünde bulundurulduğunda, en büyük etkinin sırasıyla Çin, Rusya, Almanya, Japonya, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Tayvan, Türkiye, Hindistan, İtalya ve Fransa'nın ihracatında gerçekleşmesi beklenmekteydi. Ülkelerin ihracat sepetlerinden Amerika'nın aldığı pay da göz önünde bulundurulduğunda, bu düzenlemeden en çok Rusya, BAE, Tayvan ve Türkiye'nin negatif bir biçimde etkilenmesini beklemek gerekmekteydi.

Türkiye, 2017 yılında demir-çelik ve alüminyum sektörü genelinde 1,4 milyar dolarlık ihracatı ile Amerika'nın en büyük 13'üncü ithalat partneri iken bu ticaretin 1,2 milyar doları ek vergi kapsamında listelenmiş ürünlerde gerçekleştirilmekteydi. Ayrıca Türkiye, ek gümrük vergisi getirilen ürünlerde Amerika'nın en büyük 11'inci ithalat partneriydi. Karşılıklı pazar payları açısından bakıldığında ise Amerika'nın listelenmiş ürünlerdeki toplam ithalatının yüzde 2,5'ini Türkiye'den gerçekleştirdiği, Türkiye'nin bu ürünlerdeki ihracatının ise yüzde 10,8'ini Amerika'ya gerçekleştirdiği görülmekteydi. Gerek ikili ticaretin büyüklüğü gerek ilgili ürünlerde Türkiye'nin ihracat sepetinde Amerika'nın ikame edilmesi güç bir paya sahip olması, Türkiye'yi, Amerika'nın getirdiği ek vergilerden en çok etkilenecek ülkelerden biri olarak öne çıkarmaktaydı.

B-Hangi ülkeler ek vergilerden en çok etkilendi?

8 Mart 2018 sonrasında demir-çelik ve alüminyum sektörlerinde listelenmiş ürünlere getirilen ek vergilere ilişkin toplamda yayımlanan 14 başkanlık emri ile ek vergiler, farklı ülkeler için farklı zaman dilimlerinde uygulamaya girdi veya Avustralya gibi bazı ülkeler bu ek vergilerden hiç etkilenmedi. Bu çalışma kapsamında, karşılıklı ticaret açısından, ek vergilerin etkilediği 2018 yılına ait veriler, hem ürünlerin tonu hem de dolar cinsinden değerleri göz önünde bulundurularak karşılaştırıldı. Tablo 3'te Amerika'nın 2017 yılında ticaretinin yüzde 81'ini gerçekleştirdiği ilk 15 ülke ile olan demir-çelik ve alüminyum ithalatında, 2018 yılında yaşanan değişiklikler, ürünlerin "ton" değeri açısından paylaşıldı. Bu tabloya göre, Amerika'nın 2018 yılında ek vergiye tabi olan alüminyum ürünlerindeki ithalatında, ürünlerin tonu

Tablo 4 - Demir-çelik ve alüminyum sektöründe listelenmiş ürünlerde Amerika'nın ithalat hacminde (milyon dolar) gerçekleşen değişim, 2017 yılında Amerika'nın en çok mal ithal ettiği ilk 15 partner (2017-2018 karşılaştırması)

	Alüminyum				Demir-çelik				Demir-çelik ve alüminyum		
	Ek vergi başlangıç tarihi	Milyon dolar, 2017	Milyon dolar, 2018	Değişim	Ek vergi başlangıç tarihi	Milyon dolar, 2017	Milyon dolar, 2018	Değişim	Milyon dolar, 2017	Milyon dolar, 2018	Değişim
Çin	23 Mart 2018	1,836	1,096	-40%	23 Mart 2018	1,082	973	-10%	2,918	2,069	-29%
Türkiye	23 Mart 2018	52	163	213%	23 Mart 2018	1,269	839	-34%	1,322	1,002	-24%
Rusya	23 Mart 2018	1,674	952	-43%	23 Mart 2018	1,493	1,461	-2%	3,167	2,414	-24%
Arjantin	Muafiyet + Kota	569	460	-19%	Muafiyet + Kota	232	231	-1%	802	691	-14%
Hindistan	23 Mart 2018	384	612	59%	23 Mart 2018	794	414	-48%	1,179	1,026	-13%
Güney Kore	1 Mayıs 2018	116	257	121%	Muafiyet + Kota	2,965	2,494	-16%	3,081	2,751	-11%
Kanada	1 Haziran 2018	7,063	6,757	-4%	1 Haziran 2018	5,269	5,673	8%	12,332	12,431	1%
Tayvan	23 Mart 2018	40	158	296%	23 Mart 2018	1,344	1,238	-8%	1,384	1,396	1%
Fransa	1 Haziran 2018	221	240	9%	1 Haziran 2018	489	481	-2%	710	721	1%
BAE	23 Mart 2018	1,530	1,602	5%	23 Mart 2018	242	213	-12%	1,771	1,815	2%
Japonya	23 Mart 2018	255	367	44%	23 Mart 2018	1,809	1,803	0%	2,065	2,169	5%
Almanya	1 Haziran 2018	386	471	22%	1 Haziran 2018	1,626	1,712	5%	2,012	2,184	9%
Brezilya	1 Mayıs 2018	146	197	34%	Muafiyet + Kota	2,559	2,764	8%	2,705	2,960	9%
İtalya	1 Haziran 2018	90	120	33%	1 Haziran 2018	770	896	16%	860	1,016	18%
Meksika	1 Haziran 2018	240	240	0%	1 Haziran 2018	2,578	3,122	21%	2,818	3,361	19%
İlk 15 Toplam		14,601	13,692	-6%		24,529	24,313	-1%	39,124	38,005	-3%
Genel Toplam		17,685	17,692	1%		30,563	31,081	2%	48,247	48,974	2%

Kaynak: United States International Trade Commission, TEPAV hesaplamaları

açısından yüzde 12'lik bir düşüş görülürken demir-çelik ürünlerinde bu rakam yüzde 11'lik bir düşüş olarak hesaplanmaktadır. Bu ürünlerdeki ana partnerler olan ilk 15 ülke arasından Arjantin hem demir-çelik hem alüminyum ürünlerindeki ek vergilerden belirli kotaları aşmamak şartıyla muaf iken Brezilya ve Güney Kore demir-çelik ürünlerdeki ek vergilerden muaf olmuşlardı. İlk 15 ülke için genel olarak bakıldığında ise bu ülkelerin Amerika'ya olan ihracatlarında alüminyum ürünlerinde yüzde 19'luk, demir-çelik ürünlerinde yüzde 14'lük bir düşüş gözlemlenmektedir. Alüminyum ürünlerinde en büyük negatif etki yüzde 49'luk düşüş ile Rusya'da yaşanırken yüzde 41'lik düşüş ile Rusya'yı Çin takip etmektedir. İlginç olarak Arjantin, alüminyum ürünlerindeki ek vergiden muaf olsa da aynı dönem içerisinde Amerika'ya olan ihracatında ton açısından yüzde 33'lük bir düşüş sergilemiştir. Bu durum, ek vergiden muaf olsa da ihracatına kota sınırlaması gelen Arjantin'in kotalardan dolayı ihracatında düşüş yaşamış olabileceğine işaret etmektedir. Demir-çelik ürünlerinde ise yüzde 63'lük azalma ile en yüksek düşüşü Hindistan yaşarken Hindistan'ı yüzde 47'lik düşüşü ile Türkiye takip etmektedir. Türkiye'den sonra en yüksek düşüş Güney Kore'ye ait olup aslında Güney Kore de demir-çelik ürünlerinde ek vergiye tabi olmayıp kota sınırlamasından dolayı bu düşüşü yaşamış olabilir.

Türkiye açısından ayrıca değerlendirildiğinde ise 23 Mart 2018 sonrasında, Türkiye, alüminyum ürünleri arasından listelenen ürünlerde ek yüzde 10 gümrük vergisine tabi tutulurken bu oran listelenmiş demir-çelik ürünlerinde yüzde 25'ti. Ancak 13 Ağustos 2018 tarihli başkanlık emri sonrasında, demir-çelik ürünlerindeki ek vergi oranı yüzde 25'ten yüzde 50'ye çıkarılmıştı. Bu durumun da bir neticesi olarak Türkiye, genel olarak Trump'ın Ticaretin Genişletilmesi Yasası'nın 232'nci Bölümü kapsamında gerçekleştirdiği vergi değişikliklerinden en çok etkilenen ülke olarak öne çıkmaktadır. Yüzde 10 ek vergiye tabi alüminyum ürünlerinde, Türkiye'nin Amerika'ya olan ihracatı, 16 bin tondan 49 bin tona çıkarken, 2018 yılı içerisinde yüzde 50'ye çıkartılan ek vergi oranlarıyla demir-çelik ürünleri ihracatı, 2 milyon tondan 1,1 milyon tona geriledi. Alüminyum ürünlerinde ek vergiye rağmen gerçekleşen bir artış olmakla beraber, bu artış ile demir-çelik ürünlerinde gerçekleşen yüksek miktardaki düşüş telafi edilememiştir.

Türkiye yüzde 45 oranında kayıp yaşadı

Nitekim 232'nci Bölüm kapsamındaki ek vergilerden en çok etkilenen ülkeler sıralandığında, Türkiye, 2017-2018 döneminde, toplam ihracat sepetinde yaşadığı 893 bin tonluk düşüş ile yüzde 45 oranında bir kayıp yaşayarak bu düzenlemeden en çok etkilenen ülke olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 4'te dolar değeri açısından Amerika'nın demir-çelik ve alüminyum ithalatında 2018 yılında yaşanan değişiklikler paylaşıldı. Bu tabloya göre, her ne kadar ton cinsinden Amerika'nın ithalatı düşüyor olsa da 2018 yılında dolar değeri açısından ek vergiye tabi olan alüminyum ürünlerinde Amerika'nın ithalatında yüzde 1'lik bir artış görülürken demir-çelik ürünlerinde bu rakam yüzde 2'lik

bir artış olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, ton değeri açısından ithalatta düşüş olsa da demir-çelik ve alüminyum ürünlerindeki gerek ek vergi gerek üçüncü faktörlerin de etkisiyle birim değer açısından ürün fiyatlarındaki artışın bir işareti olarak okunabilir. Seçili ürünlerde en çok ithalatın gerçekleştirildiği ilk 15 ülke için genel olarak bakıldığında, bu ülkelerin Amerika'ya olan ihracatlarında alüminyum ürünlerinde yüzde 6'lık, demir-çelik ürünlerinde yüzde 1'lik bir düşüş gözlemlenmektedir. Alüminyum ürünlerinde en negatif etki yüzde 43'lük düşüş ile Rusya'da gözlemlenirken, Çin yüzde 40'lık düşüşü ile Rusya'yı takip etmektedir. Rusya ve Çin, ton değeri açısından yaşadıkları kayıplara benzer düşüşleri dolar değeri açısından da ihracatlarında yaşarken, alüminyum ürünlerindeki ek vergiden muaf olan Arjantin'in Amerika'ya olan ihracatında ton açısından yaşanan gerilemeye ek olarak dolar cinsinden değere göre de yüzde 19'luk bir düşüş gözlemlenmektedir.

Diğer yandan kota şartı ile muafiyete sahip diğer ülkeler Brezilya ve Güney Kore'nin ton açısından Amerika'ya olan ihracatlarında düşüş yaşansa da dolar cinsinden bu dönemde ihracatlarını artırdıkları görülmektedir. Demir-çelik ürünlerinde ton açısından en yüksek düşüşü yaşayan Hindistan ayrıca dolar değeri açısından da yüzde 48'lik bir kayıp yaşamıştır. Hindistan'ı yüzde 34'lük düşüşü ile Türkiye takip etmektedir. Türkiye'den sonra en yüksek düşüş yüzde 16 ile Güney Kore'ye ait iken Güney Kore'yi yüzde 12'lik düşüş ile BAE takip etmektedir.

Demir-çelik ürünleri ihracatı 1 milyon dolara geriledi

Türkiye açısından detaylar incelendiğinde, Türkiye'nin listelenmiş alüminyum ürünlerinde Amerika'ya olan ihracatı, 52 milyon dolardan 163 milyon dolara çıkarken 2018 yılı içerisinde yüzde 50'ye çıkartılan ek vergi oranlarıyla birlikte demir-çelik ürünleri ihracatı 1,3 milyon dolardan 1 milyon dolara gerilemiştir. Bu bağlamda, özellikle alüminyum ürünlerinde ek vergilere karşı gerçekleşen ihracat artışında ise Trump'ın Türk Lirası'nın (TL) 2018 yılındaki neredeyse yüzde 40'lara varan değer kaybını, neden olarak gösterdiğini göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Diğer yandan, Türkiye'nin alüminyum ihracatında yaşamış olduğu bu artış ton cinsinden gerçekleştirilen analizde olduğu gibi demir-çelik ürünlerindeki düşüşü karşılamaya yetmemiş olup Türkiye bu düzenleme sonucunda 2017-2018 döneminde ihracatında yüzde 24'lük düşüş ile 319 milyon dolarlık kayıp yaşamış durumdadır. Nitekim ton değeri açısından en büyük düşüşü yaşayan Türkiye, yüzde 24'lük kayıp oranı ile Çin'den sonra ek vergi düzenlemelerinden, ihracatın dolar değeri açısından en çok etkilenen ikinci ülke olarak öne çıkmaktadır. Özet olarak, Amerika'nın 2018 yılında farklı ülkeler için farklı zamanlarda uygulamaya koymuş olsa da demir-çelik ve alüminyum ürünlerine getirmiş olduğu ek vergiler, birçok ülkenin ihracatında düşüşe neden olmuştur.

Dolar değeri açısından en fazla düşüşü Çin yaşadı

Türkiye ise özellikle demir-çelikteki ek vergi oranları nedeniyle bu düzenlemeden en negatif etkilenen ülke olarak öne çıkmaktadır. Keza Şekil 2'de görselleştirildiği üzere seçili ürünlerde Amerika'ya en çok mal ihraç eden ilk 15 ülke arasında yer alan Türkiye'nin ihracatında 2017-2018 döneminde toplamda 893 bin tonluk düşüş yaşanmıştır. Diğer yandan, dolar değeri

Tablo 5- Demir-çelik ve alüminyum sektöründe listelenmiş ürünlerde Türkiye'nin ek vergilerden etkilendiği dönem ile bir önceki dönemdeki ihracatının karşılaştırılması (bin ton) (2017 Nisan-2018 Mart ve 2018 Nisan-2019 Mart)

Ürün		2017 Nisan - 2018 Mart	2018 Nisan - 2019 Mart	Değişim
HS6	HS6 - Tanım			
721420	Köşeli çubuklar (çentik, yiv, oluk vb şekil bozuklukları olan)	241,7	120,4	-251,9
721049	Diğer çinkolu demir-çelik, diğer (en=>600mm.)	222,1	68,3	-192,7
720916	Demir/çelik soğuk, yassı mamul (rulo; 600mm.<genişlik (1..3mm.)]	111,4	28,9	-119,6
722830	Alaşımlı çeliklerden diğer sıcak haddeli (çekilmiş çubuklar)	52,6	15,5	-71,0
721391	Filmaşin (çap<14mm. enine kesiti daire şeklinde)	32,4	0,1	-63,7
720918	Demir/çelik soğuk, yassı mamul (rulo; 600mm.<genişlik, kalınlık <3mm.)	28,8	6,8	-31,3
720838	Sıcak mamul demir, çelik (rulo kalınlık 3-4, 75mm. diğer)	30,5	18,5	-25,4
730630	Diğer demir/çelik, yuvarlak kesitli, dikişli tüp-borular	54,1	44,3	-16,9
730539	Demir/çelikten diğer dikişli borular	13,6	-	-13,7
720917	Demir/çelik soğuk, yassı mamul (rulo; 600mm.<genişlik (0, 5..1mm.)]	56,0	46,3	-13,6
720839	Sıcak mamul demir, çelik rulo (kalınlık<3mm. diğer)	25,6	19,0	-13,3
730661	Diğer alaşımlı çelikten (kesiti daire şeklinde olmayan, dikişli)	21,2	16,6	-12,6
722550	Alaşımlı çelikten yassı hadde mamulü (soğuk haddeli, en=>600mm)	17,2	10,5	-6,9
721621	L şeklinde profil (sıcak hadde, yükseklik<80mm.)	6,2	2,4	-6,4
721499	Diğer demir/çelik çubuklar (diğer)	4,5	1,2	-4,9
En çok düşüş yaşanan ilk 15 ürün toplamı		917,7	399,0	-844,1
Düşüş yaşanan tüm ürünler toplamı		1.026,4	489,2	-965,6
Tüm ürünlerin toplamı		1.135,8	945,1	-659,8

Kaynak: United States International Trade Commission, TEPAV hesaplamaları
Not: Veri kaynağında en güncel veri 2019 yılı Mart ayına ait olduğu için analizler bu tarihe kadar olan dönemi kapsamaktadır.



açısından en fazla gerileme Çin yaşarken, Türkiye'nin ihracatında 319 milyon dolarlık düşüş gerçekleşmiştir. Amerika'ya en çok demir-çelik ve alüminyum ihraç eden 15 ülkeden 13'ünün, 2018 yılında 2017 yılına kıyasla ton değeri açısından ihracatlarının düştüğü görülmektedir. İlginç olarak ilk 15'te yer alan İtalya ve Meksika'nın ek vergi oranlarına rağmen bu dönemde ton değeri açısından Amerika'ya ihracatlarını artırdıkları dikkat çekmektedir. Bu iki ülke, 2018 yılı içerisinde nihai olarak muafiyet kazanmamış olsalar da AB'nin ve Meksika'nın Amerika ile olan müzakereleri nedeniyle diğer ülkelerden farklı olarak 23 Mart 2018 - 1 Haziran 2018 arasındaki dönemi İtalya ve Meksika, ek vergilerden muaf olarak geçirmişti. Bununla birlikte, Brezilya ve Almanya gibi bazı ülkelerin ton açısından satışları düşmüş olsa bile bu ülkeler ihracat sepetlerinde birim değeri daha yüksek olan ürünlerin payını artırarak dolar değeri açısından ihracatlarında artış gerçekleştirebilmişlerdir.

Yerel para birimindeki değer kaybı nedeniyle, Türk ihracatçısının Amerika'nın öngördüğü kadar fiyat avantajını kaybetmemesi argümanıyla, sadece Türkiye'den ithal edilen demir-çelik ürünlerindeki ek vergi oranı yüzde 25'ten yüzde 50'ye yükseltilmişti. Gerek bu karar gerekse 23 Mart 2018 tarihinde başlayan yüzde 25 ek verginin Türkiye'nin ihracatı üzerindeki etkisine odaklanmak için aylık bazda 2017 Ocak ve 2019 Mart dönemi için Türkiye'nin ek vergiye tabi olan demir-çelik ürünlerindeki Amerika'ya olan ihracatı Şekil 3'te incelenmiştir. Bu kapsamda, öncelikli olarak ek vergi öncesinde de Türkiye'nin Amerika'ya demir-çelik ihracatında bir düşüş yaşamaya başladığı görülmektedir. Bu durum, ek verginin uygulanmasından önce başlayan soruşturma sürecinin yarattığı belirsizlik ortamından da kaynaklanabilir.

Diğer yandan 23 Mart 2018'deki ek vergi ile hem hacim hem değer açısından Türkiye'nin Amerika'ya seçili ürünlerdeki ihracatında düşüş yaşanmıştır. Ancak 2018 yılı Temmuz ayı sonrasında TL'deki değer kaybını da takip ederek Türkiye'nin Amerika'ya ihracatının hem ton hem de dolar değeri açısından eski seviyelerine yükselmeye başladığı görülmektedir. Nitekim 13 Ağustos'taki ek vergi oranındaki artış ile birlikte, Türkiye'nin Amerika'ya ihracatı yeniden düşüşe geçmiştir. 2018 yılı genelinde özellikle ton açısından Türkiye, Amerika'nın demir-çelik ürünlerindeki ek vergilerinden en çok etkilenen ülke olarak öne çıksa da 2019 yılının ilk 3 ayında bu durumun daha da belirginleşerek Türkiye'nin ihracatında sert bir düşüşe neden olduğu görülmektedir. 16 Mayıs 2019 kararı ile ek vergi oranı yeniden yüzde 25'e çekilecek olsa da bu



süreçte, Türkiye'nin ek vergilerden etkilendiği zaman dilimini kapsayan 2018 Nisan ve 2019 Mart ayı verileri bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, Türkiye'nin kaybı 348 milyon dolar düzeyinde hesaplanmaktadır.

En çok kayıp yaşanan ürün "köşeli çubuk demir"

Türkiye'nin demir-çelik ve alüminyum ürünlerinde Amerika'ya ihracatında ek vergilerden etkilendiği dönem olan 2018 Nisan ve 2019 Mart döneminde, ton değeri açısından en çok kayıp yaşadığı ürün, Tablo 5'te görüldüğü üzere "köşeli çubuk demir" olarak öne çıkmaktadır. Keza bu ürün ek vergiye tabi olan 188 ürün içerisinden Türkiye'nin hacim açısından yaşadığı kayıpların yüzde 41'inin gerçekleştiği ürün olarak da diğer ürünlerden ayrılmaktadır. Bu düşüş, aslında ek vergilerin ilk defa gündeme getirildiği 2018 yılı Mart ayındaki TEPAV çalışmasında da Türkiye'nin ek vergilerden en çok etkilenebileceği ürün olarak ayrıca belirtilmişti.

Geçmiş çalışmada, ülkelerin birbirlerinin ihracat ve ithalat sepetlerindeki paylarına bakılarak gerçekleştirilen basit bir aritmetik, spesifik olarak "köşeli çubuk demir" ürününde Türkiye'nin pazar çeşitliliği açısından kırılganlıklar yaşayabileceğini ortaya koymaktaydı. Bu bulgunun yaşanan gerçeklerle teyit edilmesi ise Türkiye'nin ihracat sepetindeki kırılganlıklarını tespit edip ülke ve pazarlardaki aşırı yoğunlaşmaları bir risk olmaktan çıkaracak ihracat programlarına ihtiyaç duyulduğunun altını çizmektedir. Keza Amerika örneği, herhangi bir ek vergi veya kota gibi uygulamalara maruz kalmadan önce pazar çeşitlilik göstergelerinin incelenmesiyle bile ihracattaki kırılganlıkların doğru bir şekilde ortaya konulabileceğinin kanıtı niteliğindedir.

Diğer yandan Amerika'nın ek vergi kararı sonrasında; AB, Çin, Hindistan, İsviçre, Kanada, Meksika, Norveç, Rusya gibi Türkiye de üreticisini ve ihracatçısını korumak üzere Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) ABD'nin demir-çelik ve alüminyum ürünlerine getirdiği ek ithalat vergileriyle ilgili şikâyette bulundu.

Ayrıca, AB ülkeleri, Çin, Kanada, Meksika ve Rusya gibi düzenlemeden etkilenmesi beklenen diğer ülkeler gibi Türkiye de ABD'nin kararına misilleme olarak belirlediği ürünlerde ABD'den gerçekleşecek ithalatta uygulanmak üzere ek vergiler getirdi. Bu bağlamda, Türkiye ilk defa misilleme olarak, 25 Haziran 2018 tarihinde belirlediği ürün gruplarının ABD'den ithalatında ek vergi uygulayacağını belirtmişti.Amerika'nın 13 Ağustos 2018 tarihinden itibaren Türkiye'den gerçekleştirilen demir-çelik ithalatında uygulanacak ek vergi oranını yüzde 25'ten yüzde 50'ye çıkarması üzerine, Türkiye, 15 Ağustos 2018 tarihinde seçili ürün gruplarına getirilen ek vergi oranlarını yüzde 100 oranında artırmıştı.

Türkiye de misillime yaptı

Amerika'nın 16 Mayıs 2019'da yayımlanan başkanlık emri ile Türkiye'den gerçekleştirilen demir-çelik ithalatında uygulanan ek vergi oranını yüzde 50'den yüzde 25'e geri indirmesinin ardından mütekabiliyet gereği Türkiye de aynı yönde adım atarak, 22 Mayıs 2019 tarihinde Amerika menşeli ürün gruplarına getirdiği ek vergi oranlarını tekrar ilk düzeyine indirmişti.

Misilleme olarak Türkiye'nin Amerika'dan gerçekleştirilen ithalatta uyguladığı ek vergi uygulaması sonucunda, uygulama dönemi olan 2018 Ağustos ve 2019 Mart zaman diliminde bir önceki seneye kıyasla 8 aylık dönem için Türkiye'nin Amerika'dan gerçekleştirdiği ithalatta yüzde 47'lik bir düşüş yaşandı. Değer açısından Amerika'nın ihracatındaki düşüş 360 milyon dolar ile Türkiye'nin 12 aylık ek vergiden etkilendiği dönemdeki kaybı olan 348 milyon dolara oldukça yakın bir rakam olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte Türkiye'nin ek vergi oranlarından etkilendiği dönemde, ek vergiye tabi olan ürünlerin ABD'ye ihracatında düşüş yaşansa da Türkiye, bu ürünleri çoğunlukla AB ülkelerine ihraç ederek Amerika'da yaşadığı pazar kaybını gidermiş ve 12 aylık dönemde listelenmiş ürünlerde toplam ihracatını düşürmek yerine artırabilmeyi başarmıştır.

28 Mart 2019 tarihi itibariyle, ABD'nin resmi kaynaklarına göre ek vergi uygulamasından demir-çelik ürünlerinin ithalatında 4,7 milyar dolar, alüminyum ürünlerinin ithalatından 1,5 milyar dolar değerinde ek vergi toplandığı belirtilmektedir.

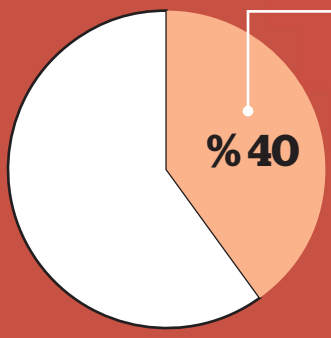
Süreç içerisinde Amerika'daki demir-çelik fiyatları yüzde 14 alüminyum fiyatları yüzde 5 artarken, demir-çelik sektöründeki çalışan sayısı yüzde 2'lik bir artış oranı ile toplamda 2700 çalışanlık bir artış gösterirken hedeflenen yüzde 80 kapasite kullanım oranına ulaşıldı. Sektör spesifik rasyolar göz önünde bulundurulduğunda ek vergi uygulamaları, Amerika için iyi sonuçlar vermiş gibi görülse de Trump'ın getirdiği ek vergi oranları ve bu tarz bir ticaret politikasının beraberinde getirdiği belirsizlik ortamı; küresel değer zincirlerine entegrasyonu zorlaştırmakta ve firmaların rekabet güçlerini etkilemektedir.

Bu etkilere ek olarak diğer ülkelerden gelen misillemeler gibi farklı faktörlerin de göz önünde bulundurulduğu farklı analizlerde büyük resimde ek vergi uygulamalarının ABD'nin Gayrisafi Yurtiçi Hasılası'na etkisinin negatif olacağı tahmin edilmektedir. Bu bağlamda, bu gibi uygulamaların karşılıklı ülke ekonomilerinde üretici ve tüketiciler açısından kayıplara neden olabildiği de unutulmamalıdır.

CFO KRİTERLERİ DEĞİŞTİ!

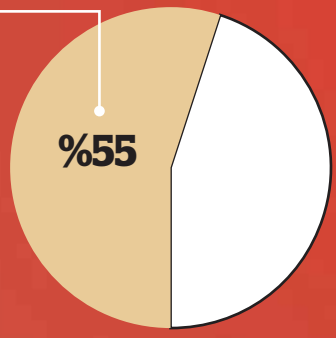


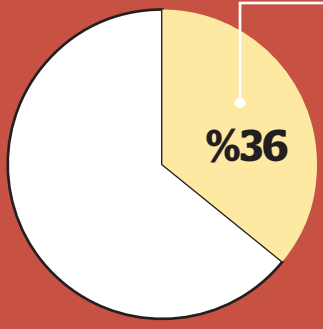
Yaşadığımız teknoloji çağı, şirketlerin finans yöneticilerinde aradığı kriterleri de değiştirdi. 'Dijital dünyada CFO olmak' araştırmasına göre bugünün CFO'larının finans kadar strateji ve operasyon deneyimine sahip olmaları da bekleniyor. Farklı dallarda MBA eğitimi alan CFO'lar ise doğrudan tercih nedeni oluyor.



Mevcut CFO'ların strateji deneyimi, eski nesil CFO'lara kıyasla yüzde 24'ten yüzde 40'a yükseldi.

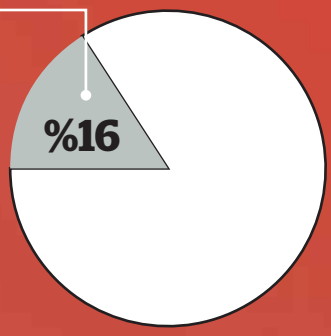
Eski CFO'ların yüzde 44'ü MBA derecesine sahipken, bu oran yeni nesil CFO'larda yüzde 55





Strateji deneyimi yüzde 36'ya ulaştı. Dış deneyime sahip CFO'ların oranı ise yüzde 58'den yüzde 79'a yükseldi.

Aktif CFO'lar arasındaki kadın sayısı bir önceki nesle kıyasla neredeyse 2 kat artarak yüzde 16 seviyesine çıkmış durumda.



Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi





Uluslararası denetim, vergi ve danışmanlık firması KPMG, "Dijital dünyada CFO olmak" araştırmasında, teknoloji ve telekomünikasyon şirketlerinde üst düzey finans yöneticisi (CFO - Chief Financial Off icer) pozisyonunu şekillendiren trendleri ve başarıya götüren kriterleri inceledi. Araştırmaya,100 küresel teknoloji ve telekomünikasyon şirketinden toplam 175 eski ve mevcut CFO katıldı. Katılımcıların çalıştığı şirketlerin yıllık gelirleri toplamda 2 trilyon dolar, çalışan sayısı ise 6 milyon...

Görevde kalma süreleri yaklaşık beş yıl

Araştırma sonuçları CFO'ların ortalama terfi yaşının 48, görevde kalma sürelerinin de yaklaşık beş yıl olduğunu gösteriyor. Ancak katılımcılar arasında, 36 yaşında terfi eden veya 24 yıl görevde kalan CFO'lar da mevcut. Araştırmaya göre CFO'ların çoğu erkek ve yüksek lisans mezunu.

Veriler, CFO'ların temel olarak üç farklı arka plandan geldiğini gösteriyor:

➢ İlk ve en büyük grup, önceden finans bölümünde çalışan CFO pozisyonuna yeni başlayanları içeriyor. Bu grup mevcut CFO'ların yüzde 37'sini oluşturuyor. İlgili grubun çoğu muhasebeci veya denetçi pozisyonundan direkt olarak CFO pozisyonuna terfi etmiş.

➢ CFO'ların yüzde 33'ü, bu pozisyona yeni atanan ancak daha farklı deneyimlere sahip katılımcılardan oluşuyor. Bu gruptakiler, kariyerlerine finansla başlasa da daha sonra yatırımcı, COO, strateji lideri gibi farklı pozisyonlar almış.

➢ Katılımcıların yüzde 29'u ise önceden CFO olarak görev almış kişiler. Ancak bu kişilerin üçte biri, teknoloji ve telekomünikasyon sektöründen gelmiyor.

Kadın sayısı iki kat artarak, yüzde 16'ya çıktı

➢ KPMG'nin CFO başarı veri tabanına göre mevcut CFO'ların strateji deneyimi, eski nesil CFO'lara kıyasla yüzde 24'ten yüzde 40'a yükseldi. Strateji deneyimi de yüzde 20'den 36'ya ulaştı. Dış deneyime sahip CFO'ların oranı yüzde 58'den yüzde 79'a yükseldi.

➢ Dışarıdan CFO alımında artış, Fortune 500 verilerine zıt eğilimle iç terfi kriterinin önceki yıllara kıyasla azaldığını gösteriyor.

➢ Aktif CFO'lar arasındaki kadın sayısı bir önceki nesle kıyasla neredeyse iki kat artarak yüzde 16 seviyesine çıkmış durumda.

➢ Eski CFO'ların yüzde 44'ü MBA derecesine sahipken, bu oran yeni nesil CFO'larda yüzde 55.

Yüzde 41'i beklentilerin üzerinde performans gösteriyor

➢ Araştırmaya katılan CFO'ların yüzde 41'inin beklentilerin üzerinde performans gösterdiği gözleniyor. İşletme deneyimi, başarı ihtimali ile olumlu bir ilişkiye sahip, ancak başarıyı öngörmek için tek başına yeterli değil. İşletme deneyimine sahip başarılı CFO'ların yarısı öncesinde COO olarak görev almış.

➢ Teknoloji odaklı bir şirkette faaliyetlere ilişkin ilk elden bilgi, CFO'nun kârlılık ve performans sağlamakta başarısı için kritik önemde. Ancak analizler, önceki nesle kıyasla daha çok sayıda CFO'nun dışarıdan işe alındığını



ortaya koyuyor. İç terfi için aday olmak başarıyla bağlantılı olsa da artık diğer etkenlere de daha çok önem verildiği gözleniyor.

CFO kelimesi artık herkesçe benimsendi

Bu arada son dönemlerde CFO'lar ile ilgili araştırmalar ve yayınlar oldukça revaçta. Oysa tüm bu popüleritenin ve bilgi bombardımanının ardında aslında bir çok sorunun yanıtının halen net olmadığı ortaya çıkıyor. Deloitte de "CFO Serisi" ile bu soruların yanıtlarını irdeledi. Bunu yaparken küresel eğilimleri dikkate aldığı gibi ülkemizdeki uygulamaları ve gerçekleri de mercek altına aldı.

İlk kritik soru aslında "CFO kimdir, nedir?" sorusu. CFO'ları en yalın şekilde tanımlamak istersek "Kurumda finans fonksiyonunu en üst düzeyde temsil eden ve tüm finans organizasyonu ve süreçlerinden sorumlu olan yönetici" doğru bir ifade olacaktır. Yani şirketteki "Finans Baş Sorumlusu" Ancak bugün Türkiye'de "CFO"nun yerini tam anlamıyla dolduran bir terminoloji mevcut değil. İrili ufaklı bir çok şirkette farklı unvan ve isimlendirmeler kullanılmakta. Hatta CFO kelimesi artık Türkçe bir kelimeymiş gibi herkesçe benimsendi. Aslında bunun temel nedeni; CFO'nun kim olduğunun ne yaptığı ile ilgili olması; dolayısıyla organizasyon içerisindeki görev, sorumluluk ve yetki alan ve sınırlarının net tariflenmesine ihtiyaç duyulması. Son yıllarda bu alandaki hareketlilik nedeniyle taşlar yerine oturmadığı için isimlendirmede de bir fikir birliği oluşmadı. Bir diğer sebep ise organizasyonlardaki farklı unvan yapıları ve sadece Türkiye'ye özgü bir konu değil. Yurt dışında da CFO ile aynı sorumluluk ve yetkiye sahip farklı unvanlar kullanılabiliyor. Buna rağmen ağırlıklı olarak CFO kısaltması kullanılıyor ve genel kabul görmüş uygulama bu şekilde.

Türkiye'deki genel durum

➢ Şirketler "Mali İşler" veya "Finans" isimlerini eşit ağırlıkta kullanıyorlar. Her ikisi de oldukça yaygın. "Finans" kelimesi "Finansman"ı çağrıştırdığı için bazı şirketlerde "Mali İşler" tercih ediliyor ya da "Finansman" yerine ilgili birime "Hazine" ismi veriliyor.

➢ "Mali İşler" terimi ile bazı kurumlarda sadece "Muhasebe" faaliyetleri anlaşılıyor ve ifade ediliyor.

➢ Ülkemizde kamu sektörü söz konusu olduğunda isimlendirmede dikkati çeken durum "Mali İşler Daire Başkanı" ifadesinin kullanılıyor olması. Neredeyse tüm kamu kuruluşlarında "Mali İşler"in yanında bir de "İdari İşler" ifadesi var. Finans kelimesi ise özel sektörden farklı olarak kullanılmıyor. Ayrıca "Mali ve İdari İşler" tanımına; kamuya nispetle daha nadir ve eskisine göre daha az olsa da; özel sektörde de rastlanmakta. İdari ve Mali İşler Daire Başkanı (yaygın kullanım); Mali ve İdari İşler Daire Başkanı (alternatif kullanım).

➢ Yurt dışında "Director of Financial Affairs"dan ziyade; "Director of Finance" veya "Finance Director" kullanılıyor. "Director of Financial Affairs" daha çok Türk firmaların kullandığı bir çeviri.

➢ Banka ve diğer finans kurumlarında yaygın olan kullanım daha çok "Genel Müdür Yardımcısı" unvanı ile konumlandırılmış durumda.

➢ Organizasyon şemalarında ve kartvizitlerde hangi unvan yazarsa yazsın; finans fonksiyonun tepe yöneticileri bizzat kendileri de dahil olmak üzere "CFO" kelimesini (kısaltmasını) aynen kullanmaktalar. İş dünyasına yönelik yayınlar ve iletişim mecralarında da durum aynı şekilde.

➢ Türkçe dışındaki dillerde de "CFO"nun karşılığı arandığında farklı kullanımlar göze çarpıyor.

CFO kime raporlar?

CFO'lar mali işler süreçlerinden birinci derece sorumlu üst düzey yönetici olarak kurumun tepe yöneticisi ve organlarına raporlarlar. Çalıştıkları yerin genel organizasyonel yapılanmasına bağlı olarak raporladıkları pozisyonların isimleri de farklı olabilir. Bu aynı zamanda CFO veya diğer hangi ismin kullanılacağını da belirler. Grup veya holding vb. yapılanmalarda ise grup bünyesinde yer alan şirketlerin CFO'larının; kendi şirketlerindeki en üst düzey yöneticinin yanı sıra; matris organizasyonun gereği olarak Grup veya Holding CFO'suna da raporlarlar. Kurumda CFO'lar karar alma mekanizmasının ayrılmaz ve önemli birer parçasıdır. Öyle ki tıpkı CEO'lar gibi; bugün hatırı sayılır sayıda şirkette CFO'lar aynı zamanda birer Yönetim Kurulu Üyesidir. CFO'lar salt geleneksel olarak "paranın emanet edildiği kişi" olarak değil; aynı zamanda nakdin nereden; nasıl bulunup nerede; nasıl değerlendirileceğine ilişkin stratejik kararların ayrılmaz bir parçası oldukları için de kendilerine böyle bir sorumluluk verilmektedir.



ORGANİK GÜBRE KULLANIMI TEŞVİK EDİLMELİ ÜRETİCİ DESTEKLENMELİ

HAZIRLAYAN:
BÜLENT KUTLUTÜRK

Gübrede dışa bağımlılığın azaltılmasında atılabilecek en önemli adımlardan birinin yerli kaynaklarla üretilen organik gübreler olduğunu ifade eden uzmanlar, devletin organik gübre kullanımını teşvik etmesi ve gübre üreticilerine yönelik destekler vermesi gerektiğinin altını çiziyor.

5.5

MİLYON TON

2018 YILINDA ÜLKEMİZDE TÜKETİLEN GÜBRE MİKTARI

100

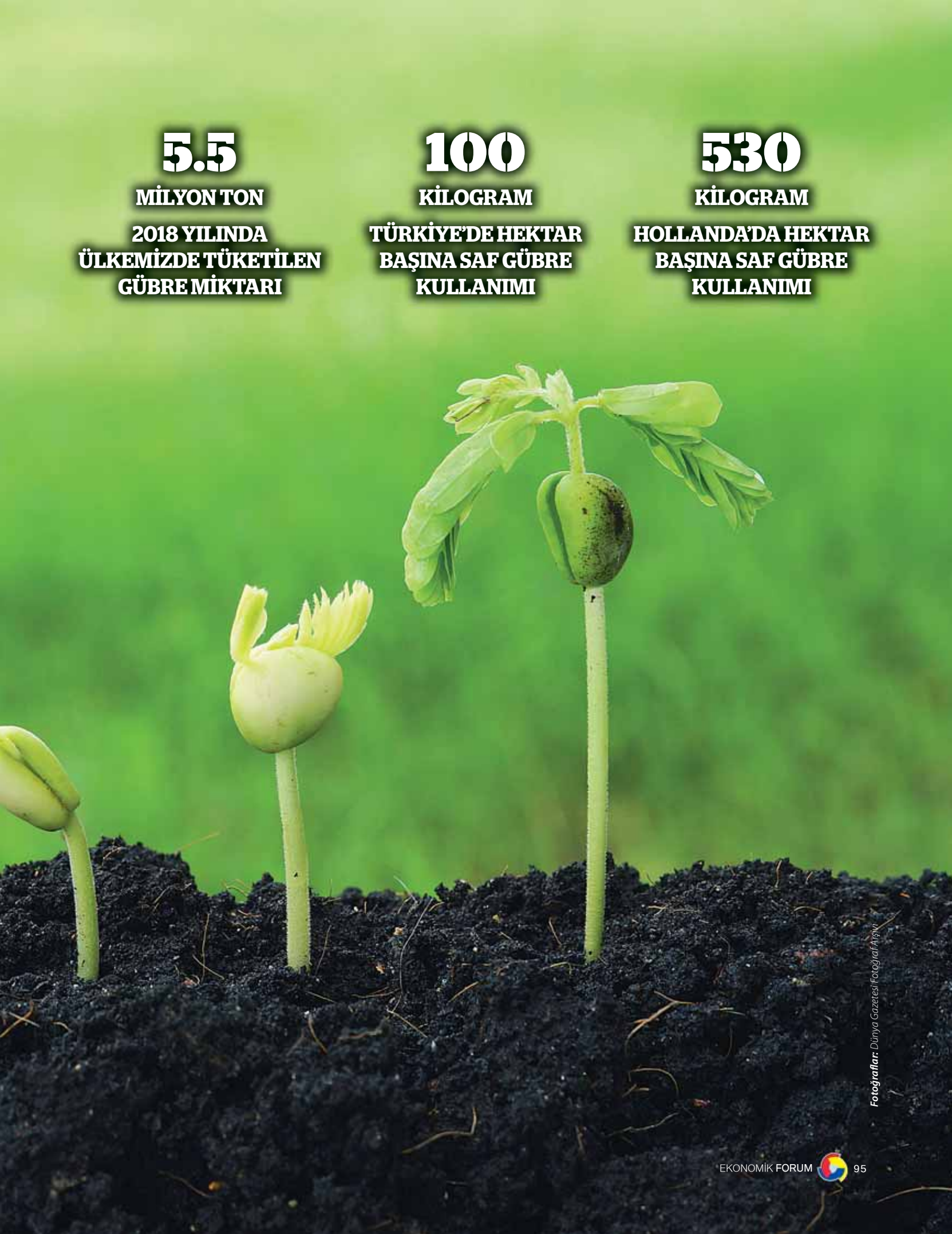
KİLOGRAM

TÜRKİYE'DE HEKTAR BAŞINA SAF GÜBRE KULLANIMI

530

KİLOGRAM

HOLLANDA'DA HEKTAR BAŞINA SAF GÜBRE KULLANIMI



Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Kimyasal hammaddede yüzde 90 oranında dışa bağımlı olmanın getirdiği dezavantajlar ve buna bağlı olarak 2018 yılının ortaları itibarıyla kur artışı başta olmak üzere ekonomide yaşanan dalgalanmalar nedeniyle iç pazarda yüzde 14.5 civarında daralan gübre sektörü, ihracata ağırlık vermeye başladı. Küresel pazarda öne çıkan temel iki unsurun teslimat zamanı ve fiyat olduğunu belirten sektör temsilcileri, gübre üreticilerinin ihracatta rekabetçi olabilmesi için desteklerin artması ve bürokratik sürecin kolaylaştırılması gerektiğini vurguluyor. Ayrıca gübrede dışa bağımlılığın azaltılmasında atılabilecek en önemli adımlardan birinin yerli kaynaklarla üretilen organik gübreler olduğunu ifade eden uzmanlar, devletin organik gübre kullanımını teşvik etmesi ve gübre üreticilerine yönelik destekler vermesi gerektiğinin altını çiziyor.

Nüfusun hızla artmasına paralel olarak gıda maddeleri ihtiyacındaki artış, sürdürülebilir tarımın temel girdilerinden biri olan gübreyi ülkelerin en değerli tarımsal üretim öğelerinden biri haline getiriyor. Kişi başına düşen ekilebilir alanların her geçen gün azaldığı Türkiye'de alan başına daha fazla bitkisel üretim gerektiğinden dolayı gübreye olan ihtiyaç da büyümeye devam edecek.



2018 yılında 5.5 milyon ton gübre tüketildi

Türkiye'deki gübre tüketim miktarlarına bakıldığında, son beş yılda 5.5 milyon ton ile 6.7 milyon ton arasında değişen rakamlar dikkat çekiyor. 2015 yılında 5.5 milyon ton olan tüketim, 2016'da KDV'nin sıfırlanması üzerine 6.7 milyon tona ulaştı. Tüketim 2017 yılında 6.3 milyon ton olarak gerçekleşirken, 2018 yılında bu rakam 5.5 milyon tona düştü. Bir önceki yıla göre 2018 yılında meydana gelen yüzde 14.5 civarındaki azalmanın, 2018'in yaz aylarında başlayan ekonomik çalkantılar ve kurdaki artıştan kaynaklandığını belirten uzmanlar, ithalata olan bağımlılık nedeniyle döviz kurundaki kayda değer artışın ve tarımın vadeli bir sektör olması nedeniyle finansman maliyetlerindeki artışın gübre fiyatlarını oldukça yükselttiğini vurguluyor.

Türkiye gübre sektörünün her yıl üretimini artırdığına dikkat çeken sektör temsilcileri, ancak kimyasal hammaddenin yüzde 90'a yakın kısmının ithal edilmesinin fiyatları yükselttiğini ve bu durumun iç tüketimde azalmaya neden olduğunu belirtiyor. Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında, Türkiye'deki tüketimin oldukça düşük kaldığını aktaran uzmanlar, saf gübre kullanımının Hollanda'da hektar başına 530 kilogram, Almanya'da 240 kilogram, Yunanistan'da 190 kilogram iken, Türkiye'de bu rakamın 100 kilogram seviyesinde kaldığının altını çiziyor. Kimyasal gübre üretiminde kullanılan kimyasalların tamamına yakını ithal edilirken, organik gübre üretimi ise Türkiye'deki yerli kaynaklar kullanılarak yapılıyor. Üretilen gübrenin dağıtım kanallarını; zirai ilaç bayileri, gübre bayileri, tarım kredi kooperatifleri ve birliklerin de dahil olduğu Türkiye genelindeki 12 bin 500 civarında satış noktası oluştururken, Türkiye'de toplam yedi üretici firmanın faaliyet gösterdiği kimyevi gübre sektörünün üretim kapasitesi ise yıllık ortalama 5.7 milyon ton düzeyinde gerçekleşiyor.

Gübre Üreticileri, İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği'nin verilerine göre, 20 yıl önce net ithalatçı olan Türkiye gübre sektörü, bugün itibarıyla 300 civarında üretici firma aracılığıyla 60'ı aşkın ülkeye ihracat yapıyor. Yeniliklere ve teknolojiye yatırım yapan yerli firmalar; klasik gübre, özel gübre, organik



gübre ve organomineral gübre gibi ana başlıklar altındaki ürün gamını her geçen gün büyütüyor. Yurt genelinde bakanlıktan lisans almış bin 92 irili ufaklı firma bulunduğunu ifade eden sektör temsilcileri, pazarın büyük bir kısmının ise altı veya yedi firmanın kontrolünde olduğuna dikkat çekiyor.

"Bürokratik süreçler bir an önce kolaylaştırılmalı"

Mevzuatta yaşanan aksamalar nedeniyle gübre üretim kapasitesinde yüzde 25 dolayında düşüşler olduğunu kaydeden sektör temsilcileri, bunu nedeninin gübre takip sisteminin (GTS) kolay uygulanabilir bir sistem olmaması, maliyetinin yüksek olması ve konuyla ilgili tek bir yüklenici firmanın hizmet veriyor olmasından kaynaklandığını vurguluyor.

Sektör temsilcileri, GTS'nin el yapımı patlayıcı (EYP) kapsamında sınırlı kalmasını, aksaklıklarının giderilmesini, maliyetinin düşürülmesini ve kolay uygulanabilir bir sistem olmasını talep ediyor.

Bu arada yerli kaynak ve atıkları kullanarak üretim yapan firmaların, uluslararası firmalarla rekabet eder konuma geldiğine dikkat çeken uzmanlar, son yıllarda organomineral, inhibitörlü gübreler ve teknoloji kullanımı konularında önemli gelişmeler yaşandığını vurguluyor. Global pazarda bugün itibarıyla öne çıkan temel iki unsurun teslimat zamanı ve fiyat olduğunu dile getiren sektör temsilcileri, Türkiye gübre üreticilerinin ihracatta rekabetçi olabilmesi için devlet desteklerinin artması ve bürokratik sürecin kolaylaştırılması gerektiğinin altını çiziyor.

Türkiye'de kullanılan gübrenin yaklaşık yüzde 30'unun, gübre hammaddelerinin ise yüzde 90'ının ithal edildiğini aktaran uzmanlar, taban ve nitratlı gübrelerin katkı maddesi olarak kullanılan kireç taşı, kil ve dolamit dışında gübre üretiminde kullanılan girdilerin tamamen ithal edildiğini vurguluyor. Azotlu gübrelerin hammaddesinin doğalgaz olduğuna dikkat çekilirken, Türkiye'de çıkarılan doğalgaz miktarının yurttaki tüketimin yalnızca yüzde 1'i düzeyinde olduğuna vurgu yapılıyor. Taban gübrelerinin hammaddesi olan fosfat kayasının ise ağırlıklı olarak Kuzey Afrika ülkelerinden ithal edildiğini ileten uzmanlar, Mardin Mazıdağı'nda fosfat yatakları bulunduğunu, ancak rezervin yeterli miktarda olmadığını söylüyor. Toprak ve bitkilerin ihtiyacı olan azot, fosfor ve potasyum miktarlarının Türkiye'de sadece yarısının kullanıldığının altını çizen uzmanlar, kaliteli bitkisel üretim için organik gübre, hümik asit, toz kükürt, çinko, bor gibi toprak düzenleyicilerinin uygun miktar ve zamanda kullanılarak üretimin artırılabileceğini aktarıyor.

"Organik gübre geleceğin yegane gübresi olacak"

Gübrede dışa bağımlılığın azaltılmasında atılabilecek en önemli adımlardan birinin yerli kaynaklarla üretilen organik gübreler olduğunu vurgulayan uzmanlar, son yıllarda üretici sayısının arttığını, irili ufaklı pek çok organik gübre üreticisinin iç pazara ürün sunduğunu anlatıyor. Başta solucan gübresi olmak üzere organik gübrenin tamamen yerli kaynaklarla üretildiğini ve toprağın verimliliğini yüzde 40 civarında artırdığını kaydeden uzmanlar, bu konuda çiftçilerin yeterince bilinçli olmaması nedeniyle organik gübre tüketiminin olması gereken seviyeye ulaşmadığına dikkat çekiyor. Devletin organik gübre kullanımını teşvik etmesini ve gübre üreticilerine yönelik destekler vermesi gerektiğini dile getiren uzmanlar, sürdürülebilir tarımın temel unsurlarından olan organik gübrenin, geleceğin yegane gübresi olacağını vurguluyor.

"GÜBRE TAKİP SİSTEMİNDE YAŞANAN SORUNLARIN ÇÖZÜLMESİNİ BEKLİYORUZ"



Gübre takip sisteminde sorunlar yaşanıyor ve üyelerimiz bu sisteme yönelik itirazlarını dile getiriyor. Sektör temsilcileri olarak sistemin el yapımı patlayıcı (EYP) kapsamında sınırlı kalmasını aksaklıklarının giderilmesini, maliyetinin düşürülmesini, kolay uygulanabilir bir sistem olmasını bekliyoruz.

METİN GÜNEŞ
Gübre Üreticileri, İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği (GÜİD) Yönetim Kurulu Başkanı

Derneğimiz 2003 yılında kuruldu ve bugün 130 civarında üyesi bulunan; gübre sektöründe ithalat, ihracat, üretim yapan firmaları temsil eden bir sivil toplum kuruluşu konumunda.

Türkiye'de kimyevi gübrenin kullanılmasına 1950'li yıllarda başlandı, ancak 1970'li yıllara kadar çiftçilerimiz bu kimyasalları kullanmada çekimser davrandı. Sonraki yıllarda Tarım Bakanlığı'nın çiftçilere gübre ve gübrelemenin önemine yönelik bilgilendirme çalışmaları sonucu gübre kullanımı yaygınlaştı.

Bundan 20 yıl önce net bir ithalatçı sektörken, bugün itibarıyla 300 civarında üretici firmamızla 60'tan fazla ülkeye özel gübrelerin ihracatını yapmaya başladık. Bu durum Türkiye'de üretici firmaların yeniliklere ve teknolojiye yatırım yaptıklarını gösteriyor. 2018 yılı verilerine göre Türkiye'de 5.5 milyon ton kimyasal gübre kullanıldı. Bu gübrelerin yarısına yakın kısmı azotlu gübre olarak tüketildi. Yurtta irili ufaklı faaliyet gösteren, bakanlıktan lisans almış bin 92 klasik gübre, özel gübre, organik gübre ve organomineral üreten, fason ürettiren, ithal eden firma ve bakanlığın en son verilerine göre 15 bin tescilli ürün bulunuyor.

"Kimyasalların tamamına yakını ithal ediliyor"

Sektörde her geçen yıl üretim olarak artış sağlıyor olsak da hammadde bazında değerlendirdiğimizde yüzde 90'a yakın kısmı ithal ediliyor. Gübre sektöründe süreç; tedarikçi firmaların üreterek veya ithal ederek temini ile başlıyor. Kimyasalların tamamına yakını ithal ediliyor, organiklerin üretimi ise Türkiye'deki yerli kaynaklar da kullanılarak yapılıyor. Üretilen ve ithal edilen ürünler zirai ilaç bayileri, gübre bayileri, tarım kredi kooperatifleri, birlikler olmak üzere dağıtıcı bayi adı altında 12 bin 500 civarında satış noktalarından çiftçilerimize ulaştırılıyor.

2018 yılı yaz aylarında başlayan ekonomik çalkantılar gübre sektörünü son derece olumsuz etkiledi. 2018 gübre istatistiklerine bakıldığında da bu durum net bir şekilde görülüyor. 2018 yılı tüketim miktarı 5.5 milyon ton. 2017 yılı miktarı ise 6.3 milyon tondu. Bu haliyle bakıldığında genel toplamda yüzde 14.5 gibi daralma var. Genel olarak gübre kullanımındaki düşüşün nedenlerinin başında, ithalata olan bağımlılık nedeniyle döviz kurundaki kayda değer artış ve tarımın oldukça vadeli bir sektör olması nedeniyle finansman maliyetlerindeki artışlardan kaynaklı olarak fiyatların çok yükselmesi geliyor.

GÜİD üyeleri olarak, Türkiye'nin yaşadığı ekonomik saldırılar karşısında bizler de enflasyonla topyekun mücadele konusunda üstümüze düşeni yapmaya çalıştık. Son dönemlerde devam etmesini beklediğimiz kur ve faiz yönünün aşağı yönlü olması gübre fiyatlarının düşmesini sağlayacaktır.

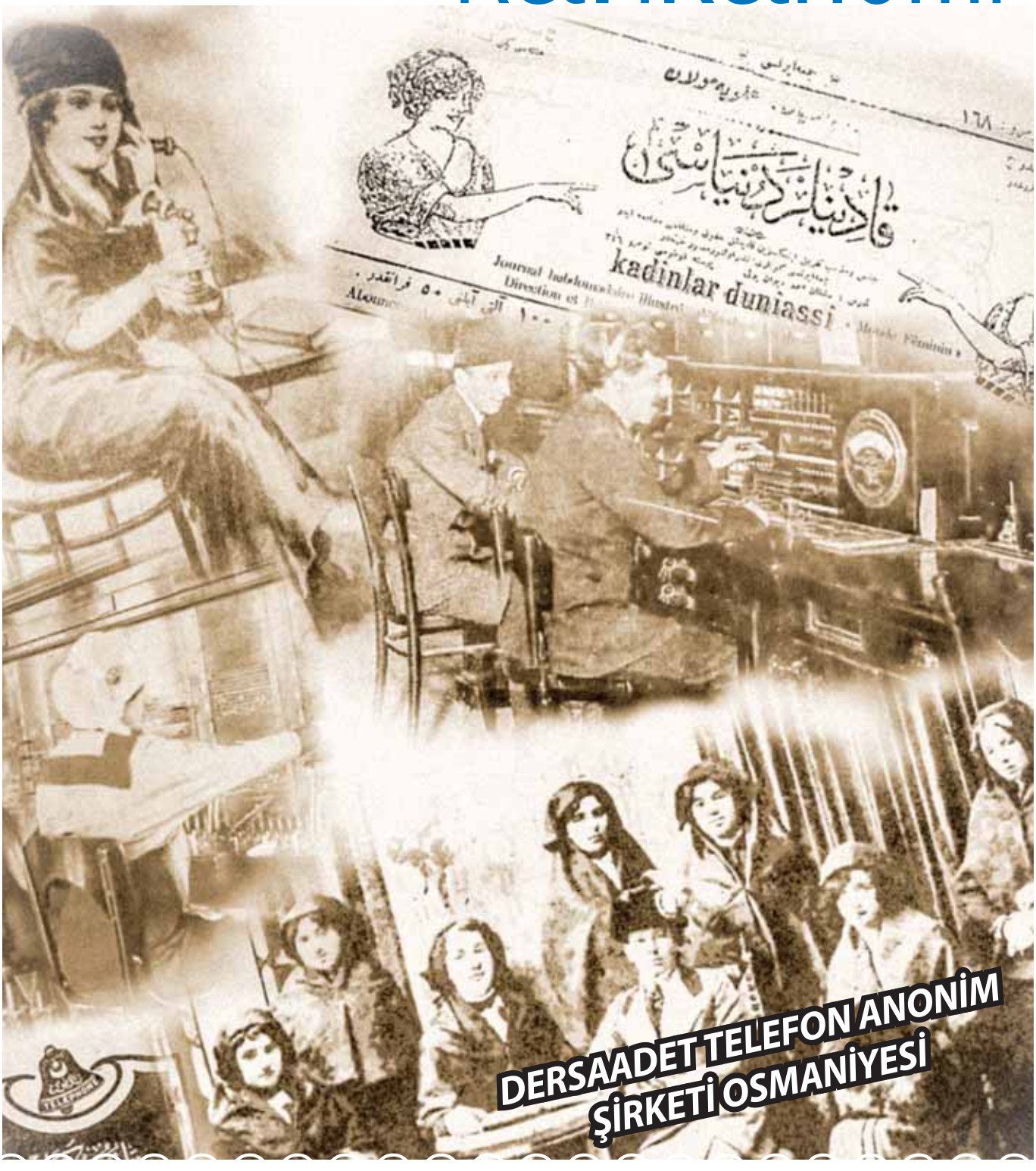
"Kapasitelerde yüzde 25 civarında düşüş yaşanıyor"

Temel amacı el yapımı patlayıcı (EYP) olarak kullanılan gübrelerin takip edilmesi olan gübre takip sisteminin (GTS) tüm ürünlerde uygulanıyor olması, sistemin kolay uygulanabilir olmaması, maliyetinin yüksek olması, tek bir yüklenici firmanın hizmet veriyor olmasından kaynaklı yeterli hizmetin verilmemesi yani sistemin aksaması nedeniyle kapasitelerde yüzde 25 civarında düşüş yaşanıyor. Bu durumdan kaynaklı sektörde sorunlar yaşanıyor ve üyelerimiz bu sisteme yönelik itirazlarını dile getiriyor. Sektör temsilcileri olarak sistemin EYP kapsamında sınırlı kalmasını, aksaklıklarının giderilmesini, maliyetinin düşürülmesini, kolay uygulanabilir bir sistem olmasını bekliyoruz. Konuyla ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ile karşılıklı olarak görüşerek sorunların çözümü için çalışıyoruz.

Öte yandan Türkiye'de başlayan Endüstri 4.0 süreci ile birlikte ileri teknolojinin kullanılması, istihdam sorununu beraberinde getirse de yeni ve farklı teknolojik yöntemler uygulayan işletmeler ve bu işletmelerden elde edilen bitki besinleri ilave istihdam oluşturuyor. Yerli kaynaklar ve atıklar kullanılarak bunların gübreye dönüştürülmesi ve bu dönüşümle ilgili küresel gübre sektöründe faaliyet gösteren firmalarla eş zamanlı olarak teknoloji kullanımıyla yerli birçok firma, uluslararası firmalarla rekabet eder konuma geldi.

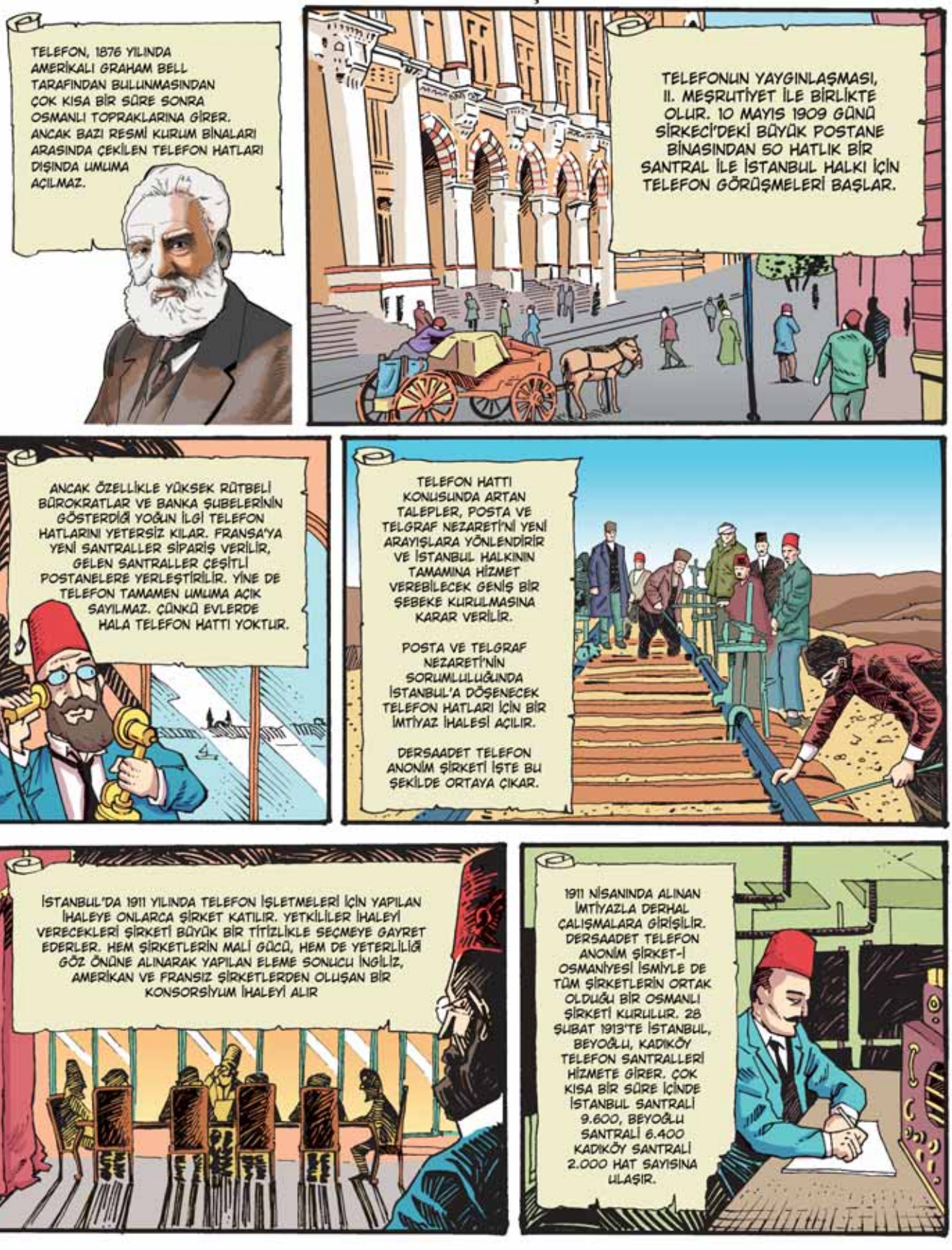
Çizgilerle Hayat

Karikanomi



Telefon, 1876 yılında Amerikalı Graham Bell tarafından bulunmasından kısa bir süre sonra Osmanlı topraklarına girdi. Çok ortaklı Dersaadet Telefon Anonim Şirketi Osmaniyesi sayesinde de telefon İstanbul'da yaygınlaştı. Osmanlı kadınlarının çalışma hayatına ilk kez girdiği Dersaadet Telefon Anonim Şirketi'ni Güven Bilge çizimleri ile anlattı.

DERSAADET TELEFON ANONİM ŞİRKETİ OSMANİYESİ



DERSAADET TELEFON ANONİM ŞİRKETİ, HATLARIN DEVREYE GİRMESİYLE İSTANBUL GAZETELERİNE İŞ İLANI VERİR. BUNA GÖRE ŞİRKET SANTRAL MERKEZİNDE ÇALIŞACAK BAYAN ELEMANLAR ARAMAKTADIR.

BU İLAN DEVRİN RADİKAL KADIN DERGİLERİNDEN BİRİ OLAN KADINLAR DÜNYASI ADLI DERGİDE DE YAYINLANIR. HATTA DERGİNİN BAŞYAZARLARINDAN EMİNE SEHER ALİ HANIM BU İLANI BÜYÜK BİR MÜJDE EDASI İLE DUYURUR VE "FIRSAT ARTIK GELDİ" DER. NE VAR Kİ OSMANLI HANIMLARI BU İLANA GEREKLİ İLGİYİ GÖSTERMEZ.

BUNUN ÜZERİNE EMİNE SEHER ALİ HANIM OLDUKÇA SERT BİR ELEŞTİRİ YAYINLAR.

BU AĞIR YAZI ÜZERİNE DERGİ ÇEVRESİNİN AKTİF İSİMLERİNDEN BİRİ OLAN AYŞE BEDRİYE OSMAN HANIM VE ARKADAŞLARI ÇALIŞMAK İÇİN DERSAADET TELEFON ŞİRKETİ OSMANİYESİ'NE BAŞVURUR. ANCAK ŞİRKET BİR SÜRE BU HANIMLARI OYALAR. ÇÜNKÜ MÜSLÜMAN KADINLARI ÇALIŞTIRMAK İSTEMİYORDUR.

SONUÇTA UZUN UĞRAŞLARDAN SONRA BEDRİYE HANIM VE ARKADAŞLARI ŞİRKETTE İŞE BAŞLAR. BÖYLELİKLE OSMANLI KADINLARI DA ÇALIŞMA HAYATINA GİRMİŞ OLUR.

DERSAADET TELEFON ANONİM ŞİRKETİ BİR MÜDDET FAALİYETLERİNE DEVAM EDER. I. DÜNYA SAVAŞI İLE BERABER ŞİRKETE HÜKÜMET TARAFINDAN EL KONUR. 14 MAYIS 1915'TEN NİSAN 1919'A KADAR ŞİRKET TÜRK MÜHENDİSLERİ TARAFINDAN İŞLETİLİR. SAVAŞTAN SONRA YÖNETİM TEKRAR ŞİRKETE DEVREDİLİR VE DERSAADET TELEFON ANONİM ŞİRKETİ 1935 YILINA KADAR ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜR.

SÖZ KONUSU ŞİRKET 1 EYLÜL 1935 TARİHİNDE BÜTÜN MAL VARLIĞI İLE HÜKÜMETÇE SATIN ALINARAK DEVLETLEŞTİRİLİR.

BİR SÜRE PTT BÜNYESİNDE HİZMET VEREN TELEFON İŞLERİ 1995 YILINDA TELEKOMÜNİKASYON VE POSTA İŞLERİNİN AYRILMASIYLA KURULAN TURK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. BÜNYESİNDE HİZMET VERMEYE BAŞLAR.

BUNA GÖRE BU FİRMA 30 YIL MÜDDETLE TELEFON HATTI DÖŞEME İMTİYAZINI ELİNDE BULUNDURARAK HASILATIN YÜZDE 15'İNİ HER ÜÇ AYDA BİR HÜKÜMETE VERECEKTİR. YİNE ANLAŞMAYA GÖRE İMTİYAZIN İLK ON YILINDA YABANCI PERSONEL İSTİHDAM EDİLECEK, İSTANBUL'DA BİR TELEFON MEKTEBİ AÇILARAK BURADA OSMANLI VATANDAŞI KADROLAR YETİŞTİRİLECEK VE BÖYLECE ON YILIN SONUNDA KADRO TAMAMEN OSMANLI VATANDAŞLARINDAN OLUŞACAKTIR.



Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

Facebook'un kripto parasına sıfır puan

Yalnızca bir budala kendi parasal refahını Facebook'a emanet eder. Ama belki de mesele tam da budur. Her dakika kaç enayinin doğduğunu, aylık 2.4 milyar aktif kullanıcısı hakkında elinde onca kişisel veri olan Facebook'tan daha iyi kim bilebilir ki?

Facebook ve bazı şirket müttefikleri dünyanın gerçekten gereksinim duyduğu şeyin bir başka kripto para olduğuna ve böyle bir kripto parayı piyasaya sürmenin, elinin altında bulunan çok sayıdaki yeteneği kullanmanın en iyi yolu olduğuna karar vermiş durumda. Facebook'un böyle düşünmesi, yirmi birinci yüzyıl Amerikan kapitalizminde neyin bozuk olduğu hakkında çok şey ortaya koyuyor.

Bazı açılardan, piyasaya alternatif bir para birimi sürmek için ilginç bir zaman. Geçmişte geleneksel para birimleriyle ilgili en büyük şikâyet istikrarsız olmalarıydı, hızlı ve belirsiz enflasyon onları kötü bir değer saklama aracı yapıyordu. Ama dolar, Euro, yen ve renminbi dikkat çekecek ölçüde istikrarlı kaldılar. Bilakis, bugün insanlar enflasyon konusunda değil, para darlığı (deflasyon) konusunda endişeleniyorlar.

Mali saydamlık ilerleme kaydetti

Dünya mali saydamlık konusunda çok ilerleme kaydetti ve para aklamak ve diğer yasadışı eylemler için bankacılık sisteminin kullanılmasını çok daha zorlaştırdı. Teknoloji de işlemleri verimli bir şekilde tamamlamamıza olanak sağladı. Artık para, dolandırıcılığa karşı alınmış çok iyi önlemler altında müşterilerin hesaplarından satıcıların hesaplarına nano saniyelerde geçiyor. İhtiyaç duyduğumuz son şey, yasadışı faaliyetleri beslemek ve para aklamak için yeni bir araç ama kripto paranın kesinlikle tam da bunu yaptığını göreceğiz.

Bir ödeme aracı olduğu kadar değer saklama aracı olarak da kullanılan mevcut para birimlerimiz ve mali düzenlemelerimizle ilgili gerçek sorun, işlemleri kontrol eden şirketler arasında rekabetin olmaması ve bu şirketlerin denetim altına alınmaması. Bunun sonucu olarak özellikle Amerika'da tüketiciler ödemelerin olması gerekenden çok daha fazlasını ödemekte ve bu sırada Visa, Mastercard, American Express ve bankaların ceplerini milyarlarca dolarlık aşırı kazanç "rant"ı ile doldurmaktadır. 2010 Dodd-Frank mali reform yasasında yapılan Durbin Değişikliği, banka kartlarından alınan abartılı ücretleri sadece belirli bir ölçüde frenlemiş ama çok daha büyük bir sorun olan kredi kartlarından alınan abartılı ücretler konusunda hiçbir şey yapmamıştır.

Aralarında Avustralya'nın da olduğu diğer ülkeler, kredi kartı şirketlerinin rekabeti kısıtlamak için sözleşme hükümlerini kullanmalarını yasaklayarak çok daha iyi

Facebook son bir kaç senede, bankacılık sektörünün elde etmek için çok daha uzun çabaladığı bir güvensizlik düzeyine ulaşmış bulunuyor. Facebook'un liderleri defalarca, para ve vaatlerini yerine getirme seçenekleri arasında kaldıklarında, parayı tercih etmiştir. Ve hiçbir şey yeni bir para birimi yaratmak kadar "parayla ilgili" olamaz.

bir iş çıkardılar. Amerikan Yüksek Mahkemesi ise 5'e 4 oyla alınan kararlarından birinde bu hükümlerin rekabeti engelleyici etkilerini görmezden geldi. Ama Amerika rekabetçi olmayan ikinci sınıf bir mali sisteme sahip olmaya karar vermiş olsa da Avrupa ve dünyanın geri kalan bölümü hayır demeli. Trump'ın, Avrupa Rekabet Komiseri Margrethe Vestager'i eleştirirken söylediği gibi, rekabet yanlısı olmak Amerikan karşıtlığı anlamına gelmiyor.

Ranttan kendilerine pay istiyorlar

Facebook'un iş modeli nedir ve neden bu kadar çok kişi Facebook'un bu yeni girişimiyle ilgileniyor diye sorulabilir. Bunun nedeni, işlemlerin gerçekleştirildiği platformlarda oluşan ranttan kendi paylarını istemeleri olabilir. Daha fazla rekabetin kârı neredeyse sıfıra indirmeyeceğine olan inançları, şirketlerin piyasanın gücünü kullanma yeteneklerine ve hükümetin bu aşırılıkları frenlemek için müdahale etmemesini sağlayacak siyasi güçlerine olan inançlarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Tam da ABD Yüksek Mahkemesi, Amerikan demokrasisini baltalama konusundaki kararlılığını tazelemişken Facebook ve arkadaşları kendilerinin korkacak bir şeylerinin olmadığını düşünüyor olabilirler. Ama sadece istikrarı korumakla değil, aynı zamanda mali sektörde rekabetin varlığını sağlamakla da görevli olan düzenleyiciler bu noktada devreye girmelidir. Ayrıca dünyanın geri kalanı, Amerika'nın rekabeti engelleyici uygulamalarıyla birlikte teknoloji hâkimiyetine sahip olması konusunda çok daha az heyecanlı.

İddia edildiğine göre yeni Libra para biriminin değeri, bir küresel para birimi sepetine dayanarak sabitlenecek ve muhtemelen bir devlet hazineleri karışımı tarafından da %100 desteklenecek. Alın size bir başka gelir kaynağı daha: "mevduatlar" (Libra karşılığında verilen geleneksel para birimleri) için herhangi bir faiz ödemeyen Facebook, bu "mevduatlar"dan alacağı faizden bir arbitraj kârı elde edebilir. Ama paralarını daha güvenli olan ABD Devlet tahviline ya da para piyasası yatırım ortaklığına yatırmak varken kim Facebook'a ve neden sıfır faizle mevduat versin ki? (Eğer Facebook (tıpkı gizlilik ve rekabet konularında yaptığı gibi) vergi sistemimize de karşıda sorumsuz hareket edebileceğini düşünmüyorsa, Libra yerel para birimlerine çevrilirken her bir işlem gerçekleştiğinde sermaye kazanç ve zararlarının kaydedilmesi, önünde önemli bir engel gibi duruyor).

Böyle bir araca göz yumulur mu?

İş modeliyle ilgili soruya verilecek iki bariz cevap var: Birincisi, yasadışı faaliyetler ile uğraşan insanlar (bunlara muhtemelen Amerika'nın mevcut başkanı da dâhildir) yolsuzluk, vergi kaçırma, uyuşturucu kaçakçılığı ve terörizm faaliyetlerinin fark edilmemesini sağlamak için çok para vermeye dünden razı. Bununla birlikte, suçu kolaylaştırmak için mali sistemin kullanılmasını engelleme konusunda bu kadar ilerleme kaydetmişken neden birisi (hele hele hükümet veya mali düzenleyiciler) sırf üzerinde "teknolojik" etiketi var diye böyle bir araca göz yumsunlar ki?

Eğer Libra'nın iş modeli buysa, hükümetler Libra'ya derhal son vermelidir. Libra en azından mali sektörün geri kalanına uygulanan şeffaflık düzenlemelerine tabi olmalıdır. Ama o zaman da kripto para olmaz.

Bunun yerine, tıpkı Facebook'un eline geçen diğer bütün verilerde olduğu gibi Libra işlemlerinin sağladığı verilerin de madenciliği yapılabilir, bu da onun piyasa gücünü ve kârını artırabilir ve bizim güvenlik ve gizliliğimizi baltalayabilir. Facebook (ya da Libra) bunu yapmamayı vaat edebilir, ama kim buna inanır ki?

Bir de bundan çok daha geniş kapsamlı olan "güven" meselesi var. Her para birimi, güç kazanılmış ve kendisine "yatırılmış" değerin istenildiğinde geri alınabileceği güvenine dayanmaktadır. Özel bankacılık sektörü kendisinin bu açıdan güvenilmez olduğunu uzun süre önce gösterdi, işte bu nedenle yeni sağduyulu düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor.

Ama Facebook son bir kaç senede, bankacılık sektörünün elde etmek için çok daha uzun çabaladığı bir güvensizlik düzeyine ulaşmış bulunuyor. Facebook'un liderleri defalarca, para ve vaatlerini yerine getirme seçenekleri arasında kaldıklarında, parayı tercih etmiştir. Ve hiçbir şey yeni bir para birimi yaratmak kadar "parayla ilgili" olamaz. Yalnızca bir budala kendi parasal refahını Facebook'a emanet eder. Ama belki de mesele tam da budur. Her dakika kaç enayinin doğduğunu, aylık 2.4 milyar aktif kullanıcısı hakkında elinde onca kişisel veri olan Facebook'tan daha iyi kim bilebilir ki?

Telif hakkı: Project Syndicate, 2019. **www.project-syndicate.org**



Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın da direktörüdür.

Amerika'nın ekonomik kuşatmaları ve uluslararası hukuk

ABD yaptırımlarının erozyona uğratılması yavaş yavaş olacaktır. Kuzey Kore, Venezuela ve İran'a yaşatılan büyük ekonomik acıya, felakete rağmen bu ülkelerden hiçbiri ABD'nin taleplerine boyun eğmemiş bulunuyor.

ABD Başkanı Donald Trump dış politikasını, her biri hedef ülkeyi korkutarak, baskı yaparak, hatta aç bırakarak Amerika'nın taleplerine boyun eğmeye zorlamak üzere tasarlanmış olan bir dizi sert ekonomik kuşatmaya dayandırmış bulunuyor. Her ne kadar bu uygulama askeri bir saldırıdan daha az şiddet içeriyor olsa da ve kuşatma deniz kuvvetleri yerine finansal araçlar kullanılarak yapılsa da sonuçlar sivil halk için genelde çok kötü oluyor. Bu itibarla, Amerika Birleşik Devletleri tarafından uygulanan ekonomik kuşatmalar Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından uluslararası hukuk ve BM Sözleşmesi esasında ele alınmalıdır.

Trump 2016'daki başkanlık kampanyasında ABD'nin Orta Doğu'da sık sık savaşa başvurmasına karşı çıkmıştı. ABD 1990-2016 yılları arasında Irak'ta iki büyük savaş başlatmış (1990 ve 2003), Afganistan'da (2001), Libya'da (2011) ve Suriye'de (2012) savaşa girmiş, çok sayıda küçük askeri müdahaleye de katılmıştı (Mali, Somali, Yemen ve diğerleri). Her ne kadar Suriye Savaşı genelde bir iç savaş olarak nitelendirilse de aslında bu ABD ve Suudi Arabistan öncülüğünde gerçekleştirilen ve "Çınar Kerestesi" (Timber Sycamore) adı verilen bir ABD Başkanlık talimatı uyarınca yürütülen bir rejim değişikliği savaşıydı.

Savaşlar siyasi amaçlarına ulaşamadı

Amerika'nın öncülük ettiği bu savaşların (ve yakın tarihteki diğer savaşların) hiçbiri siyasi amaçlarına ulaşamadı ve büyük çatışmaları kronik şiddet ve istikrarsızlık izledi. Suriye'de Beşar Esad'ı iktidardan zorla indirme girişimi, neticede on milyondan fazla Suriyeli'nin ülkesini terk etmek zorunda kaldığı ve yarım milyon civarında insanın vahşice öldürüldüğü, ABD, Suriye, Rusya, Suudi Arabistan, Katar, İran, Türkiye, İsrail ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin dâhil olduğu bir vekâlet savaşına yol açtı.

Her ne kadar Trump şimdiye kadar yeni bir savaştan kaçındıysa da başka yöntemler kullanarak ABD'nin rejim değiştirme çabalarını sürdürdü. Trump genelde bir tecritçi olarak nitelendirilmektedir, bununla birlikte en az kendisinden öncekiler kadar müdahalecidir. Bugüne kadarki stratejisi düşmanlarını zorlamak için ABD'nin askeri gücünden çok ekonomik gücüne dayanmak olmuştur ki bu da kendi özel zulmüne ve istikrarsızlığına yol açmaktadır. Ve bu strateji sürekli olarak doğrudan savaşa yol açma riskini doğurmaktadır, tıpkı İran ile olduğu gibi.

Trump yönetimi şu anda Kuzey Kore, Venezuela ve İran'a karşı kapsamlı ekonomik kuşatma

Amerika'nın ekonomik kuşatmaları da askeri kuşatmalara benzer bir işleve ve sonuca sahip. Güvenlik Konseyi'nin ABD yaptırım rejimini ele alma ve bu yaptırımları uluslararası hukuk ve barışı koruma koşullarına göre değerlendirme zamanı gelmiş bulunuyor.

uygulamaya çalışmaktadır. Ayrıca Küba ve Nikaragua gibi ülkelere karşı nispeten daha küçük kuşatmalar uygulamakta ve Çin'in teknolojiye erişimini kesme çabalarını da yoğunlaştırmaktadır.

Venezuela ve Kuzey Kore

Kuzey Kore'ye uyguladığı kuşatma en azından kısmen Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından onaylanmış bulunuyor. İran'a uyguladığı kuşatma ise Güvenlik Konseyi'nin duruşu ile taban tabana zıt. Venezuela'ya uyguladığı kuşatma hakkında ise Güvenlik Konseyi lehte veya aleyhte herhangi bir karar vermiş değil. ABD'nin bu üç ülkeyi hemen bütün uluslararası ticaretten dışlama girişimi, gıda ve ilaç alanlarında ve enerji ve su dâhil temel alt yapı hizmetleri için gerekli yedek parçalar konusunda sıkıntılara yol açıyor.

Kuzey Kore kuşatması esas olarak BM denetimindeki yaptırımlar aracılığıyla yürüyor ve Kuzey Kore'ye yapılacak ihracatlar, Kuzey Kore'den yapılacak ithalatlar ve Kuzey Kore kurumlarıyla kurulacak finansal ilişkiler hakkında kapsamlı bir listeyi içeriyor. BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) on milyon Kuzey Koreli'nin kısmen bu yaptırımlardan dolayı açlık tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu bildiriyor. FAO, "Yaptırımların doğrudan veya dolaylı olarak tarımsal üretim üzerinde istemeden neden olabileceği olumsuz etkiler göz ardı edilemez" uyarısında bulunuyor ve ekliyor: "En bariz sınırlamalar, tarımsal üretim için gerekli olan belirli şeylerin, özellikle de yakıt, makine ve ekipmanların ithalatına uygulananlardır."

ABD'nin Venezuela'ya uyguladığı acımasız yaptırımlar iki aşamada hayata geçirildi. Ağustos 2017'de uygulamaya konulan birinci yaptırım, doğrudan ülkenin en çok döviz kazanan ve devlete ait bir şirket olan PDVSA'yı hedefliyordu. Ocak 2019'da uygulanmaya başlanan ikinci tur yaptırımlar ise daha kapsamlıydı ve Venezuela hükümetini hedef alıyordu. Birinci tur yaptırımların kısa bir süre önce yapılan ayrıntılı bir analizi, bunların ülke üzerindeki yıkıcı etkilerini ortaya koymaktadır. ABD yaptırımları önceki kötü ekonomik yönetimi çok daha ağırlaştırmış, petrol üretiminde büyük bir düşüşe, yüksek enflasyona, ekonomik çöküşe (üretim 2016'dan beri yarı yarıya azalmış bulunuyor), açlığa ve artan ölüm oranına yol açmıştı.

İran'a uygulanan yaptırımlar 1979 yılından beri neredeyse kesintisiz olarak devam etmektedir. Ağustos 2018'de yürürlüğe konulan, şimdiye kadar uygulananların en şiddetlisi olan ve bu yılın başından itibaren biraz daha yoğunluğu artan önlemlerin amacı, İran dış ticaretini kesmektir. ABD yaptırımları, İran ile 2015 yılında yapılan nükleer anlaşmayı destekleyen BM Güvenlik Konseyi'nin 2231 sayılı Kararı ile taban tabana zıttır. Bu yaptırımların sonucu da yıkıcı olmuştur. Uluslararası Para Fonu, İran ekonomisinin 2017 - 2019 arasında %10 kadar küçüleceğini, enflasyonun da bu yıl %30'lara varacağını öngörmektedir. Ülkede ilaç zor bulunmaktadır.

Yabancı şirketleri cezalandırıyor

Diğer ülkelerin ABD yaptırımlarını kolayca atlatabileceği düşünülebilir. Ama ABD, yaptırımları çiğneyen yabancı şirketleri cezalandırmakla tehdit etmiş ve ABD Doları'nın küresel nüfusunu bir sopa gibi kullanarak İran ile ticaret yapan yabancı bankalara da yaptırım uygulama tehdidinde bulunmuştur. Avrupa Birliği'nin İran ile ekonomik ilişki kurma yönündeki açık isteğine karşın, Avrupa bankaları hizaya gelmiştir. Uzun vadede Çin Yuan'ı, ruble veya Euro finansmanı kullanarak bu yaptırımları aşmak için daha fazla yol bulunması mümkündür. Bununla beraber ABD yaptırımlarının erozyona uğratılması ancak yavaş yavaş olacaktır.

Kuzey Kore'ye, Venezuela'ya ve İran'a yaşatılan büyük ekonomik acıya aslında felakete rağmen bu ülkelerden hiçbiri ABD taleplerine boyun eğmemiş bulunuyor. Bu anlamda yaptırımlar askeri müdahaleden daha başarılı olmadı. Kuzey Kore nükleer silah deposunu korudu ve büyük bir ihtimalle de genişletiyor. İran rejimi füze ve dış siyaset politikalarıyla ilgili ABD taleplerini reddediyor. Venezuela Başkanı Nicolás Maduro ise hala görevde.

ABD kuşatmaları başkanlık kararnamesi ile uygulanıyor, bu kararnameler kamuoyunda hemen hiç tartışılmıyor ve Kongre bu kararnameleri sistemli bir şekilde denetlemiyor. Bu, şimdiye kadar başkanların öncülük ettiği ve kamuoyu tarafından çok daha fazla incelenip denetlenen savaşlardan çok daha büyük ölçüde tek kişilik bir gösteri şeklinde devam etti. Trump, ABD halkı veya bütçesi için doğrudan hemen hemen hiçbir maliyet oluşturmayan, diğer ülkeleri felce uğratan, ama tam anlamıyla bir siyasi sorumluluk da doğurmayan yaptırımları dayatabileceğini fark etmiş bulunuyor.

Askeri kuşatmalar savaş nedenidir ve bu nedenle BM Güvenlik Kurulu denetimi de dâhil olmak üzere, uluslararası hukuka tabidir. Amerika'nın ekonomik kuşatmaları da askeri kuşatmalara benzer bir işleve ve sonuca sahiptir. Sivil halk için yıkıcı sonuçlara yol açarlar ve savaşa yol açma riski taşırlar. Güvenlik Konseyi'nin ABD yaptırım rejimini ele alma ve bu yaptırımları uluslararası hukuk ve barışı koruma koşullarına göre değerlendirme zamanı gelmiş bulunuyor.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2019. **www.project-syndicate.org**



Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

"İzleme ve gözleme kapitalizmi" ile sorumluluklarımız

Biz, doğru bir stratejiyle, öncelik alanlarını ve aşamalarını iyi belirlediğimiz bir "kapsama alanı oluşturma planına" sahip değilsek gereksiz yerlere yatırım yapabilir kaynakları israf edebiliriz.

Yaptığımız genellemelerin ne kadar "hayatın öz gerçeğine yakın", ne kadar uzak olduğunu "deneysel mesafe ayarlarına" bakarak belirleriz. Düşlediklerimizi ve düşündüklerimizi proje haline getirdiklerimizle, uygulamalarla sonuçlara dönüştürdüklerimiz arasında her zaman bir fark oluşur; bu farkın nicelik ve niteliği "deneysel mesafe" kavramıyla anlatılır.

Uygarlıkların bugün ulaştığı aşamada, yaygın genellemelerden biri de "Veri, yeraltı ve yerüstü kaynaklar arasında maddi ve kültürel zenginlik üretiminin en değerli kaynağı haline geldi" anlatımıdır. Bu metinde tartışmak isteğimiz merkez düşünce de "veri üretme alanları genişliyor; her şeyin birebir izlenip gözlenebilmesi, öngörme-önlem alma disipliniyle, gözetim-denetim disiplininin içerik ve kapsamını köklü biçimde değiştiriyor" varsayımının test edilmesidir.

Üniversite laboratuarlarından, evimizdeki bütün elektronik araç-gereçlere her yerde "veri" üretiliyor; insanlık tarihinde ilk kez tanık olduğumuz yaygın "veri üretme" olgusu; her anlamdaki bireysel çabalarımızdan, sosyal ilişki ağımızdan, hareket halindeki her temastan, dönüştürme ve diğer işlemleri kapsayan süreçlerden, başkalarının ürettiği verileri harmanlayarak yapılan veri-meta analizlerinden, akla gelen ve gelmeyen insanla-insan, insanla araç-gereç ve doğanın bütünüyle olan ilişkilerden "veri" üretilmektedir. Barrett'in[1] kurgulanmış duygu teorisi bağlamında belirttiği gibi, görme, duyma, koku alma, nosisepsiyon ve duyu sistemlerimiz gelen duyusal veriyi anlamlı şekilde bütünleştirerek yaşamı anlamlı kılıyoruz. İnsanın fizik gücünün uzantısı olan araç-gereç ve metotlardan oluşan teknolojinin yarattığı veri akışkanlığına erişebilme olanakları hayatın öz gerçeğine yakın tahmin yapabilmemizi sağlıyor, enerjimizi bütçeleme de daha akılcı davranmamızı yönlendiriyor. Bireysel ölçeklerde olduğu gibi, topluluk, toplum, insanlık ve ortak yaratılan uygarlık bu yeni veri üretim biçiminden köklü biçimde etkileniyor.

Bugün giderek ağırlığını hissettiren veri üretimi ekosisteminde, veri üretenlere herhangi bir karşılık ödenmeksizin, çoğu kez izinsiz ve gizli olarak erişilen; ince ayrıntılara nüfuz edilen, veriyi üretenlerin kullanım koşullarını belirlemediği ya da belirleyemediği bir yapının egemenliği artıyor. Veri üre-

Türkiye gibi ülkelerin yapması gereken başta mobil iletişimde 5G aşamasına geçişin maddi ve kültürel üretime ve refaha etkilerinde nasıl bir "geçiş süreci" uygulanması gerektiğini netleştiren "stratejik planlara" sahip olmaktır.

tenlerin yaşamı, eğilimleri, ruhi durumları, beğenileri, kaygıları, endişeleri ve korkuları analiz edilebiliyor; kök nedenleri bulunuyor ve davranışlarına nasıl etki edebileceği öngörülebiliyor.

BBC'nin haberinde Prof. Shoshana Zuboff'ın tanımladığı gibi[2] "izleme ve gözleme kapitalizminde" sermaye tüketiciyi aynı zamanda "veri kaynağı" olarak kullanıyor. Erişilen veriler ticari ve siyasi amaçlar için kullanmak isteyenlere satılıyor. Oluşmakta olan yeni kapitalizm koşullarında, tüketicilerin, büyük iletişim kuruluşlarının arama motorları ve platformlarında dolaşırken arkalarında bıraktıkları "dijital izler" bir çeşit "artık-veri" olarak değerlendiriliyor; alınıp-satılan mala dönüştürülüyor. Hiçbir fiyat/ücret ödemeden açık ya da gizli olarak el konan bu veriler işlenerek büyük servet ve sermaye yaratılmasına yol açıyor. Kapitalizmin bu yeni oluşumu, verileri üreten birey, topluluk ya da toplumlardan karşılık ödemeden gerçekleşiyor. Üreticilerin yaşam biçimi, yaşam tarzları, davranış özelliklerinin ince ayrıntılarına kadar nüfuz ediliyor; bireyin karar veriş şekli belirlenerek, ona erken erişebilenleri rekabet koşullarında bir adım öne geçiriyor. BBC'nin bir başka haberine göre, Noth Carolina Üniversitesi'nden Prof. Dr. Zeynep Tüfekçi'nin vurguladığı gibi, "artık-veriye" erişebilenlerin sahip oldukları yapay zeka algoritmaları giderek nasıl kararlar verdiğimizi, neleri satın aldığımızı, hangi filmleri izlediğimizi, hoşlandığımız ve satın aldığımız kitapları, hangi siyasi tercihi benimsediğimizi, kimlere oy vereceğimizi bile belirleyebiliyor. Yakın gelecekte elektronik olarak gönderdiğimiz bütün iletişimlerden erişilen veriler hüner ve yaratıcılıkla sermayenin dönüştürülmesinde daha ileri düzeylere erişecek.

Huawei ve hegomon gücün gerekçeleri

Chen Yan ve Wang Wei[3] ABD'de Huawei'nin Montana eyaletindeki baz istasyonlarını "silah gibi kullanarak" yöredeki hava üssünde yer alan balistik füzelerin çalışmasını sabote ettiğinin iddia edildiğini, Çinli uzmanların bunu "saçmalık" olarak değerlendirdiği haberini veriyor. ABD Temsilciler Meclisi İstihbarat Komitesi'nin 2012 yılında hazırladığı raporda, Huawei ve ZTE'nin ABD'de etkinliklerini sürdürmeleri durumunda haberleşmeyi izleyebileceğini, daha da ileri giderek elektrik şebekesi gibi kritik alt yapılarına siber saldırılar düzenleyebileceğinin de ileri sürüldüğü belirtiyorlar.

Çin Komünist Partisi'nin 2017 Haziran'ında onayladığı İstihbarat Yasası'nda "istihbarat tanımının" çok muğlak olduğu, her türlü verinin toplanmasının önünü açtığı da ABD'nin bir başka gerekçesini oluşturuyor. Yasanın 7'inci maddesi, bireyleri, kuruluşları ve kurumları istihbarat çalışmalarında devlete karşı sorumlu olduğunu belirtmesi bir başka dayanak noktasını oluşturuyor; Çinli hukuk yetkilileri ise bunun "abartılı değerlendirme" olduğunu ileri sürüyor.

Baz istasyonları

ABD ve diğer bazı ülkelerin Çin şirketlerine karşı "savunmaya" geçmelerinde az tartışılan, ama sermaye birikimi sağlayan ve servetleri artırmanın önünü açan "üretim-odaklı gelişme" baz istasyonları üretimi ya da 5G alt yapısı yatırımlarıdır. Ali Akurgal, iki ayrı yazıda[4], mobil iletişimin beşinci kuşağının yarattığı hızlara değinerek, bunun "ticari hizmet" olarak sunulmasına dikkat çekiyor. Bu yeni teknik potansiyel değerlendirildiğinde İki saatlik bir film bir dakikanın altında bir hızla cep telefonuna indirilebilecek. Sistemin kullanılabilmesi için "baz istasyonları etki mesafesinin" 150 metreye kadar düştüğü bilgisi paylaşılıyor. Türkiye'nin tümünü kapsayacak bir 5G şebekesinin 300 metrede bir baz istasyonu varsayımına göre 11 milyar istasyon gerektireceği hesaplanıyor. Mesajların terminallerden sıçrayarak aktarılmasının gerekliliği; çok önemli bir alt yapı yatırımı anlamına geliyor. Burada üzerinde durulması gereken şudur: Biz, doğru bir stratejiyle, öncelik alanlarını ve aşamalarını iyi belirlediğimiz bir "kapsama alanı oluşturma planına" sahip değilsek; gereksiz yerlere yatırım yapabilir; kaynak israf edebiliriz. ABD gibi ülkeler iyi planlama yapsalar bile baz istasyonları gibi alt yapı yatırımlarında Çin şirketleri ile rekabeti göze alamadıkları için endişelenme, korkma ve kaygılanmada haklı olabilir.

Türkiye gibi ülkelerin yapması gereken de başta mobil iletişimde 5G aşamasına geçişin maddi ve kültürel üretime ve refaha etkilerinde nasıl bir "geçiş süreci" uygulanması gerektiğini netleştiren "stratejik planlara" sahip olmaktır. Stratejik planlar, kullanım alanı öncelikleri, yatırım öncelikleri, iletişim firmalarının özel çözümleri kadar kolektif çözümleri gibi bir dizi bileşeni de bir bütün olarak değerlendirerek, fayda ve maliyet dengelerini kurmada etkili olacaktır.

İzleme ve gözleme kapitalizminin bileşen ve bağlamları net olmasa da görmezden gelemeyeceğimiz bir gerçeklik olduğundan kuşku duyamayız. Çağımızın bir gerçekliği olarak algılamak, öngörme ve önlem alma disiplinine uymak, gözetim ve denetim disipliniyle de yaratmak istediğimiz sonuçlara bir an önce ulaşmak sorumluluğumuz vardır.

İzleme ve gözleme kapitalizmi, gelecek kurgusu yapanların "fantezileri" olarak algılanır; kasaba kültürünün " bizden uzak konular algısına" kurban edilirse dünyayı iyi okumamış olmanı bedellerini öderiz. İzleme ve gözleme kapitalizmin fırsat ve tehditlerini tartışmak, siyasi iradenin, bürokrasinin, iş dünyasının, STK'ların ve medyanın temel sorumluluğudur.

1- Lisa Feldman Barrett, Beynimizin Parmak İzleri/Duyguların ve Zihnin Gizemli Öyküsü, Çev. Yasın Konyalı, Timaş Yayınları, 1.bs, İstanbul 2018,s.308
2- BBC,"Amerika ile Çin'in diplomatik soğuk savaşı"Turquie Diplomatique, Sayı 122, Haziran 2019
3- Chen Yan ve Wang Wei, " Batılı ülkeler neden Huawei'den korkuyorlar" Turquie Diplomatique, Sayı 122, Haziran 2019
4- Ali Akurgal, HBT Sayı :162, 3 Mayıs 2019

MERKEZ BANKASI BAĞIMSIZLIĞI



Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

Yüksek enflasyon sorunu yaşayan ekonomilerde siyasi iktidardan bağımsız para politikaları geliştirmesi hem merkez bankasının inandırıcılığını artırmak hem de yatırımcılara güven sağlamak açısından önem arz ediyor.

Merkez bankası bağımsızlığının ekonomi literatüründe ilk olarak David Ricardo'nun 1824 yılında yayımlanan "Bir Milli Bankanın Kurulmasına İlişkin Plan" başlıklı çalışmasında ele alındığı görülmektedir. Ricardo, anılan çalışmasında merkez bankası olarak ifade edilebilecek para arzını sağlayan aracı kurumun harcama yapan hükümetten farklı bir kurum olması gerektiğini ifade etmiştir.

İngiltere Merkez Bankası Başkanı Montagu Norman, 1921 yılında merkez bankacılığının dört ilkesini yayımlamıştır. Bu ilkeler
1) Merkez bankalarının hükümetlerden bağımsız olması,
2) Merkez bankalarının özel bankalardan ayrışması,
3) Bankacılık sisteminin gözetimi,
4) Merkez bankaları arasında işbirliğinin sağlanması olarak sıralanmıştır.

1990'lı yıllarda merkez bankalarının istihdam ve ekonomik büyümeye en büyük katkılarının fiyat istikrarını sağlamak olacağı kabul görmüş ve fiyat istikrarı pek çok merkez bankası için temel hedef olarak benimsenmiştir. Bu doğrultuda pek çok merkez bankası bu yıllarda yasal bağımsızlığını kazanmıştır. 1990'lı yıllardan itibaren pek çok merkez bankası, ilk kez Yeni Zelanda Merkez Bankası tarafından uygulanmaya başlanan enflasyon hedeflemesi rejimini benimsemiştir. Bu rejim çerçevesinde, merkez bankaları doğrudan enflasyonu hedeflemekte ve para politikası araçlarını enflasyon gerçekleşmelerinin ilan edilen hedef seviyesinde olmasını sağlamak için kullanmaktadır.

Rejiminin başarısı açısından da önemli bir ön koşul

Merkez bankası bağımsızlığı, enflasyon hedeflemesi rejiminin başarısı açısından da önemli bir ön koşul olarak tarihsel süreç içinde öne çıkmıştır.

Merkez bankası bağımsızlığı fiyat istikrarının sağlanması için önemli bir şart olarak görmekle birlikte, merkez bankası bağımsızlığının arzu edilen sonuçları doğurabilmesi açısından maliye politikalarının para politikaları ile eş güdüm içinde olması büyük önem taşımaktadır. Diğer bir deyişle, maliye politikaları ile desteklenmediği müddetçe, bağımsız bir merkez bankası enflasyonu kontrol altına almada tek başına başarılı olamayacaktır.

Ekonomi politikalarının temel amacı toplumsal refahı artırmaktır. Toplumsal refahın artırılması ise temel olarak sürdürülebilir büyümenin sağlanmasına dayanmaktadır. Merkez bankalarının sürdürülebilir büyüme ve refahın artırılmasına yönelik en temel katkısının fiyat istikrarının sağlanması ve sürdürülmesi yoluyla olduğu, üzerinde fikir birliği sağlanan bir görüştür. Yüksek enflasyon toplumsal refahı olumsuz etkilemekte; fiyat istikrarı ise ekonomik istikrarın, diğer bir deyişle sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışının ön koşulu olarak kabul edilmektedir.

Hükümetler kısa vadede ekonomik büyüme sağlamak için önceden ilan edilen ve en uygun görünen politikaların uygulanmasından sapma eğiliminde olabilmektedir. Bu durum literatürde "zaman tutarsızlığı" olarak ifade edilmektedir.

Sonuçta ekonomik büyüme sağlanamazken uzun vadede daha yüksek bir enflasyon oranı gerçekleşecektir.

Merkez bankaları, Avrupa Birliği gibi birliklerde para politikalarını belirleyen kuruluşların başında gelir. Bu kurum fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikasını ve araçlarını seçer.

Genelde siyasi etkileşimden uzak olan merkez bankası, bağımsız kararlarla para politikası üretiminde ve uygulamasında bulunur.

Kullanabileceği çeşitli para politikası araçları

Para piyasasındaki arz ve talep dengesini etkilemek üzere merkez bankasının kullanabileceği çeşitli para politikası araçları bulunuyor. Bunların arasında
1) Para basma,
2) Borç alma ve verme,
3) Faiz oranlarının belirlenmesi,
4) Açık piyasa ve döviz alım satım gibi işlemleri sayılabilir.

Genellikle, gelişmiş ekonomilerdeki merkez bankalarının bu şekilde yapılandığı biliniyor. Ancak istinaden bazı ülkelerde merkez bankaları hükümetle ortak çalışabilirler.

Ülke ekonomisindeki önemli rolü sebebiyle, merkez bankalarının bağımsız kurumlar olup olmaması gerektiği tartışılan ve özellikle Türkiye'de güncelliğini koruyan bir konu.

Modern ekonomilerde, merkez bankasının bağımsızlığı fiyat istikrarı sağlamanın ön koşulu olarak görülüyor.

Merkez bankasının bağımsızlığı ise iki önemli göstergeyle ölçülüyor:

- **Amaç Bağımsızlığı:** Kurumun kendi

politikalarını siyasi etkiden bağımsız olarak belirlemesi ve uygulaması

➢ **Araç Bağımsızlığı:** Para politikası araçlarını siyasi müdahale olmadan serbestçe kullanabilmesi

Ekonomistlerin büyük çoğunluğu paranın değerinin korunması için merkez bankasının siyasi iktidarın baskı ve müdahalesinden arınmış, tamamen bağımsız olması gerektiğini savunuyor. Ve ancak bu şekilde fiyat istikrarının sağlanabileceği düşünülüyor.

Yüksek enflasyon sorunu yaşayan ekonomilerde, siyasi iktidardan bağımsız para politikaları geliştirmesi hem merkez bankasının inandırıcılığını artırmak hem de yatırımcılara güven sağlamak açısında önem arz ediyor.

Bankaların bankası olarak bilinen merkez bankaları, hükümetleri finanse etmek, finansal sistemin gelişmesine katkıda bulunmak, para politikasını uygulamak, ulusal parayı tedavüle sürmek, fiyat istikrarını sağlamak ve ulusal paranın değerini korumak gibi görevleri yerine getirir. Bu görevlerini yerine getirirken bağımsız bir yapıya sahip olmaları önemsenmektedir.1970'li yıllarda tüm dünyada enflasyon oranları yükselmiştir. Bu olay merkez bankalarının yapılarının ele alınmasını gündeme getirmiştir. Bağımsız bir yapıya sahip merkez bankalarının politik etkilerden kurtulmuş olarak fiyat istikrarını sağlamada daha başarılı olacağı yönünde görüşler ağırlık kazanmıştır.

1980'lerin sonlarından itibaren bağımsız ya da daha özerk bir yapıya sahip bir merkez bankası gün geçtikçe daha fazla arzulanmaktadır? Birçok sebebin arasında en önemlisi politik karar verme durumundaki siyasetçilerin uyguladıkları politikalar için enflasyona meyilli olmalarıdır. Politikacıların enflasyonu tercih etmeleri ve enflasyonun büyüme oranı ve işsizlik gibi değişkenlere zarar vermesi merkez bankası bağımsızlığının neden tercih edilmeye başlandığını açıklamaktadır.

Alex Cukierman'a göre merkez bankaları daha bağımsız bir yapı ile fiyat istikrarı üzerine daha iyi konsantre olabilmektedir. Bu beraberinde yüksek istihdam, büyüme, düşük faiz oranları ya da bütçe açıkları gibi diğer hedefleri göz ardı etme maliyeti getirmektedir. Almanya Merkez Bankası Bundesbank ve İsviçre Merkez Bankası Swiss National Bank'ın göreceli olarak düşük bir enflasyon



oranını elde etmeleri bağımsız merkez bankaları için bir eğilim oluşturmuştur.

Merkez bankası bağımsızlığı ile enflasyon arasındaki negatif ilişkidir. Sanayileşmiş ülkelerde merkez bankası bağımsızlığı ne kadar yüksekse enflasyon oranı o kadar düşüktür. Bu ilişki sanayileşmiş ülkelerde güçlü iken az gelişmiş ülkelerde böyle bir ilişki yoktur. Fakat az gelişmiş ülkelerde merkez bankası yönetiminin değişimi ve devri ile pozitif bir bağlantı vardır. İlaveten merkez bankası bağımsızlığının endüstrileşmiş ülkelerde büyüme ve yatırımı geciktirdiğine dair bir delil olmasa da az gelişmiş ülkelerdeki düşük büyüme oranı düşük merkez bankası bağımsızlığı ile ilişkilidir (Cukierman, 1994: 1438).

Türkiye'de nasıl kuruldu?

Ülkemizde 1928 yılından itibaren merkez bankasının kuruluşu ve statüsünün nasıl olması gerektiğine dair birçok araştırma yapılmış, çeşitli yabancı merkez bankalarının tüzükleri incelenmiş ve uzman görüşü istenmiştir.

Bu çerçevede, 1 Mart 1928'de Hollanda Merkez Bankası İdare Meclisi Başkanı Dr. Gerard Vissering, merkez bankası kurulmasına yönelik çalışmalara yardımcı olması için Türkiye İş Bankası Umum Müdürü Celal Bayar tarafından Türkiye'ye davet edilmiştir. Celal Bayar, İş Bankası'nın merkez bankasına dönüştürülmesinde ısrarcı olmasına rağmen Vissering, "hükümete bağlı olmayan ve anonim şirket şeklinde örgütlenmiş özel bir merkez bankası" kurulması tavsiyesinde bulunmuştur.

Hükümet, merkez bankası kurulmasına ilişkin görüşlerin tümünü değerlendirdikten sonra gerekli yasal çerçevenin hazırlanması için harekete geçmiştir. Bu amaçla, Lozan Üniversitesi'nden Profesör Leon Morf'un katkılarıyla Merkez Bankası Yasa Tasarısı hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde11 Haziran 1930 tarihinde kabul edilerek "1715 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu" adı ile Resmi Gazete'de yayımlanarak kanunlaşan tasarıda bağımsızlık ilkesi gözetilmiş, bu hassasiyet Banka'nın unvanına da yansıtılmıştır. Merkez Bankası'nın, olumsuz çağrışımları olan Osmanlı Bankası deneyiminden farklılığına dikkat çekmek üzere Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkilendirilmesi istenmiş, ayrıca, bağımsızlığını vurgulayabilmek için kamu kurumlarından bütünüyle farklı olarak tasarıda "Cumhuriyet" unvanı seçilmiştir.

Bu unvan ile Banka'nın bir Cumhuriyet kurumu olduğu, fakat "merkezi idare" kurumu olmadığı vurgulanmış ve Banka Kanunu'nun 1. maddesinde de belirtildiği üzere, "Türkiye'de banknot ihracı imtiyazını münhasıran haiz olmak üzere" anonim şirket olarak kurulmuştur. Banka'nın "anonim şirket" yapısı bağımsız bir merkez bankası kurma yönündeki bilinçli tercihin bir sonucu olup, bu yapı içinde hükümetin müdahalesini en aza indirecek düzenlemeler, Banka'nın hukuki bağımsızlığının anahtarıdır. Bu açıdan, Banka'nın anonim şirket olarak kurulup örgütlenmesi, TCMB açısından sadece tarihsel bir olguyu ifade etmekle kalmamakta, aynı zamanda bağımsızlığa giden işlevsel bir özellik niteliğini taşımaktadır.

Kaynaklar: *TCMB, Dergi Park, Özgür Altınpark*



TÜRKİYE'NİN İLK YAPAY ZEKA MÜHENDİSLERİ TOBB ETÜ'DE YETİŞECEK

TOBB ETÜ'de açılan Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü, Türkiye'nin ilk lisans programı olarak nitelikli beyinlere dünya standartlarında yapay zeka eğitimi verecek.

İnsan davranışı sergileyen akıllı makinalar üretmek hayaliyle başlayan yapay zeka çalışmaları tüm dünyada teknolojik gelişmelerin öncülüğünü yapıyor. TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi bünyesinde kurulan Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü, 2019-2020 eğitim öğretim yılında sadece tam burslu 10 öğrenci kabul edecek. Bu alandaki artan ihtiyaca yönelik olarak açılan Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü, Türkiye'nin ilk lisans programı olarak nitelikli beyinlere dünya standartlarında yapay zeka eğitimi verecek.

Yapay zeka mühendisliği nedir?

Yapay zeka mühendisliği; bilgisayar mühendisliği ve endüstri mühendisliği tekniklerini finansal piyasalardan, akıllı şehir uygulamalarına; nesnelerin internetinden otonom araba geliştirmeye kadar geniş bir yelpazede uygulayan disiplinler arası bir bilim ve mühendislik dalı.

Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü ise verimli bilgisayar programlama yapan, karşılaştıkları hesaplama problemlerine algoritmik yaklaşımlar sunan, büyük verileri işleyebilen ve anlam çıkaran; olasılık, istatistik, doğrusal ve doğrusal olmayan programlama gibi yöneylem araştırmalarının temel konularına hakim, dünya finans piyasalarının işleyişini bilen ve bu alanda teknoloji geliştirebilen, sürekli matematik, lineer cebir ve diferansiyel denklem çözme gibi temel matematik bilgilerine hakim profesyoneller yetiştirmek amacıyla açıldı. TOBB ETÜ Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü'nde öğrenciler; bilgisayar mühendisliği dersleri ile algoritma, yapay öğrenme ve veri madenciliği alanlarına, finans dersleri ile finansal piyasalara, endüstri mühendisliği dersleri ile olasılık, istatistik ve yöneylem araştırmalarına hakim, bunun yanı sıra yönetim, girişimcilik ve liderlik becerileri ile donatılmış şekilde mezun olacaklar.

TOBB ETÜ Mütevelli Heyeti Başkanı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2 Mayıs 2019 tarihinde gerçekleşen 75. TOBB Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada 2019-2020 eğitim öğretim yılında TOBB ETÜ'de açılacak olan Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü'nün müjdesini vermişti. Konuşmasında Endüstri 4.0 çağını yaşayan dünyada, gündemin dijitalleşme, birbiriyle konuşan makinalar, yapay zeka ve biyoteknoloji olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin teknolojik anlamda atılım yapmasının zorunlu olduğunu ve TOBB ETÜ'de bu atılıma katkı sağlamak amacıyla kurulan Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü ile bir ilke imza atıldığını ifade etmişti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, geleneksel sanayiyi dönüştüren teknolojik gelişmelerin, küresel ölçekte başarıya ulaşan girişimlerin profilini de değiştirdiğine işaret ederek TOBB ETÜ Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü'nden mezun olacak öğrencilerin, geleceğin teknoloji liderleri olarak Türkiye'den de böyle girişimlerin çıkmasının yolunu açacağını ifade etmişti.

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi



Prof. Dr. Sak: Mühendislikte fark yaratılacak

TOBB ETÜ Yapay Zeka Mühendisliği Bölümü için yapay zeka ve finans olmak üzere iki ana bilim dalı saptandı. Üçüncü dal olarak da Hollanda'dan Türkiye'ye geri dönmüş bir yazılım mühendisi liderliğinde akıllı şehirlerle ilgili çalışmalara odaklanılması planlanıyor. TOBB ETÜ Rektörü ve TEPAV İcra Direktörü Prof. Dr. Güven Sak, böylelikle hem mühendisliğin bilimsel temellerinin günümüz şartlarına göre evrilmesini, hem de uygulamada fark yaratılmasını hedeflediklerini bildirdi. TOBB ETÜ, önümüzdeki dönemde iş dünyasıyla akademinin yapay zeka alanında ortak çalışmalarına zemin hazırlamak için "kullanıcı çalıştayı" adı altında endüstrinin ihtiyaçlarını tespit eden ortak eğitimler de geliştirecek. Yapay zeka mühendislerinin sanayi ile yakınlığını kurmak için sonraki yıllarda bazı şirketlerin doğrudan bölüm öğrencilerini burslu olarak okutmaları da hedefleniyor.



TOBB ETÜ 'Yabancı Dil Eğitimcileri Ortak Konferansı'na ev sahipliği yaptı

Yabancı Dil Eğitimcileri Ortak Konferansı (FLE Joint Conference) "Farklılıkların Birliği" temasıyla 21-22 Haziran 2019 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) ev sahipliğinde gerçekleştirildi. TOBB ETÜ Yabancı Diller Bölümü, Başkent Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, Türk Hava Kurumu Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından ortaklaşa organize edilen konferansa; Avrupa'nın İngilizce öğretimi alanındaki en büyük derneği olan IATEFL ile bu alanda Türkiye'de faaliyet gösteren en önemli derneklerden birisi olan TESOL Turkey de katkı sundu.

Yurt içinden ve yurt dışından yaklaşık 450 kişinin katıldığı konferans kapsamında 128 sunucu 96 oturumda bildiriler sundu. Konferans boyunca yapılan bildiri sunumları, poster sunumları, çalıştaylar ve paneller aracılığı ile katılımcıların yeni fikirler edinmesi, alanındaki yeni gelişmelerden haberdar olması, yeni bağlantıların kurulması ve böylelikle kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunulması hedeflendi.



MR FÜZYON PROSTAT BİOPSİSİ

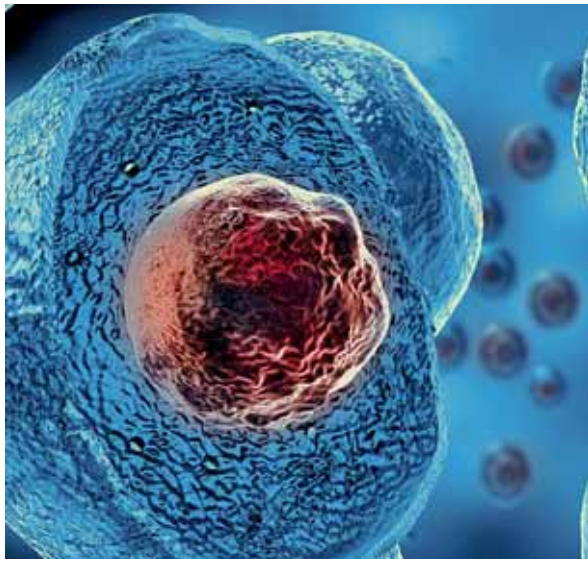
Prostat kanseri için en iyi görüntüleme ve tedavi yöntemleri artık füzyon sistemlerle sağlanıyor. Hedefe yönelik füzyon prostat biopsilerinde ise hastanın prostat yapısı detaylı MR ile ortaya çıkarılıyor.

Dünyada erkeklerde en sık rastlanılan hastalık grubu olan prostat hastalıkları genç yaşlarda daha çok prostat enfeksiyonları olarak görülürken; 50'li yaşlardan sonra daha çok iyi huylu prostat büyümesi (BPH) veya prostat kanseri (Pca) olarak karşımıza çıkar.

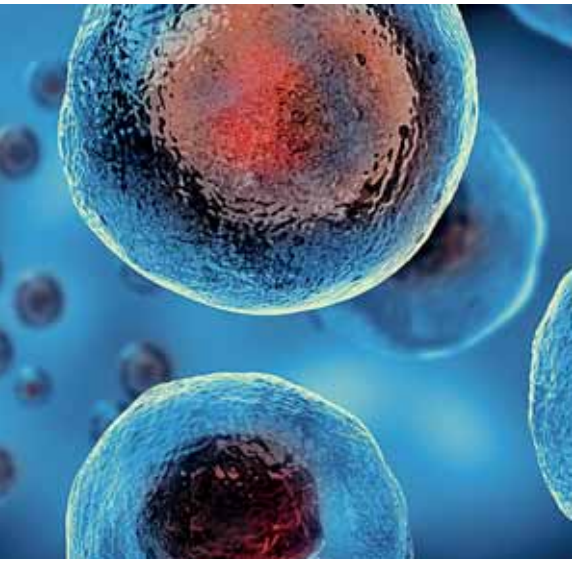
TOBB ETÜ Hastanesi Üroloji Uzmanı Prof. Dr. Öztuğ Adsan da prostat hastalıkları ve görüntüleme yöntemleri ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı:

"Nüfusun hızla yaşlanmasıyla BPH ve özellikle prostat kanserini daha sık görmeye başlıyoruz. Prostat kanseri şu anda erkeklerde en sık görülen kanser olup ölüm sıralamasında akciğer kanserinin arkasından ikinci sırada gelmektedir. Dolayısıyla yaşlanan toplumda oldukça önemli bir sosyal ve medikal problem haline gelmektedir. 50 yaşından sonra erkeklerin hemen hemen yarısında yaşam kalitesini etkileyen işeme problemleri başlamaktadır.

Prostat kanseri tanısında parmakla prostat muayenesi ve kanda PSA ölçülmesi önemli klinik bilgi vermektedir. Şüpheli olgularda kesin tanı koymak için prostat biopsisi yapmak gerekmektedir. Şu anda prostat biopsisi standart olarak makat yolundan yapılmaktadır. Makattan yerleştirilen ultasonografi cihazıyla prostat dokusundan 12 adet körleme biopsi yapılmaktadır. Şüpheli vakalarda eğer kanser yakalanamazsa biopsiler en az üç kez tekrarlanmaktadır. Dolayısıyla bu işleme ait komplikasyonlar artmaktadır.

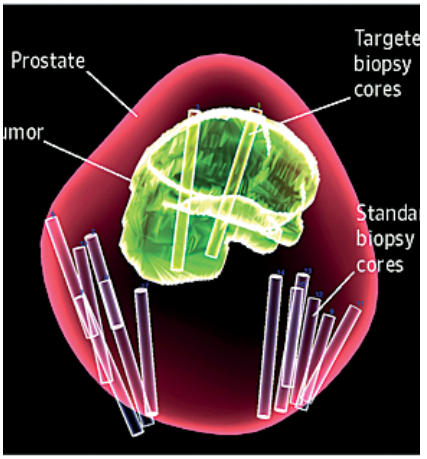








TOBB ETÜ Hastanesi Üroloji Uzmanı Prof. Dr. Öztuğ Adsan



Kanser tanısındaki yetersizliğin yanında makat yolu kullanıldığı için hastalarda ciddi enfeksiyon riski, kanama ve ağrı şikayetleri olmaktadır. Standart yolla prostat biopsisi yapılan hastalara "tekrar biopsi olur musunuz?" diye sorulduğu zaman hastaların yarısından fazlası bu yüzden biopsi olmak istememektedir.

En iyi görüntüleme yöntemi hangisi?

Prostat kanseri için en iyi görüntüleme ve tedavi yöntemleri artık füzyon sistemlerle sağlanmaktadır. Hedefe yönelik füzyon prostat biopsilerinde ise hastanın prostat yapısı detaylı MR ile ortaya çıkartılmaktadır. Prostat içindeki şüpheli alanlar net olarak görülmektedir. Daha sonra özel bir yazılımla bu görüntüler 3 boyutlu (3D) ultrasonografi cihazına aktarılmaktadır. Şüpheli alanların işaretlenmesini takiben özel tasarlanmış biopsi aparatlarıyla gerçek zamanlı hedefe yönelik biopsiler alınmaktadır. Şüpheli alanların işaretlenmesi hata payını en aza indirmektedir. Böylece gereksiz alanlardan alınacak biopsiler engellenmiş olmaktadır. Hedeflenen alanlardan alınacak biopsiler ise varsa tümörün kesin tanısının konulmasını sağlayacaktır.

Prostat kanserinde her kanser türü hayati açıdan aynı tehlikeyi içermemektedir. Bazı yavaş büyüyen düşük riskli kanser türleri hiç tedaviye gerek kalmadan sadece izlem protokolleri uygulanarak ömür boyu takip edilmektedir. Bunun yanında hızlı büyüyen yüksek riskli prostat kanser türleri için ise etkili ve çabuk tedavilere ihtiyaç vardır.

Hedeflenmiş füzyon biopsi sistemleri

Bu iki büyük grubun birbirinden ayrılmasını sağlayan en önemli aşamalardan biri hedeflenmiş füzyon biopsi sistemleridir. MR füzyon biopsi sistemleri ile yüzde 30 daha yüksek riskli prostat kanseri tanısı konulurken yüzde 17 oranında ise gereksiz biopsilerden kaçınılmış olmaktadır.

Hastanemizde kullanılan füzyon biopsi sisteminin en önemli avantajlarında bir tanesi de makat yolunun kullanılmamasıdır. Cilt üzerinden direkt prostat görüntülenerek biopsiler alınmaktadır. Dolayısıyla standart biopsilerde görülen enfeksiyon, ağrı ve kanama komplikasyonları olmamaktadır. Makat yolunun kullanıldığı biopsi yöntemlerinde enfeksiyon nedeniyle hastaların yaklaşık yüzde 4'ünün hastaneye yatış gerektirecek tedaviye gereksinimleri vardır.

Avantajları neler?

- Şu ana kadar ki en kesin tanı koyma yöntemi.
- Hedeflenmiş biopsilerle gereksiz alanların biopsi dışına çıkartılması.
- Prostatın MR ve 3D US ile gerçek görüntüsünün elde edilmesi.
- Standart yönteme göre makat yolu kullanılmadığı için yan etki oranı çok düşük.
- Tekrar biopsi oranları oldukça düşük."

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi, Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*



"TOBB ETÜ'DE SİSTEM ÇOK DAHA KALİTELİ"

TOBB ETÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü mezunu Güldane Özdemir, "İşim gereği hala üniversiteler akademisyenler ve önemli firmalarla görüşüyorum ve samimiyetle söylüyorum ki TOBB ETÜ mezunu için görüşler gerçekten güzel" dedi.

TOBB ETÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü 2013 yılı mezunu Güldane Özdemir, "TOBB ETÜ MED'i çıkarsız, tarafsız bir yönetimin gayreti diye özetlerim" diye konuştu. Güldane Özdemir, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Bize kendinizden bahsedebilir misiniz?

1988 Ankara doğumluyum. Bir abim ve bir kız kardeşim var. Annemle babam da genç aslında, onlar da arkadaşımız gibidir, bazen bizden daha genç ve dinamiktirler. Biz ailece rutini sevmiyoruz. Sürekli yenilenmek genetik bizde sanırım. Hiçbirimiz başladığımız işte hatta sektörde bile kalmadık. Sabır ve yaratıcılık annemizden; çeşitlilik ve girişkenlik babamızdan öğrendiğimiz yetilerdir. Babam, hayatı futbol maçına benzetir. 'Galibiyet için oynama, 90 dakika stresli geçtiği gibi maç bitince ya sevinir ya üzülürsün. Oyunu keyif almak için oynarsan 90 dakika da güzel geçer sonrası da güzel geçer' der ve bu şekilde hareket eder. Bize de empoze etmiş olmalı ki ne kardeşlerim ne de ben hayatımızın hiçbir alanında aşırı hırslı olmadık. Hedefe empoze olmuş şekilde yaşamadık. Ben 'Beş sene sonra kendini nerede görüyorsun?' sorusuna hayatımın hiçbir alanında cevap veremezdim sanırım. Bugün sorsan yine bilmiyorum. Ama şunu biliyorum; nerede ve ne yapıyor olursam olayım muhtemelen keyifle yapıyor ve elimden gelenin en iyisini yapıyor olacağım.

İlk ortak eğitiminizi nerede yaptınız? İş hayatınızla ilgili bilgi verebilir misiniz?

2013 Endüstri Mühendisliği mezunuyum. İlk ortak eğitimimi üretim sektöründe yapmıştım, bir mobilya fabrikasında. Ben bakımlı olmayı seviyorum. Makyajım hep olmalı, kıyafetim aynaya baktığımda beni mutlu etmeli gibi hayatımın olmazsa olmazları var. Fabrika ortamında bunları içimden geldiğince yapmak imkansızdı ve o zaman karar vermiştim okuduğum bölümü seviyorum ama üretim sektöründe olmamalıydım. Ofis ortamı olmalı ve ben topuklu ayakkabılarımı giyebilmeliydim. Bu kararla ne yapacağımı hala bilmiyor ama ne yapmayacağımı biliyor hale geldim. Bu sebepten bir sektörü sildim kafamda diye açıkça söylemezdim eskiden, utanırdım. Zamanla anladım; başarı dediğin şey toplum normlarının en üst basamağına ulaşmak değilmiş, insanın mutlu olacağı basamağı keşfedebilmesi ve sosyal baskıları kenara koyarak o basamakta kalmayı kabul edebilmesiymiş. Sonra bilişim sektöründe ortak eğitim aldım. Sanayi Bakanlığı'nın (hibe/teşvik projeleri…) proje başvuru ve akademisyen atamaları, proje kabul ve proje izlemeye kadar tüm süreçlerin iş akışını çıkarmıştık. Ar-Ge portalını hazırladık. Bu staj ipin ucu oldu ve hala o ip üzerindeyim diyebilirim. Merkezden ayrıldığım zamanlar oldu tabii, spa merkezi açmaya karar verip üniversitenin son altı ayında spa merkezi yönetiminde çalışmıştım (Genel Koordinatör). Çok eğlenceli bulduğum için AVM yönetiminde de çalıştım 1.5 sene (Kiracı İlişkileri Uzmanı). Hatta iki senede Çocuk Müzesi ve Bilim Merkezi yönetiminde çalıştım (Genel Koordinatör). Sektörler arası yönetim farkı, personel yönetimi, proje yönetimi, kısa, orta ve uzun vadeli plan farkı, stratejik plan hazırlama, aile şirketi ile

kurumsal şirket farkı, insan ilişkileri, müşteri yönetimi, pazarlama stratejileri gibi birçok konuda ne biliyorsam birbirinden bağımsız sektörlerde çalışmaya borçlu olduğumu düşünüyorum. Buralarda değerli bilgiyi üreten veya yakalayan bendim. Benim azmim, detaycılığım, diğer birimlere yardım etmem ve çalışmayı sevmem kazandırdı. İşe tekrar dönersek, bir danışmanlık şirketi üçüncü staj yerim sonra da iş hayatımın kahramanı oldu. Devlet teşviklerini, proje yazmayı ve paralelinde işin getirdiği dokümantasyon süreçleri, belgeler, mevzuat gibi detayları şu an Ofisus Danışmanlık kurucu ortağı olan Oktay Öztürk ve Akdan Danışmanlık kurucu ortağı olan Nilüfer Arıak'tan öğrendim. Bu sefer değerli bilgiyi alan ben değildim veren onlardı. Hatta cefamı onlar çektiler sefamı şimdiki firmam sürüyor diyebilirim. Okurlar mı bilmiyorum ama yeri gelmişken teşekkür ederim onlara.

"Teknoloji avcılığı yapıyoruz"

Danışmanlık şirketinde çok şey takip etmek zorunda kalıyorsunuz. Bir sürü firma, sektör, insan tanıyorsunuz. Mühendislerle ve firma sahipleri ile iletişimde oluyorsunuz, çevreniz genişliyor ama kalifiye bir çevre. Firmalara dışarıdan bakma fırsatı yakalıyorsunuz. Gizli projelerine tanık oluyorsunuz. Önemli insanlardan önemli bilgiler alıyorsunuz. Konuştuğunuz konular değişiyor, ufkunuz genişliyor bir kere. Tek sıkıntısı çok fazla çalışmanız. Dürüst olmak gerekirse danışmanlık sektöründe çalışırken başarılı olduğum alanlar da oldu, başarısız olduğum alanlar da... Başarısızlıklar başarılardan daha fazla şey öğretiyormuş onu da görmüş oldum. Nihaide ise beni fazlasıyla tatmin eden bir konuma taşıdı. Bizzat yaptığım değil, sadece iş arkadaşımın paylaştığı, ofiste duyduğum bilgiler bile şu an çok işime yarıyor. Nasıl yapacağımı bilmesem bile nereye bakıp öğreneceğimi biliyorum ve bu çok kıymetli bir şey. Şu an Teknopark Ankara'da Proje Geliştirme Birim Koordinatörüyüm. Teknoloji avcılığı yapıyoruz bir nevi. Farklı kamu kurumlarından devletin ihtiyacını dinleyip, ilgili konuda çalışan firmaları bulup proje kurgusu geliştiriyoruz. Bazen de bir sektörün ihtiyacı ile karşılaşıp ilgili kamu kurumlarına sunup fon kanalları veya yatırımcı buluyoruz. Çatı kuruluş olduğumuz için ana hedef kâr etmek olmuyor. Bu da işi hakkıyla, olması gerektiği gibi, acele etmeden, bir



şeye benzetmeye çalışmadan ve tarafsız yapma imkânı sunuyor ki bütünün hayrına olacak bir projede çalışmak müthiş haz veriyor bana. Şu an altı proje var gündemimde ama bir tanesi bebeğim adeta… Türkiye'yi insansız sistemlerde özellikle de insansız hava araçlarında ileri taşıyacak hatta uluslararası pazarda yer almamızı sağlayacak bir proje. Yaklaşık 60 kurumdan izin aldık diyebilirim, hangi belge, hangi kurum, hangi izin, hangi iş akışı, hangi faz, proje özeti, eylem planı… Bütün bu süreç hakkında hep bir fikrim ve bilgim vardı ve bunların hepsini danışmanlık şirketinde çalışmış olmama borçluyum. Cumhurbaşkanlığı desteğinde ilerlediğimiz Valilikle çalıştığımız, SHGM, birkaç üniversite, birkaç firma TRTEST gibi birçok kurumun yer aldığı çok ortaklı bir proje. Yani kamudan özel şirketlere, karar vericiden son kullanıcıya kadar herkesin yer aldığı, değer zinciri halkasında boşluk olmayan bir proje. Gizlilik sebebi ile şimdilik bu kadar anlatabiliyorum. Özetle ben çok hayal kuran biri değilim, hedeflere kitlenip gözünü karartan biri hiç değilim. Şu an olduğum yer, yaptığım iş, çalıştığım projeler benim hayalimdi diyemem bu yüzden. Ancak projedeki bazı gelişmelerden dolayı heyecanlanıp uyuyamadığım geceler oldu, başarının benim için tanımını ve heyecanımı düşününce sanırım başarıyı yakaladım.

Sosyal yaşantınızla ilgili neler paylaşmak istersiniz?

Beş senedir yoga yapıyorum. Yoga eğitmenliği eğitimimi de aldım. Ekim 2019'da ikinci kez alacağım. Ama yoga eğitmeni olmak için değil, daha derin yoga yapabilmek için alıyorum bu eğitimleri. İş hayatı, bilimsel gelişmeleri takip etmek, ofis koridorlarında topuk sesi çıkarmak, çılgınlar gibi alışveriş yaparak kapitalizmin kölesi olmak ne kadar keyifliyse içine dönmek, inzivaya çekilmek, yalnız kalmak, meditasyon yapmak, duygularımın fiziksel bedenimdeki yansımalarını izlemek de bir o kadar keyifli geliyor bana. Hatta enerjimi doldurduğum, beslendiğim alan burası sanırım. Bir yoga hocam şöyle demişti "Arkadaşlar nirvanaya ereceğim, uçacağım, kaçacağım diye dünyadan kopmayın. Meditasyonda ışığı görseniz bile faturayı ödemezseniz evdeki ampul yanmaz." Bu söz ışığında kaldım ben de. Hayatın somut gerçeklerinden kopmadan gerçek olamaz dedirtecek deneyimlere dalmayı seviyorum. Yoga eğitmenliği sonrasında, travma terapi, homeopati, aromaterapi, reiki, aile dizimi, hooponopono, astral seyahat, nefes terapi, eril dişil dengesi gibi birçok alana girip çeşitli eğitimler aldım veya workshoplara katılıp süreçleri deneyimledim. Yoga kampları da düzenledik aslında ama şu an devam etmiyoruz belki ileri de tekrar düzenleriz.

TOBB ETÜ MED ile ilgili görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

TOBB ETÜ MED'i "çıkarsız, tarafsız bir yönetimin gayreti" diye özetlerim. Ben TOBB ETÜ'lü olmanın, aldığım eğitimin, ders aldığım öğretim üyelerinin ve sistemin (staj) çok kaliteli olduğunu düşünüyorum. İşim gereği hala üniversiteler, akademisyenler ve önemli firmalarla görüşüyorum ve samimiyetle söylüyorum ki TOBB ETÜ mezunu için görüşler gerçekten güzel. Ancak kuruluş aşaması sıkıntılarını çekmiş mezunlarda üniversiteye karşı bir soğukluk yani tepki var ve bu Mezunlar Derneği'ne olumsuz yansıyor. Etkinliklere katılmıyor, bilgilerini vermek istemiyor birçok mezun ancak fikri hatta bilgisi olmadığı halde Mezunlar Derneği sorulursa eleştiriyorlar. Bir kere yollarımız kesişti ve yine kesişebilir; üniversitenin de Mezunlar Derneği'nin de daha fazla sahiplenilmesini bekliyorum, istiyorum, rica ediyorum…

Fotoğraflar: *TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi*

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ



Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

SEKTÖRLER

- "Kredi kartında taksit sayısının artması satışlara olumlu yansıdı"
- LNG ile CNG'nin karayolu ve denizyolu araçlarında kullanımı görüşüldü
- Fuarcılık ve e-ticaret sektörleri arasındaki işbirlikleri masaya yatırıldı
- Türkiye Savunma Sanayi Meclisi ile SASAD eğitim semineri düzenledi
- "Türkiye'nin Otomobili Projesi"nin sunumu yapıldı
- Cam ve Cam Ürünleri Sanayi Meclisi İstanbul'da toplandı







Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi ve Dünya Gazetesi Arşivi*



"Kredi kartında taksit sayısının artması satışlara olumlu yansıdı"

Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi 2019 yılı Haziran ayı toplantısını, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu ve Meclis Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu başkanlığında, Meclis üyelerinin katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda gerçekleştirdi.

Toplantıda ilk olarak TÜRKBESD sektör verilerinin üretim, iç satış ve ihracat rakamları ile İMMİB sektörel ihracat verilerinin güncel hali paylaşıldı. TÜRKBESD verilerine göre beyaz eşya altı ana ürün kapsamında, Ocak-Mayıs 2019 döneminde geçtiğimiz senenin aynı dönemine kıyasla, iç satış adetlerinde yüzde 12.2 azalış, ihracatta ise yüzde 0.2 artış yaşandığı belirtildi. Bunun yanında İMMİB verileri incelendiğinde de Ocak-Mayıs 2019 döneminde bir önceki yıla göre ihracatta yüzde 2'lik bir değer artışı yaşandığı, en yüksek ihracatın yüzde 68 pay ile AB'ye gerçekleştirildiği vurgulandı.

Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD) tarafından elektronik cihazlarda iç satış adetleri ve ihracat rakamları hakkında da bilgi verildikten sonra kredi kartları ve perakende ticaretteki taksit sayılarına getirilen düzenleme görüşüldü. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Sadıkoğlu, taksit sayısındaki artışın satışları artıran önemli bir etken olduğunu, sektörün ihtiyacı doğrultusunda taksit artışı uygulamasının devamına yönelik ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunabileceklerini ifade etti.

Toplantıda ayrıca Koç Holding Ekonomik Araştırmalar Koordinatörü Ahmet Çimenoğlu, dünya ve Türkiye'nin ekonomik görünümü hakkında bilgiler sundu.

İngiltere ile ilişkiler görüşüldü

Gündem maddesi kapsamında Meclis bünyesinde oluşturulan çalışma komisyonları hakkında bilgi verildikten sonra, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Sadıkoğlu değerlendirmelerde bulundu. Sadıkoğlu, son zamanlarda yaşanan gelişmelere bağlı olarak Brexit sonrası İngiltere'nin ticari ilişkilerine yönelik bir çalışma komisyonunun oluşturulmasının isabetli olduğuna dikkat çekti.

Toplantıda son olarak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde oluşturulan ve dayanıklı tüketim malları sektör derneklerinin de üye olduğu Elektrik ve Elektronik Sanayi Teknik Komitesi toplantıları hakkında bilgilendirme sunumu yapıldı.



LNG ile CNG'nin karayolu ve denizyolu araçlarında kullanımı görüşüldü

Türkiye Doğal Gaz Meclisi'nin toplantısı, kamu ve özel sektörün üst düzey temsilcilerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi. Toplantının ana gündemini LNG ve CNG'nin karayolu ve denizyolu araçlarında kullanımı oluştururken, BOTAŞ Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürü Yılmaz Demir alt yapı yatırımları ve kapasitesine ilişkin bilgi verdi.

Türkiye Doğal Gaz Meclisi Başkanı İbrahim Akbal, güncel tüketim değerinin son yıllarda ortalamaların altında seyrettiğini, bu düşüşte su gelirindeki artışın ve hidroelektrik santralleri başta olmak üzere yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminin önemli payı olduğunu vurguladı. Ulaşımda enerji verimliliği kapsamında yapılan düzenleme ile (Ulaşımda Enerji Verimliliğinin Artırılmasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik) doğal gaz, LNG ve CNG'ye ilk defa alternatif yakıtlar olarak yer verildiğini belirten Akbal, bunun ülkemiz açısından önemli bir gelişme olduğunu belirtti.

Dünya temiz enerji peşinde

SSDGD Başkanı Serkan Hotoğlu da dünyanın önde gelen şirketlerinin şirket politikalarını Birleşmiş Milletler'in 17 tane sürdürülebilir kalkınma hedefi kapsamında şekillendirmeye başladığını, bu 17 politika alanı içinde karbonsuzlaştırma ve temiz enerji politikalarının taşıma filosunda önemli değişikliklere neden olacağını belirtti. BOTAŞ Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürü Demir ise BOTAŞ'ın, 12 ana giriş istasyonu, 448 ana çıkış istasyonu, 1068 sabit tesisi olduğunu, gerek hat, gerekse depolama kapasitesinin sürekli gelişimi ile alt yapının esnek ve güçlü bir yapıya kavuştuğunu ifade etti. Bulgaristan ve Yunanistan ile yapılacak bağlantı anlaşmalarının tamamlanması ile hareketlenecek olan doğal gaz ticaretinden bahseden Demir, ayrıca yapım çalışmaları devam eden Afyon-Seçköy Boru hattının stratejik önemine ilişkin de bilgi verdi.



Fuarcılık ve e-ticaret sektörleri arasındaki işbirliği olanakları masaya yatırıldı

Türkiye E-ticaret Meclisi, Meclis Başkanı Öget Kantarcı'nın başkanlığında, Ticaret Bakanı Başdanışmanı ve Türkiye Fuarcılık Meclis Başkanı Cihat Alagöz'ün katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda bir araya geldi. Fuarcılık ve e-ticaret sektörleri arasındaki işbirliği olanakları hakkında bilgilendirmenin yapıldığı toplantıda sektörler arası sinerjinin önemine değinildi. E-ticaretin perakende ticaret içerisindeki oranının yüzde 5.1 düzeyinde olduğu bilgisi verilerek KOBİ'lerle temasın artırılması gerekliliği üzerinde duruldu. Fuarlardaki yüksek katılımcı kitlesinin e-ticaret sektörü için de önemli bir havuz olabileceği değerlendirildi. E-ticaret sektörüyle yapılabilecek fuarlara yönelik içerik ve yol haritasının iki sektörün ortak çalışmasıyla oluşturulabileceği ifade edildi.

TOBB'un ev sahipliğinde ve Türkiye E-ticaret Meclisi E-ihracat Komitesi koordinasyonunda gerçekleştirilen Sınır Ötesi E-ticaret Lojistiği Çalıştayı'nın çıktıları paylaşıldı. Çalıştay'da lojistik maliyetlerin düşürülmesine yönelik çözüm önerileri geliştirildiği dile getirildi. Hızlı kargo taşımacılığında Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi ve tek pencere sistemi hakkında Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından bilgilendirme yapıldı. Kişisel Verilerin Korunması Komitesi çalışmaları hakkında komite başkanı tarafından bilgilendirmede bulunuldu.

BKM Express hizmeti

Son mevzuat gelişmeleri ve sektöre yansımalarının ele alındığı toplantıda Meclis Danışmanı tarafından bilgilendirme yapıldı. Avrupa Birliği'nde daha öngörülebilir bir iş ortamı yaratmaya yönelik aracı hizmet sağlayıcılara yönelik regülasyonun kabul edildiği ve orta vadede benzer gelişmenin Türkiye'ye de sirayet etmesinin beklendiği aktarıldı. Ayrıca Rekabet Kurumu'nun, Bankalararası Kart Merkezi (BKM) A.Ş. tarafından sunulan BKM Express hizmetine tanınan muafiyetin 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi çerçevesinde geri alınmasına yönelik kararı istişare edildi. Gerekçeli kararın açıklanmasının beklendiği belirtildi. BKM A.Ş.'nin, kararın gerekçesinin tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde BKM Express hizmetini sunmayı sonlandırması gerektiği ifade edildi.



Türkiye Savunma Sanayi Meclisi ile SASAD eğitim semineri düzenledi

Türkiye Savunma Sanayi Meclisi ve SASAD ortaklığıyla Meclis ve dernek üyelerinin çalışma alanları ile ilgili olarak düzenlenmekte olan eğitim - seminer programlarından bir yenisi daha gerçekleştirildi. Bu etkinlikte, BASF ve DYO firmalarından uzmanlar Meclis üyelerinin faaliyet alanlarında üretilen çeşitli platform, silah sistemi, roket-füze ve mühimmata zor koşullar altında koruma sağlayacak boya ve kimyasalların seçimine ve uygulamasına yönelik olarak bilgilendirmede bulundu.

Üyeler için çok faydalı

Seminerde ağır koşullarda (çöl, deniz, yüksek irtifa hava gibi ortamlarda yüksek sıcaklık/nem, çok düşük sıcaklık, korozif etkenler, kum fırtınası vb.) ürünlerin raf ömrü boyunca hizmet vermesinde kesiklik yaratmayacak veya görünürlük ile ilgili sorunlara çözüm üretecek yöntemler ve seçimler tartışıldı.

Savunma Sanayi Meclis Başkanı Yılmaz Küçükseyhan, bu tür seminer ve eğitimlerin üyeler açısından çok faydalı olduğunu söyleyerek ilerleyen süreçte farklı konulardaki eğitimlerin devam edeceği bilgisini verdi.



"Türkiye'nin Otomobili Projesi"nin sunumu yapıldı

Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi'nin toplantısı, Meclis Başkanı Cengiz Eroldu başkanlığında, TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Sarp Kalkan ve Meclis üyelerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi.

Toplantıda ilk olarak, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) Üst Yöneticisi (CEO) Gürcan Karakaş tarafından "Türkiye'nin Otomobili Projesi ve Otomotiv Ekosisteminin Dönüşümü" başlıklı bir sunum yapıldı. Karakaş, otomotivin mobilite ekosistemine dönüşümünün önemli bir fırsat olduğunu, mobilite ekosisteminde ekonomik yaklaşımların değiştiğini, otomotiv üreticilerinin teknoloji bazlı bu değişim için yatırım yaptığını dile getirdi. Otomotiv pazarının giderek büyüdüğüne dikkat çeken Karakaş, yerli otomotivde gelinen noktayı belirterek, otomotiv sektörünün elektrikli araçlarla çok farklı bir yere geleceği bilgisini paylaştı.

Sektörel veriler paylaşıldı

Otomotiv Sanayi Derneği (OSD) Genel Sekreteri Osman Zeki Sever, 2019 Ocak Mayıs dönemi sektörün büyüme rakamları ile ilgili sunum yaparak Meclis üyelerini bilgilendirdi. Türkiye Otomotiv Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı hakkında bilgilendirmenin de yapıldığı toplantıda, Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik Taslağı, Sıfır Atık Yönetmelik Taslağı, Yeni Gümrük Kanunu, Akıllı Dijital Takograf Servis Kartlarının Temini, E-Call/Acil Durum Çağrısı, Eşdeğer Parça ve Otomotiv Test Merkezi çalışmaları konuları görüşüldü.

Toplantıda ayrıca, otomotiv ana ve tedarik sanayinden, dünya otomotiv devlerinin Ar-Ge ve ürün geliştirmeden sorumlu mühendislerinin katılacağı IAEC 2019 Uluslararası Otomotiv Mühendisliği Konferansı hakkında bilgi verildi. Ek gündem maddesi olarak sahte parça uygulamaları görüşülerek toplantı sona erdi.





Cam ve Cam Ürünleri Sanayi Meclisi İstanbul'da toplandı

Türkiye Cam ve Cam Ürünleri Sanayi Meclisi'nin toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu ve Meclis Başkanı Gizep Sayın'ın başkanlığında, TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Toplantıda, son dönemde yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle sektörün zorluklar yaşadığına değinen üyeler, sektörel bazdaki sıkıntıları dile getirerek ilgili Bakanlıklar nezdinde girişimlerde bulunmanın gerekliliğini anlattılar. TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu, teknik eleman sıkıntısına dikkat çekerek, mesleki eğitim sorunlarının giderilebilmesi hedefiyle MEB ile TOBB arasında yapılan protokol kapsamındaki çalışmaları vurguladı.

"Koşullar istihdamı etkiliyor"

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu, 25 Şubat 2019 tarihinde TOBB İkiz Kuleler'de yedi Bakan, 10 Bakan Yardımcısı, kamunun ilgili bürokratları ve 61 Sektör Meclisi'nin katılımıyla gerçekleştirilen Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası hakkında da bilgilendirmede bulundu.

Meclis Başkanı Gizep Sayın ise zor bir ekonomik dönemden geçildiğini, yüksek enflasyon, kamu açığı gibi olumsuz koşulların istihdamı da etkilediğini belirterek alınacak tedbirlerle ülkemizin bu süreci atlatacağına olan inancını dile getirdi.

Meclis Başkanı Sayın, Meclis'in öncelikli sorun ve çözüm önerilerini üyelerle paylaşarak, sorunların güncellenmesi hususunda üyelerin katkılarını istedi. Ayrıca toplantıda Meclis üyeleri, mesleki eğitim sıkıntılarının yanı sıra, yabancı işçi çalıştırılması ve diğer sektörleri de yakından ilgilendiren TSE ücretlerinin yüksekliğinin oluşturduğu sıkıntıları dile getirdi. Diğer bir gündem maddesi olan "Sıfır Atık" konusunda ise Bakanlıklardan destek alınarak mevzuatın anlatılması ve bahse konuyla ilgili Bakanların da onayladığı bir programın hazırlanması gerektiği ortak kanı olarak vurgulandı.

Odalar ve Borsalar

- Antalya TB, TÜRİB ile acentelik sözleşmesi imzaladı
- Adıyaman TSO kalitesini belgeledi
- Eskişehir TB, Teknoloji Buluşmaları'na ev sahipliği yaptı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Antalya TB, TÜRİB ile acentelik sözleşmesi imzaladı



Antalya Ticaret Borsası, Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. (TÜRİB) ile acentelik sözleşmesi imzaladı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Ticaret Borsaları tarafından kurulan Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.'nin acenteliğini alan ATB, Elektronik Ürün Senetleri'ne ilişkin borsacılık faaliyetlerini gerçekleştirebilecek.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, 2018 yılında kuruluşu gerçekleştirilen ve TOBB ile Ticaret Borsalarının kurucu ortağı olduğu Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş'nin (TÜRİB) faaliyete geçtiğini belirtti. Çandır, artık Elektronik Ürün Senetlerileri'nin (ELÜS) alım-satım işlemlerinin yatırımcılar tarafından aracı olmaksızın http://www.turib.com.tr adresinden "TÜRİB İşlem Platformu" üzerinden gerçekleştirilebileceğini kaydetti.

Ürünlerin alım satımı

Antalya Ticaret Borsası'nın TÜRİB ile sözleşme imzalayarak TÜRİB'in acentesi olduğunu bildiren Çandır, "Acenteliğimizle birlikte Elektronik Ürün Senetleri'ne ilişkin borsacılık faaliyetlerini gerçekleştirme yetkisine sahip olduk. Artık tüm ELÜS işlemleri Borsamız tarafından gerçekleştirilebilecektir" dedi. Çandır, üretici ve yatırımcıların lisanslı depolardaki ürünlerin alım satımı için ATB'ye başvurabileceğini bildirdi.

ELÜS işlemleri yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişiliğe sahip yatırımcıların TÜRİB'e kayıt olması gerektiğini vurgulayan Ali Çandır, "TÜRİB'de işlem yapmak isteyenler Borsamıza kayıt işlemlerini en kısa sürede yapmalıdır. Borsamız bunun için gerekli alt yapıyı kurdu. Gerekli belgelerle bize başvurmaları yeterli" dedi. Çandır, kayıt için Borsa'ya üyeliğin zorunlu olmadığını vurguladı. Çandır, buğday, arpa, mısır, pamuk, çeltik, soya fasulyesi zeytin, fındık ve mercimeğin TÜRİB'de işlem yapılan ürünler olduğunu kaydetti.

Adıyaman TSO kalitesini belgeledi



Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) kurumsal başarısını bir kez daha belgeleyerek, 10002: 2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgelendirme denetiminden başarıyla geçerek belgenin 2018 revizyonlu halini alan ilk Odalardan birisi oldu.

ATSO'da İSO 9001: 2015 Belge Yenileme Denetimi ve KYS 10002: 2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgelendirme denetimi gerçekleştirildi.

ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Uslu, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, yeni kalite belgesi ile ATSO'nun hizmet kalitesini daha da yukarıya taşıyacağına dikkat çekerek şunları kaydetti: "Üyelerimizin memnuniyetini ön planda tutma konusunda gerekli çalışmaları hız kesmeden gerçekleştiriyoruz. Bu konuda üzerinde durduğumuz önemli konulardan bir tanesi ISO 10002:2018 Üye Memnuniyeti Sistemi Belgesi ile hizmet kalitemizi daha da yukarı taşımak amacındayız. Bu kapsamda sahip olduğumuz Kalite Yönetim Sistemi'nde ISO 9001:2015 ve yeni belgemiz ile hizmet kalitemiz güvence altına alınmıştır. Meclis ve Yönetim Kurulu olarak, hizmet kalitesi ve üye memnuniyeti konularında sürekli gelişim ve yenilenme gündemimizde olacaktır."

Verim artıyor

ISO 10002:2018 ile ilgili bilgi de veren Uslu, şu detayları aktardı: "ISO 10002:2018 geliştirilebilir, şikayet nedenlerini ortadan kaldırılacak alanları belirlemede yardımcı olan, üye şikayetlerini daha etkin ve daha verimli yönetilmesi için gerekli yönetim araçlarını tanımlayan, daha çok üyenin sağlanan hizmetten memnun kalmasına olanak veren bir yönetim sistemi olarak tanımlanıyor. Bu süreç içerisinde sistemin kurulmasından belgelendirme sistemine kadar geçen süreçte emeği geçen ve katkıda bulunan tüm Oda Meclisimize, Yönetim Kurulumuza, Meslek Komitelerimize ve personelimize teşekkür ediyor ve hayırlı olmasını diliyoruz" şeklinde konuştu.



Eskişehir TB, Teknoloji Buluşmaları'na ev sahipliği yaptı

Türkiye Teknoloji Buluşmaları etkinliği Eskişehir Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde yapıldı. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Eskişehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Zeydan, etkinlikte yaptığı konuşmada, "Türkiye'nin hedefi küresel e-ticaret pastasından pay almak olmalıdır" diye konuştu.

Ticaret Bakanlığı'nın destekleriyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) himayesinde ve Eskişehir Ticaret Borsası (ETB) ev sahipliğinde Vodafone Türkiye ve Akbank ana sponsorluğunda düzenlenen "Türkiye Teknoloji Buluşmaları" etkinliği Eskişehir'de yapıldı.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Eskişehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Zeydan da Türkiye'nin geleceğini teknolojiye hakim, dijital çağın geldiğini gören ve kendisini hazırlayan gençlerin oluşturacağını anlattı. Türkiye'nin cari açık ve işsizlik sorunlarını dijital ekonomi, e-ticaret ve özellikle e-ihracata yatırım yaparak çözebileceğini söyleyen Zeydan, şöyle devam etti:

"Dünyada e-ticaret hacmi 2.8 trilyon dolara ulaştı. Bu hacmin yaklaşık dörtte biri de e-ihracat şeklinde. Yakın bir zaman içinde küresel e-ticaret 4 trilyon dolara, e-ihracat 1 trilyon dolara ulaşacak. Türkiye ekonomisi şu anda daralma yaşamaktayken e-ticaret hacminin artmaya devam ettiği 2019'da 70 milyarlık bir hacmin söz konusu olduğunu hesaplayabiliyoruz. Türkiye'nin hedefi küresel e-ticaret pastasından pay almak olmalıdır. Dünya ekonomisinde e-ticarette payımız şu anda yüzde 1 civarında. Bunu artırmak zorundayız."

Vodafone Türkiye Kurumsal İşbirimi Kurumsal Ürün ve Çözümler Direktörü Berna Kulaksız'da Vehbi Koç Kongre Merkezi'nde "KOBİ'ler için dijital dönüşüm, e-ticaret, e-ihracat" temasıyla organize edilen etkinlikte yaptığı konuşmada, Türkiye ekonomisinin omurgasını oluşturan KOBİ'lerin dijitalleşen dünyaya adapte olmasının, ülkenin sürdürülebilir büyümesi ve rekabet gücü bakımından büyük önem taşıdığını vurguladı.

KOBİ'ler İçin Dijital Dönüşüm Hareketi Projesi kapsamında Anadolu'da KOBİ'lerin ve illerin dijital skorlarını hesapladıklarını belirten Kulaksız, şöyle konuştu:

"Dijitalleşme seviyelerini belirliyoruz. Düzenlediğimiz eğitimlerle de işletmelerimize hemen her işleyişin sil baştan yazıldığı geleceğin kodları hakkında bilgi veriyoruz. TOBB liderliğinde gerçekleştirdiğimiz Teknoloji Buluşmaları'nda ve dijital yolculuk eğitimlerinde KOBİ'lere danışmanlık ve mentorluk desteği sağlıyor, ülkemizin il il, sektör sektör dijital karnesini çıkarıyoruz. Son olarak Eskişehir'de faaliyet gösteren şirketlerle yaptığımız ölçümlere göre, şehrin dijital skorunu 71 olarak belirledik. Bu buluşmalarda dijital skorunu hesaplatan firmalara, çıkan sonuçlarına göre ihtiyaçlarına özel çözümler sunuyor, daha fazla tasarruf sağlayabilmeleri, operasyonel verimliliklerini artırabilmeleri noktasında yol gösterici anlık raporlar iletiyoruz. Projeyle işletmelerin dijitalleşmeyle neler kazanabileceklerini gördükçe bu alandaki adımlarını hızlandıracağını, bunun da Türkiye'nin dijitalleşme seviyesini artıracağını düşünüyoruz. Hedefimiz tüm Türkiye'yi dolaşmak, ülkemizin dijitalleşme haritasını çıkarıp, KOBİ'lerimizi geleceğe hazırlayabilmek. Vodafone olarak, Türkiye'nin dijitalleşmesine liderlik etme vizyonumuzla çözümler geliştirmeye, her ölçekten işletmenin yanında olmaya gelecekte de devam edeceğiz."



ETB Sanat Galerisi'nde "Kadın & Toprak" temalı yarışma düzenlendi

Eskişehir Ticaret Borsası'nın düzenlediği "Kadın & Toprak" temalı 1. Ulusal Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergisi Eskişehir Ticaret Borsası Sanat Galerisi'nde gerçekleştirildi.

Yarışmaya yaklaşık 125 sanatçı 400'den fazla fotoğrafla katıldı. Birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödüllerinin yanısıra üç adet fotoğraf sanatçısına ise mansiyon ödülü verildi.

PROJEKSİYON

İŞSİZLİK:

TÜİK Nisan dönemi işsizlik oranının, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,4 puan artarak yüzde 13 düzeyinde gerçekleştiğini açıkladı. İşsizlik oranı, bir önceki dönemde ise 14,1 seviyesindeydi. Nisan döneminde işsiz sayısı, bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyon 116 bin kişi artarak 4 milyon 202 bin kişi oldu. Tarım dönemi işsizlik yüzde 15,0 oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 23,2'lik bir artış oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki döneme göre 0,1 puan artarak yüzde 13,8 olarak ölçüldü. TÜİK verilerine göre Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre istihdam edilen kişi sayısı 810 bin kişi azalarak 28 milyon 199 bin kişi oldu. İstihdam oranı da 1,9 puan azalarak yüzde 46 olarak gerçekleşti. İstihdam kaybının 329 bini tarım, 781 bini tarım dışı sektörlerde oldu.

İşgücüne katılım ne oldu?

Yine aynı dönemde işgücüne 306 bin kişi katılarak, toplam işgücü 32 milyon 401 bin kişiye ulaştı. İşgücüne katılım ise dönemler itibariyle karşılaştırıldığında 0,1 puan azalarak yüzde 52,9 düzeyinde gerçekleşti. İşgücüne katılımdaki düşüş erkeklerden kaynaklandı. Kadınların işgücüne katılımı aynı dönemde 0,5 puan artışla yüzde 34,5 oldu.

Önceki aylarda olduğu gibi kayıt dışı çalışma oranı yükselmeye devam etti. Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre kayıt dışı çalışanların oranı 0,9 puan artarak yüzde 34,2'ye yükseldi. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma da 0,7 puan artarak yüzde 23,1'e çıktı.

Bir önceki döneme göre kıyaslamaya imkan veren mevsim etkisinden arındırılmış istatistiğe göre istihdam oranı bir önceki döneme göre 0,2 puan artarak yüzde 45,8, işsizlik oranı ise 0,1 puan artışla yüzde 13,8 oldu.

Genç nüfusta işsizlik oranı Nisan döneminde bir önceki döneme göre 6,3 puan artarak yüzde 23,2 düzeyine çıktı. Eğitim almayan ve çalışmayan gençlerin oranı ise 2,1 puan artarak yüzde 23,4'e çıktı.

15+ Yaş İşgücü ve Eşsizlik Oranı (1000)

	2017			2018			2019		
	İşgücü	İşsizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı	İşgücü	İşsizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı	İşgücü	İş-sizlik oranı	Tarım dışı işsizlik oranı
Ocak	26.672	13,0	15,2	28.029	10,8	12,7	27.157	14,7	16,8
Şubat	26.956	12,6	14,8	28.166	10,6	12,5	27.355	14,7	16,9
Mart	27.489	11,7	13,7	28.499	10,1	11,9	27.795	14,1	16,1
Nisan	28.157	10,5	12,4	29.009	9,6	11,4	28.199	13,0	15,0
Mayıs	28.488	10,2	12,2	29.138	9,7	11,6			
Haziran	28.703	10,2	12,2	29.314	10,2	12,1			
Temmuz	28.758	10,7	13,0	29.265	10,8	12,9			
Ağustos	28.828	10,6	12,8	29.318	11,1	13,2			
Eylül	28.797	10,6	12,8	29.063	11,4	13,5			
Ekim	28.645	10,3	12,3	28.870	11,6	13,6			
Kasım	28.515	10,3	12,2	28.314	12,3	14,3			
Aralık	28.288	10,4	12,3	27.655	13,5	15,6			
Yıllık	28.189	10,9	13,0	28.738	11,0	12,9			

Sanayi üretimi Mayıs ayında yüzde 1,3 azaldı

TÜİK'in Sanayi Üretimi Endeksi Mayıs ayı sonuçlarına göre sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına kıyasla (mevsim etkisinden arındırılmış) yüzde 1,3 oranında azaldı. Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 2,5, imalat sanayi endeksi yüzde 1,8 azaldı. Elektrik-gaz sektörü yüzde 4,1 arttı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks ise bir önceki aya göre yüzde 1,3 oranında arttı.

Arındırılmamış sanayi üretim endeksi ise Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,08 azaldı. Endeksler incelendiğinde, otomotiv ve beyaz eşyanın dahil olduğu dayanıklı tüketim malları üretiminde düşüşün bir miktar yavaşladığı gözledi. Bu grupta, takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış endekste Mayıs'ta bir önceki aya göre değişim yüzde 0,5 olarak gerçekleşti. Takvim etkisinden arındırılmış endekste bir önceki yılın aynı ayına göre değişim ise yüzde 2,1 düşüş olarak gerçekleşti.

Takvim etkisinden arındırılmış endekste, sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, mayısta madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,5 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,8 azalırken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 4,1 arttı.

İHRACAT:

Ticaret Bakanlığı, genelleştirilmiş ticaret sistemi bazlı hesaplamaya göre Haziran ayında ihracatın uzun bayram tatili etkisi nedeniyle yüzde 11,4 oranında düştüğünü açıkladı. Ticaret Bakanlığı, gümrük kayıtları ve TİM verilerinden oluşturulan dış ticaret bültenini yayımladı. Verilere yönelik bir değerlendirme yapan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, tatil sonrası dönemdeki kayıtlar hakkında bilgi vererek, hızlı bir yükseliş gözlendiğini, Haziranın son 20 gününde yüzde 19,6 ihracat artışı görüldüğünü vurguladı. Bakan Pekcan, "Bu yükseliş bayram nedeniyle oluşan ihracat kayıplarını büyük ölçüde telafi ederek, farkın 2 milyar 24 milyon dolara inmesini sağlamıştır. Haziran ayı ihracatımız GTS'ye göre 11 milyar 597 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir" dedi.

Yüzde 14,9 geriledi

Ticaret Bakanlığı verilerine göre Haziran ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 14,86 gerileyerek 11 milyar 597 milyon Dolar oldu. İthalat ise yüzde 22,81 oranında gerileyerek 15 milyar 86 milyon dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 76,8 düzeyinde gerçekleşti.

Haziran ayındaki gerilemenin etkisiyle yılın ilk 6 aylık dönemindeki ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,18 oranında artarak 88 milyar 207 milyon dolara ulaştı. İthalat ise aynı dönemde yüzde 20,34 oranında gerileyerek 102 milyar 170 milyon dolar oldu. Haziran ayında en fazla ihracat yapılan sektörler sırasıyla otomotiv, makine, demir-çelik, elektronik ve tekstil oldu. En fazla ihracat yapılan ülkeler de Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Irak olarak sıralandı. Antrepo ve serbest bölgelerin dışarıda bırakıldığı özel ticaret sistemine göre ihracat ise Haziran ayında yüzde 14,21 oranında gerileyerek 11 milyar 89 milyon dolar oldu. İthalat ise yüzde 22,68 gerileyerek 14 milyar 265 milyon dolar oldu.

Bu arada, yatırım malları ve hammadde ithalatındaki gerileme de devam etti. Haziran ayı sonu itibariyle ithalatın yüzde 70'inden fazlasını oluşturan bu iki gruptaki 6 aylık dönemsel gerileme yatırım mallarında yüzde 27,24'e, hammaddede yüzde 16,86 olarak gerçekleşti.

GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

	Haziran			Ocak-Haziran		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İhracat	13.621	11.597	-14,86	86.326	88.207	2,18
İthalat	19.544	15.086	-22,81	128.263	102.170	-20,34
Dış Ticaret Hacmi	33.165	26.683	-19,55	214.589	190.377	-11,28
Dış Ticaret Dengesi	-5.923	-3.489	-41,1	-41.936	-13.963	-66,71
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	69,7	76,9		67,3	86,3	

Cari işlemler hesabı fazla verdi

Merkez Bankası Mayıs ayı ödemeler dengesi gelişmelerini açıkladı. Buna göre cari işlemler hesabı Mayıs ayında 151 milyon dolar fazla verdi. Bu gelişmenin etkisiyle Ocak-Mayıs döneminde cari işlemler açığı 3 milyar 142 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Mayıs ayı itibariyle yıllık cari işlemler açığı ise 2 milyar 370 milyon dolar oldu. Mayıs ayında net hata ve noksan kalemi 1.6 milyar dolar fazla verirken, resmi rezervlerde 3 milyar dolar artış oldu.

Merkez Bankası istatistiklerle birlikte yayımladığı değerlendirmede Mayıs ayındaki fazlaya ilişkin,"Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 5.85 milyar dolar azalarak 706 milyon dolara gerilemesi ve hizmetler dengesi kalemi kaynaklı girişlerin bir önceki yılın aynı ayına göre 594 milyon dolar artarak 2.3 milyar dolara yükselmesi etkili olmuştur" denildi.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise bir önceki yılın Mayıs ayında 1.2 milyar dolar açık vermişken, bu ayda 3.47 milyar dolar fazla verdi. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 257 milyon dolar artarak 1.85 milyar dolara yükseldi.

Yatırım geliri kalemi

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 194 milyon dolar artarak 1.3 milyar dolar oldu. İkincil gelir dengesi kalemi kaynaklı çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 104 milyon dolar azalarak 27 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu dönemde, hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 257 milyon dolar artarak 1 milyar 846 milyon dolara ulaştı. Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, 194 milyon dolar artarak 1 milyar 299 milyon dolar oldu. İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı çıkışlar ise 104 milyon dolar azalarak 27 milyon dolara geriledi.

Mayıs ayında yabancı doğrudan yatırımların net girişi bir önceki yılın aynı ayına göre 51 milyon dolar azalarak 204 milyon dolar oldu. Mayıs ayı sonu itibariyle 2019 yılında giren net doğrudan yatırım 3 milyar 49 milyon dolar, Mayıs ayı itibariyle son 12 aylık net yabancı doğrudan yatırım da 10 milyar 71 milyon dolar oldu.

Porföy yatırımlarında 456 milyon dolarlık net çıkış gözlendi. Bankaların tahvil ihraçlarında da 52 milyon dolar net geri ödeme oluştu. Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili ise mayıs ayında bankalar 616 milyon dolar, genel hükümet 126 milyon dolar ve diğer sektörler 524 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

GSYH Seçilmiş İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Zincirlenmiş Değişim Oranları I. Çeyrek: Ocak-Mart / 2019

İktisadi faaliyet kolları	Bir Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Değişim Oranı (%)				
	Çeyrek				
	Yıl	I	II	III	IV
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2017	5,0	7,0	3,6	6,1
	2018	7,3	-1,1	1,8	-0,5
	2019	2,5			
Sanayi	2017	6,1	5,9	15,4	9,3
	2018	7,9	4,0	0,1	-6,4
	2019	-4,3			
İmalat sanayi	2017	5,6	5,9	16,8	8,8
	2018	8,4	4,4	0,5	-7,4
	2019	-4,7			
İnşaat	2017	5,1	5,1	18,8	6,5
	2018	8,0	1,5	-5,6	-8,7
	2019	-10,9			
Hizmetler	2017	6,4	6,3	21,8	9,3
	2018	10,5	8,9	4,8	-0,3
	2019	-4,0			
Vergi-sübvansiyon	2017	0,9	3,7	9,2	3,0
	2018	6,0	4,2	-0,1	-8,1
	2019	-6,9			

Türk Müteahhitlerin Yurt Dışında Üstlendiği İşler 2019 Ocak-Mart

Yıllar	Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli ($)	Ortalama Proje Bedeli ($)
2013	430	30.333.358.539	70.542.694
2014	345	27.337.405.761	79.238.857
2015	270	23.367.003.271	86.544.457
2016	196	13.932.548.716	71.084.432
2017	295	15.582.921.710	52.823.463
2018	287	20.034.793.152	69.807.642
2019	40	1.287.486.090	32.187.152

Cinsiyete Göre Kayıt Dışı Çalışma 2016-2019

İşteki Durum	Yıl	Toplam	Erkek	Kadın
İstihdam (Kişi sayısı)	2016	26 993	18 741	8 252
	2017	27 489	19 004	8 485
	2018	28 499	19 607	8 892
	2019	27 355	18 614	8 740
Kayıt dış istihdam (Kişi sayısı)	2016	8 869	5 293	3 576
	2017	9 096	5 401	3 695
	2018	9 245	5 582	3 664
	2019	9 160	5 631	3 529
Kayıt dışı istihdam (Oran)	2016	32,9	28,2	43,3
	2017	33,1	28,4	43,5
	2018	32,4	28,5	41,2
	2019	33,5	30,3	40,4

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Ocak-Haziran 2019)

	2018 Ocak Haziran Gerçekleşme	2019 Bütçe	2019 Ocak Haziran Gerçekleşme	Bütçeye Göre Oran	Değişim
Bütçe Giderleri	399.691	960.976	481.567	50,1	20,5
Faiz Hariç Giderler	365.884	843.659	430.823	51,1	17,7
Faiz Giderleri	33.807	117.317	50.744	43,3	50,1
Bütçe Gelirleri	353.601	880.359	402.984	45,8	14
Vergi Gelirleri	294.820	756.495	307.743	40,7	4,4
Bütçe Dengesi	-46.091	-80.616	-78.583	97,5	-70,5
Faiz Dışı Denge	-12.283	36.701	-27.839	-75,9	-126,6

Takvim Etkisinden Arındırılmış, Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Kıyasla Sanayi Üretimi Endeksi Değişimi

Yıl	2016	2017	2018	2019
Ocak	8,2	3,6	11,7	-7,4
Şubat	10	3,9	9,5	-5
Mart	3,9	6,4	7,4	-2
Nisan	3,7	8,8	5,6	-3,8
Mayıs	5,6	5,3	5,9	-1,3
Haziran	2,9	6,7	2,2	
Temmuz	-2,3	15,1	5,3	
Ağustos	2,4	9,6	0,7	
Eylül	-1,8	14,7	-3,3	
Ekim	6,3	8,9	-6,2	
Kasım	3	9,9	-7	
Aralık	1,4	13,7	-9,9	
Yıllık Ortalama	3,4	9	1,3	

GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

	Haziran			Ocak-Haziran		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İhracat	13.621	11.597	-14,86	86.326	88.207	2,18
İthalat	19.544	15.086	-22,81	128.263	102.170	-20,34
Dış Ticaret Hacmi	33.165	26.683	-19,55	214.589	190.377	-11,28
Dış Ticaret Dengesi	-5.923	-3.489	-41,1	-41.936	-13.963	-66,71
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	69,7	76,9		67,3	86,3	

Reel Kesim Güven Endeksi

(%)	KKO	KKO-MA	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanıksız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Mayıs	2019	76,3	76,1	74,1	73,4	74,2	76,3
Nisan	2019	75	75	73,6	71,4	74	74,7

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İşgücü Göstergeleri (Nisan 2018 - Nisan 2019)

	Toplam		Erkek		Kadın	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
15 ve Daha Yukarı Yaştakiler (Bin)	**(BİN)**					
Nüfus	60.519	61.261	29.955	30.270	30.564	30.990
İşgücü	32.095	32.401	21.692	21.720	10.402	10.681
İstihdam	29.009	28.199	19.887	19.144	9.122	9.055
Tarım	5.305	4.976	2.953	2.791	2.352	2.185
Tarım dışı	23.704	23.223	16.934	16.353	6.769	6.870
İşsiz	3.086	4.202	1.805	2.576	1.281	1.626
İşgücüne dahil olmayanlar	28.424	28.860	8.262	8.550	20.162	20.310
	(%)					
İşgücüne katılma oranı	53,0	52,9	72,4	71,8	34,0	34,5
İstihdam oranı	47,9	46,0	66,4	63,2	29,8	29,2
İşsizlik oranı	9,6	13,0	8,3	11,9	12,3	15,2
Tarım dışı işsizlik oranı	11,4	15,0	9,5	13,2	15,8	18,9
15-64 Yaş Grubu						
İşgücüne katılım oranı	58,3	58,4	78,52	77,8	38,2	38,8
İstihdam oranı	52,6	50,6	71,6	68,4	33,4	32,8
İşsizlik oranı	9,8	13,3	8,4	12,1	12,6	15,5
Tarım dışı işsizlik oranı	11,4	15,1	9,5	13,3	15,9	19,0
Genç Nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	16,9	23,2	14,1	20,9	22,0	27,2
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı [1]	21,3	23,4	12,4	15,7	30,6	31,2

(1) Çalışmayan ve eğitimde (örgün ve yaygın) olmayan gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Ana Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (Haziran 2019) [2003=100]

Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Türkiye	100,00	0,03	5,01	15,72	19,88
Gıda ve alkolsüz içecekler	23,29	-1,65	8,42	19,20	26,40
Alkollü içecekler ve tütün	4,23	0,04	17,16	19,24	5,68
Giyim ve ayakkabı	7,24	-1,57	-4,98	4,33	11,77
Konut	15,16	0,26	-1,83	13,80	18,19
Ev eşyası	8,33	0,57	2,64	22,51	28,40
Sağlık	2,58	0,57	11,01	19,05	16,88
ulaştırma	16,78	0,47	5,62	10,00	19,34
Haberleşme	3,69	0,38	0,2+	5,30	9,01
Eğlence ve kültür	3,29	-0,04	6,00	17,48	18,97
Eğitim	2,40	1,50	7,46	13,87	11,23
Lokanta ve oteller	7,86	2,65	8,27	20,84	18,97
Çeşitli mal ve hizmetler	5,15	1,86	9,39	26,88	27,21

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)

	TL	USD
Türkiye	38.680	10.602
İstanbul	65.041	17.827
Kocaeli	64.659	17.723
Ankara	52.000	14.253
Tekirdağ	47.479	13.014
İzmir	45.034	12.344
Bursa	43.707	11.980
Bilecik	43.230	11.849
Yalova	42.117	11.544
Eskişehir	40.639	11.139
Bolu	40.202	11.019
Kırklareli	38.619	10.585
Antalya	38.408	10.528
Çanakkale	38.292	10.496
Muğla	37.461	10.268
Sakarya	36.314	9.954
Denizli	35.745	9.797
Manisa	35.367	9.694
Karaman	35.344	9.688
Düzce	33.857	9.280
Tunceli	33.846	9.277
Kayseri	33.027	9.053
Artvin	32.486	8.904
Rize	32.149	8.812
Balıkesir	32.127	8.806
Erzincan	31.990	8.768
Kırıkkale	31.879	8.738
Burdur	31.694	8.687
Edirne	31.551	8.648
Uşak	31.487	8.630
İçel	31.151	8.538
Trabzon	30.789	8.439
Karabük	30.658	8.403
Konya	30.461	8.349
Isparta	29.797	8.167
Kütahya	28.471	7.804
Adana	28.221	7.735
Kastamonu	28.188	7.726
Aydın	28.072	7.694
Gaziantep	27.933	7.656
Amasya	27.810	7.623

	TL	USD
Zonguldak	27.662	7.582
Kırşehir	27.476	7.531
Samsun	27.272	7.475
Çankırı	27.127	7.435
Sivas	26.861	7.362
Aksaray	26.622	7.297
Nevşehir	25.930	7.107
Hatay	25.846	7.084
Afyonkarahisar	25.725	7.051
Niğde	25.006	6.854
Çorum	24.897	6.824
Elazığ	24.348	6.674
Bartın	24.188	6.630
Osmaniye	23.760	6.513
Sinop	23.629	6.477
Ardahan	23.292	6.384
Erzurum	23.122	6.338
Kahramanmaraş	22.968	6.295
Yozgat	22.886	6.273
Malatya	22.546	6.180
Iğdır	22.248	6.098
Giresun	22.238	6.095
Kilis	22.064	6.048
Ordu	21.867	5.994
Bayburt	21.247	5.824
Gümüşhane	20.923	5.735
Kars	20.276	5.558
Tokat	20.171	5.529
Mardin	19.758	5.416
Bingöl	19.205	5.264
Şırnak	18.878	5.174
Adıyaman	18.706	5.127
Diyarbakır	18.251	5.003
Hakkari	17.805	4.880
Batman	16.943	4.644
Siirt	16.607	4.552
Muş	16.131	4.422
Bitlis	15.536	4.258
Şanlıurfa	14.185	3.888
Van	14.080	3.859
Ağrı	12.729	3.489

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

Industrial efficiencies should be enhanced a new growth process should be initiated

Turkey's Top 500 Industrial Enterprises survey of the İstanbul Chamber of Istanbul contains important information. In 1998, 48 percent of the top 500 industrial enterprises were based in İstanbul. After the lapse of a period of 20 years as we arrived to 2018, it is seen that the share of İstanbul in the list has fallen to 34 percent.



This implies that, in the recent 20 years, our industry has been demonstrating a significant move towards the inner parts of Anatolia. 20 years ago companies from only 37 provinces were ranked in the list. Now this number reached 50. When the said list is looked into, it is seen that an important factor that changed is that state-owned companies are losing their dominant position whereas private companies are increasingly coming into prominence. These changes are of paramount importance. This is because it demonstrates the transformation of the Turkish economy as well as her social structure. Post 2001 crisis, thanks to the correct determination of the causes of the problems coupled with the implementation of the right structural reforms, Turkey has transformed into an upper-middle economy with a per capita income of over 10 thousand dollars in 2008 whereas it was a middle income economy with a per capita income of less than 3 thousand dollars.



Transformation in automotive industry starts!

Turkish automotive industry, one of the locomotive industries of the Turkish economy with its contribution to export and the added value it creates, is undergoing a major transformation. Large scale sub-industry companies, which plan to adapt their infrastructure to Industry 4.0, are focusing on R&D in order to be a long-term player in the market and to compete in the global market. In addition, many basic industry companies have launched electric vehicle projects.

In cooperation with basic-industry companies, sub-industry companies are making investments to adapt their products to electric and autonomous vehicles which will be seen more frequently on the roads in the long run. Many manufacturers are taking their first steps towards transformation with electrical vehicle projects. Viewing the change in the industry as an important step of the "new industrial revolution", experts emphasize that by 2025, highly equipped but light-weight vehicles which are equipped with cloud technology, which are connected to the network through the internet of things, which prioritize driving safety and emission will dominate the global market.





Graduation excitement at TOBB ETU

Excitement was high at the graduation ceremony of TOBB Economy and Technology University (TOBB ETU), which admitted its first students in 2004 and graduated its first class in 2008. The 2018-2019 Academic Year Graduation Ceremony, which was hosted by Chairman of TOBB ETU Board of Trustees and TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu and TOBB ETU Rector Prof. Dr. Güven Sak, was held the at TOBB ETU Sports Hall on Saturday, 29 June 2019 with the participation of graduating students, their families, members of the protocol, guests, and academic and administrative personnel.

Chairman of the Board of Trustees Hisarcıklıoğlu said, "Being with you raises my hopes for my country. As I always say, TOBB ETU is the project which I boast most about as a business person and the President of TOBB. TOBB ETU is a project which aims to raise a generation whose members think freely, who follow knowledge closely, who learn quickly, who produce technology, and who invent new things."

"We voiced TRNC's just cause on all platforms"



Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB) President Rifat Hisarcıklıoğlu, Vice President Fuat Oktay, TRNC Prime Minister Ersin Tatar, Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs Kudret Özersay, Turkey's Nicosia Ambassador Ali Murat Başçeri, Turkish Cypriot Chamber of Commerce (TCCC) President Turgay Deniz, numerous politicians and businessmen attended the Turkey – TRNC Chamber of Commerce Forum 1st Economy Conference organized in Nicosia with the cooperation of Turkish Cypriot Chamber of Commerce and TOBB.

In his speech, TOBB President Hisarcıklıoğlu said the spirit of solidarity he observed at the meeting looked promising for the future.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu stated, "We voiced TRNC's just cause on all global platforms, and stated that TRNC should be integrated to the international community. And we continue to do this. Turkish and TRNC business worlds are working together to achieve this goal."



Lack of qualified labor force in Muğla

The city Muğla incorporates both the outstanding city centers like Bodrum, Milas, Fethiye, Marmaris, Menteşe and a large rural population. For a variety of reasons like increasing population and economic conditions, not only in the city centers but also in the rural areas some problems have increased.

The Chairman of Muğla Chamber of Commerce and Industry Hurşit Öztürk says "We give great importance to the branding and carry out a lot of project in this regard. In this context, the number of local products with geographical indication should be increased. The number of visitors should be increased by exhibiting the cultural heritage of the city and the attraction places."

The Chairman of Muğla Commodity Exchange Hurşit Öztürk says "We aim that our city will be called with the quality and safety values in the food sector. We concentrate in our works on 'Muğla Products' emphasis and the vision of becoming a Brand City."

How much did additional tariffs affect Turkey?



In line with his "America First" policy, US President Donald Trump announced in early March 2018 that new tariffs would be imposed on iron, steel and aluminum imports. 14 different Presidential Orders were issued from 8 March 2018 through 19 May 2019 concerning the additional tariffs on iron, steel and aluminum industries in order to postpone the deadline for the application of additional tariffs to certain countries that requested exemption, or to provide permanent exemptions to them, or to change the tariff rates to be applied.

Additional tariffs imposed to iron, steel and aluminum products caused drops in exports of many countries. Turkey was the most adversely affected country due to these additional tariffs on iron and steel. Turkey, who is among the top 15 countries exporting goods to US, experienced an 893 thousand ton drop in its exports between 2017 and 2018.



SANKO

www.sanko.com.tr

TURKISH CARGO, OPERASYONLARINA HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYOR.

Turkish Cargo, Atatürk Havalimanı ve İstanbul Havalimanı'ndan gerçekleştirmekte olduğu hizmetlerine aynı kalite ve özenle devam ediyor. "On-time performance" olarak adlandırılan, planlanan varış/kalkış saatlerinde 2018 yılı ilk çeyreğine göre çok daha iyi bir seviyeye ulaşan Turkish Cargo, WACD (World Air Cargo Data) listesinde 7. sıradaki yerini korudu ve 2019 ilk çeyreğinde tonajını yüzde 11,6 oranında artırdı. Turkish Cargo tüm fazlar tamamlandığında toplam alanı 300 bin m^2 olan kargo terminalinde yıllık 4 milyon ton kargo elleçleme kapasitesine sahip olacak. Kargo uçağı seferleri üzerinden gerçekleştirdiği operasyonlarını da Atatürk Havalimanı'nda bulunan mevcut kargo terminalinden icra etmeye devam edecek.

